

GEOMETRIA

SPECIOSA.

AD MAIOREM DEI GLORIAM

GEOMETRIÆ SPECIOSÆ ELEMENTA

PRIMUM

De potestatibus, à radice binomia, & residua.

SECUNDVM

De innumerabilibus numerosis progressionibus.

TERTIVM

De quasi proportionibus.

QUARTVM

De rationibus logarithmicis.

QVINTVM

De proprijs rationum logarithmis.

SEXTVM

De innumerabilibus quadraturis.

PETRI MENGOLI

I. V. Ph. D. Coll. Patr. Bonon. Archigymn. Mechanici.

BONONIÆ, Typis Io. Baptistæ Ferronij 1659.

Superiorum permisso.

4
Vidit Ouidius Montalbanus Philosophus Moralis, Mathematicus, & Iurista: & vndequaq; speciosa, & dignissima luce publica inuenit hæc Elementa, &c. Pro Reuerendis. P. Inquisit. Bonon.

Vidit D. Inuentius Tortus Cler. Reg. S. Pauli, Pœnit. pro Illustris. & Reuerendis. D. D. Hieronymo Boncompagno Archiep. Bonon. & Princ.

Imprimatur.

Fr. Gulielmus Fochus Inquisitor Bonon.

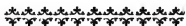
REGESTVM.

abcdefghijklmnopqrstuvwxyz ABCDEFGHIJKLMNOPQRST
VXYZ. Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Kk Ll Mm Nn
Oo Pp Qq Rr Ss Tt Vv Xx Yy Zz. Aaa Bbb Ccc.

Omnes sunt duerniones, præter k, quæ est ternio, & c, quæ est semisfol.

Amplissimo, & Integerrimo Viro
D. FERDINANDO RIARIO,

Marchioni Castilionis Orciæ, Patritio Veneto,
Senatori Bononiensi, Antiquiori, & Benemerito
Patri Patriæ: PETRVS MENGOLVS Felicitatem.

Eque Speciosæ Geometrię
pulchritudini, neque tui
Nominis claritati, quid-
quam appositum existimo, Vir Am-
plissime; quòd istud, in illius fronte
præfulgeat. Ipsæ satis amabiles litte-
rarum cultoribus visæ sunt, vtraque
Geometria, Archimedis antiqua, &
Indiuisibilibium noua Bonauenturæ
Cauallerij Præceptoris mei, necnon
& Viettæ Algebra: quarum, non ex
confusione, aut mixtione, sed con-

80

iunctis

iunctis perfectionibus, noua quædam, & propria laboris nostri species, nemini poterit displicere. Tuæ verò splendor gloriæ, Mathematicas quantascunque longè prætergreditur lucubrationes: & quacunque versum prudentia regit fortunam, præclarissimos diffundit radios; tuaque domestica sinceræ insinuat virtutis exempla. Inter quæ, singulare illud, ad bonas artes promouendas, tuæ officium est prouidentiae; sua cuique studia consilio partiri, munificentia instruire, augere fauoribus, & auctoritate ad Magisterij decus, & perfectionem perducere. Id quod ego expertus hucusque sum ab adolefcētia, tuæ

alumnus

7
alumnus protectionis. Nam te suā-
fore primū, deinde (post Caualle-
rium defunctum) etiam præceptore,
scholasticus Mathematicus; te Ve-
xillifero, professor publicus Arithme-
tices, ante lauream; & post lauream,
te nostri Archigymnasij modera-
tore, ad nouam vsque cathedrā Me-
chanicarum euectus: litterariam di-
gnitatem, & fortunas omnes, tuis de-
beo beneficijs. Hanc itaque meam
Geometriam, grati erga te animi
perpetuum statuo monumentum:
tuorumque in me munerum aliqua-
lem censum, in illius oblatione re-
pēdo. Feliciori longè successu, quàm
cum alijs plerūque scriptoribus con-
tingit,

8
tingit, surdis vota numinibus nuncu-
pare: tabellasque appendere; quarum
dij sui ne quidem titulos intelligant.
Tibi vni, me ipsum totum, volunta-
te pariter, & intellectu deditum, cre-
ditumque deuincio: qui si forte stu-
dijs Geometriæ quidquam adiece-
ro, proposito conueniens titulo, no-
uum videlicet, atque speciosum;
tuam postulo, & expecto, nostrorum
elementorum, benigna in susceptio-
ne, sententiam. Vale. Bononiæ
IX. Kal. Ianuarias MDCLX.

Lectori Elementario.

Ibi hunc librum scripsi, Lector, & Scholaris beneuole: ideoque nihil alienum sumpsi, præterquam ex prioribus nouem Elementis Euclidis. Vt huius libri beneficio utaris, tradam breuiter, sex faciliora quædam mathemata, singula pro singulis elementis, per quæ possis, lectos quosque titulos propositionum, numerosis exemplis confirmare, nostraque demonstrationes, arithmeticæ artis certitudine, præuenire.

Caput Primum.

Primum est, pro primo elemento: constructio potestatum cuiuslibet numeri binomij, vel residui. Est autem cuiusque numeri prima potestas, ipse numerus: secunda verò, est eiusdem numeri per se ipsum multiplicationis productus, quæ dicitur, quadratus: tertia, est productus primæ potestatis in secundam, quæ dicitur, cubus: quarta, est productus primæ potestatis in tertiam, quæ dicitur, quadroquadratus: quinta, est productus primæ potestatis in quartam: & sic deinceps in infinitum.

Potestates numerorum, vsque ad decimam, & vsque ad potestates denarij, sequens exhibet tabella.

b

Nu.

*Numerorum**Potestates.*

<i>Prima</i>	<i>Secunda</i>	<i>Tertia</i>	<i>Quarta</i>	<i>Quinta</i>
2	4	8	16	32
3	9	27	81	243
4	16	64	256	1024
5	25	125	625	3125
6	36	216	1296	7776
7	49	343	2401	16807
8	64	512	4096	32768
9	81	729	6561	59049
10	100	1000	10000	100000

*Numerorum**Potestates.*

	<i>Sexta</i>	<i>Septima</i>	<i>Octava</i>
2	64	128	256
3	729	2187	6561
4	4096	16384	65536
5	15625	78125	390625
7	46656	279936	1679616
7	117649	823543	5764801
8	262144	2097152	16777216
9	531441	4782969	43046721
10	1000000	10000000	100000000

No-

Numerorum**Potestates.**

	<i>Nona</i>	<i>Decima</i>
2	512	1024
3	19683	59049
4	262144	1048576
5	1953125	9765625
6	10077696	60466176
7	40353607	282475249
8	134217728	1073741824
9	387420489	3486784401
10	1000000000	10000000000

Porro cum Francisco Vieta, alijsque placuerit Analytici, indeterminatum quemque determinabilem numerum, eiusque priorem potestatem, cuiuspiam simplicis litteræ characterē significare: placuit consequenter, indeterminatas determinabiles eiusdem numeri potestates alias, eiusdem litteræ characterē significare, numeris dextrorsum adscriptis, indicantibus, quota quæque sit potestas. ut exempli gratia, cum indeterminati numeri determinabilis prima potestas fuerit notata characterē litteræ *1*; secunda potestas, characterē significabitur *12*; tertia potestas, characterē *13*; quarta, *14*; quinta, *15*: & sic deinceps. cum verò determinatus fuerit litteræ *1*, valor ternarius, 3: tunc determinatus erit characteris *12*, valor 9; characteris *13*, valor 27; characteris *14*, valor 81; characteris *15*, valor 243: & sic deinceps.

b 2

Pla-

Placuit etiam duorum indeterminatorum determinabilium numerorum potestatibus inuicem multiplicatis, productos, pariter indeterminatos & determinabiles numeros, iisdem characteribus producentium significare deinceps conscriptis, vt ex multiplicatione a per r , productum ar ; & ex multiplicatione $a2$ per r , productum $a2r$, & ex multiplicatione a per $r2$, productum $ar2$.

Quibus characteribus à Vieta, Herigonio, Beugrand penes Cauallerium, vſitatis, conuenientia nos adinuenimus nomina. Nam productum ar , ex multiplicatione primarum potestatum a , & r , vocamus, Vnprimam: & productum $a2r$, ex multiplicatione secundæ potestatis a , per primam r , vocamus, Biprimam: productum verò $ar2$, ex multiplicatione primæ a , per secundam r , vocamus, Vnifecundam: & $a3r$, productum tertiæ a , per primam r , vocamus, Triprimam: & $a2r2$, secundæ a , per secundam r , Bifecundam: & $ar3$, primæ a , per tertiam r , Vniterciam: item $a4r$, Quadriprimam: $a3r2$, Trifecundam: $a2r3$, Bitertiam: $ar4$, Vniquartam. & sic reliquas

$a5r$, Quintiprimam.	$a3r4$, Triquartam.
$a4r2$, Quadrifecundam.	$a2r5$, Biquintam.
$a3r3$, Tritertiam.	$ar6$, Vnifextam.
$a2r4$, Biquartam.	$a7r$, Septimiprimam.
$ar5$, Vniquintam.	$a6r2$, Sextifecundam.
$a6r$, Sextiprimam.	$a5r3$, Quintitertiam.
$a5r2$, Quintifecundam.	$a4r4$, Quadriquartam.
$a4r3$, Quadrutertiam.	$a3r5$, Triquintam.

$a2r6$,

a2r6, Bisextam.
ar7, Vniseptimam.
a8r, Octauiprimam.
a7r2, Septimifecundam.
a6r3, Sextitertiam.
a5r4, Quintiquartam.
a4r5, Quadriquantam.
a3r6, Trisextam.
a2r7, Biseptimam.
ar8, Vnioctauam.

a9r, Noniprimam.
a8r2, Octauifecundam.
a7r3, Septimitertiam.
a6r4, Sextiquartam.
a5r5, Quintiquintam.
a4r6, Quadrifecundam.
a3r7, Triseptimam.
a2r8, Bioctauam.
ar9, Vniononam.

Quare si litteræ *a*, taxatus fuerit valor 3, & litterę *r*, valor 2; erit characteris *ar* vniprimę, valor 6, productus multiplicationis 3 per 2: erit deinde characteris *a2*, valor 9; & characteris *a2r* biprimę, valor 18: item characteris *r2*, valor erit 4; & characteris *ar2* vnifecundę, valor 12: & sic deinceps.

Itaque sicut Euclides in 2. 8. numerosam triangularem tabulam instituit proportionalium ab vnitate, datifque minimis à numeris, datam inter se rationem habentibus: ita eadem methodo, placuit litteratam triangularem tabulam disponere proportionalium characterum, à data vnitate, propositifque duobus indeterminatis determinabilibus numeris, indeterminatam inter se rationem habentibus. Pro caractere autem vnitatis, litteram *u* collocauimus, in vertice triangularis tabulę, & pro indeterminatis determinabilibus numeris, duas litteras *a*, & *r*.

Ta-

Tabula autem proportionalium, est quæ sequitur, à verticē vsque ad decimam extensā
basim, in qua vndecim censentur proportionales, in eadem ratione *a* ad *r*.

Tabula Proportionalium.

11

a *r*

a2 ar r2

a3 a2r ar2 r3

a4 a3r a2r2 ar3 r4

a5 a4r a3r2 a2r3 ar4 r5

a6 a5r a4r2 a3r3 a2r4 ar5 r6

a7 a6r a5r2 a4r3 a3r4 a2r5 ar6 r7

a8 a7r a6r2 a5r3 a4r4 a3r5 a2r6 ar7 r8

a9 a8r a7r2 a6r3 a5r4 a4r5 a3r6 a2r7 ar8 r9

a10 a9r a8r2 a7r3 a6r4 a5r5 a4r6 a3r7 a2r8 ar9 r10.

In

In qua tabula, quoniam litteræ u , valor est vnitas: si litteræ a , valor fuerit 3; litteræ
verò r , valor 2: reliquorum characterum valores ordinantur similiter in simili tabula,
quàm præcipit Euclides in præcitata prop. 2. 8. Elem.

Tabula Proportionalium Eucl. Elem. 2. 8.

I.

2. 3.

4. 6. 9.

8. 12. 18. 24.

16. 24. 36. 54. 81.

32. 48. 72. 108. 162. 243.

64. 96. 144. 216. 324. 486. 729.

128. 192. 288. 432. 648. 972. 1458. 2187.

256. 384. 576. 864. 1296. 1944. 2916. 4374. 6561.

512. 768. 1152. 1728. 2592. 3888. 5832. 8748. 13122. 19683.

1024. 1536. 2304. 3456. 5184. 7776. 11664. 17496. 26244. 39366. 59049.

Pla-

Placuit demum ijsdem Analyſtis, ex numero indeterminato, & determinabili (ſiue poteſtate, ſiue ex poteſtatibus producto) & ex determinato numero, per multiplicationem factum productum indeterminatum pariter atque determinabilem, eodem producentis charactere ſignificari, præſcripto numero multiplicationis. vt $3a2r$, triplum productum ſub ſecunda poteſtate numeri a , & ſub prima numeri r ; vel triplam biprimam: & $10a2r3$, decuplum productum ſub ſecunda poteſtate numeri a , & ſub tertia numeri r ; vel decuplam bitertiam. & ſic de reliquis.

Præter tabulam proportionalium prædictam, oportet aliam tabulam triangularem habere in promptu, quam Analyſtæ vocant, multiplicium tabulam: in qua vnitates in vertice ordinantur, & in lateribus; in area verò numeri, quorum vnuiſque inferioris baſis numerus, duorū, ſibi, quaſi cornua fronti, adiacentium ſuperioris baſis numerorum eſt aggregatum: vt ex ipſius tabulæ patebit lectura; quam exponimus extenſam, à vertice uſque ad decimam baſim.

Totalium

Prima

Secunda

Tertia

Quarta

Quinta

Sexta

Septima

Octava

Nona

Decima

Tabula Δ a $a^2 + 2$ $a^3 + 3a^2r -$ $a^4 + 4a^3r + 6a^2r^2 -$ $a^5 + 5a^4r + 10a^3r^2 -$ $a^6 + 6a^5r + 15a^4r^2 + 20a^3r^3 -$ $a^7 + 7a^6r + 21a^5r^2 + 35a^4r^3 +$ $a^8 + 8a^7r + 28a^6r^2 + 56a^5r^3 + 70a^4r^4 -$ $a^9 + 9a^8r + 36a^7r^2 + 84a^6r^3 + 126a^5r^4 +$ $a^{10} + 10a^9r + 45a^8r^2 + 120a^7r^3 + 210a^6r^4 + 252a^5r^5 -$

Dicitur autem binomius numerus, cuius non vna tota quantitas nominatur, sed eius duarum partium quantitates totum integrè componentium. vt numerus quinaris, tunc binomius dicetur, cum à binario, atque ternario copulatis eius partibus denominabitur, quasi duo habens nomina. Characterem autem binomij numeri placuit ex characteribus duarum partium componi, crucicula interueniente, quæ signum est additionis. vt $2 + 3$, valet perinde atque 5 . Similiter si duæ partes totum binomium componentis fuerint numeri indeterminati a, r : totus binomius charactere significabitur ex vtrisque composito, interueniente crucicula, vt $a + r$.

Itaque sicut $a + r$, prima sui ipsius potestas, ex nominibus componitur in prima basi tabulæ nominum iacentibus; ita secunda potestas eiusdem binomij $a + r$, ex nomi-

ominium.

+r:	t
r+r2:	t2
3ar2+r3:	t3
r2+4ar3+r4:	t4
+10ar3+5ar4+r5:	t5
3r3+15a2r4+6ar5+r6:	t6
+35a3r4+21a2r5+7ar6+r7:	t7
4r4+56a3r5+28a2r6+8ar7+r8:	t8
+126a4r5+84a3r6+36a2r7+9ar8+r9:	t9
15r5+210a4r6+120a3r7+45a2r8+10ar9+r10.	t10

nibus componitur, in secunda basi iacentibus, $a_1 + 2ar$
 $+r_2$; tertia, ex nominibus, in tertia basi, $a_3 + 3a_2r + 3ar_2$
 $+r_3$; quarta, ex nominibus in quarta basi, $a_4 + 4a_3r + 6a_2r_2 + 4ar_3 + r_4$: & sic deinceps reliquæ potestates, ex nominibus in reliquis basibus componuntur.

Huc innumerabilia spectant theorematâ huiusmodi. Si totus numerus diuisus fuerit vtcunque in duos numeros, abscissum, & residuum: secunda potestas totius componitur, ex secunda potestate abscissi; duplo producto sub abscisso & residuo, idest dupla vniprima; & secunda potestate residui. tertia potestas totius componitur, ex tertia potestate abscissi; triplo producto sub secunda potestate abscissi, & prima residui, idest tripla biprima; triplo sub prima abscissi, & secunda residui, idest tripla vnifecunda; & ex potestate tertia residui. quarta potestas totius componitur

nitur ex quarta potestate abscissi; quadruplo producto sub tertia abscissi, & prima residui, idest quadrupla triprima; sexcuplo sub secundis potestatibus abscissi, & residui, idest fescupla bifecunda; quadruplo sub prima potestate abscissi, atque tertia residui, idest quadrupla vnitertia; & ex quarta potestate residui. aliaque deinceps, quorum præstat characteres oculis percurrere, quàm voces legere, quibus ipsa possent exponi.

Potestates binomij $a+r$.

Prima $a+r$.

Secunda $a^2+2ar+r^2$.

Tertia $a^3+3a^2r+3ar^2+r^3$.

Quarta $a^4+4a^3r+6a^2r^2+4ar^3+r^4$.

Quinta $a^5+5a^4r+10a^3r^2+10a^2r^3+5ar^4+r^5$.

Sexta $a^6+6a^5r+15a^4r^2+20a^3r^3+15a^2r^4+6ar^5+r^6$.

Septima $a^7+7a^6r+21a^5r^2+35a^4r^3+35a^3r^4+21a^2r^5+7ar^6+r^7$.

Octava $a^8+8a^7r+28a^6r^2+56a^5r^3+70a^4r^4+56a^3r^5+28a^2r^6+8ar^7+r^8$.

Nona $a^9+9a^8r+36a^7r^2+84a^6r^3+126a^5r^4+126a^4r^5+84a^3r^6+36a^2r^7+9ar^8+r^9$.

Decima $a^{10}+10a^9r+45a^8r^2+120a^7r^3+210a^6r^4+252a^5r^5+210a^4r^6+120a^3r^7+45a^2r^8+10ar^9+r^{10}$.

Quæ theorematum facile demonstrabuntur per inductionem, determinato cuiusque litteræ valore.

Esto

tur, cum à quinario, ternario dempto, relictus fuerit; & à quinario atque ternario denominatus. Characterem autem residui numeri, placuit, ex characteribus totius & abscissi denotari, à quibus denominatur, lineola, interueniente, quæ signum est subtractionis posterioris characteris à priore: vt $5---3$, valet perinde atque 2. Similiter si duo numeri, à quibus residuus denominatur, fuerint indeterminati, t maior, a minor, residuus caractere significabitur ex utrisque $t-a$.

- Itaque sicut $t---a$, prima sui ipsius potestas, fit ex nominibus t, a , in prima basi tabulæ nominum iacentibus; ita secunda potestas eiusdem residui $t-a$, fit ex nominibus in secunda basi, alternatim additis, & subtractis, $t2---2ta + a2$; tertia, ex nominibus, in tertia basi $t3---3t2a + 3ta2 --- a3$; quarta, ex nominibus, in quarta basi $t4---4t3a + 6t2a2 --- 4ta3 + a4$: & reliquæ deinceps potestates, fiunt similiter ex nominibus, in reliquis deinceps basibus iacentibus.

Huc pariter innumerabilia pertinent huiusmodi theoremata. Si à toto quodam maiore numero, quisque minor numerus abscissus fuerit: residui secunda potestas relinquitur, ex secunda potestate totius; dempto duplo producto sub toto & abscisso, idest, dempta dupla vniprima; addita secunda potestate abscissi: tertia potestas residui, relinquitur, ex tertia potestate totius; dempto triplo producto sub secunda potestate totius & sub prima abscissi, idest dempta tripla biprima; addito triplo producto sub prima
totius

totius & sub secunda abscissi, idest addita tripla vnitecunda; dempta tertia potestate abscissi: quarta residui, relinquitur, ex quarta totius; dempto quadruplo producto sub tertia totius, & sub prima abscissi, idest, dempta quadrupla triprima; addito sexcuplo producto sub secundis potestatibus totius & abscissi, idest, addita sexcupla bisecunda; dempto quadruplo producto sub prima totius, & sub tertia abscissi, idest dempta quadrupla vnitertia; addita quarta abscissi. aliaque similia, quorum præstat characteres oculis intueri, quàm voces legere.

Potestates residui t---a.

Prima $t---a.$

Secunda $t2---2ta+a2.$

Tertia $t3---3t2a+3ta2---a3.$

Quarta $t4---4t3a+6t2a2---4ta3+a4.$

Quinta $t5---5t4a+10t3a2---10t2a3+5ta4---a5.$

Sexta $t6---6t5a+15t4a2---20t3a3+15t2a4---6ta5$
 $+a6.$

Septima $t7---7t6a+21t5a2---35t4a3+35t3a4$
 $---21t2a5+7ta6---a7.$

Octaua $t8---8t7a+28t6a2---56t5a3+70t4a4---56t3a5$
 $+28t2a6---8ta7+a8.$

Nona $t9---9t8a+36t7a2---84t6a3+126t5a4---126$
 $t4a5+84t3a6---36t2a7+9ta8---a9.$

Decima $t10---10t9a+45t8a2---120t7a3+210t6a4$
 $---252t5a5+210t4a6---120t3a7+45t2a8---10ta9$
 $+a10,$

Quæ similiter demonstrabuntur facile per inductionem, determinato cuiusque litteræ valore.

Esto litteræ t , valor 5.
 litteræ a valor 3.
 ideoque characteris $t-a$, valor 2.

$t2:$	25	$2ta:$	30
$a2:$	9		

34

30

Secunda potestas à 2: 4

$t3:$	125	$3ta:$	225
$3ta2:$	135	$a3:$	27

260

252

252

Tertia potestas à 2: 8

$t4:$	625	$4ta:$	1500
$6ta2:$	1350	$4ta3:$	540
$a4:$	81		

2056

2040

2040

Quarta potestas à 2: 16

Si-

Similibus exemplis potest confirmari, tota constructionis potestatum ars, à binomijs, & residuis: quàm pro quantitibus omnifariam, in primo nostro elemento plenius ostendimus.

Caput 2.

Secundum, pro secundo est elemento: multifariam progressuorum regulares collectiones; in quibus præcipua nostri inuenti pars est. Accipiat quilibet numerus, cuius abscindantur ordinatim vnitas, binarius, ternarius, & deinceps quicunque numeri possunt abscindi, ut vel numerus, vel saltem vnitas relinquatur: & residui vsque ad unitatem, totidem saluentur, quot abscissi, singuli residui è regione suorum abscissorum.

Placuit autem acceptum numerum vocare quantitatem totam, & significare littera *t*: eiusque potestates vocare totas; *t2*, totam secundam; *t3*, totam tertiam; *t4* totam quartam; & sic deinceps. placuit etiam acceptos abscissos vocare quantitates abscissas, & significare littera *a*: item abscissorum potestates, vocare abscissas; *a2*, abscissam secundam; *a3*, abscissam tertiam; *a4*, abscissam quartam; & deinceps: residuos quoque placuit vocare, quantitates residuas, & significare littera *r*: item residuorum potestates, vocare residuas; *r2*, residuam secundam; *r3*, residuam tertiam; *r4*, residuam quartam; & deinceps. denique sub potestatibus cuiusque abscissæ, & suæ residuæ, placuit productos denominare ut supra, *ar* vniprimas, *a2r* biprimas, *ar2* vnifsecundas, *a3r* triprimas, *a2r2* bifsecun-

secundas, & vnitertias, & sic deinceps.

Sed ecce tabula, in qua cuiusque numeri ab vnitatem vsque primùm ad 7. deinde vsque ad 10. pro vnaqualibet abscissa, scripta est è regione residua, & abscissa secunda, & vniprima, & residua secunda, & abscissa tertia, & biprima, & vnifecunda, & residua tertia, & sic deinceps vsque ad proportionales in decima basi tabulæ proportionalium iacentes.

r	a	r	a^2	ar	r^2	a^3	a^2r
2	1	1	1	1	1	1	1
3	1	2	1	2	4	1	2
	2	1	4	2	1	8	4
4	1	3	1	3	9	1	3
	2	2	4	4	4	8	8
	3	1	9	3	1	27	9
5	1	4	1	4	16	1	4
	2	3	4	6	9	8	12
	3	2	9	6	4	27	18
	4	1	16	4	1	64	16
6	1	5	1	5	25	1	5
	2	4	4	8	16	8	16
	3	3	9	9	9	27	27
	4	2	16	8	4	64	32
	5	1	25	5	1	125	25
7	1	6	1	6	36	1	6
	2	5	4	10	25	8	20
	3	4	9	12	16	27	36
	4	3	16	12	9	64	48
	5	2	25	10	4	125	50
	6	1	36	6	1	216	36

 ar^2

t	ar_2	r_3	a_4	a_3r	a_2r_2	ar_3
2	1	1	1	1	1	1
3	4	8	1	2	4	8
	2	1	16	8	4	2
4	9	27	1	3	9	27
	8	8	16	16	16	16
	3	1	81	27	9	3
5	16	64	1	4	16	64
	18	27	16	24	36	54
	12	8	81	54	36	24
	4	1	256	64	16	4
6	25	125	1	5	25	125
	32	64	16	32	64	128
	27	27	81	81	81	81
	16	8	256	128	64	32
	5	1	625	125	25	5
7	36	216	1	6	36	216
	50	125	16	40	100	250
	48	64	81	108	144	192
	36	27	256	192	144	108
	20	8	625	250	100	40
	6	1	1296	216	36	6

ϵ	$r4$	$a5$	$a4r$	$a3r2$	$a2r3$	$ar4$
2	1	1	1	1	1	1
3	16
1	1
32	2
16	4
8	8
4	16
2
4	81
16
1	1
32
243	3
32
81	9
32
27	27
32
9	81
32
3
5	256
81
16
1	1
32
243
1024	4
48
162
256	16
72
108
64	64
108
72
16	256
162
48
4
6	625
256
81
16
1	1
32
243
1024
3125	5
64
243
512
625	25
128
243
256
125	125
256
243
128
25	625
512
243
64
5
7	1296
625
256
81
16
1	1
32
243
1024
3125
7776	6
80
324
768
1250
1296	36
200
432
576
500
216	216
500
576
432
200
36	1296
1250
768
324
80
6

1	15	46	451	4412	4313
2	1	1	1	1	1
3	3 ²
1	1
64	2
32	4
16	8
8
4	243
3 ²
1	1
64
729	3
64
243	9
64
81	27
64
27
5	1024
243
3 ²
1	1
64
729
4096	4
96
486
1024	16
144
324
256	64
216
216
64
6	3125
1024
243
3 ²
1	1
64
729
4096
15625	5
128
729
2048
3125	25
256
729
1024
625	125
512
729
512
125
7	7776
3125
1024
243
3 ²
1	1
64
729
4096
15625
46656	6
160
972
3072
6250
7776	36
400
1296
2304
2500
1296	216
1000
1728
1728
1000
216

2	22r4	22r5	26	27	26r
2	1	1	1	1	1
3	16	32	64	128	2
4	4	2	8	16	64
5	81	243	729	2187	3
6	64	64	64	128	128
7	9	3	1	1	729
8	256	1024	4096	16384	4
9	324	486	729	128	192
10	144	96	64	187	1458
11	16	4	1	1	4096
12	625	3125	15625	78125	5
13	1024	2048	4096	128	256
14	729	729	729	2187	2187
15	256	128	64	16384	8192
16	25	5	1	1	15625
17	1296	7776	46656	279936	6
18	2500	6250	15625	128	320
19	2304	3072	4096	2187	2916
20	1296	972	729	16384	12288
21	400	160	64	78125	31250
22	36	6	1	1	46656

	a5r2	a4r3	a3r4	a2r5	a1r6
2	I	I	I	I	I
3	4
32	8
16	16
8	32
4	64
2
4	9
128
243	27
128
81	81
128
27	243
128
9	729
128
3
5	16
288
972
1024	64
432
648
256	256
648
432
64	1024
972
288
16	4096
1458
192
4
6	25
512
2187
4096
3125	125
1024
2187
2048
625	625
2048
2187
1024
125	3125
4096
2187
512
25	15625
8192
2187
256
5
7	36
800
3888
9216
12500
7776	216
2000
5184
6912
5000
1296	1296
5000
6912
5184
2000
216	7776
12500
9216
3888
800
36	46656
31250
12288
2916
320
6

i	17	a8	a7r	a6r2	a5r3
2	I	I	I	I	I
3	128
I	I
256	2
128	4
64	8
32
4	2187
128
I	I
256
6561	3
256
2187	9
526
729	27
256
243
5	16384
2187
128
I	I
256
6561
65536	4
384
4374
16384	16
576
2916
4096	64
864
1944
1024
6	78125
16384
2187
128
I	I
256
6561
65536
390625	5
512
6561
32768
78125	25
1024
6561
16384
15625	125
2048
6561
8192
3125
7	279936
78125
16384
2187
128
I	I
256
6561
65536
390625
1679616	6
640
8748
49152
156250
279936	36
1600
11664
36864
62500
46656	216
4000
15552
27648
25000
7776

a4r4

	a4r4	a3r5	a2r6	ar7	r8
2	I	I	I	I	I
3	16
16	32
8	64
4	128
2	256
I
4	81
256
81	243
256
27	729
256
9	2187
256
3	6561
256
I
5	256
1296
1296
256	1024
1944
864
64	4096
2916
576
16	16384
4374
384
4	65536
6561
256
I
6	625
4096
6561
4096
625	3125
8192
6561
2048
125	15625
16384
6561
1024
25	78125
32768
6561
512
5	390625
65536
6561
256
I
7	1296
10000
20736
20736
10000
1296	7776
25000
27648
15552
4000
216	46656
62500
36864
11664
1600
36	279936
156250
49152
8748
640
6	1679616
390625
65536
6561
256
I

1	a9	a8r	a7r2	a6r3
2	1 1	1	1	1
3	1 1	2	4	8
2	512	256	128	64
4	1	3	9	27
1	512	512	512	512
1	19683	6561	2187	729
5	1	4	16	64
1	512	768	1152	1728
1	19683	13122	8748	5832
1	262144	65536	16384	4096
6	1	125	25	125
1	512	1024	2048	4096
1	19683	19683	19683	19683
1	262144	131072	65536	32768
1	1953125	390625	78125	15625
7	1	6	36	216
1	512	1280	3200	8000
1	19683	26244	34992	46656
1	262144	196608	147456	110592
1	1953125	781250	312500	125000
1	10077696	1679616	279936	46656

a5r4

	a5r4	a4r5	a3r6	a2r7	ar8
2	I	I	I	I	I
3	16
32	32
16	64
8	128
4	256
2
4	81
512
243	243
512
81	729
512
27	2187
512
9	6561
512
3
5	256
2592
3888
1024	1024
3888
2592
256	4096
5832
1728
64	16384
8748
1152
16	65536
13122
768
4
6	625
8192
19683
16384
3125	3125
16384
19683
8192
625	15625
32768
19683
4096
125	78125
65536
19683
2048
25	390625
131072
19683
1024
5
7	1296
20000
62208
82944
50000
7776	7776
50000
82944
62208
20000
1296	46656
125000
110592
46656
8000
216	279936
312500
147456
34992
3200
36	1679616
781250
196608
26244
1280
6

1	19	110	498	1872
2	I	I	I	I
3	512
I	I
1024	2
512	4
256
4	19683
512
I	I
1024
59049	3
1024
19683	9
1024
6561
5	262144
19683
512
I	I
1024
59049
1048576	4
1536
39366
262144	16
2304
26244
65536
6	1953125
262144
19683
512
I	I
1024
59049
1048576
9765625	5
2048
59049
524288
1953125	25
4096
59049
262144
390625
7	10077696
1953125
262144
19683
512
I	I
1024
59049
1048576
9765625
60466176	6
2560
78732
786432
3906250
10076696	36
6400
104976
589824
1562500
1679616
f				1872

	a7r3	a6r4	a5r5	a46r
2	I	I	I	I
3	8
128	16
64	32
32	64
16
4	27
1024
2187	81
1024
729	243
1024
243	729
1024
81
5	64
3456
17496
16384	256
5184
11664
4096	1024
7776
7776
1024	4096
11664
5184
256
6	125
8192
59049
131072
78125	625
16384
59049
65536
15625	3125
32768
59049
32768
3125	15265
65536
59049
16384
625
7	216
16000
139968
442368
625000
279936	1296
40000
186624
331776
250000
46656	7776
100000
248832
248832
100000
7776	46656
250000
331776
186624
40000
1296

a3r7

	43r7	42r8	arg	r10
2	I	I	I	I
3	128
8	256
4	512
2	1024
1
4	2187
1024
27	6561
1024
9	19683
1024
3	59049
1024
1
5	16384
17496
3456
64	65536
26244
2304
16	262144
39366
1536
4	1048576
59049
1024
1
6	78125
131072
59049
8192
125	390625
262144
59049
4096
25	1953125
524288
59049
2048
5	9765625
1048576
59049
1024
1
7	279936
625000
442368
139968
16000
216	1679616
1562500
589824
104976
6400
36	10077696
3906250
786432
78732
2560
6	60466176
9765625
1048576
59049
1024
1

f 2

Sequitur 1a-

40

Sequitur Tabula pro numeris 8, 9, & 10.

t	a	r	a2	ar	r2	a3	a2r
8	1	7	1	7	49	1	7
	2	6	4	12	36	8	24
	3	5	9	15	25	27	45
	4	4	16	16	16	64	64
	5	3	25	15	9	125	75
	6	2	36	12	4	216	72
	7	1	49	7	1	343	49
9	1	8	1	8	64	1	8
	2	7	4	14	49	8	28
	3	6	9	18	36	27	54
	4	5	16	20	25	64	80
	5	4	25	20	16	125	100
	6	3	36	18	9	216	108
	7	2	49	14	4	343	98
	8	1	64	8	1	512	64
10	1	9	1	9	81	1	9
	2	8	4	16	64	8	32
	3	7	9	21	49	27	63
	4	6	16	24	36	64	96
	5	5	25	25	25	125	125
	6	4	36	24	16	216	144
	7	3	49	21	9	343	147
	8	2	64	16	4	512	128
	9	1	81	9	1	729	81

	ar ₂	r ₃	44	43r	4 ² r ₂	ar ₃
8	49	343	1	7	49	343
72	72	216	16	48	144	432
75	75	125	81	135	225	375
64	64	64	256	256	256	256
45	45	27	625	375	225	135
24	24	8	1296	432	144	48
7	7	1	2401	343	49	7
9	64	512	1	8	64	512
98	98	343	16	56	196	686
108	108	216	81	162	324	648
100	100	125	256	320	400	500
80	80	64	625	500	400	320
54	54	27	1256	648	324	162
28	28	8	2401	686	196	56
8	8	1	4096	512	64	8
10	81	729	1	9	81	729
128	128	512	16	64	256	1024
147	147	343	81	189	441	1029
144	144	216	256	384	576	864
125	125	125	625	625	625	625
96	96	64	1296	864	576	384
63	63	27	2401	1029	441	189
32	32	8	4096	1024	256	64
9	9	1	6561	729	81	9

t	r_4	a_5	a_{4r}	a_{3r2}	a_{2r3}	a_{r4}
8	2401	I	7	49	343	2401
	1296	32	96	288	864	2592
	625	243	405	675	1125	1875
	256	1024	1024	1024	1024	1024
	81	3125	1875	1125	675	405
	16	7776	2592	864	288	96
	I	16807	2401	343	49	7
9	4096	I	8	64	512	4096
	2401	32	112	392	1372	4802
	1296	243	486	972	1944	3888
	625	1024	1280	1600	2000	2500
	256	3125	2500	2000	1600	1280
	81	7776	3888	1944	972	486
	16	16807	4802	1372	392	112
	I	32768	4096	512	6	8
10	6561	I	9	81	729	6561
	4096	32	128	512	2048	8192
	2401	243	567	1323	3087	7203
	1296	1024	1536	2304	3456	5184
	625	3125	3125	3125	3125	3125
	256	7776	5184	3456	2304	1536
	81	16807	7203	3087	1323	567
	16	32768	8192	2048	512	128
	I	59049	6561	729	81	9

8	rs	46	45r	44r2	43r3
8	16807	1	7	49	343
	7776	64	192	576	1728
	3125	729	1215	2025	3375
	1024	4096	4096	4096	4096
	243	15625	9375	5625	3375
	32	46656	15552	5084	1728
	1	117649	16807	401	343
9	32768	1	8	64	512
	16807	64	224	784	2744
	7776	729	1458	2916	5832
	3125	4096	5120	6400	8000
	1024	15625	12500	10000	8000
	243	46656	2338	11664	5832
	32	117649	33614	9604	2744
	1	262144	32768	4096	512
10	59049	1	9	81	729
	32768	64	256	1024	4096
	16807	729	1701	3969	9261
	7776	4096	6144	9216	13824
	3125	15625	15625	15625	15625
	1024	46656	31104	20736	13824
	243	117649	50421	21609	9261
	32	262144	65536	16384	4096
	1	531441	59049	6561	729

	42r4	ar5	16	47	46r
8	2401	16807	117649	1	7
	5084	15552	46656	128	384
	5625	9375	15625	2187	365
	4096	4096	4096	16384	16384
	2025	1215	729	78125	46875
	576	192	64	279936	93312
	49	7	1	823543	117649
9	4096	32768	262144	1	8
	9604	33614	117649	128	448
	11664	23328	46656	2187	4374
	10000	12500	15625	16384	20180
	6400	5120	4096	78125	62500
	2916	1458	729	279936	139968
	784	224	64	823543	235298
	64	8	1	2097152	262144
10	6561	59049	531441	1	9
	16384	65536	262144	128	512
	21609	50421	117649	2187	5103
	20736	31104	46656	16384	24576
	15625	15625	15625	78125	78125
	9216	6144	4096	279936	186624
	3969	1701	729	823543	352947
	1024	256	64	2097152	524288
	81	9	1	4782969	531441

	d5r2	d4r3	d3r4	d2r5	d1r6	r7
8	49	343	2401	16807	117649	823543
	1152	3456	10168	31104	93312	279936
	6075	10125	16875	28125	46875	78125
	16384	16384	16384	16384	16384	16384
	28125	16875	10125	6075	3645	2187
	31104	10168	3456	1152	384	128
	16807	2401	343	49	7	1
9	64	512	4096	32768	262144	2097152
	1568	5488	19208	67228	235298	823543
	8748	17496	34992	69984	139968	279936
	25600	32000	40000	50000	62500	78125
	50000	40000	32000	25600	20480	16384
	69984	34992	17496	8748	4374	2187
	67228	19208	5488	1568	448	128
	32768	4096	512	64	8	1
10	81	729	6561	59049	531441	4782969
	2048	8192	32768	131072	524288	2097152
	11907	27783	64827	151263	352947	823543
	36864	55296	82944	124416	186624	279936
	78125	78125	78125	78125	78125	78125
	124416	82944	55296	36864	24576	16384
	151263	64827	27783	11907	5103	2187
	131072	32768	8192	2048	512	128
	59049	6561	729	81	9	1

t	a8	a7r	a6r2	a5r3	a4r4
8	1	7	49	343	2401
	256	768	2304	6912	19936
	6561	10935	18225	30375	50625
	65536	65536	65536	65536	65536
	390625	234375	140625	84375	50625
	1679616	559872	186624	61008	19936
	5764801	823543	117649	16807	2401
9	1	8	64	512	4096
	256	896	3136	10976	3816
	6561	13122	26244	52488	104976
	65536	81920	102400	128000	160000
	390625	312500	256000	200000	160000
	1679616	839808	419904	209952	104976
	5764801	1647086	470596	134456	3816
	16777216	2097152	262144	32768	4096
10	1	9	81	729	6561
	256	1024	4096	16384	65536
	6561	15309	35721	83349	194481
	65536	98304	147456	221184	331776
	390625	390625	390625	390625	390625
	1679616	1119744	746496	497664	331776
	5764801	2470629	1058841	453789	194481
	16777216	4194304	1048576	262144	65536
	43046721	4782969	531441	59049	6561

1270	a3r5	a2r6	a1r7	
8	16807	117649	823543	5764801
	61008	186624	559872	1679616
	84375	140625	234375	390625
	65536	65536	65536	65536
	30375	18225	10935	6561
	6912	12304	768	256
	343	49	7	1
9	32768	262144	2097152	16777216
	134456	470596	1647086	5764801
	209952	419904	839808	1679616
	200000	250000	312500	390625
	128000	102400	81920	65536
	52488	26244	13122	6561
	10976	3136	896	256
	12	64	8	1
10	59049	531441	4782969	43046721
	262144	1048576	4194304	16777216
	453789	1058841	2470629	5764801
	497664	746496	1119714	1679616
	390625	390625	390625	390625
	221184	147456	98304	65536
	83349	35721	15309	6561
	16384	4096	1024	256
	729	81	9	1

48	49	48r	47r2	46r3
8	1
512
19683
262144
1953125
10077696
40353607	7
1536
32805
262144
1171875
3349232
5764861	49
6408
54675
262144
703125
1119744
823543	343
13824
91125
262144
421875
366048
117649
9	1
512
19683
262144
1953125
10077696
40353607
134217728	8
1792
39366
327680
1562500
5038848
11529602
16777216	64
6272
78732
409600
1250000
2519424
3294172
2097152	512
21952
157464
512000
1000000
1259712
941192
262144
10	1
512
19683
262144
1953125
10077696
40353607
134217728
387420489	9
2048
45927
393216
1953125
6718464
17294403
33554432
43046721	81
8192
107163
589824
1953125
4478976
7411887
8388608
4782969	729
32768
250047
884736
1953125
2985984
317653
2097152
531441

e	a5r4	a4r5	a3r6	a2r7	ar8
8	2401	16807	117619	823543	5764861
	39872	124416	366048	1119744	3349232
	151875	253125	421875	703125	1171875
	262144	262144	262144	262144	262144
	253125	151875	91125	54675	32805
	124416	39872	13824	4608	1536
	16807	2401	343	49	7
9	4096	32768	262144	2097152	16777216
	76832	268912	941192	3294172	11529602
	314928	629856	1259712	2519424	5038848
	640000	800000	1000000	1250000	1562500
	800000	640000	512000	409600	327680
	629856	314928	157464	78732	39366
	268912	76832	21952	6272	1792
	32768	4096	512	64	8
10	6561	59049	531441	4782969	43046721
	131072	524288	2097152	8388603	33554432
	583443	1361367	3176523	7411887	17294403
	1327104	1990656	2985984	4478976	6718464
	1953125	1953125	1953125	1953125	1953125
	1990656	1327104	884736	589824	393216
	1361367	583443	250047	107163	45927
	524288	131072	32768	8192	2048
	59049	6561	729	81	9

	19	10	9	8
8	40353607
10077696
1953125
262144
19683
512
1	1
1024
59049
1048576
9765625
60466176
282475249	7
3072
98415
1048576
5859375
20155392
40353607	49
9216
163025
1048576
3515625
6698464
5764861
9	134217728
40353607
10077696
1953125
262144
19683
512
1	1
1024
59049
1048576
9765625
60466176
282475249
1073741824	8
3584
118098
1310720
7812500
30233088
80707214
134217728	64
12544
236196
1638400
6250000
15116544
23059204
16777216
10	387420489
134217728
40353607
10077696
1953125
262144
19683
512
1	1
1024
59049
1048576
9765625
60466176
282475249
1073741824
3486784401	9
4096
137781
1572864
9765625
40310784
121060821
268435456
387420489	81
16384
321489
2359296
9765625
26873856
51883209
67108864
43046721

	a7r3	a6r4	a5r5	a4r6
8	343	2401	16807	117649
	27648	79744	248832	746496
	273375	455625	759375	1265625
	1048576	1048576	1048576	1048576
	2109375	1265625	759375	455625
	2196288	746496	248832	79744
	823543	117649	16807	2401
9	512	4096	32768	262144
	43904	153664	537824	1882384
	472392	944784	1889566	3779136
	2048000	2560000	3200000	4000000
	5000000	4000000	3200000	2560000
	7558272	3779136	1889566	944784
	6588344	1882384	537824	153664
	2097152	262144	32768	4096
10	729	6561	59049	531441
	65536	262144	1048576	4194304
	750141	1750329	4084101	9529569
	3538944	5308416	7962624	11943936
	9765625	9765625	9765625	9765625
	17915904	11943936	7962624	5308416
	22235661	9529569	4084101	1750329
	16777216	4194304	1048576	262144
	4782969	531441	59049	6561

a3r7

i	a3r7	a2r8	ar9	r10
8	823543
2196288
2109375
1048576
164025
9216
49	5764861
6698464
3515625
1048576
164025
9216
49	40353607
20155392
5859375
1048576
98415
3072
7	282475249
60466176
9765625
1048576
59049
1024
1
9	2097152
6588344
7558272
5000000
2048000
472392
43904
512	16777216
23059204
15116544
6250000
1638400
236196
12544
64	134217728
80707214
30233088
7812500
1310720
118098
3584
8	1073741824
282475249
60466176
9765625
1048576
59049
1024
1
10	4782969
16777216
22235661
17915904
9765625
3538944
750141
65530
725	13046721
67108864
51883209
26873856
9765625
2359296
321489
16384
81	387420489
268435456
121060821
40310784
9765625
1572864
137781
4096
9	3486784401
1073741824
282475249
60466176
9765625
1048576
59049
1024
1

In

In præcedenti tabula progressivas quantitates expandimus: in sequenti colligimus, cuiusque numeri massas ex omnibus eiusdem appellationis proportionalibus, pro vnaquaque numeri abscissione supra singillatim acceptis: videlicet massam ex omnibus abscissis, quàm significamus charactere $O.a$; & massam ex omnibus residuis, $O.r$; & massam ex omnibus abscissis secundis $O.a2$; & massam ex omnibus vniprimis $O.ar$; & massam ex omnibus residuis secundis, $O.r3$; & reliquas deinceps, quatenus præcedens tabula expanditur.

	$O.r$	$O.r2$		$O.r3$	$O.ar2$	$O.r4$
1	$O.a$	$O.a2$	$O.ar$	$O.a3$	$O.a2r$	$O.a4$
2	1	1	1	1	1	1
3	3	5	4	9	6	17
4	6	14	10	36	20	98
5	10	30	20	100	50	354
6	15	55	35	225	105	979
7	21	91	56	441	196	2275
8	28	140	84	784	336	4676
9	36	204	120	1296	540	8772
10	45	285	165	2025	825	15333

h

 $O.ar3$

	O.ar3		O.r5	O.ar4	O.a2r3	O.r6
i	O.a3r	O.a2r2.	O.a5	O.a4r	O.a3r2	O.a6
2	1	1	1	1	1	1
3	10	8	33	18	12	65
4	46	34	276	116	68	794
5	146	104	1300	470	260	4390
6	371	259	4425	1449	777	20515
7	812	560	12201	3724	1960	67171
8	1596	1092	29008	8400	4368	184820
9	2892	1968	61776	17172	8856	446964
10	4917	3333	120825	32505	16665	978405

	O.ar5	O.a2r4	O.r7	O.ar6
i	O.a5r	O.a4r2	O.a3r3	O.a6r
2	1	1	1	1
3	34	20	16	66
4	310	154	118	860
5	1610	740	560	5750
6	6035	2659	2003	26265
7	18236	7832	5888	93436
8	47244	19856	14988	278256
9	109020	45528	34176	725220
10	229845	95205	71445	1703625

| | $O.42r5$
$O.45r2$ | $O.43r4$
$O.44r3$ | $O.48$
$O.48$ | $O.47$
$O.47r$ | $O.42r6$
$O.46r2$ |
|----|----------------------|----------------------|------------------|-------------------|----------------------|
| 2 | I | I | I | I | I |
| 3 | 36 | 24 | 257 | 130 | 68 |
| 4 | 380 | 236 | 6818 | 2446 | 994 |
| 5 | 2300 | 1400 | 72354 | 21146 | 7604 |
| 6 | 9945 | 6009 | 462979 | 117971 | 39619 |
| 7 | 34216 | 20608 | 2142595 | 494732 | 159320 |
| 8 | 99696 | 59752 | 7907396 | 1695036 | 531012 |
| 9 | 255960 | 153792 | 24684612 | 4992492 | 1534488 |
| 10 | 594825 | 357225 | 67731333 | 13072917 | 3963333 |

| | $O.43r5$
$O.45r3$ | $O.44r4$ | $O.49$
$O.49$ | $O.48$
$O.48r$ |
|----|----------------------|----------|------------------|-------------------|
| 2 | 1 | I | I | I |
| 3 | 40 | 32 | 513 | 258 |
| 4 | 526 | 418 | 20196 | 7076 |
| 5 | 3896 | 3104 | 282340 | 79430 |
| 6 | 20051 | 16003 | 2235465 | 542409 |
| 7 | 80192 | 64064 | 12313161 | 2685004 |
| 8 | 265356 | 211460 | 52666768 | 10582460 |
| 9 | 769152 | 614976 | 186884496 | 35277012 |
| 10 | 1984917 | 1587334 | 574304985 | 103008345 |

	<i>O.a2r7</i>	<i>O.a3r6</i>	<i>O.a4r5</i>	<i>O.r10</i>
<i>t</i>	<i>O.a7r2</i>	<i>O.a6r3</i>	<i>O.a5r4</i>	<i>O.a10</i>
2	I	I	I	I
3	132	72	48	1025
4	2708	1268	836	60074
5	26300	11720	7760	1108650
6	165417	72297	48009	10874275
7	778120	337120	224224	71340451
8	2967888	1273008	851640	353815700
9	9655416	4154976	2766692	1427557524
10	27720825	11912505	7936665	4914341925

	<i>O.ar9</i>	<i>O.a2r8</i>	<i>O.a3r7</i>
<i>t</i>	<i>O.a9r</i>	<i>O.a8r2</i>	<i>O.a7r3</i>
2	I	I	I
3	514	260	136
4	20710	7594	3238
5	303050	94100	37400
6	2538515	715939	276563
7	14850676	3943352	1503488
7	67518444	17200816	6479148
9	254402940	63090168	23809576
10	828707925	201375525	75832725

O.44r6

O.46r4

O.45r5.

2	I	I
3	80	64
4	1834	1510
5	21200	17600
6	157269	130835
7	856352	713216
8	3716116	3098604
9	13596208	11320316
10	43291325	35844325

His paratis, experire, si vera sunt, quæ proponimus theoremata, sub 5. 2. exempli gratia, tertium.

O.6a2: 2t3—3t2+t.

ideſt, maſſa ex omnibus ſexcuplis abſciſſis ſecundis cuiuſq; totæ, eſt æqualis duplæ totæ tertię, dempta tripla tota ſecunda, addita ipſa tota.

Nota, quod interpunctio colon (:) nobis vſuuenit ad ſignificandam æqualitatem.

Esto

58

Esto tota
ideoque

$$\begin{array}{r}
 t: \quad 7 \\
 t_2: \quad 49 \\
 t_3: \quad 343 \\
 O.ar: \quad 91
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 2t_3: \quad 686 \\
 t: \quad 7
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 2t_3 + t: \quad 693 \\
 - 3t_2: \quad 147
 \end{array}$$

$$O.ar: 546$$

Item quantum $O.ar: t_3 - t:$
id est, massa ex omnibus sexcuplis vniprimis cuiusque totæ,
est æqualis totæ tertiæ, dempta ipsa tota.

$$\begin{array}{r}
 \text{Esto tota} \quad t: 9 \\
 \text{ideoque} \quad t_3: 729 \\
 O.ar: 120
 \end{array}$$

$$\begin{array}{r}
 t_3: 729 \\
 - t: 9
 \end{array}$$

$$O.ar: 720$$

Item decimumsextum

$$O.42043r_3: 3t_7 + 7t_3 - 10t.$$

Est

Est tota	11	10
ideoque	13:	1000
	17:	10000000
0.4373:		71445
	317:	30000000
	713:	7000
	317+713:	30007000
	--101:	100
	60)	30006900
	7)	500115
0.4373:		71445

Similiter alia sub eadem s. 2. atque sub alijs eiusdem elementi propositionibus theoremata facile poteris probare, ope tabularum præcedentium.

Sed ne quidquam tibi desit, accipe, pro huius capitis coronide, tabellam speciosam, expensam, usque ad decimam basim. Vocamus autem speciem vnamquamlibet massam, in qua colliguntur cuiusque totæ, omnes, eiusdem appellationis proportionales, pro singulis abscissionibus acceptæ: & ex speciebus ordinatam tabulam triangularem similem tabulæ proportionalium, speciosam nuncupamus.

Tabula Speciosa.

O.M.

O.a O.r.

O.a2 O.ar Or2.

O.a3 O.a2r O.ar2 Or3.

O.a4 O.a3r O.a2r2 O.ar3 Or4.

O.a5 O.a4r O.a3r2 O.a2r3 O.ar4 Or5.

O.a6 O.a5r O.a4r2 O.a3r3 O.a2r4 O.ar5 Or6.

O.a7 O.a6r O.a5r2 O.a4r3 O.a3r4 O.a2r5 O.ar6 Or7.

O.a8 O.a7r O.a6r2 O.a5r3 O.a4r4 O.a3r5 O.a2r6 O.ar7 Or8.

O.a9 O.a8r O.a7r2. O.a6r3 O.a5r4 O.a4r5 O.a3r6 O.a2r7 O.ar8 Or9.

O.a10 O.a9r O.a8r2 O.a7r3 O.a6r4 O.a5r5 O.a4r6 O.a3r7 O.a2r8 O.ar9 Or10.

Cap.

Cap. 3.

Tertium pro tertio elemento, est quædam animaduersione indeterminatarum determinabilium rationum: quarum te iam habere conceptum, facile demonstro; vt interim animaduertas.

Cum scripsero $O.a$, statim ex præcedenti capite habes massam ex omnibus abscissis: sed quota sit hæc massa, nondum habes, nisi scripsero, cuius numeri sit massa. Quod si assignauiero $O.a$, numeri t massam esse; neque sic habes, quota sit, nisi simul assignauiero, quotus est numerus, valor litteræ t . Neque si assignauiero $O.a$, eius numeri massam esse, cuius t_2 est secunda potestas: neque si $O.a$, massam eius numeri dixerò, cuius t_3 est tertia potestas; nisi aut litteræ t , aut characteris t_2 , vel t_3 , quotus valor sit, certò certius assignauiero. Similiter cum scripsero $O.r$, habes massam ex omnibus residuis: sed quantitatem eius non habes. Cum verò licentiam dederò, vt quotum quemque litteræ t valorem taxes; tuque huiusmodi vsus licentia dixeris, t valere quinario: statim profectò assignabis & $O.a$, valere 10; & t_2 , valere 25; & t_3 , valere 125; & $O.r$, valere 10; & determinatæ litteræ t , determinatas esse quantitates $O.a$, $O.r$, t_2 , t_3 . Quare data licentia antequam vsus fueris, habebas profectò $O.a$, $O.r$, t_2 , t_3 , quantitates indeterminatas determinabiles.

Rursum cum scripsero duas eiusdem numeri Massas $O.a$, & $O.r$, esse æquales; aut massam $O.a$, ad t_2 — t dimidiâ esse; neque tamen assignauiero, quotus litteræ t sit va-

lor; dederimque assignandi licentiam: antequam vtaris licentia, profectò habes determinatam esse rationem dimidiam, indeterminatæ quantitatis $O.a$, ad indeterminatam quantitatem $t2---t$. Quæ quidem theorematum interim mihi credis ante demonstrationem, ex inductione exemplorum; atque ita ex determinatione: sed cum in secundo elemento demonstrauero; tunc citra omnem inductionem, & ante determinationem valoris litteræ t , indubitanter vtrique asseuerabis. Habes ergo inter indeterminatas quantitates, determinatas rationes.

Sed si quæsieris, quænam sit ratio Massæ $O.a$, cuiuspiam numeri t , ad $t2$; aut Massæ $O.2a$, ad $t2$; aut Massæ $O.a$, ad t ; aut massæ $O.a$, ad $t3$: ad has profectò interrogationes, data licentia vsus, cum taxaueris litteræ t valorem, tunc determinatam assignabis rationem; sed non eandem semper, ad eandem quæstionem. Siquidem litteram t , taxaueris valere 3; pro ratione $O.a$, ad $t2$, respondebis, 3 ad 9: qui si taxaueris litteram t valere 4; ad eandem quæstionem respondebis 6 ad 16: quæ non est eadem ratio 3 ad 9. item pro alijs valoribus, aliam respondebis rationem. Itaque data licentia taxandi litteram t , antequam taxaueris, habes rationem $O.a$ ad $t2$ indeterminatam determinabilem.

Interim notandum est, possibiles responsiones ad quæstionem propositam, pro varijs litteræ t valoribus, ordinati non semper maioribus; varias, & semper ordinati maiores esse: dimidia quidem ratione semper minores; ad ipsam

ipsam verò dimidiam semper propiùs accedentes.

Pro litteræ t valore	$O.a$	ad t_2
2	1	4
3	3	9
4	6	16
5	10	25
6	15	36
7	21	49
8	28	64
9	36	81
10	45	100

Quod si propositæ quæstioni potuerit, pro quodam valore assignabili responderi ratio propior dimidiæ, quàm alia quælibet; dicitur ipsa indeterminata ratio $O.a$ ad t_2 , quasi dimidia.

Similiter $O.2a$ ad t_2 , ratio est indeterminata determinabilis, nam

Pro litteræ t valore	$O.2a$	ad t_2
2	2	4
3	6	9
4	12	16
5	20	25
6	30	36
7	42	49

Pro litteræ t valore	$O.24$ ad $t2$	
8	56	64
9	72	81
10	90	100

atque ita semper minoris inæqualitatis est ratio: sed eò semper maior, quò pro maiore litteræ t valore, assignatur. Quæ ratio indeterminata determinabilis; si fuerit assignabilis propior æqualitati, quàm data quælibet inæqualitas; dicetur ratio $O.24$ ad $t2$, quasi æqualitas.

Item pro litteræ t valore	$O.4$ ad t	
2	1	2
3	3	3
4	6	4
5	10	5
6	15	6
7	21	7
8	28	8
9	36	9
10	45	10

est ratio indeterminata determinabilis, pro maiore litteræ t valore, semper maior, quæ si fuerit assignabilis maior, quàm data quælibet; dicetur ratio $O.4$ ad t , quasi infinita.

De

| Denique pro litteræ ι valore | | 63
O.a ad $\iota 3$ | |
|------------------------------------|--|------------------------|------|
| 2 | | 1 | 8 |
| 3 | | 3 | 27 |
| 4 | | 6 | 64 |
| 5 | | 10 | 125 |
| 6 | | 15 | 216 |
| 7 | | 21 | 343 |
| 8 | | 28 | 512 |
| 9 | | 36 | 729 |
| 10 | | 45 | 1000 |

est indeterminata determinabilis, pro maiore litteræ ι valore, semper minor : quæ si fuerit assignabilis minor, quàm data quælibet; dicetur ratio O.a ad $\iota 3$, quasi nulla.

Cap. 4.

Quantum, pro quarto elemento, est animaduersio *def. 10. lib. 5. Elem. Eucl. & def. 5. lib. 6.* in quibus modus quantitatis rationum assumitur; illi quidem superinductus, secundum quæm maiores, vel minores rationes dicuntur, *def. 8. lib. 5.* sed ab illo longè alius; & secundum quem propiores æqualitati, aut remotiores ab æqualitate rationes dicimus.

Modum autem quantitatis, in vnoquoque genere, concipimus ex duobus. vno: secundum quod res eiusdem generis inuicem sunt componibiles, vt faciant eiusdem generis

neris aliam rem, in eiusdem modi comparatione grandior rem. altero; secundum quod res eadem, secum ipsa altera, composita aliquoties, facit rem eiusdem generis, in eiusdem modi comparatione, æquè toties grandior. Sic calor calori adpositus, facit calidum calidius: & calor simul aliquoties iteratus, facit æquè multoties calidius calidum. item lumen lumini adpositum, facit luminosius luminosum: idemque lumen simul aliquoties iteratum, facit æquè multoties luminosius luminosum.

Similiter ratio inæqualitatis maioris, alij maioris inæqualitatis rationi adposita, componit rationem maioris inæqualitatis, & magis maioris inæqualitatis, idest magis ab æqualitate remotæ, *ex def. 5. 6.* Et ratio maioris inæqualitatis, secum ipsa altera, aliquoties composita, facit rationem multò maioris inæqualitatis æquemultiplicatam, idest æquemultò remotiorem ab æqualitate, *ex def. 10. 5.* Quare maioris inæqualitatis rationibus, convenit modus quantitatis secundum quem magis vel minùs maioris sunt inæqualitatis, idest, magis, vel minùs ab æqualitate distantes.

Eodemque modo, ratio minoris inæqualitatis, alij minoris inæqualitatis rationi adposita facit rationem minoris inæqualitatis, & magis minoris inæqualitatis, idest remotioris ab æqualitate *ex def. 5. 6.* Et ratio minoris inæqualitatis, secum ipsa altera, aliquoties composita, facit rationem multò minoris inæqualitatis æquemultiplicatam, idest æquemultò remotioris ab æqualitate, *ex def. 10. 5.*

Quare

Quare minoris inæqualitatis rationibus, conuenit modus quantitatis, secundum quem magis, vel minùs minoris sunt inæqualitatis, idest secundum quem magis, vel minùs ab æqualitate distant.

Porro quantum ad hunc modum attinet quantitatis, notandum est, rationum quasi tria genera esse. Primum, æqualitatis, cui talis modus non conuenit, neque seorsim ipsi, neque sibi & alijs, tamquam vnus generis rationibus: nam æqualitas æqualitati adposita, eandem componit æqualitatem; & maioris inæqualitatis, vel minoris inæqualitatis rationi adposita, eandem inæqualitatis facit rationem. Secundum, maioris inæqualitatis. Tertium, minoris inæqualitatis; quibus tales modos conuenire singulis demonstrauimus: sed non vtrisque, vt vni generi. nam maioris inæqualitatis, & minoris inæqualitatis rationes adpositæ, nec magis maioris, nec magis minoris inæqualitatis componunt rationes.

Cap. 5.

Quintum pro quinto elemento est inquisitio quantitatis quæ cuiusque rationis non ex hypotheli est propria, sed naturaliter, & citra omnem hypothesim: altioris rationis, maior; depressioris, minor; æquealtæ, eadem; multiplicatæ, æquemultiplex; & submultiplicatæ, æquesubmultiplex: quam logarithmum vocamus; & nos in quinto elemento, diligenter; quantum potuimus, persecuti, non hucusque quidem attigimus, tamen viam inueniendi aperimus. Id quod primum in ratione dupla, ita conabor explicare.

Accipe

Accipe seriem infinitam omnium fractionum, in quibus vnitas, & omnes numeri denominant vnitatem: quarum in characteribus, cum consueuerit numerator, scribi supra denominatorem interueniente lineola, sic

$\frac{1}{1} \frac{1}{2} \frac{1}{3} \frac{1}{4} \frac{1}{5} \frac{1}{6} \frac{1}{7} \frac{1}{8} \frac{1}{9} \frac{1}{10} \frac{1}{11} \frac{1}{12} \frac{1}{13} \frac{1}{14} \frac{1}{15} \frac{1}{16} \text{ \&c.}$

nos aliter. scripsimus enim primùm numeratorem, deinde statim adscripsimus denominatorem inter parentheses clausum: quod compositioni typographycæ longè commodius cum sit, lectioni etiam tum in latino sermone, tum in nostro Italico idiomate, magis conuenit.

$1(1), 1(2), 1(3), 1(4), 1(5), 1(6), 1(7), 1(8), 1(9), 1(10),$
 $1(11), 1(12), 1(13), 1(14), 1(15), 1(16), \text{ \&c.}$

Et in accepta serie sume terminos, duplam habentes rationem, simplos, dimidios, subtriplos, subquadruplos, aliosque submultiplos deinceps. Et inter extremos, accipe in eadem serie medios quosque, quorum & maioris extremi summa dicetur hyperlogarithmus, eo quod superet logarithmum; eorundem verò mediorum, & minoris extremi summa, dicetur hypologarithmus; eo quod superetur à logarithmo.

Itaque duplæ rationis hyperlogarithmi sunt, qui sequuntur: primus inter simplos & maximos; & reliqui deinceps ordinatim inter minores, & submultiplos.

$1(1).$

1(1).

1(2) 1(3).

1(3) 1(4) 1(5).

1(4) 1(5) 1(6) 1(7).

1(5) 1(6) 1(7) 1(8) 1(9).

& reliqui in infinitum: quorum inter simpli hyperlogarithmus est maximus, & reliqui deinceps ordinatim minores.

Item duplæ rationis hypologarithmi sunt qui sequuntur primus inter simpli, & maximos, & deinceps reliqui

1(2).

1(3) 1(4).

1(4) 1(5) 1(6).

1(5) 1(6) 1(7) 1(8).

1(6) 1(7) 1(8) 1(9) 1(10).

& in infinitum: quorum inter simpli hypologarithmus est minimus, & reliqui deinceps ordinatim sunt maiores.

Est autem assignatorum quotcunque minimus hyperlogarithmorum, maior quàm maximus hypologarithmorum: & differentia æqualis minimo assumptorum extremorum rationis duplæ. cum autem possit assumi minor extremus, quàm data quælibet quantitas: possunt consequenter assumi termini duplam inter se rationem habentes, quorum hyperlogarithmi, & hypologarithmi differentia minor, quàm data quælibet quantitas. unde hyperlogarithmus, & hypologarithmus, quasi sunt æquales.

Porrò logarithmus illa est quantitas, ad quam tendunt
k
hyper-

hyperlogarithmi, cum semper deinceps minuuntur, & ad quam tendunt hypologarithmi, cum semper deinceps augentur; omni minor hyperlogarithmo, & omni maior hypologarithmo.

Similiter, sesquialteræ rationis hyperlogarithmi & hypologarithmi sunt, qui sequuntur: & utrorumque primus est inter simplos, & maximos; reliqui verò deinceps ordinati inter minores, & submultiplos.

Hyperlogarithmi.

1(2).

1(4) 1(5).

1(6) 1(7) 1(8).

1(8) 1(9) 1(10) 1(11).

1(10) 1(11) 1(12) 1(13) 1(14).

& deinceps alij in infinitum.

Hypologarithmi.

1(3).

1(5) 1(6).

1(7) 1(8) 1(9).

1(9) 1(10) 1(11) 1(12).

1(11) 1(12) 1(13) 1(14) 1(15).

& reliqui deinceps in infinitum.

Similiter alius cuiusque rationis hyperlogarithmi, & hypologarithmi sunt assignabiles, quorum omnium quantitas intermedia eiusdem rationis est logarithmus. Et hæc est suæ cuiusque rationis quantitas naturalis, & earundem, vel æquealtrarum rationum eadem quantitas, secundum

altitu-

altitudinis & depressionis modum in præcedenti capite fufius declaratum.

Deinde altiorum rationum funt maiores logarithmi, & depressiorum minores. quod ideò patet, quia altioris hyperlogarithmi rationis, hyperlogarithmos continent depressioris: & hypologarithmi continent hypologarithmos.

Nam exempli gratia hyperlogarithmi funt rationum

triplæ	& fefquialteræ
1(1) 1(2).	1(2).
1(2) 1(3) 1(4) 1(5).	1(4) 1(5).
1(3) 1(4) 1(5) 1(6) 1(7) 1(8).	1(6) 1(7) 1(8).

quorum triplæ altioris hyperlogarithmi continent fefquialteræ depressionis hyperlogarithmos.

Item hypologarithmi funt earundem rationum

triplæ	& fefquialteræ
1(2) 1(3).	1(3).
1(3) 1(4) 1(5) 1(6).	1(5) 1(6).
1(4) 1(5) 1(6) 1(7) 1(8) 1(9).	1(7) 1(8) 1(9).

quorum hypologarithmi triplæ continent hypologarithmos fefquialteræ.

Vnde patet etiam, quod compofitæ rationis logarithmus, eft aggregatus componentium logarithmorum: nam & hyperlogarithmi duplæ, & fefquialteræ, hyperlogarithmos triplæ componunt; & hypologarithmi, hypologarithmos.

Hyperlogarithmi.

Duplæ

Sesquialteræ.

1(1).	1(2).
1(2) 1(3).	1(4) 1(5).
1(3) 1(4) 1(5).	1(6) 1(7) 1(8).
1(4) 1(5) 1(6) 1(7).	1(8) 1(9) 1(10) 1(11).

Hypologarithmi.

Duplæ

Sesquialteræ.

1(2).	1(3).
1(3) 1(4).	1(5) 1(6).
1(4) 1(5) 1(6).	1(7) 1(8) 1(9).
1(5) 1(6) 1(7) 1(8).	1(9) 1(10) 1(11) 1(12).

Sed & duplicatæ rationis duplus est logarithmus: nam duplicatæ duplæ rationis, nempe quadruplæ hyperlogarithmi ex binis duplæ rationis hyperlogarithmis aggregatis fiunt.

Hyperlogarithmi quadruplæ

ex duplæ,

& duplæ hyperlogarithmis.

1(1).	1(2) 1(3).
1(2) 1(3).	1(4) 1(5) 1(6) 1(7).
1(3) 1(4) 1(5).	1(6) 1(7) 1(8) 1(9) 1(10) 1(11).

Hypologarithmi quadruplæ

ex duplæ,

& duplæ hypologarithmis.

1(2).	1(3) 1(4).
1(3) 1(4).	1(5) 1(6) 1(7) 1(8).
1(4) 1(5) 1(6).	1(7) 1(8) 1(9) 1(10) 1(11) 1(12).

Si-

Similiter multiplicatæ cuiusque rationis æquemultiplex deprehenditur logarithmus; quia quasi æquemultipli sunt hyperlogarithmi, & quasi æquemultipli sunt hypologarithmi. Et è conuerso submultiplicatæ deprehenditur submultiplex logarithmus.

A P P E N D I X.

CUm hæc scriberem, mihi contigit rectum tramitem inuenire, ad persequendos omnium numerosarum rationum logarithmos. Oportet autem eiusdem ab initio propositæ seriei fractionum terminos assumere, aliquotenos à primo, singulos, binos, ternos, quaternos, quinos, & deinceps. Porro ex totenis collectas quantitates voco prologarithmos, & totenorum seriem, voco seriem prologarithmorum.

Esto autem series singulorum *A*: series prologarithmorum ex binis *B*: series prologarithmorum ex ternis *C*: item ex quaternis *D*: item ex quinis *E*: & deinceps alia. Deinde series ordinetur excessuum, primi prologarithmi seriei *B*, supra primum seriei *A*; & secundi, supra secundum; & tertij, supra tertium; & sic deinceps in infinitum: omnium huiusmodi excessuum summa, est logarithmus rationis duplæ. Nam primus excessus, est hypologarithmus inter maximos terminos rationis duplæ: summa ex primo & secundo, est hypologarithmus, inter subdublos maximorum: summa ex primo secundo & tertio, est hy-

E 1(1) 1(2) 1(3) 1(4) 1(5).

D 1(1) 1(2) 1(3) 1(4).

C 1(1) 1(2) 1(3).

B 1(1) 1(2).

A 1(1).

1(6) 1(7) 1(8) 1(9) 1(10).

1(5) 1(6) 1(7) 1(8).

1(4) 1(5) 1(6).

1(3) 1(4).

1(2).

1(11) 1(12) 1(13) 1(14) 1(15).

1(9) 1(10) 1(11) 1(12).

1(7) 1(8) 1(9).

1(5) 1(6).

1(3).

pologarithmus, inter subtriplos maximum. Ergo summa omnium, hypologarithmorum est maximus, nempe logarithmus.

Item series ordinatur excessuum primi prologarithmi seriei *C*; supra primum seriei *B*; & secundi, supra secundum; & tertij, supra tertium; & sic deinceps in infinitum: omnium huiusmodi excessuum summa, est logarithmus rationis sesquialteræ.

Item series ordinatur excessuum primi prologarithmi seriei *D*, supra primum seriei *C*; & secundi, supra secundum; & tertij, supra tertium; & sic deinceps in infinitum: omnium summa excessuum, est logarithmus rationis quam habent numeri ex quotenis est series *E*, & ex quotenis est series *C*. Nam primus excessus, inter maximum eiusdem rationis terminos est hypologarith-

tij supra tertium; & sic deinceps in infinitum: omnium summa excessuum, est logarithmus rationis sesquitertie.

Similiter series ordinatur excessuum primi prologarithmi seriei *E*, supra primum seriei *C*; & secundi, supra secundum; & tertij, supra tertium; & sic deinceps in infinitum: omnium summa excessuum, est logarithmus rationis quam habent numeri ex quotenis est series *E*, & ex quotenis est series *C*. Nam primus excessus, inter maximum eiusdem rationis terminos est hypologarith-

garithmus primi vero & secundi excessuum summa, est hypologarithmus inter subduplos maximorum: primi secundi & tertij summa excessuum, est hypologarithmus inter subtriplos; & sic deinceps.

Cap. 6.

1. Sextum & ultimum, pro sexto est elemento: numerosa duarum propositionum quintielementi reductio, quarum est usus insignis in sexto.

Prima, quæ est 99. 5.

Quatuor harmonicè dispositarum quantitatum, si prima maxima est omnium, logarithmus, rationis primæ ad secundam, ad logarithmum rationis tertię ad quartam, minor est, quàm ut prima ad tertiam; maior, quàm ut secunda ad quartam.

Sint quantitates numerosas inuicem rationes habentes, harmonicè dispositæ 1(4) 1(5) 1(8) 1(9) quarum maxima 1(4).

Dico logarithmum rationis 1(4) ad 1(5) ad logarithmum rationis 1(8) ad 1(9), minorem esse, quàm ut 1(4) ad 1(8); maiorem verò, quàm ut 1(5) ad 1(9). idest

Dico logarithmum rationis 5 ad 4 ad logarithmum rationis 9 ad 8, minorem esse, quàm ut 8 ad 4; maiorem verò, quàm ut 9 ad 5. idest

Dico rationem 5 ad 4, ad rationem 9 ad 8, logarithmicè minorem esse, quàm ut 8 ad 4; maiorem verò logarithmicè, quàm ut 9 ad 5. idest

Dico rationem 5 ad 4 quadruplicatam, depressiorem esse

esse ratione 9 ad 8 octuplicata: & 5 ad 4 quintuplicatam altiore esse ratione 9 ad 8 nonuplicata.

Et quia ambæ rationes 5 ad 4, & 9 ad 8, sunt maioris inæqualitatis: inter quas depressiores altioribus sunt minores. Dico 5 ad 4 quadruplicatam minorem esse ratione 9 ad 8 octuplicata: & 5 ad 4 quintuplicatam, maiorem esse ratione 9 ad 8 nonuplicata. idest

Dico potestates quartam 5 ad quartam 4, minorem esse quam ut octava 9 ad octavam 8: quintam verò 5 ad quintam 4, maiorem quam ut nona 9 ad nonam 8. idest

Dico productos sub potestatibus, sub quarta 5, & octava 8, minorem, quàm sub quarta 4, & octava 9: sed sub quinta 5, & nona 8, maiorem, quàm sub quinta 4, & nona 9.

Potestates.

Quarta	5	625
Octava	8	16777216
		83886080
		33554432
		100662296
		10485659900

Quar-

Quarta 4 256
 Octava 9 43046721

258280326
 215233605
 86093442

11019960576

Quinta 5 3125
 Nona 8 134217728

671088640
 268435456
 134217728
 402653184

419430400000

Quinta 4 1024
 Nona 9 387420489

1549681956
 774840978
 387420489

396718580736

Secunda, quæ est 100. 5.

Quatuor arithmeticè dispolitorum numerorum, ratio primi ad secundum totuplicata, quotus est primus, maior est ratione tertij ad quartum totuplicata, quotus est quartus: ratio verò primi ad secundum totuplicata, quotus est secundus, minor est, quàm tertij ad quartum totuplicata, quotus est tertius.

Sint quatuor arithmeticè dispositi numeri 8, 5, 7, 4.

Dico rationem 8 ad 5 octuplicatam, maiorem esse ratione 7 ad 4 quadruplicata: & rationem 8 ad 5 quintuplicatam, minorem septuplicata 7 ad 4. idest

Dico potestates octauam 8 ad octauam 5, maiorem esse, quàm quarta 7 ad quartam 4: quintam 8 ad quintam 5, minorem, quàm septima 7 ad septimam 4. idest

Dico productos sub potestatibus, sub octaua 8, & quarta 4, maiorem esse, quàm sub octaua 5, & quarta 7: & sub quinta 8, & septima 4, minorem, quàm sub quinta 5, & septima 7.

Potestates.

Octaua	8	16777216
Quarta	4	256

100663296

83886080

33554432

4294967296

Oitava 5 390625

Quarta 7 2401

390625

1562500

781250

937890625

Quinta 8 32768

Septima 4 16384

131072

262144

98304

196608

32768

536870912

Potestates.

Quinta 5 3125

Septima 7 823543

4117715

1647086

823543

2470629

2573571875

In Præfatione præcedenti.

Pag.	lin.	col.		
52	7	I	164025	273375
	8	I	9216	27648
	9	I	49	343

In Opere sequenti.

Pag.	lin.		
5	20	basibus, quæ	basibus, quælibet quantitas fuerit summa, duarum, quæ
64	25	quoties	quotus
	26	quoties	quotus
207	27	supra lineolam	ante parentheses
208	3	infra lineolam	inter parentheses.

SOLI DEO GLORIA.

GEOMETRIÆ
SPECIOSÆ
ELEMENTA.

Petrus Mengolus, Lucæ Tefino, adolescenti
optimo S. D.

*I*N prima lectione Algebrae Speciale,
tres tabulas triangulares tibi tradidi,
multiplicium, & proportionalium, &
nominum nuncupatas: earumque
usum, ad componendas, & relin-
quendas potestates binomiorum, & per modum ar-
tis, explicavi. Eius demonstrationem, presenti tra-
do libello; quam ex me audisti: ut legendo recolas; &
ad potiora mathemata suscipienda, te prepares. Ni-
hil alienum sumo; prater quadam, ex Euclide,
in quinto, & sexto: qua suis locis allego, in margi-
ne. Vale.

GEO.

GEOMETRIÆ SPECIOSÆ

ELEMENTVM PRIMVM

DEFINITIONES.

 I tabula triangularis, ex vertice, & basibus, & lateribus, ita concipiatur ordinata; vt in vertice sit quædam quantitas; & in prima basi, statim sub vertice, sint duæ quantitates; & in secunda basi, tres; & in tertia, quatuor; & sic deinceps: in singulis basibus, dicentur, quantitates extremæ, Prima, & Vltima; & his proximæ, Secunda, & Penultima; item Tertia, & Tritultima; Quarta, & Quartultima; & deinceps.

2. Vnde latus primarum omnium quantitatum, dicitur, Primum; & secundarum, Secundum; & deinceps: vltimarum quoque dicitur, Vltimum; & penultimarum, Penultimum; & sic deinceps.

3. In singulis quoque lateribus, quantitas, quæ in vertice, aut quæ vertici est proxima, dicitur Prima; & reliquæ

deinceps, Secunda, Tertia, Quarta, & sic in infinitum.

4. Quantitas, vnde progressio continuè proportionalem, ordinatur in infinitum, dicetur, Rationalis. & significabitur, caractere α .

5. Et prima consequens à rationali, dicetur, Radix, vel Potestas prima. & significabitur, caractere cuiusq; litteræ alphabeti.

6. Et reliquæ consequentes, dicentur Potestates radices, Secunda, Tertia, & deinceps, iuxta suum cuiusque ordinem. Et significabitur vnaquæque, eadem litterâ suæ radices, adscriptoque ordinis numero. vt radices a , secunda potestas a^2 , tertia a^3 , & sic deinceps.

7. Rationalis, licet nomen ordinis non habeat inter potestates; tamen habebitur pro ordinata: & dicetur, vnitatem minùs ordinata, quàm sit prima potestas.

8. Si tabulæ triangularis in vertice, fuerit rationalis; & in prima basi, duæ fuerint radices, prior, in primo latere, & posterior, in vltimo; & deinceps in primo latere, fuerint ordinatæ potestates prioris radices, & in vltimo, potestates posterioris: fuerint autem, & in reliquis lateribus secundo, tertio, & deinceps in singulis, ordinatæ continuè proportionales, in eadem ratione primi lateris; item in penultimo, tritultimo, & reliquis deinceps lateribus, in singulis, ordinatæ fuerint continuè proportionales, in eadem ratione vltimi lateris: & in singulis basibus, fuerint ordinatæ continuè proportionales, in eadem ratione radicum; in secunda basi, tres, quarum extremæ sunt secundæ potestates

itates radicum; in tertia, quatuor, quarum extremæ sunt potestates tertiæ, & sic deinceps: dicetur Tabula Proportionalium. *Huiusmodi tabulam ordinat Euclides in 2. 8. Elementorum.*

9. In tabula proportionalium, inter extremas, una quælibet media, ad quam rationalis habuerit rationem compositam ex duabus rationibus, ad quasdā potestates utrarumque radicum; denominabitur ab utrisque ordinibus potestatum, à priori primū, deinde à posteriore. & significabitur, ex utrisque characteribus, caractere composito; ex priori primū, deinde ex posteriore. Ut si prior est radix a , posterior r ; media, ad quam u , rationem habet compositam, ex rationibus, u ad a , & u ad r , dicetur, Vni prima; & significabitur, caractere ar : ad quam verò u , rationem habet compositam ex rationibus, u ad a^2 , & u ad r^2 , dicetur, Bitertia; & significabitur caractere a^2r^2 : & sic deinceps.

10. Si tabulæ triangularis in vertice, fuerit vnitas; & in prima basi, & in lateribus primo, & ultimo, fuerint unitates; deinceps verò in basibus, quæ versus verticem sibi insistant, quasi fronti cornua, dicetur, Tabula multiplicium.

11. Si duæ tabulæ, multiplicium, & proportionalium, ita coaptentur, vertex, vertici, & latera, lateribus, & bases, basibus, ut congruant; idest, ut quisque numerus multiplex, congruentem multiplicet proportionalem: producta, dicetur, Tabula Nominum. Significabitur autem vnumquodque nomen, eodem suæ proportionalis caractere,

Acere, post suum immediatè numerum conscripto.

12. In quibusque proportionalitatibus earumdem, vel non earumdem rationum; homologæ sunt primùm, antecedentes, antecedentibus, & consequentes, consequentibus: deinde permutando, antecedentes suis consequentibus sunt homologæ: homologarum quoque æquemultiplices, & eædem partes, & summæ, & differentiæ, sunt homologæ.

13. Homologia, est sumptio homologarum, vt & in alia quadam proportionalitate, fiant homologæ.

14. Ratio ex æquali, dicetur, quælibet ratio, ex rationibus composita.

PRIMUM.
Tabula Proportionalium.

7

$$\begin{array}{cccccccc}
 & & a & & r & & & \\
 & & & & ar & & r^2 & \\
 & a^2 & & & & & & \\
 & & a^3 & & a^2r & & ar^2 & & r^3 \\
 & & & & a^3r & & a^2r^2 & & ar^3 & & r^4 \\
 & a^4 & & & & & & & & & \\
 & & a^5 & & a^4r & & a^3r^2 & & a^2r^3 & & ar^4 & & r^5 \\
 & & & & a^5r & & a^4r^2 & & a^3r^3 & & a^2r^4 & & ar^5 & & r^6
 \end{array}$$

Tabula Multiplicium.

$$\begin{array}{cccccccc}
 & & & & 1 & & & \\
 & & & & & & 1 & \\
 & & & 1 & & 1 & & \\
 & & & & 1 & & 2 & & 1 \\
 & & 1 & & 3 & & 3 & & 1 \\
 & & & 1 & & 4 & & 6 & & 4 & & 1 \\
 & 1 & & 5 & & 10 & & 10 & & 5 & & 1 \\
 & & 1 & & 6 & & 15 & & 20 & & 15 & & 6 & & 1
 \end{array}$$

Tabula Nominum.

$$\begin{array}{cccccccc}
 & & & & a & & r & \\
 & & & & & & ar & & r^2 \\
 & a^2 & & & & & & & \\
 & & a^3 & & 3a^2r & & 3ar^2 & & r^3 \\
 & & & & a^4 & & 4a^3r & & 6a^2r^2 & & 4ar^3 & & r^4 \\
 & a^5 & & 5a^4r & & 10a^3r^2 & & 10a^2r^3 & & 5ar^4 & & r^5 \\
 & & a^6 & & 6a^5r & & 15a^4r^2 & & 20a^3r^3 & & 15a^2r^4 & & 6ar^5 & & r^6
 \end{array}$$

Ex-

Explicationes quarundam notarum.

Additio significabitur, charactere crucis: vt ex a , & r , collecta summa, $a + r$.

Subtractio, charactere lineolæ: vt ex t , dempta a , relinquit differentiam, $t - a$.

Æqualitas, ea interpunctione significabitur, qua partes principes periodi solent distingui. vt quod $a + r$, est æqualis ipsi t ,

$$a + r : t.$$

Ratio significabitur interpunctione, qua maximæ partes periodi subdistinguuntur; scilicet puncto, & commate. vt ratio a ad r , scribendo,

$$a ; r.$$

Itaque proportio a ad r , sicut $a2$ ad ar , significabitur, scribendo,

$$a ; r : a2 ; ar.$$

Et composita ratio ex rationibus. velut ex u ad $a2$, & u ad $r3$, composita u ad $a2r3$, scribendo,

$$u ; a2, + u ; r3 : u ; a2r3.$$

vbi comma, inter $a2$, & crucem, vtiliter distinguit, ad significandum, non quantitatam $a2$, & u , summam $a2 + u$, sed rationum.

Multiplicata quoque ratio, significabitur. velut $a3$ ad $r3$, triplicata rationis a ad r , scribendo,

$$a3 ; r3 : \text{triplicata } a ; r.$$

Theo

Theorema primum, Propositio prima.

EX iisdem rationibus, ex æquali, sunt eadem rationes.

Hypothesis.

$a; b: c; d.$

$e; f: g; h.$

Dico ex æquali $a; b, \rightarrow e; f: c; d, \rightarrow g; h.$

Præparatio.

$e; f: b; i.$

$g; h: d; l.$

Demonstratio.

11.5. $b; i: d; l$

12.5. $a; i: c; l$

def. 5.6. $a; b, \rightarrow e; f: a; i.$

def. 5.6. $c; d, \rightarrow g; h: c; l.$

11.5. $a; b, \rightarrow e; f: c; d, \rightarrow g; h.$ Quod erat demonstrandum.

Quare ex iisdem rationibus, ex æquali, sunt eadem rationes.

Theor. 2. Prop. 2.

Quantitates proportionales, per homologiam sunt proportionales.

Demonstr.

def. 6.5.

12. & 24.5.

15.5

16.5

17.5

18.5

Nam conuertendo, quantitates fiunt proportionales: item homologas homologis addendo: item æque multiplicando, & æque partiendo: & permutando: & diuidendo: & com-

B

po-

19.5

22.5

ponendo: & homologas ab homologis aufe-
rendo; & per conuerſionē rationis: & ex æqua-
li in proportionē ordinata: coniunctisq; omni-
fariam huiusmodi argumentis, quocunque or-
dine, per homologiam, proportionales fiunt.
Quod &c.

Quare &c.

Theor. 3. Prop. 3.

Potestates æqueordinatæ totuplicatam habent ratio-
nem radicum, quotus est ordo.

Hypoth.

Sint radices, a, r : quarum potestates æqueordinatæ,
 a^3, r^3 : numerus ordinis, 3.

Dico $a^3; r^3$: triplicatam $a; r$.

Demonſtrat.

def. 6. | $a^3; u$: triplicata $a; u$.

def. 6. | $u; r^3$: triplicata $u; r$.

p. h. | $a^3; r^3$: triplicata $a; r$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 4. Prop.

Si tabulæ triangularis in vertice fuerit rationalis; & in
prima basi, fuerint duæ radices; & in primo, & vlti-
mo latere, fuerint continuè proportionales; & in singulis
basibus, ordinatæ fuerint continuè proportionales: erit
proportionalium tabula.

De-

Demonstr.

Cum enim in prima basi sint radices : erunt in
def. 6. secunda basi extremæ, secundæ potestates; dupli-
3. h. catam habentes rationem radicum : quæ & dupli-
def. p. catam habent rationem deinceps : ergo ratio ra-
11. 5. dicum eadem est, quæ deinceps. Eodemque mo-
 do, in singulis basibus, ostendetur, quod ratio ra-
 dicum eadem est, quæ deinceps. Quare ut in pri-
 ma basi, ita in secunda, & reliquis, eadem semper
 est ratio primæ quantitatis ad secundam, & secun-
 dæ ad tertiã, & sic deinceps; item penultimæ ad vl-
 timam, & tritultimæ ad penultimã, & sic deinceps.
 Itaque in binis deinceps lateribus, & in binis deinceps
 basibus, quantitates eandem habent rationem
16. 5. radicum, antecedentes, in vno, & consequentes, in
 altero latere : ergo permutando, eandem habent
 rationem, antecedentes, in vna, & consequentes, in
 altera basi : & ut in primo latere sunt continuè pro-
 portionales, ut rationalis ad priorem radicem; ita
 in secundo, & in tertio, & in reliquis deinceps, in
 eadem sunt ratione continuè proportionales : &
 ut in ultimo, sunt continuè proportionales, ut ra-
def. 8. tionalis ad posteriorem radicem; ita in penultimo,
 & tritultimo, & in reliquis deinceps. Quare tabula
 triangularis, est tabula proportionalium. Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 5. Prop. 5.

Si tabulæ triangularis in vertice, fuerit rationalis; & in prima basi, fuerint duæ radices; & in primo, & ultimo latere, fuerint continuè proportionales; & in singulis lateribus à primo, fuerint ordinatæ continuè proportionales, in eadem ratione, quæ deinceps, in primo: erit proportionalium tabula. Item si in singulis lateribus ab ultimo, fuerint ordinatæ continuè proportionales, in eadem ratione, quæ deinceps, in ultimo: erit proportionalium tabula.

Demonstr.

16. 5. Cum in binis deinceps basibus, & in binis deinceps lateribus à primo, quantitates eandem habeant rationem, quæ deinceps, in primo, antecedentes, in vna, & consequentes, in altera basi: habebunt, permutando, eandem rationem etiam, antecedentes, in vno, & consequentes, in altero latere: eritque in basibus, ratio deinceps, eadem, quæ in prima basi: eruntque in singulis basibus, continuè proportionales in eadem ratione radicis: quare tabula triangularis, erit proportionalium tabula. Quod &c.

4. b.

Simili prorsus demonstratione, ostendetur altera pars Theorematis. Quam &c.

Quare &c.

Theor.

IN tabula proportionalium, rationalis ad vnamquamq;
mediam, habet rationem cōpositam ex rationibus, ad
potestatem, in primo latere, vnitatem minùs ordinatam,
quàm sit ipsa media, in basi, ab vltima; & ad potestatem, in
vltimo latere, vnitatem minùs ordinatam, quàm sit ipsa me-
dia, in basi, à prima.

Hypoth. & Demonstr.

def. p. | Sit in tabula proportionalium, quinta basis; in
qua, sex proportionales: & sit vna ex medijs, non
prima, quæ est sextultima, nec sexta, quæ est vlti-
ma, sed quarta, quæ est tritultima. Et sint, in pri-
mo latere, radix a ; & in vltimo, radix r : & ab a ,
sit secunda potestas a^2 , vnitatem minùs ordinata,
def. 8. | quàm tritultima; quæ profecto in primo latere, est
def. 3. | tertia; & in tritultimo, est prima: sit etiam ab r ,
tertia potestas r^3 , vnitatem minùs ordinata, quàm
def. 8. | quarta; quæ profecto, in vltimo latere, est quar-
def. 3. | ta; & in quarto, prima: erit quantitas a^2r^3 ,
def. 9. | bitertia, ad quam, rationalis habet rationem com-
positam ex rationibus, ad potestates a^2 , & r^3 .

Dico mediam, in quinta basi, quartam tritultimam, ef-
se bitertiam a^2r^3 .

Demonstr.

def. 2. | Nam quarta, & tritultima, in quarto est, & in
tritultimo latere: in quarto quidem, est tertia
quantitas; & in tritultimo, est quarta. Habet er-
go

go rationalis ad tertiam quarti lateris, rationem
def. 8. compositam ex rationibus, ad $r3$ primam quarti
 lateris, & primæ quarti lateris ad tertiam: sed
 prima quarti lateris ad secundam, & secunda ad
 tertiam, sunt continuè proportionales, vt prima
p. h. primi lateris ad secundam, & secunda ad tertiam:
p. h. ideoque prima ad tertiam quarti lateris, est vt prima
 u , ad tertiam primi $a2$: ergo rationalis ad tertiam
 quarti lateris, idest, ad quartam tritultimam,
 in quinta basi, rationem habet compositam ex
 rationibus, u ad $r3$, & u ad $a2$; eandem, quam
 9. 5. habet ad $a2r3$ bitertiam. Ergo in quinta basi,
 quarta tritultima, est bitertia $a2r3$. Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 7. Prop. 7.

Quantitas, ad quam rationalis habet rationem com-
 positam, ex rationibus ad potestates, in primo, &
 ultimo latere tabulæ proportionalium; est media:
 & est in basi æqueordinata, atque summa est ordinum po-
 statum: & est vnitatem plus ordinata, in basi, ab ultima,
 quàm sit ordo potestatis, in primo latere: item est vnitatem
 plus ordinata, in basi, à prima, quàm sit ordo potestatis, in
 ultimo latere.

Hypoth.

Sit quantitas $a2r3$, ad quam u , rationem habet com-
 positam, ex rationibus, u ad $a2$, in primo latere, & u
 ad

ad r_3 , in ultimo, tabulæ proportionalium: quarum potestatum summa ordinum, sit ordo quintæ basis: & quarum potestatum, unitate maiores ordines, eius quidem a_2 , quæ in primo est latere, sit ordo tritultimæ, & eius r_3 , quæ in ultimo est latere, sit ordo quartæ, in basi.

Dico a_2r_3 , esse quartam tritultimam, in quinta basi.

Demonstr.

Est enim a_2 , tertia in primo latere; & ut u ad a_2 , ita est, in quarto latere, prima ad tertiam: sed est r_3 , prima in quarto latere: ergo u ad tertiam in quarto latere, rationem habet compositam, ex rationibus, ad a_2 , & ad r_3 ; eandem, quam ad a_2r_3 . Ergo a_2r_3 , est tertia in quarto latere: ergo est quarta in tritultimo: ergo in sua basi, est quarta tritultima: sed quarta tritultima non est, nisi inter sex proportionales, quarum & sexta est ultima, & quinta est penultima, & sic deinceps: & sex proportionales, non nisi in quinta sunt basi. Ergo a_2r_3 bitertia, est & quarta tritultima, in quinta basi. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 8. Prop. 8.

Summa cuiusque basis nominum in tabula, est potestas æque ordinata summæ radicum.

Hy-

Hypoth.

Sit in tabula nominum basis tertia, cuius summa nominum $a_3 \rightarrow 3a_2r \rightarrow 3ar_2 \rightarrow r_3$: sit quoque summa radicum $a \rightarrow r$.

Dico $a_3 \rightarrow 3a_2r \rightarrow 3ar_2 \rightarrow r_3$, esse tertiam potestatem $a \rightarrow r$.

Oportet autem prius demonstrare, de summa nominum, præcedentium basium, videlicet, secundæ basis.

Dico itaque primò $a_2 \rightarrow 2ar \rightarrow r_2$, secundam esse potestatem $a \rightarrow r$.

Demonstr.

def. 8. $u; a; a_2; r; ar: a \rightarrow r; a_2 \rightarrow ar.$

& 2. b. $u; r; a; ar: r; r_2: a \rightarrow r; ar \rightarrow r_2.$

2. b. $u; a \rightarrow r: a \rightarrow r; a_2 \rightarrow 2ar \rightarrow r_2.$

$a_2 \rightarrow 2ar \rightarrow r_2$, est secunda potestas $a \rightarrow r$.

Quod &c.

def. 8. $u; a; a_2; a_3: ar; a_2r: r_2; ar_2: a_2 \rightarrow 2ar$

& 2. b. $\rightarrow r_2; a_3 \rightarrow 2a_2r \rightarrow ar_2.$

$u; r; a_2; a_2r: ar; ar_2: r_2; r_3: a_2 \rightarrow 2ar \rightarrow r_2; a_2r \rightarrow 2ar_2 \rightarrow r_3.$

2. b. $u; a \rightarrow r: a_2 \rightarrow 2ar \rightarrow r_2; a_3 \rightarrow 3a_2r \rightarrow 3ar_2 \rightarrow r_3.$

def. 6. $a_3 \rightarrow 3a_2r \rightarrow 3ar_2 \rightarrow r_3$, est tertia potestas $a \rightarrow r$. Quod &c.

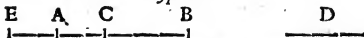
Quare &c.

Theo-

Theor. 9. Prop. 9.

S I trium quantitatum, prima maior fuerit, quàm secunda; tertia autem maior fuerit excessu ipsarum: excessus tertiæ, supra excessum primæ, & secundæ; erit excessus summæ ex secunda, & tertia, supra primam.

Hypoth.

Sit prima quantitas AB, maior, quàm secunda BC, quarum excessus CA: sitq; tertia D, maior, quàm CA.

Dico excessum D, supra CA, esse excessum summæ, ex D, & BC, supra BA.

Prepar.

Adponatur penes CB, & ipsi CA superponatur quantitas CE, æqualis ipsi D.

Demonstr.

Quoniam EA, est excessus EC supra CA; idest, excessus D, supra CA: necnon est excessus EB, supra BA; idest, summæ ex D, & BC, supra BA: per se patet, id quod propositum est.

Quare &c.

Theor. 10. Prop. 10.

I N æqualium radicum, potestas maioris, vnà cum alternis nominibus eiusdem basis, demptis reliquis, æque ordinata relinquitur potestas differentiæ.

C

Hy

Hypoth.

Sint radices inæquales, t maior, a minor: quarum in tabula nominum, in basi tertia, potestas tertia maioris radicis t^3 , vnà cum alterno nomine $3ta^2$, demptis reliquis nominibus $3t^2a$, & a^3 , relinquitur quantitas $t^3 - 3t^2a + 3ta^2 - a^3$; sit autem differentia radicum $t - a$.

Dico $t^3 - 3t^2a + 3ta^2 - a^3$, potestatem tertiam esse $t - a$.

Oportet autem prius demonstrare, in basibus præcedentibus, videlicet in secunda.

Dico itaque primò $t^2 - 2ta + a^2$, esse secundam potestatem $t - a$.

Demonstr.

def. 8. $u; t; t; t^2 : a; ta : t - a; t^2 - ta.$

¶ 2. h. $u; a; t; ta : a; a^2 : t - a; ta - a^2.$

$t; a; t^2; ta : ta; a^2 : t^2 - ta; ta - a^2.$

ex 14. ta , est maior, quàm a^2 .

$t^2 - ta$, est maior, quàm $ta - a^2$.

9. h. $t^2 - ta$, dempta $ta - a^2$, relinquitur $t^2 - 2ta + a^2$.

2. h. $u; t - a; t - a; t^2 - 2ta + a^2.$

def. 6. $t^2 - 2ta + a^2$ secunda est potestas $t - a$.

Quod &c.

def. 8. $u; t; t^2; t^3 : ta; t^2a : a^2; ta^2 : t^2 - 2ta + a^2;$

¶ 2. h. $t^3 - 2t^2a + ta^2.$

$u; a; t^2; t^2a : ta; ta^2 : a^2; a^3 : t^2 - 2ta + a^2;$

$t^2a - 2ta^2 + a^3.$

$t; a;$

2. h. $t; a: t_3 - 2t_2a + ta_2, t_2a - 2ta_2 + a_3.$
 ex 14.5 $t_2 - 2t_2a + ta_2, \text{ maior est, quàm } t_2a - 2ta_2 + a_3.$
 25. 5. $t_2a + a_3, \text{ maior, quàm } 2ta_2.$
 9. h. $t_3 - 2t_2a + ta_2, \text{ dempta } t_2a - 2ta_2 + a_3,$
 relinquitur $t_3 - 3t_2a + 3ta_2 - a_3.$
 2. h. $u; t - a: t_2 - 2ta + a_2; t_3 - 3t_2a + 3ta_2 - a_3.$
 def. 6. $t_3 - 3t_2a + 3ta_2 - a_3, \text{ tertia est potestas } - a.$ Quod &c.
 Quare &c.

Petrus Mengolus, Adm. R. D. Iacobo Venturolo,
Scholarum Piarum Primario Arithmetices
Præceptori S. D.

Vos tibi primùm ostendi characteres, & numeros, libenter vidisse te significasti, & cum tua Schola profectus multiplicibus exemplis confirmasti. Immortales tibi ante omnia gratias debeo, quòd mea qualiacunque inuenta respexeris, & in tua Schola fructum conuerteris. Itaque pro redditione gratiarum, eandem rem tibi aliquando gratam, iterum & plenius communico. Tu ergo libellum hunc in tuos usus ita conuerteres. Primùm per numerosam inductionem exemplorum, duo theoremata confirmabis præcedentis libelli, 8. & 10. quibus ars producendi potestates à duorum nominum aggregatis, vel relictis radicibus demonstratur. deinde singula in præsentì libello proposita. necnon alia plura, quæ tum indico, tum ipse tu opte poteris ingenio adijcere. Vale.

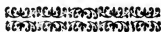
GEO.

GEOMETRIÆ SPECIOSÆ

ELEMENTVM SECVNDVM.

DEFINITIONES.

- 1 Vantitas vtcunque diuifa in duas partes, dicetur, Tota, & significabitur, charactere t .
- 2 Et partes Totæ, dicentur, Absciffa, & Residua : & significabitur absciffa, charactere a ; & residua, r .

3. Potestates totæ, dicentur, Tota secunda, t_2 ; Tota tertia, t_3 ; & deinceps : & potestates absciffæ dicentur, Absciffa secunda, a_2 ; Absciffa tertia, a_3 ; & deinceps : item potestates residuæ, dicentur, Residua secunda, r_2 ; Residua tertia, r_3 ; & deinceps.

4. Si quadam quantitate, diuifa vtcunque in partes, absciffam, & residuam ; concipiatur à rationali, per ipsas partes, absciffam primùm, deinde residuam, ordinata proportionalium tabula : & eadem quantitate rursus diuifa vtcunque; concipiatur ab eadem rationali, altera proportionalia-

tionalium tabula: quantitates, quarum in vtrisque eadem appellationes, & iidem characteres; dicentur, inuicem Synonymæ.

5. Item synonymarum æquemultiplices, dicentur, Synonymæ.

6. Ideoq; si etiam tabulæ nominum fuerint ordinate; quantitates; quarum eadem sunt nomina, dicentur Synonymæ.

7. Vnitas ad omnes numeros, pro rationali semper habebitur. Vnde conuenienter significabatur rationalis, characterem μ ,

8. Cuiusque numeri, factis omnibus integris abscissionibus, omnium, totidemque synonymorum, summa, dicetur, Massa: & significabitur, littera maiuscula O , ante synonymorum characterem scripta: vt massa ex omnibus abscissis, $O. a.$ & massa ex omnibus triplis bïprimis, $O. 3a2r$,

9. Si cuiusque numeri, factis partibus, fuerit ordinata quædam tabula proportionalium, vel nominum; & loco cuiuslibet proportionalium; concipiatur massa suorum synonymorum; transformabitur tabula proportionalium in aliam, quæ dicetur, Tabula Speciosa.

10. In qua ordinatæ quantitates, dicentur, Species.

11. Tabula verò nominum transformabitur in aliam, quæ dicetur, Tabula Subquadratrix.

12. In qua ordinatæ quantitates, dicentur Subquadratrices.

13. Si quælibet subquadratrix quantitas, multiplicata fuerit per numerum vnitatem maiorem; quàm sit ordo suæ basis: producta quantitas, dicetur, Quadratrix.

14. Quod si, velut ex subquadratricibus, ita ex quadratricibus, tabula fuerit ordinata, dicetur Tabula Quadratrix.

15. Si duorum numerorum duæ speciosæ tabulæ fuerint ordinatæ: massæ, quarum in vtriusque sunt eadem appellationes, & iidem characteres, dicentur inuicem Homonymæ.

16. Item homonymarum massarum æquemultiplices, dicentur, Homonymæ.

17. Ideoque etiam in duabus subquadratricibus tabulis, aut in duabus quadratricibus, massæ, dicentur, Homonymæ.

18. Si tres numeri fuerint deinceps vnitatem differentes; & medius dicatur, tota: maior quidem, dicetur, Sesequitota; & significabitur, characterem q .

19. Minor verò, Semitota; & significabitur, characterem m .

20. Et sicut medij numeri potestates dicuntur totæ, secunda, tertia, & deinceps: ita maioris numeri potestates, dicentur, Sesequitotæ; secunda $q2$, tertia $q3$, & deinceps.

21. Minoris autem, Semitotæ; secunda $m2$, tertia $m3$, & deinceps.

22. Et sicut medij numeri dicuntur Massæ, Species, Subquadratrices, & Quadratrices: ita maioris numeri, di-

cen-

centur, Sefquimassæ, Sefquispecies, Sefquisubquadratrices, & Sefquiquadratrices.

23. Et minoris, dicentur, Semimassæ, Semispecies, Semisubquadratrices, & Semiquadratrices.

24. Item, sicut totæ incrementum, est vnitas, ad componendam sesquitotam; & decrementum, est vnitas, ad relinquendam semitotam: ita cuiuslibet totæ, dicetur, Incrementum, numerus addendus, ad componendam sesquitotam æqueordinatam.

25. Et Decrementum, subtrahendus, ad relinquendam semitotam æqueordinatam.

26. Item cuiuslibet massæ Incrementum, dicetur, sufficiens numerus, ad componendam homonymam sesquimassam.

27. Et Decrementum, ad relinquendam homonymam semimassam.

Tabula Speciosa.

$O.u$					
$O.a$	$O.r$				
$O.a2$	$O.ar$	$O.r2$			
$O.a3$	$O.a2r$	$O.ar2$	$O.r3$		
$O.a4$	$O.a3r$	$O.a2r2$	$O.ar3$	$O.r4$	
$O.a5$	$O.a4r$	$O.a3r2$	$O.a2r3$	$O.ar4$	$O.r5$

Tabula Subquadratrix.

$O.u$					
$O.a$	$O.r$				
$O.a2$	$O.2ar$	$O.r2$			
$O.a3$	$O.3a2r$	$O.3ar2$	$O.r3$		
$O.a4$	$O.4a3r$	$O.6a2r2$	$O.4ar3$	$O.r4$	
$O.a5$	$O.5a4r$	$O.10a3r2$	$O.10a2r3$	$O.5ar4$	$O.r5$

Tabula Quadratrix.

$O.u$					
$O.2a$	$O.2r$				
$O.3a2$	$O.6ar$	$O.3r2$			
$O.4a3$	$O.12a2r$	$O.12ar2$	$O.4r3$		
$O.5a4$	$O.20a3r$	$O.30a2r2$	$O.20ar3$	$O.5r4$	
$O.6a5$	$O.30a4r$	$O.60a3r2$	$O.60a2r3$	$O.30ar4$	$O.6r5$

Postulatum unicum.

Postuletur, vt massam assumere concedatur homonymam, & proportionalem ad propositam quamdam, sicut numeri, aut vnitas ad inuicem.

D

Theor.

IN tabula speciosa, cuiusque numeri, & in qualibet basi, species prima, & vltima, sunt æquales; item secunda, & penultima; tertia, & trivltima; & sic deinceps: item sesquispecies; & semispecies homonymæ: & specierum incrementa, & decrementa. Similiter subquadratrices, in sua tabula: & quadratrices, in sua.

Hypoth. 1.

Sint in tabula speciosa, cuiusq; numeri, & in tertia basi, prima species $O.a3$, & vltima $Or3$.

Dico, $O.a3$, $Or3$, esse æquales.

Demonstr.

def. 8. h. Nā cuiusq; numeri, quor sunt abscissiones, tot sunt abscissæ, totidemq; residuæ: & abscissæ sunt, vnitas, binarius, & deinceps: & residuæ sunt, totidem ordinati, contrario tamen ordine, sed deinceps, vsque ad binarium, & vnitatem. Quare vnaquæq; abscissa, vni residuæ est æqualis: & abscissa tertia, residuæ tertiæ; ad quas eadem rationalis, triplicatas habet easdem rationes: & omnes abscissæ tertiæ, omnibus residuis tertijs sunt æquales; idest, $O.a3$, $Or3$, sunt æquales. Quod &c.

Hypoth. 2.

Sint deinde, in eadē tertia basi, secunda species $O.a2r$, & penultima $O.ar2$.

Dico, $O.a2r$, $O.ar2$, esse æquales.

Demonstr.

sup. Singulæ a , singulis r , sunt æquales: & singulæ $a2$, singulis $r2$: item singulæ, biprimæ $a2r$, singulis vnifecundis $ar2$, sunt æquales; ad quas u , rationes habet compositas ex iisdem rationibus: quare omnes biprimæ $O.a2r$, omnibus vnifecundis $O.ar2$, sunt æquales. Quod &c.

Hypoth. 3.

Sint sesquispecies $O.a2r$, $O.ar2$: vel sint semispecies.

Dico, $O.a2r$, $O.ar2$, esse æquales.

Demonstratio.

def. 22. b. Quæ sunt vnus cuiusquam numeri sesquispecies; sunt alius, vnitæ maioris numeri species: sed species $O.a2r$, $O.ar2$, sunt æquales: ergo sesquispecies $O.a2r$, $O.ar2$, sunt æquales. Quod &c.

def. 23. b. Item quæ sunt vnus cuiusquam numeri semispecies; sunt alius, vnitæ minoris numeri species: sed species sunt æquales: ergo & semispecies. Quod &c.

Dico $O.a2r$, & $O.ar2$ incrementa esse æqualia, & decrementa æqualia.

Demonstr.

sup. Nam ab æqualibus speciebus $O.a2r$, $O.ar2$, æquales demptæ semispecies homonymæ, relinquunt æqualia decrementa. Quod &c.

sup. Et ab æqualibus sesquispeciebus, æquales

demptæ species homonymæ, relinquunt æqualia incrementa. Quod &c.

Hypoth. 4.

Sint in tabula subquadratrice, in tertia basi, subquadratrices, secunda $O.3a2r$, & penultima $O.3ar2$.

Dico $O.3a2r$, $O.3ar2$, esse æquales.

Demonstr.

def. 10. p. | Quoniam in tabula multipliciū, in tertia basi,
 | secundus numerus 3, & penultimus 3, ex ijs-
 | dem vtrimque vnitatibus, & numeris aggrega-
 | ti, sunt æquales: æquemultiplicant species æqua-
 | les, $O.a2r$, $O.ar2$; & subquadratrices produ-
 | cunt æquales, $O.3a2r$, $O.3ar2$. Quod &c.

Vnde patet, quod & sesqui subquadratrices sunt æquales; & semisubquadratrices æquales; & subquadratricum æqualia sunt incrementa; & æqualia decrements. Quæ &c.

Hypoth. 5.

Sint denique in tabula quadratrice, in tertia basi, quadratrices, secunda $O.12a2r$, & penultima $O.12ar2$.

Dico, $O.12a2r$, & $O.12ar2$, esse æquales.

Demonstr.

def. 13. b. | Cum sint enim æqualium subquadratricum
 | æquemultiplices; inter se sūt æquales. Quod &c.

Vnde constat, quod & sesquiquadratrices sunt æquales; & semiquadratrices æquales; & quadratricum æqualia sunt incrementa; & æqualia decrements. Quæ &c.

Quare &c.

Theor.

Theor. 2. Prop. 2.

IN tabula speciosa, cuiusque numeri, in duobus quibusque lateribus, vna species, habet pro incremento, massas aggregatas, in vtrolibet latere, si quæ sunt præcedentes, atque totam vnitatem minùs ordinatam, quàm sit ipsum latus: massas inquam, multiplicatas per numeros tabulæ multiplicium, in basi acceptos, vnitatem minùs ordinatam, quàm sit alterum latus.

Hypoth. 1.

Esto in tabula speciosa, in primo, & in quintultimo latere, species *O. 44*: quam in quintultimo latere primam, nullæ species præcedunt: & esto quarta tota *14*.

Dico *O. 44*, incrementum esse *14*.

Demonstrat.

def. 18. b. | Eadem abscissiones totæ, quibus vnitatis, binarius, & deinceps abscinduntur; etiam sesquiotæ, sunt abscissiones: & eadem vtrarumque sunt abscissæ; necnon abscissæ quartæ. Sed præter abscissiones totæ, vna est vltior abscissio sesquiotæ, qua ipsa tota abscinditur: & pro qua post abscissas quartas totæ, & sesquiotæ communes, *def. 26. b.* | accedit tota quarta, sesquiotæ propria: quæ speciei *O. 44*, est incrementum, ad sesquispeciem componendam. Quod &c.

Hypoth. 2.

Esto in tabula speciosa, in quarto, & in vltimo latere, species *O. 73*: quam in vltimo latere
quar-

def. 7. p. quartam, species præcedunt, tertia $O.r2$, secunda $O.r$, prima $O.u$: & esto tota vnitate minùs ordinata, quàm sit vltimum latus: quæ profectò, in ordine continuè proportionalium totarum, est
def. 7. 2. ipsa rationalis, atq; vnitas u . Et quoniam $O.r3$, est & in quarto latere, sumatur basistabulæ multiplicium, vnitate minùs ordinata, nempe tertia, cuius numeri 3, 3.

Dico $O.r3$, incrementum esse, $O.3r2 + O.3r + O.u + u$.

Demonstr.

Eadem abscissiones, totæ sunt, & sesquitotæ: pro quibus vna pars incrementi $O.r3$ taxabitur. Præter abscissiones totæ, vna est vltior abscissio sesquitotæ, pro qua pars altera eiusdem incrementi taxabitur. Rursum prima pars incrementi, tot ex partibus componitur, quot sunt abscissiones, totæ, & sesquitotæ communes.

Est autem pro vna abscissione, totæ, & sesquitotæ, communi, eadem quidem abscissa, sed non eadem residua. Cumque totæ residua est r , sesquitotæ residua est $r + u$: quoniam & ipsa sesquitota vnitate maior est, quàm tota. Cum ergo totæ residua tertia est $r3$; sesquitotæ est, $r3 + 3r2u + 3ru2 + u3$. Et quoniam ratio æqualitatis, quantumlibet multiplicata, semper est eadem: & quantumlibet composita, non variat rationes, quibuscum componitur: huiusmodi autem

tem

def. p. p. tem est u ad u , ad u_2 , ad u_3 : eadem ergo quantitas est u_3 , atque u : & $3ru_2$, quæ $3r$: & $3r_2u$, quæ $3r_2$: & $r_3 + 3r_2u + 3ru_2 + u_3$, quæ $r_3 + 3r_2 + 3r + u$. & sesquitotæ residua tertia, est $r_3 + 3r_2 + 3r + u$. Sed totæ residua tertia, est r_3 : ergo cuiusque residuæ incrementum est $3r_2 + 3r + u$. Et omnium residuarum, idest, $O.r_3$, omnia incrementa sunt $O.3r_2 + O.3r + O.u$: totidem, quot sunt abscissiones communes, totæ, & sesquitotæ: & pars prima incrementi taxanda.

Pro vltiori abscissione propria sesquitotæ, tota fit abscissa, cuius residua vnitas: & massæ $O.r_3$, vltior residua fit u_3 , idest u : pars altera incrementi taxanda. Quibus ex partibus, totum componitur incrementū speciei $O.r_3$, quod est, $O.3r_2 + O.3r + O.u + u$. Quod &c.

Hypoth. 3.

Esto in tabula speciosa, in quarto, & in quintultimo latere, species $O.44r_3$: quam in quintultimo latere præcedunt species, $O.44r_2$, $O.44r$, $O.44$: & esto tota t_4 , vnitate minùs ordinata, quàm sit latus quintultimum: & esto basis tertia multiplicium, vnitate minùs ordinata, quàm sit latus quartum; in qua basi, numeri sunt 3, & 3.

Dico $O.44r_3$, incrementum esse, $O.344r_2 + O.344r + O.44 + 14$.

De-

Demonstr.

Pro communibus enim totæ, & sesquiotæ abscissionibus; vna est pars incrementi: & pro abscissione vltiori, propria sesquiotæ; est altera. Et prioris partis incrementi, tot sunt particulæ, quot sunt abscissiones communes; nempe, quot abscissæ, quot residuæ, quot quadrtertiae: & singulæ particulæ, singula sunt incrementa quadrtertiarum totæ, ad componendas quadrtertias sesquiotæ.

sup. Porro totæ, & sesquiotæ, pro eadem abscissione, eadem est abscissa; sed non eadem residua: & eadem est abscissa quarta; sed non eadem residua tertia. cumque residua tertia totæ, est $r3$; residua tertia sesquiotæ, est $r3 + 3r2 + 3r + u$: & cum quadrteria totæ, est $a4r3$; quadrteria sesquiotæ est $a4r3 + 3a4r2 + 3a4r + a4$: & incrementum quadrtertiae, totæ, ad componendam quadrtertiam sesquiotæ, est $3a4r2 + 3a4r + a4$. Et omnia simul incrementa quadrtertiarum totæ, ad componendas omnes quadrtertias sesquiotæ, sunt $O. 3a4r2 + O. 3a4r + O. a4$, prior pars incrementi $O. a4r3$.

sup. Pro vltiori abscissione propria sesquiotæ, abscissa est t , residua u : & abscissa quarta $t4$, residua tertia $u3$: & quadrteria vltior propria sesquiotæ, est $t4u3$, vel $t4$: & est posterior pars incrementi $O. a4r3$. Ex quibus partibus integrum componitur incrementum $O. a4r3$, quod est,

$O. 3a4r2$

$O. 3a4r2 + O. 3a4r + O. a4 + t4$. Quod &c.

Hypoth. 4.

Est in tabula speciosa, in quinto, & in quartultimo latere, species $O. a3r4$: quàm in quinto latere, præcedūt species, $O. a2r4$, $O. ar4$, $O. r4$: & esto tota $t4$, vnitate minùs ordinata, quàm sit latus quintum: & esto basis tertia multiplicium, vnitate minùs ordinata, quàm sit latus quartultimum; in qua basi sunt numeri 3, 3.

Dico $O. a3r4$, incrementum esse, $O. 3a2r4 + O. 3ar4 + O. r4 + t4$.

Demonst.

$$O. 3a4r2 : O. 3a2r4.$$

$$O. 3a4r : O. 3ar4.$$

p. b. $O. a4 : O. r4.$

$$O. 3a4r2 + O. 3a4r + O. a4 : O. 3a2r4 + O. 3ar4 + O. r4.$$

p. b. Sed $O. a4r3$, & $O. a3r4$ æqualia sunt incrementa: & est $O. a4r3$ incrementum $O. 3a4r2 + O. 3a4r + O. a4 + t4$. Ergo etiam $O. a3r4$ incrementum est $O. 3a2r4 + O. 3ar4 + O. r4 + t4$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 3. Prop. 3.

In tabula speciosa, cuiusque numeri, in duobus quibusque lateribus, vna species, habet pro decremento, massas in vno latere præcedentes, multiplicatas per numeros

E

tabu-

tabulæ multiplicium, in basi acceptos, vnitate minùs ordinata, quàm sit alterum latus: proximam quidem massam, & alternas aggregatas; reliquas verò subtractas. Sed si nullæ sunt præcedentes; quòd species in ipso latere sit prima: pro decremento, habet semitotam, vnitate minùs ordinatam, quàm sit alterum latus.

Hypoth. 1.

Esto in tabula speciosa, in quinto, & in quartultimo latere, species $O.a3r4$, quam præcedentes, in quartultimo latere, sunt species, $O.a3r3$, $O.a3r2$, $O.a3r$, $O.a3$: quartæ autem basis tabulæ multipliciũ sint numeri 4, 6, 4.

Dico speciei $O.a3r4$, decrementum esse $O.4a3r3 - O.6a3r2 + O.4a3r - O.a3$.

Demonstr.

def. 19. b | Eadem abscissiones, quibus vnitas, binarius, & deinceps abscinduntur, etiam semitotæ sunt abscissiones; præter vnã propriam totæ, quæ ipsa abscinditur semitota, & vnitas relinquitur.

10. p. | Quantum ad communes attinet abscissiones, cum eadem sint abscissæ, totæ, & semitotæ; non eadem sunt residuæ: cumque totæ residua sit r ; semitotæ residua est $r - u$: & cum totæ residua quarta, sit $r4$; semitotæ residua quarta est $r4 - 4r3 + 6r2 - 4r + u$: cum deniq; totæ triquarta sit $a3r4$; semitotæ triquarta est $a3r4 - 4a3r3 + 6a3r2 - 4a3r + a3$.

Quantum ad non communem attinet abscissionem, si resi-

resida vnitas, vnitate minuatur, profectò nihil remanet: eritque r quidem, vnitas; sed $r - u$, nihil: & erit $r4$, vnitas; sed $r4 - 4r3 + 6r2 - 4r + u$, nihil: & triquarta quidem totæ, erit $a3r4$; sed semitotæ alia vltior quasi triquarta $a3r4 - 4a3r3 + 6a3r2 - 4a3r + a3$, nihil. Ideoque perinde est, proprias computare semitotæ triquartas, pro communibus; atque vnā amplius adijcere triquartam nullam, pro non communi abscissione. Quare omnes triquartæ, semitotæ, sunt $O.a3r4 - O.4a3r3 + O.6a3r2 - O.4a3r + O.a3$; reuera pauciores, quàm ipsius totæ sunt abscissiones; sed perinde æquales, atque si totidem numerarentur. Totæ autem, triquartæ omnes, sunt $O.a3r4$; reuera totidem, quot sunt eius abscissiones. Et vtrarumque differentia, $O.4a3r3 - O.6a3r2 + O.4a3r - O.a3$, est decrementū speciēi $O.a3r4$. Quod &c.

Hypoth. 2.

Esto in tabula speciosa, in quarto, & in quintultimo latere, species $O.a4r3$: quā præcedentes in quarto latere, sunt species, $O.a3r3$, $O.a2r3$, $O.ar3$, $O.r3$: quartæ autem basis tabulæ multiplicium, numeri sunt 4, 6, 4.

Dico speciēi $O.a4r3$, decrementum esse $O.4a3r3 - O.6a2r3 + O.4ar3 - O.r3$.

Demonstr.

$$\begin{array}{l|l}
 p. b. & O.6a3r2 : O.6a2r3. \\
 & O.4a3r : O.4ar3. \\
 & O.a3 : O.r3. \\
 & O.4a3r3 - O.6a3r2 + O.4a3r - O.a3 : O.
 \end{array}$$

E 2

4a3r3

$4a_3r_3 - 0.6a_2r_3 + 0.4ar_3 - 0.r_3$
p. h. Sed $0.a_3r_4$, & $0.a_4r_3$, decrementa sunt æ-
sup. qualia : & est $0.a_3r_4$, decrementum $0.4a_3r_3$
 $- 0.6a_3r_2 + 0.4a_3r - 0.a_3$: ergo etiam $0.a_4r_3$,
 decrementum est $0.4a_3r_3 - 0.6a_2r_3 + 0.4ar_3$
 $- 0.r_3$. Quod &c.

Hypoth. 3.

Esto in quartultimo latere, prima species $0.a_3$: & esto semitota tertia m_3 .

Dico, decrementum $0.a_3$, esse m_3 .

Demonstr.

Pro communibus enim totæ, & semitotæ abscissionibus, eadem vtrarumque sunt abscissæ, & in proposita specie $0.a_3$, residuæ nullæ : pro vltiori verò abscissione, totæ propria, vltima est abscissa, vnitati minor, quàm tota, id est, semitota m : & vltima abscissa tertia, propria totæ, est m_3 . Quare speciei $0.a_3$, decrementum est m_3 . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 4. Prop. 4.

Tota quælibet, est æqualis, aggregatis omnibus minùs ordinarum abscissarum speciebus, & vnitati, acceptis secundum numeros multiplices, in basi sibi æque ordinata iacentes.

Hypoth.

Esto tota quinta 15 ; qua minùs ordinatæ abscissæ, a_4 ,
 a_3 , a_2 , a , a ; quarum species, $0.a_4$, $0.a_3$, $0.a_2$, $0.a$,
 $0.u$:

$O.u$: & esto basis quinta multiplicium, cuius numeri, 5, 10, 15, 5.

Dico 15 : $O.5a4 + O.10a3 + O.10a2 + O.5a + O.u + u$.

Demonstratio.

$p. b.$ | $O.a5$, & $O.55$, æqualia sunt incrementa: quo-
 $2. b.$ | rum alterum, 15; alterum, $O.5a4 + O.10a3$
 | $+ O.10a2 + O.5a + O.u + u$. Quod &c.
 | Quare &c.

Theor. 5. Prop. 5.

Demonstrare, qualiter acceptis totis, quæque massa est æqualis.

Methodus Demonstrationis.

Oportet in demonstrando, procedere, à prioribus basibus tabulæ speciosæ, ad posteriores; & in singulis basibus, ab exterioribus speciebus, ad interiores.

$p. b.$ | Porro in singulis basibus, pro prima, & vltima
 | specie, vna est demonstratio; item pro secunda,
 | & penultima; pro tertia, & tritultima. Nam, ver-
 | bi gratia, secunda, qualiter acceptis totis demon-
 | strabitur æqualis; taliter acceptis, æqualis erit etiã
 | penultima: quia constat, secundam, & penulti-
 | mam, esse æquales.

Sub hoc vno titulo, theorematà conueniunt innumera-
 bilia: cum enim tabula speciosa, sit producibilis in infinitum, habet massas innumerabiles; idest, semper plures,
 quàm

quàm quot quisque assignauerit.

Vna tamen est omnium communis methodus demonstrandi, & duo sunt argumenta: vnum, ab æqualibus cuiusdam speciei incrementis; alterum ab æqualibus decrementis.

Pro vltiori methodi enarratione, dabimus triginta sex theorematà; quæ sufficiunt; pro vertice, & basibus tabulæ speciosæ, vsque ad decimam inclusiue: quædam demonstrata per vtrumque argumentum; quædam solùm per alterum; quædam denique sine demonstratione.

1. $O.u : t - u.$

Demonstr. 1.

4. *b.* $O.u + u : t.$

$O.u : t - u.$ Quod &c.

Demonstr. 2.

$O.a.$ decrementa sunt æqualia.

3. *b.* $O.u : m.$

def. 19. *b.* $m : t - u.$

$O.u : t - u.$ Quod &c.

2. $O.2a : t2 - t.$

Demonstr. 1.

4. *b.* $O.2a + O.u + u : t2.$

$O.2a : t2 - O.u - u.$

sup. 1. $O.u : t - u.$

p. *b.* $O.2a : t2 - t.$ Quod &c.

De-

Demonstr. 2.

$$\begin{array}{l|l}
 3. \ b. & O.a2, \text{ decrementa sunt } \text{æqualia}. \\
 & O.2a - Ou: m2. \\
 & O.2a: m2 + O.u. \\
 \text{def. 21. b.} & m2: t2 - 2t + u. \\
 \text{sup. p.} & O.u: t - u. \\
 & O.2a: t2 - t. \text{ Quòd \&c.}
 \end{array}$$

$$3. \ O.6a2: 2t3 - 3t2 + t.$$

Demonstr. 1.

$$\begin{array}{l|l}
 4. \ b. & O.3a2 + O.3a + O.u + u: t3. \\
 & O.6a2 + O.6a + O.2u + 2: 2t3. \\
 & O.6a2: 2t3 - O.6a - O.2u - u. \\
 \text{sup. 2.} & O.6a: 3t2 - 3t. \\
 \text{sup. p.} & O.2u: 2t - 2. \\
 & O.6a2: 2t3 - 3t2 + t. \text{ Quòd \&c.}
 \end{array}$$

Demonstr. 2.

$$\begin{array}{l|l}
 3. \ b. & O.a3, \text{ decrementa sunt } \text{æqualia}. \\
 & O.3a2 - O.3a + O.u: m3. \\
 & O.6a2 - O.6a + O.2u: 2m3. \\
 & O.6a2: 2m3 + O.6a - O.2u. \\
 \text{def. 21. b} & 2m3: 2t3 - 6t2 + 6t - 2. \\
 \text{sup. 2.} & O.6a: 3t2 - 3t. \\
 \text{sup. p.} & O.2u: 2t - 2. \\
 & O.6a2: 2t3 - 3t2 + t. \text{ Quòd \&c.}
 \end{array}$$

4. $O.6ar : t3 \dashv t.$ *Demonstr. 1.* $O.azr$, incrementa sunt æqualia.2. *h.* $O.2ar \rightarrow O.r \rightarrow t : O.a2 \rightarrow t2$ $O.12ar \rightarrow O.6r \rightarrow 6t : O.6a2 \rightarrow 6t2$ $O.12ar : O.6a2 \dashv O.6r \rightarrow 6t2 \dashv 6t$ *sup. 3.* $O.6a2 : 2t3 \dashv 3t2 \rightarrow t$ *sup. 2.* $O.6r : 3t2 \dashv 3t$ $O.12ar : 2t3 \dashv 2t$ $O.6ar : t3 \dashv t$ Quod &c.*Demonstr. 2.* $O.azr$, decrementa sunt æqualia.3. *h.* $O.2ar \dashv O.r : O.a2$ $O.12ar \dashv O.6r : O.6a2$ $O.12ar : O.6a2 \rightarrow O.6r$ *sup. 3.* $O.6a2 : 2t3 \dashv 3t2 \rightarrow t$ *sup. 2.* $O.6r : 3t2 \dashv 3t$ $O.12ar : 2t3 \dashv 2t$ $O.6ar : t3 \dashv t$ Quod &c.5. $O.4a3 : t4 \dashv 2t3 \rightarrow t2$ *Demonstr.*4. *h.* $O.4a3 \rightarrow O.6a2 \rightarrow O.4a \rightarrow O.u \rightarrow u : t4$ *sup. p.* $O.u : t \dashv u$ *sup. 2.* $O.4a : 2t2 \dashv 2t$ *sup. 3.* $O.6a2 : 2t3 \dashv 3t2 \rightarrow t$ $O.4a3$

$$O.4a3 \rightarrow 2t3 \rightarrow t2 : t4.$$

$$O.4a3 : t4 \rightarrow 2t3 \rightarrow t2. \text{ Quod \&c.}$$

6. $O.12a2r : t4 \rightarrow t2.$ *Demonst. 1.*

$$O.a3r, \text{ incrementa sunt } \text{æqualia}.$$

2. b. $O.3a2r \rightarrow O.3ar \rightarrow O.r \rightarrow t : O.a3 \rightarrow t3.$

$$O.12a2r \rightarrow O.12ar \rightarrow O.4r \rightarrow 4t : O.4a3 \rightarrow 4t3.$$

sup. 4. $O.12ar : 2t3 \rightarrow 2t. \quad O.4r : 2t2 \rightarrow 2t.$

sup. 5. $O.4a3 : t4 \rightarrow 2t3 \rightarrow t2.$

$O.12a2r : 2t3 \rightarrow 2t2 : t4 \rightarrow 2t3 \rightarrow t2.$

$$O.12a2r : t4 \rightarrow t2. \text{ Quod \&c. } \text{Demonst. 2.}$$

$$O.a3r, \text{ decrementa sunt } \text{æqualia}.$$

3. b. $O.3a2r \rightarrow O.3ar \rightarrow O.r \rightarrow O.a3.$

$$O.12a2r \rightarrow O.12ar \rightarrow O.4r : O.4a3.$$

sup. 4. $O.12ar : 2t3 \rightarrow 2t. \quad O.4r : 2t2 \rightarrow 2t.$

sup. 5. $O.4a3 : 2t2 \rightarrow 2t3 \rightarrow t2.$

sup. 5. $O.4a3 : t4 \rightarrow 2t3 \rightarrow t2.$

$$O.12a2r \rightarrow 2t3 \rightarrow 2t2 : t4 \rightarrow 2t3 \rightarrow t2.$$

$$O.12a2r : t4 \rightarrow t2. \text{ Quod \&c.}$$

7. $O.30a4 : 6t5 \rightarrow 15t4 \rightarrow 10t3 \rightarrow 15t2 \rightarrow 10t1 \rightarrow 15t0.$

Demonst.

4. b. $O.5a4 \rightarrow O.10a3 \rightarrow O.10a2 \rightarrow O.5a \rightarrow O.m \rightarrow m : t5.$

$$O.60a4 \rightarrow O.120a3 \rightarrow O.120a2 \rightarrow O.60a \rightarrow O.12m$$

sup. 7. $t1 \rightarrow t2 : 12t5. \quad O.60a : 30t2 \rightarrow 130t.$

sup. 3. $O.120a2 : 40t3 \rightarrow 60t2 \rightarrow 20t.$

sup. 5. $O.120a3 : 30t4 \rightarrow 60t3 \rightarrow 30t2.$

151000

F

O.12m

$\text{sup. p.} \quad \begin{array}{l} 0.12u : 12t - 12. \\ 0.60a4 + 30t4 - 20t3 + 2t : 12t5. \\ 0.30a4 + 15t4 - 10t3 + t : 6t5. \\ 0.30a4 : 6t5 - 15t4 + 10t3 - t. \text{ Quod \&c.} \end{array}$

8. $0.60a3r : 3t5 - 5t3 + 2t.$

Demonstr.

$\begin{array}{l} 0.a4r, \text{ decrementsa sunt } \text{æqualia.} \\ 3. b. \quad \begin{array}{l} 0.4a3r - 0.6a2r + 0.4ar - 0r : 0.a4. \\ 0.120a3r - 0.180a2r + 0.120ar - 0.30r : \\ \quad 0.30a4. \\ \text{sup. 6.} \quad 0.180a2r : 15t4 - 15t2. \\ \text{sup. 4.} \quad 0.120ar : 20t3 - 20t. \\ \text{sup. 2.} \quad 0.30r : 15t2 - 15t. \\ \text{sup. 7.} \quad 0.30a4 : 6t5 - 15t4 + 10t3 - t. \\ \quad 0.120a3r - 15t4 + 20t3 - 5t : 6t5 - 15t4 + \\ \quad \quad 10t3 - t. \\ \quad 0.120a3r : 6t5 - 10t3 + 4t. \\ \quad 0.60a3r : 3t5 - 5t3 + 2t. \text{ Quod \&c.} \end{array} \end{array}$

9. $0.30a2r2 : t5 - t.$

Demonstr.

$\begin{array}{l} 0.a3r2, \text{ decrementsa sunt } \text{æqualia.} \\ 3. b. \quad \begin{array}{l} 0.3a2r2 - 0.3ar2 + 0r2 : 0.2a3r - 0.a3. \\ 0.180a2r2 - 180ar2 + 0.60r2 : 0.120a3r + \\ \quad 0.60a3. \\ \text{sup. 6.} \quad 0.180ar2 : 15t4 - 15t2. \end{array} \end{array}$

$0.60r2 :$

- $\text{sup. 3. } 0.60r2 : 2013 - 3012 + 101.$
 $\text{sup. 8. } 0.12043r : 615 - 1013 + 41.$
 $\text{sup. 5. } 0.6043 : 1514 - 3013 + 1512.$
 $0.18042r2 - 1514 + 2013 - 1512 + 101 : 615.$
 $- 1514 + 2013 - 1512 + 41.$
 $0.18042r2 : 615 - 61.$
 $0.3042r2 : 15 - 1. \text{ Quod \&c.}$
-

10. $0.1245 : 216 - 615 + 514 - 12.$
 11. $0.6044r : 216 - 514 + 312.$
 12. $0.6043r2 : 16 - 12.$
 13. $0.4246 : 617 - 2116 + 2115 - 713 + 1.$
 14. $0.8445r : 217 - 715 + 713 - 21.$
 15. $0.21044r2 : 217 - 713 + 51.$
 16. $0.42043r3 : 317 + 713 - 101.$
 17. $0.2447 : 318 - 1217 + 1416 - 714 + 212.$
 18. $0.16846r : 318 - 1416 + 2114 - 1012.$
 19. $0.16845r2 : 18 - 714 + 612.$
 20. $0.84044r3 : 318 + 714 - 1012.$
 21. $0.90.48 : 1019 - 4518 + 6017 - 4215 + 2013$
 $- 31.$
 22. $0.36047r : 519 - 3017 + 6315 - 5013 + 121.$
 23. $0.126046r2 : 519 - 6315 + 10013 - 421.$
 24. $0.252045r3 : 519 + 2115 - 11013 + 841.$
 25. $0.63044r4 : 19 + 2013 - 211.$
 26. $0.2049 : 2110 - 1019 + 1518 - 1416 + 1014$
 $- 312.$

27. $O.18048r:2110-1518+4216-5014+2112$
 28. $O.36047r2:110+2116+5014-3012$
 29. $O.84046r3:110+716+5014+4212$
 30. $O.126045r4:110+2014-2112+2110$
 31. $O.660410:6111-33110+5519-6617+6615-3313+51$
 32. $O.66049r:6111-5519+19817-33015+23113-501$
 33. $O.99048r2:2111-6617+22015-23113+751$
 34. $O.132047r3:111+1117-11015+19813-1001$
 35. $O.231046r4:111+5515-23113+1751$
 36. $O.277245r5:111-2215+23113-2101$

Et in infinitum, eadem methodo supra tradita, potest demonstrari, qualiter acceptis totis, quæque massa est æqualis.

Theor. 6. Prop. 6.

Demonstrare, qualiter acceptis semitotis, quæque massa est æqualis.

Meth. Demonstr.

Oportet præsupponere theoremata demonstrata in præcedenti, sua cuiusque massæ propria: deinde totas resolvere in semitotas, per *def. 19. h.* & per *8. p.* ut sequitur.

$t: m+n.$

$t2: m2+2m+n.$

- 13: $m_3 + 3m_2 + 3m + u$.
 14: $m_4 + 4m_3 + 6m_2 + 4m + u$.
 15: $m_5 + 5m_4 + 10m_3 + 10m_2 + 5m + u$.
 16: $m_6 + 6m_5 + 15m_4 + 20m_3 + 15m_2 + 6m + u$.
 17: $m_7 + 7m_6 + 21m_5 + 35m_4 + 35m_3 + 21m_2 + 7m + u$.
 18: $m_8 + 8m_7 + 28m_6 + 56m_5 + 70m_4 + 56m_3 + 28m_2 + 8m + u$.
 19: $m_9 + 9m_8 + 36m_7 + 84m_6 + 126m_5 + 126m_4 + 84m_3 + 36m_2 + 9m + u$.
 110: $m_{10} + 10m_9 + 45m_8 + 120m_7 + 210m_6 + 252m_5 + 210m_4 + 120m_3 + 45m_2 + 10m + u$.
 111: $m_{11} + 11m_{10} + 55m_9 + 165m_8 + 330m_7 + 462m_6 + 462m_5 + 330m_4 + 165m_3 + 55m_2 + 11m + u$.

Vnde, pro triginta sex theorematis propositis in præcedenti, & demonstrabilibus, alia triginta sex proponemus, in præsentī, demonstrabilia, videlicet.

1. $O.u : m$.
2. $O.2a : m_2 + m$.
3. $O.6a_2 : 2m_3 + 3m_2 + m$.
4. $O.6a_3 : m_3 + 3m_2 + 2m$.
5. $O.4a_3 : m_4 + 2m_3 + m_2$.
6. $O.12a_2r : m_4 + 4m_3 + 5m_2 + 2m$.
7. $O.30a_4 : 6m_5 + 15m_4 + 10m_3 - m$.
8. $O.60a_3r : 3m_5 + 15m_4 + 25m_3 + 15m_2 + 2m$.

9. O .

9. $0.3042r2 : m5 + 5m4 + 10m3 + 10m2 + 4m.$
 10. $0.1245 : 2m6 + 6m5 + 5m4 - m2.$
 11. $0.6044r : 2m6 + 12m5 + 25m4 + 20m3 + 3m2 - 2m.$
 12. $0.6043r2 : m6 + 6m5 + 15m4 + 20m3 + 14m2 + 4m.$
 13. $0.4246 : 6m7 + 21m6 + 21m5 - 7m3 + m.$
 14. $0.8445r : 2m7 + 14m6 + 35m5 + 35m4 + 7m3 - 7m2 - 2m.$
 15. $0.21044r2 : 2m7 + 14m6 + 42m5 + 70m4 + 63m3 + 21m2 - 2m.$
 16. $0.42043r3 : 3m7 + 21m6 + 63m5 + 105m4 + 112m3 + 84m2 + 32m.$
 17. $0.2447 : 3m8 + 12m7 + 14m6 - 7m4 + 2m2.$
 18. $0.16846r : 3m8 + 24m7 + 70m6 + 84m5 + 21m4 - 28m3 - 10m2 + 4m.$
 19. $0.16845r2 : m8 + 8m7 + 28m6 + 56m5 + 63m4 + 28m3 - 8m2 - 8m.$
 20. $0.84044r3 : 3m8 + 24m7 + 84m6 + 168m5 + 217m4 + 196m3 + 116m2 + 32m.$
 21. $0.9048 : 10m9 + 45m8 + 60m7 - 42m5 + 20m3 - 3m.$
 22. $0.36047r : 5m9 + 45m8 + 150m7 + 210m6 + 63m5 - 105m4 - 50m3 + 30m2 + 12m.$
 23. $0.126046r2 : 5m9 + 45m8 + 180m7 + 420m6 + 567m5 + 315m4 - 110m3 - 150m2 - 12m.$
 24. $0.252045r3 : 5m9 + 45m8 + 180m7 + 420m6 + 651m5$

$$651m5 + 735m4 + 520m3 + 60m2 - 96m.$$

$$25. O.63044r4: m9 + 9m8 + 36m7 + 84m6 + 126m5 + 126m4 + 104m3 + 96m2 + 48m.$$

$$26. O.2049: 2m10 + 10m9 + 15m8 - 14m6 + 10m4 - 3m2.$$

$$27. O.18048r: 2m10 + 20m9 + 75m8 + 120m7 + 41m6 - 84m5 - 50m4 + 40m3 + 21m2 - 6m.$$

$$28. O.36047r2: m10 + 10m9 + 45m8 + 120m7 + 189m6 + 126m5 - 55m4 - 100m3 + 24m.$$

$$29. O.84046r3: m10 + 10m9 + 45m8 + 120m7 + 217m6 + 294m5 + 265m4 + 60m3 - 108m2 - 64m.$$

$$30. O.126045r4: m10 + 10m9 + 45m8 + 120m7 + 210m6 + 252m5 + 230m4 + 200m3 + 144m2 + 48m.$$

$$31. O.66410: 6m11 + 33m10 + 55m9 - 66m7 - 66m5 - 33m3 + 5m.$$

$$32. O.66049r: 6m11 + 66m10 + 275m9 + 495m8 + 198m7 - 462m6 - 330m5 + 330m4 + 231m3 - 99m2 - 50m.$$

$$33. O.99048r2: 2m11 + 22m10 + 110m9 + 330m8 + 594m7 + 462m6 - 242m5 - 550m4 - 11m3 + 231m2 + 42m.$$

$$34. O.132047r3: m11 + 11m10 + 55m9 + 165m8 + 341m7 + 539m6 + 583m5 + 165m4 - 352m3 - 220m2 + 32m.$$

$$35. O.231046r4: m11 + 11m10 + 55m9 + 165m8 + 330m7$$

$$\begin{aligned}
 & 330m7 + 462m6 + 517m5 + 605m4 + 484m3 - \\
 & 88m2 - 232m. \\
 36. & 0.2772a5 + 5:mi1 + 1:mi10 + 55m9 + 165m8 + \\
 & 330m7 + 462m6 + 440m5 + 220m4 + 176m3 + \\
 & 528m2 + 384m.
 \end{aligned}$$

Sicut autem possibile est, ultra decimam basim speciosæ tabulæ, in demonstrando procedere, in præcedenti; & ostendere, qualiter accepis totis quæque massa est æqualis: ita possibile est in præsentī procedere; & demonstrare, qualiter accepis semitotis, quæque massa est æqualis.

Theor. 7. Prop. 7.

Demonstrare, qualiter accepis sesquiotis, quæque massa est æqualis.

Meth. Demonstr.

Oportet præsupponere theoremata, demonstrata sub titulo *prop. 5. h.* sua cuiusque propria: deinde totas resolvere in sesquiotas per *def. 18. h.* & per *10. p.* vbi sequitur.

$$\begin{aligned}
 1: q - u. \\
 12: 92 - 29 + u. \\
 13: 93 - 39 + 29 - u. \\
 14: 94 - 49 + 69 - 49 + u. \\
 15: 95 - 59 + 109 - 109 + 59 + u. \\
 16: 96 - 69 + 159 - 209 + 59 - 69 + u. \\
 17: 97 - 79 + 219 - 359 + 359 - 219 + 79 - u. \\
 18: 98 - 89 + 289 - 569 + 709 - 569 + 289 - 89 + u.
 \end{aligned}$$

$$19: 99 - 998 + 3697 - 8496 + 12695 - 12694 + 8493 \\ - 3692 + 99 - u.$$

$$210: 910 - 1099 + 4598 - 12097 + 21096 - 25295 \\ + 21094 - 12093 + 4592 - 109 + u + 8 -$$

$$211: 911 - 11910 + 5599 - 16598 + 33097 - 46296 \\ + 46295 - 33094 + 16593 - 5592 + 119 - u.$$

Vnde, pro triginta sex theorematis, propositis in 5. h.
alia triginta sex proponemus, in presenti, demonstrabilia,
videlicet.

$$1. O. u: q - 2.$$

$$2. O. 2a: q2 - 3q + 2.$$

$$3. O. 6a2: 2q3 - 9q2 + 13q - 6.$$

$$4. O. 6a: q3 - 3q2 + 2q.$$

$$5. O. 4a3: q4 - 6q3 + 13q2 - 12q + 4.$$

$$6. O. 12a2: q4 - 4q3 + 5q2 - 29.$$

$$7. O. 30a4: 6q5 - 45q4 + 130q3 - 180q2 + 119q \\ - 30.$$

$$8. O. 60a3: 3q5 - 15q4 + 25q3 - 15q2 + 2q.$$

$$9. O. 30a2: 2: q5 - 5q4 + 10q3 - 10q2 + 4q.$$

$$10. O. 12a5: 2q6 - 18q5 + 65q4 - 120q3 + 119q2 - \\ 60q + 12.$$

$$11. O. 60a4: 2q6 - 12q5 + 25q4 - 20q3 + 3q2 + 2q.$$

$$12. O. 60a3: 2: q6 - 6q5 + 15q4 + 10q3 + 14q2 - 4q.$$

$$13. O. 42a6: 6q7 - 63q6 + 273q5 - 630q4 + 833q3 \\ - 630q2 + 253q - 42.$$

$$14. O. 84a5: 2q7 - 14q6 + 35q5 - 35q4 + 79q3 + \\ 79q2 - 29q - 84.$$

G

15. O.

15. $O.2104r2:297 \rightarrow 1496+4295 \rightarrow 7094+6393$
 $\rightarrow 2192 \rightarrow 29.$
16. $O.42043r3:397 \rightarrow 2196+6395 \rightarrow 10594+11293$
 $\rightarrow 8492+329.$
17. $O.2447:398 \rightarrow 3697+118296 \rightarrow 50495+83394$
 $\rightarrow 84093+50692 \rightarrow 1689+24.$
18. $O.16845r:398 \rightarrow 2497+7096 \rightarrow 8495+2194+$
 $2893 \rightarrow 1092 \rightarrow 49.$
19. $O.16845r2:98 \rightarrow 897+2896 \rightarrow 5695+6394 \rightarrow$
 $2893 \rightarrow 892+89.$
20. $O.84044r3:398 \rightarrow 2497+8496 \rightarrow 16895+21794$
 $\rightarrow 19693+11692 \rightarrow 329.$
21. $O.9048:1099 \rightarrow 13598 \rightarrow 78097 \rightarrow 252096 \rightarrow$
 $499895 \rightarrow 630094 \rightarrow 506093 \rightarrow 252092 \rightarrow 7179$
 $\rightarrow 90.$
22. $O.36067:599 \rightarrow 4598 \rightarrow 15097 \rightarrow 21096 \rightarrow$
 $6395 \rightarrow 10594 \rightarrow 5093 \rightarrow 3092+129.$
23. $O.126046r2:599 \rightarrow 4598 \rightarrow 18097 \rightarrow 42096 \rightarrow$
 $56795 \rightarrow 31594 \rightarrow 11093 \rightarrow 15092 \rightarrow 129.$
24. $O.252045r3:599 \rightarrow 4598 \rightarrow 18097 \rightarrow 42096 \rightarrow$
 $65195 \rightarrow 73594 \rightarrow 52093 \rightarrow 6092 \rightarrow 969.$
25. $O.63044r4:99 \rightarrow 998 \rightarrow 3697 \rightarrow 4896 \rightarrow 12695 \rightarrow$
 $12694 \rightarrow 10493 \rightarrow 9692 \rightarrow 489.$
26. $O.2049:2910 \rightarrow 3099 \rightarrow 19598 \rightarrow 72097 \rightarrow 166696$
 $\rightarrow 252095 \rightarrow 253094 \rightarrow 168093 \rightarrow 71792 \rightarrow 1809+20$
27. $O.18048r:2910 \rightarrow 2099 \rightarrow 7598 \rightarrow 12097 \rightarrow$
 $4296 \rightarrow 8495 \rightarrow 5094 \rightarrow 4093 \rightarrow 2192 \rightarrow 69.$

28. O.

28. $O.36047r2:910-1099+4598-12097+18996$
 $-12695-5594+10093-249$
29. $O.84046r3:910-1099+4598-12097+21796$
 $-29495+26594-6093-10892+649.$
30. $O.126045r4:910-1099+4598-12097+$
 $21096-25295+23094-20093+14492-489.$
31. $O.66410:6911-99910+71599-297098+$
 $785497-1386096+1669895-1386094+$
 $788793-297092+6659-66.$
32. $O.66049r:6911-66910+27599-49598+$
 $19897+46296-33095-33094+23193+$
 $9992-509.$
33. $O.99048r2:2911-22910+11099-33098+$
 $59497-46296-24295+55094-1193-$
 $23192+429.$
34. $O.132047r3:911-11910+5599-16598+$
 $34197-53996+58395-16594-35293+$
 $22092+329.$
35. $O.231046r4:911-11910+5599-16598+$
 $33097-46296+51795-60594+48493+8892$
 $-2329.$
36. $O.277245r5:911-11910+5599-16598+$
 $33097-46296+44095-22094+17693-$
 $52892+3849.$

Sicut autem possibile est, ultra decimam basim speciose
 tabulæ demonstrare, qualiter acceptis toris quæque massa
 est æqualis, iuxta methodum 5. h. ita possibile est, etiam in

præfenti procedere in infinitum, & demonſtrare, etiam, ultra decimam baſim, qualiter acceptis ſeſquitotis, quæque maſſa eſt æqualis.

Theor. 8. Prop. 8.

Demonſtrare, qualiter acceptis primi lateris ſpeciebus, quæque maſſa eſt æqualis.

Math. Demonſtr.

Sub hoc vno titulo, innumerabilia theorematum cenſeri poſſent; quorum vna communis eſt methodis demonſtrandi, per 5. *h.* reſoluendo maſſas, in totas ſibi æquales; & per 4. *h.* reſoluendo totas, in ſpecies primi lateris ſibi æquales.

Pro vltiori methodi enarratione, proponemus viginti quinque theorematum, vnum cum demonſtratione, & reliqua ſine demonſtratione: quæ poſſunt facile demonſtrari, ſecundum methodum assignatam.

1. $0.2ar : 0.a2 + 0.a.$

Demonſtr.

5. *h.* $0.6ar : t3 - t.$

4. *h.* $t3 : 0.3a2 + 0.3a + 0.n + n.$

$t : 0.n + n.$

$0.6ar : 0.3a2 + 0.3a.$

$0.2ar : 0.a2 + 0.a.$ Quod, &c.

2. $0.6a2r : 0.2a3 + 0.3a2 + 0.a.$

3. $0.4a3r : 0.a4 + 0.2a3 + 0.a2.$

4. $0.$

SECVNDVM.

33

4. $0.6a3r2: 0.4a + 0.2a3 + 0.2a2 + 0.a.$
5. $0.30a4r: 0.6a5 + 0.15a4 + 0.10a3 - 0.a.$
6. $0.60a3r2: 0.6a5 + 0.15a4 + 0.20a3 + 0.15a2 + 0.4a.$
7. $0.12a5r: 0.2a6 + 0.6a5 + 0.5a4 - 0.a2.$
8. $0.30a4r2: 0.2a6 + 0.6a5 + 0.10a4 + 0.10a3 + 0.3a2 - 0.a.$
9. $0.20a3r3: 0.a6 + 0.7a5 + 0.5a4 + 0.5a3 + 0.4a2 - 0.2a.$
10. $0.42a6r: 0.6a7 + 0.21a6 + 0.21a5 - 0.7a3 + 0.a.$
11. $0.84a5r2: 0.4a7 + 0.14a6 + 0.28a5 + 0.35a4 + 0.14a3 - 0.7a2 - 0.4a.$
12. $0.420a4r3: 0.12a7 + 0.42a6 + 0.84a5 + 0.105a4 + 0.98a3 + 0.63a2 + 0.16a.$
13. $0.24a7r: 0.3a8 + 0.12a7 + 0.14a6 - 0.7a4 + 0.2a2.$
14. $0.84a6r2: 0.3a8 + 0.12a7 + 0.28a6 + 0.42a5 + 0.21a4 - 0.14a3 - 0.10a2 + 0.2a.$
15. $0.168a5r3: 0.3a8 + 0.12a7 + 0.28a6 + 0.42a5 + 0.49a4 + 0.42a3 + 0.4a2 - 0.12a.$
16. $0.10a4r4: 0.3a8 + 0.12a7 + 0.18a6 + 0.42a5 + 0.42a4 + 0.28a3 + 0.32a2 + 0.23a.$
17. $0.90a8r: 0.10a9 + 0.45a8 + 0.60a7 - 0.42a5 + 0.20a3 - 0.3a.$
18. $0.360a7r2: 0.10a9 + 0.45a8 + 0.120a7 + 0.210a6 + 0.126a5 - 0.105a4 - 0.100a3 + 0.30a2 + 0.24a.$

19. 0.

19. $O.84046r3 : O.1049 + O.4548 + O.12047 +$
 $O.21046 + O.29445 + O.31544 + O.6043 -$
 $O.15042 - O.644.$
20. $O.126045r4 : O.1049 + O.4548 + O.12047 +$
 $O.21046 + O.25245 + O.21044 + O.20043 +$
 $O.16542 + O.48a.$
21. $O.2049r : O.2410 + O.1049 + O.1548 - O.1446$
 $+ O.1044 - O.342.$
22. $O.9048r2 : O.2410 + O.1049 + O.3048 + O.6047$
 $+ O.4246 - O.4245 - O.5044 + O.2043 + O.2142$
 $- O.3a.$
23. $O.12047r3 : O.410 + O.549 + O.1548 + O.3047 +$
 $O.4946 + O.6345 + O.1544 - O.5043 - O.2042$
 $+ O.12a.$
24. $O.21046r4 : O.410 + O.549 + O.1548 + O.3047 +$
 $O.4246 + O.4245 + O.5544 + O.6543 - O.842 -$
 $O.37a.$
25. $O.25245r5 : O.410 + O.549 + O.1548 + O.3047 +$
 $O.4246 + O.4245 + O.2044 - O.543 + O.4842 +$
 $O.54a.$

Aliaque possunt in infinitum proponi theoremata, & demonstrari, quibus pateat, qualiter acceptis primi lateris speciebus, quæque massa est æqualis.

Theor. 9. Prop. 9.

Demonstrare, quæ, & qualiter acceptæ totæ species in eadem basi vicinas, aliquantiter acceptas, æquales faciant.

Ex

Ex innumerabilibus theorematis, quæ sunt huius tituli, proponimus vigintiquinque; & ex his quatuor solûmodo demonstramus; quæ sufficiunt, ad ostendendâ methodum.

1. $O.2a2+t2 : O.4ar+t.$

Demonstr.

s. b.	$O.6a2 : 2t3 - 3t2+t.$
$O.6a2+3t2 - t : 2t3.$	
s. b.	$O.6ar : t3 - t.$
$O.12ar+2t : 2t3. -$
$O.6a2+3t2 - t : O.12ar+2t.$
$O.6a2+3t2 : O.12ar+3t.$
$O.2a2+t2 : O.4ar+t. \text{ Quod \&c.}$	$O.12ar : 2t3 - 2t.$

2. $O.2a3+t3 : O.6a2r+t2.$

Demonstr.

s. b.	$O.4a3 : t4 - 2t3+t2.$	$O.4a3+2t3-t2 : t4.$
s. b.	$O.12a2r : t4 - t2.$
$O.4a3+2t3 - t2 : O.12a2r+t2.$
$O.4a3+2t3 : O.12a2r+2t2.$
$O.2a3+t3 : O.6a2r+t2. \text{ Quod \&c.}$	$O.12a2r+t2 : t4.$

3. $O.6a4+t4+t : O.24a3r+4t3.$

Demonstr.

s. b.	$O.30a4 : 6t5 - 15t4+10t3 - t.$
$O.30a4+15t4 - 10t3+t : 6t5.$	
s. b.	$O.60a3r : 3t5 - 5t3+2t.$
$O.60a3r+5t3 - 2t : 3t5.$	$O.120a3r$

$$\begin{aligned}
 3. h. & \quad 0.12043r + 1013 = 4t : 615. \\
 4. & \quad 0.3044 + 1514 = 1013 + t : 0.12043r + 1013 = 4t : 615. \\
 5. & \quad 0.3044 + 1514 + 5t : 0.12043r + 2013 = 4t : 615. \\
 6. & \quad 0.644 + 3t4 + t : 0.2443r + 4t3. \text{ Quod \&c.}
 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned}
 4. & \quad 0.1243r + t3 : 0.1842r2 + t4 = 2t : 615. \\
 & \quad \text{Demonstr.} \\
 5. h. & \quad 0.6043r : 3t5 = 5t3 + 2t : 615. \\
 & \quad 0.6043r + 5t3 = 2t : 3t5. \\
 5. h. & \quad 0.3042r2 : t5 = 2t : 3t5. \\
 & \quad 0.3042r2 + t : t5 = 2t : 3t5. \\
 & \quad 0.9042r2 + 3t : 3t5. \\
 & \quad 0.6043r + 5t3 = 2t : 0.9042r2 + 3t. \\
 & \quad 0.6043r + 5t3 : 0.9042r2 + 5t. \\
 & \quad 0.1243r + t3 : 0.1842r2 + t4. \text{ Quod, \&c.} \\
 5. & \quad 0.645 + 3t5 + 2t2 : 0.3044r + 5t4 = 10. \\
 6. & \quad 0.1244r + t4 : 0.2443r2 + t2. \\
 7. & \quad 0.646 + 3t6 + 4t3 : 0.3645r + 6t5 + t. \\
 8. & \quad 0.1245r + t5 + t : 0.3044r2 + 2t3. \\
 9. & \quad 0.1844r2 + t3 : 0.2443r3 + t. \\
 10. & \quad 0.647 + 3t7 + 7t4 : 0.4246r + 7t6 + 3t2. \\
 11. & \quad 0.1246r + t6 + 2t2 : 0.3645r2 + 3t4. \\
 12. & \quad 0.1845r2 + t4 : 0.3044r3 + t2. \\
 13. & \quad 0.3048 + 15t8 + 5t5 + 9t : 0.8047r + 40t7 + 40t3. \\
 14. & \quad 0.6047r + 5t9 + 25t3 : 0.2446r2 + 2t5 + 9t. \\
 15. & \quad 0.3046r2 + 2t5 + 3t : 0.6045r3 + 5t3. \\
 16. & \quad 0.
 \end{aligned}$$

16. $O.12045r3+1013 : O.15044r4+t5+91.$
 17. $O.1049+519+2816+1212 : O.9048r+1518+3014.$
 18. $O.6048r+518+5014 : O.24047r2+2816+2712.$
 19. $O.9047r2+716+1812 : O.21046r3+2514.$
 20. $O.12046r3+1014 : O.18045r4+t6+912.$
 21. $O.60410+3110+2417+2413 : O.6049r+1019$
 $+3615+51.$
 22. $O.6049r+519+9015+251 : O.27048r2+3617$
 $+8413.$
 23. $O.9048r2+817+5713 : O.24047r3+4015+251.$
 24. $O.12047r3+1515+251 : O.21046r4+t7+3913.$
 25. $O.3046r4+613 : O.3645r5+t5+51.$

Et alia huiusmodi proponi possunt innumerabilia : quibus in singulis demonstrari poterit, quæ, & qualiter acceptæ totæ, species in eadem basi vicinas, aliquiditer acceptas, æquales faciant.

Theor. 10. Prop. 10.

Demonstrare, quæ, & qualiter acceptæ semitotæ, species in eadem basi vicinas, aliquiditer acceptas, æquales faciant.

Pro innumerabilibus theorematibus huius tituli, viginti-quinque proponimus, & vnum demonstramus, ad ostensionem methodi.

1. $O.242+m2+n : O.4ar.$

H

De-

Demonstr.

6. b. $O.6a2 : 2m3 + 3m2 + m.$
 $O.6a2 - 3m2 - m : 2m3.$
6. b. $O.6ar : m3 + 3m2 + 2m.$
 $O.12ar : 2m3 + 6m2 + 4m.$
 $O.12ar - 6m2 - 4m : 2m3.$
 $O.6a2 - 3m2 - m : O.12ar - 6m2 - 4m.$
 $O.6a2 : O.12ar - 3m2 - 3m.$
 $O.2a2 : O.4ar - m2 - m.$
 $O.2a2 + m2 + m : O.4ar$ Quod &c.
2. $O.2a3 + m3 + 2m2 + m : O.6a2r.$
3. $O.6a4 + 3m4 + 8m3 + 6m2 + m : O.24a3r.$
4. $O.12a3r + m3 + 3m2 + 2m : O.18a2r2.$
5. $O.6a5 + 3m5 + 10m4 + 10m3 + 2m2 : O.30a4r + m.$
6. $O.12a4r + m4 + 4m3 + 5m2 + 2m : O.24a3r2.$
7. $O.6a6 + 3m6 + 12m5 + 15m4 + 4m3 : O.36a5r + 3m2 + m.$
8. $O.12a5r + m5 + 5m4 + 8m3 + 4m2 : O.30a4r2.$
9. $O.18a4r2 + m3 + 3m2 + 2m : O.24a3r3.$
10. $O.6a7 + 3m7 + 14m6 + 21m5 + 7m4 + m : O.42a6r + 7m3 + 3m2.$
11. $O.12a6r + m6 + 6m5 + 12m4 + 8m3 : O.36a5r2 + m2 + 2m.$
12. $O.18a5r2 + m4 + 4m3 + 5m2 + 2m : O.30a4r3.$
13. $O.30a8 + 15m8 + 80m7 + 140m6 + 56m5 + 20m2 + 9m : O.240a7r + 70m4 + 40m3.$
14. $O.60a7r + 5m7 + 35m6 + 84m5 + 70m4 :$
 $O.210a6m$

$$O.210a6m + 10m3 + 30m2 + 4m.$$

$$15. O.30a6r2 + 2m5 + 10m4 + 15m3 + 5m2 : O.60a5r3 + 2m.$$

$$16. O.120a5r3 + 20m2 + 16m : O.150a4r4 + m5 + 5m4.$$

$$17. O.10a9 + 5m9 + 30m8 + 60m7 + 28m6 + 20m3 + 12m2 : O.90a8r + 42m5 + 30m4 + 3m.$$

$$18. O.60a8r + 5m8 + 40m7 + 112m6 + 112m5 + 18m : O.240a7r2 + 20m4 + 80m3 + 7m2.$$

$$19. O.90a7r2 + 7m6 + 42m5 + 80m4 + 40m3 : O.210a6r3 + 27m2 + 22m.$$

$$20. O.120a6r3 + 20m3 + 36m2 + 16m : O.180a5r4 + m6 + 6m5 + 5m4.$$

$$21. O.6a10 + 3m10 + 20m9 + 45m8 + 24m7 + 30m4 + 24m3 : O.60a9r + 42m6 + 36m5 + 9m2 + 5m.$$

$$22. O.60a9r + 5m9 + 45m8 + 144m7 + 168m6 + 72m2 + 16m : O.270a8r2 + 36m5 + 180m4 + 24m3.$$

$$23. O.90a8r2 + 8m7 + 56m6 + 128m5 + 80m4 + 2m : O.240a7r3 + 63m3 + 61m2.$$

$$24. O.120a7r3 + 40m4 + 76m3 + 12m2 : O.210a6r4 + m7 + 7m6 + 6m5 + 24m.$$

$$25. O.30a6r4 + 8m2 + 8m : O.36a5r5 + m5 + 5m4 + 4m3.$$

Et omnino in qualibet basi speciosæ tabulæ, proponi, & demonstrari potest, quæ, & qualiter acceptæ semitotæ, species vicinas, aliquantulæ acceptas, æquales faciant.

Demonstrare, quæ, & qualiter acceptæ sesquiotæ, species in eadem basi vicinas, aliquantulum acceptas, æquales faciant.

Sub hoc titulo vigintiquinque proponimus theoremata, ex quibus vnum demonstramus, ad ostensionem methodi.

$$1. \quad O.2a2+q2+2:O.3ar+3q.$$

Demonstr.

$$\begin{array}{l} 7. b. \quad \left\{ \begin{array}{l} O.6a2:2q3 --- 9q2+13q-6. \\ O.6a2+3q2+6:2q3-6q2+13q. \\ 7. b. \quad \left\{ \begin{array}{l} O.6ar:q3-3q2+2q. \\ O.12ar:2q3-6q2+4q. \\ O.12ar+9q:2q3-6q2+13q. \\ O.6a2+3q2+6:O.12ar+9q. \\ O.2a2+q2+2:O.4ar+3q. \text{ Quod \&c.} \end{array} \right. \end{array} \right. \end{array}$$

$$2. \quad O.2a3+q3+5q:O.6a2r+4q2+2.$$

$$3. \quad O.6a4+3q4+30q2+6:O.24a3r+16q3+23q.$$

$$4. \quad O.12a3r+q3+2q:O.18a2r2+3q2.$$

$$5. \quad O.6a5+3q5+50q3+31q:O.30a4r+20q4+58q2+6.$$

$$6. \quad O.12a4r+q4+5q2:O.24a3r2+4q3+2q.$$

$$7. \quad O.6a6+3q6+75q4+93q2+6:O.36a5r+24q5+116q3+37q.$$

$$8. \quad O.12a5r+q5+8q3:O.30a4r2+5q4+4q2.$$

$$9. \quad O.18a4r2+q3+2q:O.24a3r3+3q2.$$

10. O.

10. $O.647 \rightarrow 397 + 10595 + 21793 + 419 : O.4246r$
 $+ 2896 + 20394 + 12992 + 6.$
11. $O.1246r \rightarrow 96 + 1294 + 29 : O.3645r2 + 695 + 893$
 $+ 92.$
12. $O.1845r2 + 94 + 592 : O.3044r3 + 493 + 29.$
13. $O.3048 + 1598 + 70096 + 217094 + 82092 + 30 :$
 $O.24047r + 16097 + 162495 + 172093 + 2319.$
14. $O.6047r \rightarrow 597 + 8495 + 3092 : O.21046r2 + 3596$
 $+ 7094 + 1093 + 49.$
15. $O.9046r2 + 695 + 4593 : O.18045r3 + 3094 + 1592$
 $+ 69.$
16. $O.12045r3 + 594 + 169 : O.15044r4 + 95 + 2092.$
17. $O.1049 + 599 + 30097 + 130295 + 82093 + 939 :$
 $O.9048r + 6098 + 81296 + 129094 + 34892$
 $+ 10.$
18. $O.6048r + 598 + 11296 + 8093 : O.24047r2$
 $+ 4097 + 11295 + 2094 + 792 + 189.$
19. $O.18047r2 + 1496 + 10594 + 449 : O.42046r3$
 $+ 8495 + 8093 + 5492.$
20. $O.12046r3 + 695 + 3692 : O.18045r4 + 96 + 594$
 $+ 2093 + 169.$
21. $O.60410 + 3910 + 22598 + 130296 + 123094$
 $+ 27992 + 6 : O.6049r + 4099 + 69697 + 154895.$
22. $O.6049r + 599 + 14497 + 18094 + 169 : O.27048r2$
 $+ 4598 + 16896 + 3695 + 2493 + 7292.$
23. $O.9048r2 + 897 + 12895 + 6192 + 29 : O.24047r3$
 $+ 5696 + 8094 + 6393.$

24. O.

$$24. O.120a7r3 + 7q6 + 76q3 : O.210a6r4 + q7 + 6q5 + 40q4 + 12q2 + 24q.$$

$$25. O.30a6r4 + 5q4 + 8q : O.36a5r5 + q5 + 4q3 + 8q2.$$

Possunt hæc, & alia huiusmodi, sub hoc titulo demonstrari, in infinitum, iuxta traditam methodum: ut omnino pateat, quæ, & qualiter acceptæ scsquitotæ, species in eadem basi vicinas, aliquantulæ acceptas æquales faciant.

Theor. 12. Prop. 12.

Demonstrare, quæ, & qualiter acceptæ primi lateris species, binas quasque species in eadem basi vicinas, aliquantulæ acceptas, æquales faciant.

Sub hoc etiam titulo, vigintiquinque proponimus theoremata, ex quibus vnum demonstramus, ad ostensionem methodi.

1. $O.a2 + O.a : O.2ar.$ Demonstratum est in 8. b.
2. $O.2a3 + O.3a2 + O.a : O.6a2r.$ Demonstr. ibidem.
3. $O.a4 + O.2a3 + O.a2 : O.4a3r.$ Demonstr. ibidem.
4. $O.4a3r + O.a2 + O.a : O.6a2r2.$

Demonstr.

$$8. b. \left| \begin{array}{l} O.4a3r : O.a4 + O.2a3 + O.a2. \\ O.4a3r + O.a2 + O.a : O.a4 + O.2a3 + O.2a2 + O.a. \\ 8. b. \left| \begin{array}{l} O.6a2r2 : O.a4 + O.2a3 + O.2a2 + O.a. \\ O.4a3r + O.a2 + O.a : O.6a2r2. \text{ Quod \&c.} \end{array} \right. \end{array} \right.$$

5. $O.6a5 + O.15a4 + O.10a3 : O.30a4r + O.a.$
6. $O.6a4r + O.2a3 + O.3a2 + O.a : O.12a3r2.$
7. $O.2a6 + O.6a5 + O.5a4 : O.12a5r + O.a2.$

8. O.

8. $O.12a5r + O.5a4 + O.10a3 + O.4a2 : O.30a4r2$
 $\rightarrow O.a.$
9. $O.30a4r2 \rightarrow O.8a5 \rightarrow O.5a2 : O.40a3r3 \rightarrow O.3a.$
10. $O.6a7 + O.21a6 \rightarrow O.21a5 + O.a : O.42a6r$
 $\rightarrow O.7a3.$
11. $O.12a6r + O.6a5 + O.15a4 + O.8a3 : O.36a5r2$
 $\rightarrow O.3a2 \rightarrow O.2a.$
12. $O.9a5r2 + O.2a3 \rightarrow O.3a2 \rightarrow O.a : O.15a4r3.$
13. $O.3a8 + O.12a7 \rightarrow O.14a6 \rightarrow O.2a2 : O.24a7r$
 $\rightarrow O.7a4.$
14. $O.12a7r + O.7a6 \rightarrow O.21a5 + O.14a4 \rightarrow O.a :$
 $O.42a6r2 \rightarrow O.7a3 \rightarrow O.6a2.$
15. $O.6a6r2 + O.2a4 + O.4a3 + O.a2 : O.12a5r3$
 $\rightarrow O.a.$
16. $O.24a5r3 + O.4a2 \rightarrow O.5a : O.30a4r4 \rightarrow O.a4$
 $\rightarrow O.2a3.$
17. $O.10a9 \rightarrow O.45a8 + O.60a7 + O.20a3 : O.90a8r$
 $\rightarrow O.42a5 \rightarrow O.3a.$
18. $O.30a8r + O.20a7 + O.70a6 + O.56a5 + O.10a2 +$
 $O.9a : O.120a7r2 + O.35a4 + O.40a3.$
19. $O.90a7r2 \rightarrow O.42a5 \rightarrow O.105a4 \rightarrow O.40a3 :$
 $O.210a6r3 + O.20a2 + O.21a.$
20. $O.120a6r3 + O.20a3 + O.45a2 + O.16a :$
 $O.180a5r4 + O.6a5 + O.15a4.$
21. $O.2a10 + O.10a9 + O.15a8 + O.10a4 : O.20a9r +$
 $O.14a6 + O.3a2.$
22. $O.20a9r + O.15a8 + O.60a7 + O.56a6 + O.20a3$
 $\rightarrow O.24a2:$

- $+0.2442:0.9048r2+0.4245+0.6044+0.3a.$
 23. $0.9048r2+0.5646+0.168a5+0.8044+0.27a:$
 $0.24047r3+0.12043+0.6142+0.115a3+0.1242:$
 24. $0.12047r3+0.4044+0.115a3+0.1242:$
 $0.21046r4+0.746+0.2145+0.49a:$
 25. $0.3046r4+0.842+0.134:0.3645r5+0.544$
 $+0.1043.$

Et alia deinceps proponi possunt, & demonstrari: & vniuersaliter possibile est demonstrare, quæ, & qualiter acceptæ primi lateris species, binas quasque species, in eadem basi vicinas, aliququaliter acceptas, æquales faciant.

Theor. 13. Prop. 13.

IN tabula subquadratrice cuiusque numeri, & in qualibet basi, subquadratrices, & æque ordinatæ tota, totam componunt, vnitæ plus ordinatam.

Hypoth.

In tabula subquadratrice, in secunda basi, sint subquadratrices $0.42, 0.243, 0.12$ sitque tota secunda, $t2$; tota tertia, $t3$.

Dico $0.42+0.24r+0.12=t2+t3$.

Demonstr.

def. 6. p. | $u; t: t2; t3$.

2. p. | $u; t-u: t2; t3-t2$.

Ergo $t3-t2$, est toties $t2$, quoties est $t-u$: idest, quoties relinquitur ipse numerus t , vnitæ dempta. Sed cuiusque numeri tot sunt abscissiones, quotus ipse relinquitur,

quitur, vnitate dempta: nam binarij, vna tantum est abscissio, qua vnitas abscinditur; ternarij, duæ, quibus vnitas, & binarius abscinduntur; & sic deinceps; ergo $t_3 --- t_2$, est toties t_2 , quot sunt ipsius t_1 abscissiones.

Pro singulis autem abscissionibus.

$$6. p. \quad a_2 + 2ar + r_2 : t_2.$$

Ergo pro omnibus.

$$O.a_2 + O.2ar + O.r_2 : t_3 --- t_2.$$

Ergo communiter addendo t_2 .

$$O.a_2 + O.2ar + O.r_2 + t_2 : t_3. \quad \text{Quod \&c.}$$

Quare \&c.

Theorema 14. Prop. 14.

Tota quælibet, est æqualis, quadratrici, in primo latere, in basi proximè minus ordinatâ iacenti, vna cum alijs massis, in primo latere, in basibus inferioribus, & vertice, acceptis aequaliter, & vnitate.

Hypothesis.

Esto tota tertia t_3 .

Dico t_3 , esse æqualem quadratrici in primo latere, in secunda basi, vna cum alijs, &c.

Demonstratio.

$$4. b. \quad t_3 : O.3a_2, \text{ vna cum alijs, \&c.}$$

$$\text{def. 8. p.} \quad a_2 \text{ est in primo latere in secunda basi tabulæ proportionum.}$$

$$\text{def. 11. p.} \quad a_2 \text{ est ibidem in tabula nominum.}$$

$$\text{def. 9. 2.} \quad O.a_2 \text{ est ibidem in tabula speciosa.}$$

I

O.a_2.

def. 11.2. $O.42$ est ibidem in tabula subquadratrice.

def. 13.2. $O.342$ est ibidem in tabula quadratrice.

13 est æqualis quadratrici, in primo latere, in secunda basi, vna cum alijs, &c. Quod &c.

Quare &c.

Theorema 15. Prop. 15.

Quælibet subquadratrix, in primo latere, vna cum tota æque ordinata, atque sua basis, est æqualis subquadratrici, in secundo latere, in sua basi iacenti, vna cum massis, in secundo latere, in basibus inferioribus, acceptis aliquo modo, & tota.

Hypoth.

Esto subquadratrix $O.43$, in primo latere, in tertia basi.

Dico $O.43$, vna cum tota tertia, æqualem esse subquadratrici, in secundo latere, in tertia basi iacenti, vna cum alijs, &c.

Prepar.

Assumatur species, in secundo latere, in quarta basi, secunda, & quartultima, $O.43r$.

Demonstr.

	$O.43r$ incrementa sunt æqualia.
2. b.	$O.43$, vna cum &c: $O.342r$, vna cum alijs &c.
7. p.	$42r$ est secunda in tertia basi tabulæ proportionum.
<i>def. 11. p.</i>	$342r$ est ibidem in tabula nominum.
<i>def. 11.2.</i>	$O.342r$ est ibidem in tabula subquadratrice.

$O.43,$

| *O. 43*, una &c. est æqualis subquadratrici, in secundo latere, in tertiabasi, una cum alijs, &c.
 | Quod &c.

Quare &c.

Theor. 16. Prop. 16.

SI aliquot quantitatum, secunda ad tertiam, fuerit sicut prima cum vltima ad secundam dempta vltima; & tertia ad quartam, sicut prima cum dupla vltima ad secundam dempta dupla vltima; & quarta ad quintam sicut prima cum tripla vltima ad secundam dempta tripla vltima; & sic deinceps vsque ad vltimam: erit prima cum secunda ad secundam cum tertia, sicut prima cum vltima ad secundam; & secunda cum tertia ad tertiam cum quarta, sicut prima cum dupla vltima ad secundam dempta vltima; & tertia cum quarta ad quartam cum quinta, sicut prima cum tripla vltima ad secundam dempta dupla vltima; & sic deinceps.

Hypoth.

Sint aliquot quantitates *a, b, c, d, e.*

b; c: a+e; b—e.

c; d: a+2e; b—2e.

d; e: a+3e; b—3e.

Dico *a+b; b+c: a+e; b.*

Demonstr.

hypoth. | a+e; b—e: b; c.

| conuertendo, componendo, & permutando.

I 2

a+b

2. p. | $a+b; b+c: a+e; b$. Quod &c.

Dico $b+c; c+d: a+2e; b-e$.

Demonstr.

hypothesis. | $b; c: a+e; b-e$.

2. p. | $b+c; c: a+b; b-e$.

hypothesis. | $c; d: a+2e; b-2e$.

2. p. | $c; c+d: a+2e; a+b$.

p. p. | $b+c; c+d: a+2e; b-2e$. Quod &c.

Dico $c+d; d+e: a+3e; b-2e$.

Demonstr.

hypothesis. | $c; d: a+2e; b-2e$.

2. p. | $c+d; d: a+b; b-2e$.

hypothesis. | $d; e: a+3e; b-3e$.

2. p. | $d; d+e: a+3e; a+b$.

p. p. | $c+d; d+e: a+3e; b-2e$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 17. Prop. 17.

SI aliquot quantitatum, secunda ad tertiam fuerit, sicut prima cum vltima ad secundam dempta vltima; & tertia ad quartam, sicut prima cum dupla vltima ad secundam dempta dupla vltima; & sic deinceps vsque ad vltimam: fuerit autem & prima æqualis vltimæ: erunt totidem quantitates & vna amplius, prima seorsim, prima cum secunda, secunda cum tertia, tertia cum quarta, & deinceps binę aggregatę, & demum seorsim vltima; quarum secunda ad tertiam, est vt prima cum vltima ad secundam dempta

dempta vltima; & tertia ad quartam, vt prima cum dupla vltima ad secundam dempta dupla vltima; & sic deinceps vsque ad vltimam.

Hypoth.

Sint tres quantitates a, b, c , quarum

$$b : c :: a - c : b - c.$$

$$a : c.$$

Dico quatuor quantitates esse $a, a + b, b + c, c$, quarum
 $a + b : b + c :: a + c : a + b - c.$

Demonstr.

$$16. b. \quad a + b : b + c :: a + c : b.$$

$$\text{hypoth.} \quad a : c.$$

$$a + b - c : b.$$

$$a + b : b + c :: a + c : a + b - c. \text{ Quod \&c.}$$

Dico $b + c : c :: a + 2c : a + b - 2c.$

$$\text{hypoth.} \quad b : c :: a + c : b - c.$$

$$2. p. \quad b + c : c :: a + b : b - c.$$

$$\text{hypoth.} \quad b + c : a + b.$$

$$c : b - c.$$

$$2c : b.$$

$$a + 2c : a + b.$$

$$a + b - 2c : b - c.$$

$$b + c : c :: a + 2c : a + b - 2c. \text{ Quod \&c.}$$

Quare &c.

Theor.

IN vnaquaque basi tabulæ multiplicium, prior quantitas ad posteriorem vicinam, est vt ordo prioris à prima, ad ordinem posterioris ab vltima.

Demonstr.

Quoniam in secunda basi tabulæ multiplicium, sunt tres quantitates, quarum secunda ad tertiam, est vt prima cum tertia ad secundam dempta tertia; & prima est æqualis tertiæ; & in tertia basi, sunt ordinatæ quatuor quantitates ex secunda basi desumptæ, prima scorsim, prima & secunda, secunda & tertia, & tertia scorsim: ergo etiam in tertia, basi, secunda quãtitas ad tertiam, est vt prima cum quarta ad secundam dempta quarta; & tertia ad quartam, est vt prima cum dupla quarta, ad secundam dempta dupla quarta: & sic deinceps ostendetur in singulis basibus.

Est autem in vnaquaque basi tabulæ multiplicium, prima quantitas vnitas, & vltima vnitas: & secunda quantitas est ordo basis, idemque ordo ipsius quantitatis ab vltima. Ergo in quarta basi, prima quantitas, quæ est quintultima, ad secundam, quæ est quartultima, est vt vnitas ad quaternariũ: secunda ergo ad triultimam, est vt binarius ad ternarium; tertia ad penultimam, vt ternarius ad binarium; quarta ad vltimam, vt quaternarius ad vnitatem. Similiter ostendetur in singulis basibus.

Quare &c.

Theor.

Theor. 19. Prop. 19.

Proportionalium, & multiplicium tabulis congruentibus, quæque proportionalis, habet numeros denominatores, reciprocè proportionales, vt in suis cornibus multiplices.

Demonstr.

Proportionalium assumatur bitertia, cuius denominatores binarius, & ternarius. Est autem bitertia in quinta basi quarta tritultima: cuius cornua sunt in quarta basi, alterum in quarto, alterum in tritultimo latere: idest alterum cornu est, in quarta basi, quarta quantitas; alterum, tritultima. Sed in quarta basi, quarta est penultima, & tritultima est tertia: & in tabula multiplicium, tertia ad penultimam, est vt ternarius ad binarium: ergo cum bitertiae denominatores sint, prior binarius, & posterior ternarius; eiusdem in cornibus multiplices reciprocè sunt proportionales, prior ad posteriorem, vt ternarius ad binarium. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 20. Prop. 20.

In tabula specierum, in eadem basi, vicinæ species, multiplicatæ per numeros suorum ordinum, prioris à prima, & posterioris ab vltima, sunt æquales, additis tamen vtriusque massis, in inferioris ordinis basibus, & in earumdem

dem lateribus, versus tabulæ verticem diuergentibus, aliquanter acceptis, atque totis minùs ordinatis, quàm sit ipsa basis.

Hypothesis.

Sint species in quinta basi, secunda quintultima, & tertia quartultima.

Dico duplam secundam quintultimam, æqualem esse quadruplæ tertiæ quartultimæ, additis tamen vtrimque alijs &c.

Præpar.

6. p. | Affumatur, in sexta basi, species tertia quintultima, cuius denominatores numeri, quaternarius, & binarius.

Demonstr.

Tertiæ & quintultimæ speciei æqualia sunt incrementa:

2. b. | alterum ex massis compositum in tertio latere, multiplicatis per numeros quartæ basis multiplicium, quaternarium, & reliquos; quarum vna est in quinta basi quartultima, per quaternarium multiplicata: alterum ex massis in quintultimo latere, multiplicatis per numeros secundæ basis multiplicium, nempe binarium; quarum vna est, in quinta basi, secunda, multiplicata per binarium: & reliquæ massæ, in vtroque incremento, sunt inferiores, & demum totæ inferiores, quàm quinta. Ergo dupla secunda quintultima, est æqualis quadrupla

drupla

duplæ tertiæ quartultimæ, additis vtrimque alijs &c.

Quod &c.

Quare &c.

Theor. 21. Prop. 21.

IN tabula subquadraticum, in eadem basi, subquadratrices vicinæ sunt æquales, additis tamen vtrimque massis, in inferioris ordinis basibus, & in earumdem lateribus, versus tabulæ verticem diuergentibus, aliquanter acceptis, atque totis, minùs ordinatis, quàm sit ipsa basis. Similiter & vicinæ quadratrices sunt æquales, additis tamen &c.

Hypoth.

Sint subquadratrices, in quinta basi, vicinæ, producta ex secunda quintultima specie per secundum quintultimum multiplicem, & producta ex tertia quartultima specie, per tertium quartultimum multiplicem, *O. 544r*, & *O. 1043r2*.

Dico *O. 544r*, additis &c: *O. 1043r2*, additis &c.

Prepar.

Assumatur, in sexta basi, species tertia quintultima, cuius denominatores, quaternarius, & binarius, nempe *O. 44r2*: quibuscum numeris, reciproce proportionales sunt multiplices, in eiusdem specie cornibus iacentes, 5 ad 10. Fiat itaque, vt 2 ad 5, ita *O. 244r*, vna cum alijs &c. ad *O. 544r*, vna cum alijs &c. item vt 4 ad 10, ita *O. 443r2*, vna cum alijs &c. ad *O. 1043r2*, vna cum alijs &c.

K

Demonstr.

15. b. riorum basium speciebus, & totis: & demum pri-
 14. b. mæ quadratrici eiusdem basis: & prima quadra-
 trix vna cum alijs primi lateris quadratricibus in-
 feriorum basium, & vnitae, est æqualis totæ, vni-
 sup. tate plus ordinatæ, quàm sit ipsa basis. Similiter
 aliæ inferiorum basium species, alijs speciebus, &
 demum totis, sunt æquales, non plus ordinatis,
 5. b. quàm sit basis quadratricis primò sumptæ. Quare
 demum quadratrix primò sumpta, est æqualis to-
 tæ vnitae plus ordinatæ, quàm sit eius basis, dem-
 ptis, additisque aliquo modo acceptis totis, non plus
 ordinatis, quàm sit eius basis.

Theor. 23. Prop. 23.

IN tabula multiplicium, summa numerorum cuiusque
 basis, est tota potestas binarij, quotus est ordo basis.

Demonstr.

Nam in tabula proportionalium, si rationalis, & radices

- def. 8. p. fuerint æquales inter se: etiam reliquæ omnes
 quantitates, & rationali, & radicibus, & ad inui-
 cem æquales erunt: quia ratio æqualitatis, quan-
 tumlibet multiplicata, & secum ipsa composita,
 semper est æqualitas. Quare si rationalis, & radi-
 ces fuerint vnitates: omnes proportionales erunt
 vnitates. eritque tabula nominum, eadem, quæ
 def. 11. p. tabula multiplicium: quæ vnitatis non multiplicat
 def. 10. p. et cuiusque basis nominum summa, eadem erit

8. p. quæ summa eiusdem basis multiplicium. Sed cuiusque basis nominum summa est potestas aggregati radicum, æqueordinata cum basi. Ergo cuiusque basis multiplicium summa, est potestas aggregati unitatum, idest binarij, æqueordinata cum basi.

Theor. 24. Prop. 24.

Potestas binarij multiplicata per suum ordinis numerum, minor est æqueordinata potestate ternarij.

Hypoth.

Esto binarius b , ternarius t . Constat b , minorem esse, quàm t .

Dico $2b2$, minorem esse, quàm $t2$.

$3b3$, minorem, quàm $t3$.

$4b4$, minorem quàm $t4$. Et deinceps.

Demonstr.

def. 8. p. $t; b; t2; tb; b2; t2 - tb; tb - b2$.

¶ 2. p. t, b , sunt numeri inter se primi.

¶ 3. 7. t, b , sunt minimi in sua ratione.

$t2 - tb$, non est minor, quàm t .

$tb - b2$, non est minor, quàm b .

$t2 - b2$, non est minor quàm $t + b$.

hypoth. b , est minor, quàm t .

$2b$, est minor, quàm $t + b$.

$2b$, est minor, quàm $t2 - b2$.

hypoth. 2 , est b .

$2b$,

$2b$, est $b2$.

$b2$, est minor, quàm 12 — $b2$.

$2b2$, est minor, quàm 12 . Quod &c.

$2b2$, est $b3$.

$b3$, est minor, quàm 12 .

$3b3$, est minor, quàm 312 .

312 , est 13 .

$3b3$, est minor, quàm 13 . Quod &c.

$3b4$, est minor, quàm 213 .

sup.

$b3$, est minor, quàm 12 .

hypoth.

b , est minor, quàm 1 .

$b4$, est minor, quàm 13 .

$4b4$, est minor, quàm 313 .

313 , est 14 .

$4b4$, est minor, quàm 14 . Quod &c.

Et similiter deinceps ostendetur in infinitum.

Quare &c.

Theorema 25. Prop. 25.

IN tabula multiplicium, quisque numerus multiplicans numerum unitate maiorem, quàm sit ordo suæ basis, facit numerum minorem tota potestate ternarij, quotus est numerus multiplicatus.

Hypoth.

Esto, numerus a , in tabula multiplicium, in quinta basi: & esto ternarius 1 .

Dico $6a$, minorem esse, quàm 16 .

Prepar.

*Prepar.*Accipiatur binarius b .*Demonstr.*

32. h . } Numerus a , & alij quintæ basis, componunt b_5 .
 def. 6. p. } Ergo a , minor est, quàm b_5 . Sed b_5 , minor
 est, quàm b_6 . Ergo a , multò minor est, quàm
 24. h . } b_6 . Ergo $6a$, minor est quàm $6b_6$. Sed $6b_6$,
 minor est, quàm 16 . Ergo $6a$, minor est quàm
 } 16 . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 26. Prop. 26.

Quælibet quadratrix, pro radice binario, minor est, quàm sesquitota; maior, quàm semitota; unitate plus ordinatæ, quàm sit eius basis. Porro quadratrix iacens in vertice tabulæ, est æqualis semitotæ.

Hypoth.

Est, pro radice binario, quælibet quadratrix a , in quarta basi.

Dico a maiorem esse, quàm m_5 ; & minorem, quàm m_6 .

Porro constat quod $O. n$, pro quacunque radice, est æqualis ipsi m .

Prepar.

- def. 8. h . } Pro radice binario, vnica tantum est abscissio,
 } qua vnitas abscinditur, & vnitas relinquitur: &
 def. 8. p. } vnica tabula proportionaliū, in qua omnes pro-
 } por-

def. 8. b. portiones sunt unitates: & synonymæ proportionales solitariae: unde tabula specierum est eadem, quæ proportionalium ex unitatibus. Deinde unica est tabula nominum, eadem, quæ multiplicium: unde tabula subquadratrix, eadem est, quæ nominum, & multiplicium. Accipiatur itaque subquadratrix *b*, in quarta basi, quadratrici *a*, synonyma.

Demonstr.

prepar. *b*, est in tabula multiplicium, in quarta basi.

def. 13. b. *a*: 5 *b*.

def. 19. b. pro binario, *m*, est unitas.

def. 6. p. *m* 5, est unitas.

def. 10. p. 5 *b*, est maior unitate.

a, est maior, quàm *m* 5. Quod &c.

def. 8. b. Pro binario, *q*, est ternarius.

25. *b.* 5 *b*, est minor, quàm *q* 5.

a, est minor, quàm *q* 5. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 27. Prop. 27.

Quælibet potestas à binario, maior est numero sui ordinis.

Hypoth.

Est binarius *b*.

Demonstr.

Unitas est minor, quàm *b*. ergo binarius, minor est, quàm

quàm $2b$: sed $2b$ est b^2 : ergo binarius, minor est, quàm b^2 .
 Ergo vnitas, multò minor est, quàm b^2 . Ergo ternarius,
 minor est, quàm $2b^2$: Sed $2b^2$, est b^3 . Ergo ternarius,
 minor est, quàm b^3 . Et sic deinceps ostendetur, quòd po-
 testas à binario, maior est, quàm sui ordinis numerus.

Theor. 28. Prop. 28.

Quælibet quadratrix primi lateris, pro radice binario,
 minor est, quàm potestas binarij, vnitatem plus or-
 dinata, quàm sit eius basis.

Hypoth.

Esto, in primo latere, in quarta basi, quadratrix a , pro
 radice binario: & esto binarius b .

Dico a , minorem esse, quàm b^5 .

Præpar.

Accipiatur in primo latere, in quarta basi, subquadra-
 trix c , pro radice binario.

Demonstr.

ex 26. b | $c : u$.

def. 11. b | $a : 5c$.

| $a : 5$.

27. b . | 5 , minor est, quàm b^5 .

| a , minor est, quàm b^5 . Quod &c.

Quare &c.

Theor.

Theor. 29. Prop. 29.

C Viuslibet quadratricis, primi vel ultimi lateris, incrementum, minus est incremento totæ, unitate plus ordinatæ, quàm sit eius basis: & quælibet quadratrix, primi vel ultimi lateris, minor est quàm tota, unitate plus ordinata: & sesquiquadratrix, minor est quàm sesquitota.

Meth. Demonstr.

Tria proposita, oportet primùm demonstrare, in prioribus basibus tabulæ, deinde in posterioribus.

Dico *O.2a* incrementum, minus esse incremento *12*: & *O.2a*, minorem esse, quàm *12*: & sesqui-*O.2a*, minorem esse, quàm *q2*.

Demonstr.

2. b. | *O.2a* incrementum est $O.2+2$.

8. p. | *12* incrementum est $2t+u$.

2. b. | $O.2 : 2t+2$.

| $O.2+2 : 2t$.

| $O.2+2$, minor est, quàm $2t+u$.

| *O.2a* incrementum, minus est incremento

| *12*. Quod &c.

18. b. | *O.2a*, pro binario, minor est, quàm *12*.

| *O.2a*, pro ternario, minor est, quàm *12*.

| Similiter, pro quaternario, & pro singulis numeris demonstrabitur, quòd *O.2a* minor est, quàm *12*: & sesqui-*O.2a*, minor est, quàm *q2*. Quod &c.

L

Dico

Dico $O.3a2$ incrementum, minus esse incremento 13 : & $O.3a2$, minorem esse, quàm 13 : & sesqui- $O.3a2$, minorem esse, quàm $q3$.

Demonstr.

2. b. | $O.3a2$ incrementum, est $O.5a + O.3 + 3$.
 8. p. | 13 incrementum, est $3t2 + 3t + u$.
 sup. | $O.6a$, minor est, quàm $3t2$.
 ex sup. | $O.3 + 3$, minor est, quàm $3t + u$.
 | $O.3a2$ incrementum, minus est incremento 13 .

Quod &c.

28. b. | $O.3a2$, pro binario, minor est, quàm 13 .
 | $O.3a2$, pro ternario, minor est quàm 13 : necnon
 | pro alio quolibet numero: & sesqui- $O.3a2$,
 | minor est, quàm $q3$. Quæ &c.

Dico $O.4a3$ incrementum, minus esse incremento 14 : & $O.4a3$, minorem esse, quàm 14 : & sesqui- $O.4a3$, minorem, quàm $q4$.

Demonstr.

2. b. | $O.4a3$ incrementum, est $O.12a2 + O.12a$
 | $+ O.4 + 4$.
 8. p. | Incrementum 14 , est $4t3 + 6t2 + 4t + u$.
 sup. | $O.12a2$, minor est, quàm $4t3$.
 sup. | $O.12a$, minor est, quàm $6t2$.
 ex sup. | $O.4 + 4$, minor est, quàm $4t + u$.
 | Incrementum $O.4a3$, minus est incremento 14 .
 | Quod &c.

28. b. | $O.4a3$, pro binario, minor est, quàm 14 .

$O.4a3$,

$O.443$, pro ternario, minor est, quàm 14 : necnon pro quaternario, & pro alijs deinceps numeris: & scsqui-
 $O.443$, minor est, quàm 44 . Quæ &c.

Similiter ostendetur de omnibus primi, & vltimi lateris quadratricibus.

Quare &c.

Theor. 30. Prop. 30.

C Viuslibet quadratricis incrementum, maius est incremento semitotæ, vnitæ plus ordinatæ, quàm sit eius basis; & minus est incremento scsquitotæ, pariter plus ordinatæ. Deinde quælibet quadratrix, maior est, quàm prædicta semitota; & minor, quàm prædicta scsquitota.

Meth. Demonstr.

Quatuor proposita primùm demonstrare oportet, in prioribus balibus tabulæ, deinde in posterioribus.

Dico incrementum $O.2a$; maius esse, incremento $m2$; & minus esse, incremento $q2$: & $O.2a$, maiorem esse, quàm $m2$; minorem, quàm $q2$.

Demonstr.

2. b.	Incrementum $O.2a$, est $O2+2$.
3. p.	Incrementum $m2$, est $2m+u$.
8. p.	Incrementum $q2$, est $2q+u$.
7. b.	$O.2 : 2m$.
	$O.2+2$, est maior, quàm $2m+u$.
	Incrementum $O.2a$, est maius incremento $m2$.
	Quod &c.

L. 2

$O.2$

- def. 19. $O.2+2 : 2m+2 : 2t.$
 & 18. h. $O.2+2$, est minor, quàm $2q.$
 $O.2+2$, est minor, quàm $2q+u.$
 Incrementum $O.2a$, est minus incremento $q2.$
 Quod &c.
 26. b. $O.2a$, pro binario, est maior, quàm $m2$; minor,
 quàm $q2.$
 $O.2a$, pro ternario, est maior, quàm $m2$; mi-
 nor, quàm $q2$: item pro quaternario, & pro
 reliquis numeris. Quod &c.

Dico $O3a2$ incrementum, maius esse incremento
 $m3$; minus incremento $q3$: & $O.3a2$, maiorem esse,
 quàm $m3$; minorem, quàm $q3$.

Demonstr.

6. b. Incrementum $O.3a2$, est $O.6a+O.3+3.$
 8. p. Incrementum $m3$, est $3m2+3m+u.$
 8. p. Incrementum $q3$, est $3q2+3q+u.$
 sup. $O6a$, est maior, quàm $3m2.$
 sup. $O.3 : 3m.$
 $O.3+3$, maior est. quàm $3m+u.$
 Incrementum $O.3a2$, est maius incremento $m3.$
 Quod &c.
 sup. $O.6a$, est minor, quàm $3q2.$
 sup. $O.3+3$, est minor, quàm $3q+u.$
 Incrementum $O.3a2$, est minus incremento $q3.$
 Quod &c.
 26. b. $O.3a2$, pro binario, est maior, quàm $m3$; minor,
 quàm $q3.$ $O.3a2,$

$O.342$, pro ternario, est maior, quàm $m3$; minor, quàm $q3$: necnon pro quaternario, & reliquis deinceps numeris. Quod &c.

Dico $O.6ar$ incrementum, maius esse incremento $m3$; minus incremento $q3$: & $O.6ar$, maiorem esse, quàm $m3$; minorem, quàm $q3$.

Demonstr.

2. *b.* Incrementum $O.6ar$, est $O.6r + 6t$.
 8. *p.* Incrementum $m3$, est $3m2 + 3m + u$.
 8. *p.* Incrementum $q3$, est $3q2 + 3q + u$.
 $O.6r$, maior est, quàm $3m2$.
 $6t$, maior est, quàm $3m + u$.
 Incrementum $O.6ar$, maius est incremento $m3$.
 Quod &c.
29. *b.* $O.2r + 2t$, minor est, quàm $q3$.
 $O.6r + 6t$, minor est, quàm $3q2 + 3q + u$.
 Incrementum $O.6ar$, minus est incremento $q3$.
 Quod &c.
26. *b.* $O.6ar$, pro binario, est maior, quàm $m3$; minor, quàm $q3$.
 $O.6ar$, pro ternario, & pro reliquis numeris, est maior, quàm $m3$, minor, quàm $q3$. Quod &c.

Dico $O.443$ incrementum, maius esse incremento $m4$; minus incremento $q4$: & $O.443$, maiorem esse, quàm $m4$; minorem, quàm $q4$.

De-

Demonstr.

2. b. | Incrementū $O.4a3$, est $O.12a2 + O.12a + O.4 + 4$.
3. p. | Incrementum $m4$, est $4m3 + 6m2 + 4m + u$.
8. p. | Incrementum $q4$, est $4q3 + 6q2 + 4q + u$.
- sup. | $O.12a2$, maior est, quàm $4m3$.
- sup. | $O.12a$, maior, quàm $6m2$.
- sup. | $O.4 : 4m$.
- 4 maior, quàm u .
- Incrementum $O.4a3$, maius incremento $m4$.
- Quod &c.
- sup. | $O.12a2$, minor est, quàm $4q3$.
- sup. | $O.12a$, minor, quàm $6q2$.
- sup. | $O.4 + 4 : 4m + 4 : 4t$.
- $O.4 + 4$, minor est, quàm $4q + u$.
- Incrementum $O.4a3$, minus incremento $q4$.
- Quod &c.
26. b. | $O.4a3$, pro binario, maior est, quàm $m4$; minor, quàm $q4$.
- $O.4a3$, pro ternario, & pro alio quolibet numero, maior est, quàm $m4$; minor quàm $q4$. Quod &c.
- Dico $O.12a2r$ incrementum, maius esse incremento $m4$; minus incremento $q4$: & $O.12a2r$, maiorem esse, quàm $m4$; minorem, quàm $q4$.

Demonstr.

2. b. | Incrementum $O.12a2r$, est $O.24ar + O.12r + 12t$.
3. p. | Incrementum $m4$, est $4m3 + 6m2 + 4m + u$.

In-

8. p. Incrementum $q4$, est $4q3 + 6q2 + 4q + u$.
 sup. $O.24ar$, maior est, quàm $4m3$.
 sup. $O.12r$, maior, quàm $6m2$.
 $12t$, maior, quàm $4m + u$.
 Incrementum $O.12a2r$, maius est incremento $m4$.
 Quod &c.
 sup. $O.24ar$, minor est, quàm $4q3$.
 29. b. $O.12r + 12t$, minor, quàm $6q2 + 4q + u$.
 Incrementum $O.12a2r$, minus incremento $q4$.
 Quod &c.
 26. b. $O.12a2r$, pro binario, maior, quàm $m4$; minor
 est, quàm $q4$.
 $O.12a2r$, pro ternario, maior est, quàm $m4$; mi-
 nor, quàm $q4$, necnon quo alio quolibet nu-
 mero. Quod &c.

Dico $O.5a4$, incrementum, maius esse incremento $m5$;
 minus incremento $q5$; & $O.5a4$, maiorem esse, quàm $m5$;
 minorem, quàm $q5$.

Demonstr.

2. b. Incrementum $O.5a4$, est $O.20a3 + O.30a2$
 $+ O.20a + O.5 + 5$.
 8. p. Incrementum $m5$, est $5m4 + 10m3 + 10m2$
 $+ 5m + u$.
 8. p. Incrementum $q5$, est $5q4 + 10q3 + 10q2 + 5q + u$.
 sup. $O.20a3$, maior est, quàm $5m4$.
 sup. $O.30a2$ maior est, quàm $10m3$.
 sup. $O.20a$, maior est, quàm $10m2$.

$O.5$

sup. | $O.5 \rightarrow 5$, maior est, quàm $5m+u$.
 Incrementum $O.5a4$, maius est incremento $m5$.
 Quod &c.

sup. | $O.20a3$; minor est, quàm $5q4$.

sup. | $O.30a2$, minor est, quàm $10q3$.

sup. | $O.20a$, minor est, quàm $10q2$.

sup. | $O.5 \rightarrow 5$ minor est, quàm $5q+u$.

Incrementum $O.5a4$, minus est incremento $q5$.

Quod &c.

26. b. | $O.5a4$, pro binario, maior est, quàm $m5$; minor,
 quàm $q5$.

$O.5a4$, pro ternario, & reliquis numeris, maior
 est, quàm $m5$; minor, quàm $q5$. Quod &c.

Dico $O.20a3r$, incrementum, maius esse incremento
 $m5$; minus incremento $q5$; & $O.20a3r$, maiorem esse, quàm
 $m5$; minorem, quàm $q5$.

Demonstr.

2. b. | $O.20a3r$ incrementum, est $O.60a2r + O.60ar +$
 $O.20r + 20t$.

8. p. | Incrementum $m5$, est $5m4 + 10m3 + 10m2 + 5m$
 $+ u$.

8. p. | Incrementum $q5$, est $5q4 + 10q3 + 10q2 + 5q + u$.

sup. | $O.60a2r$, maior est, quàm $5m4$.

sup. | $O.60ar$, maior est, quàm $10m3$.

sup. | $O.20r$, maior est, quàm $10m2$.

$20t$, maior est, quàm $5m+u$.

Incrementum $O.20a3r$, maius est incremento $m5$.

Quod &c.

$O.60$

- sup.* $O.60a2r$, minor est, quàm $5q4$.
sup. $O.60ar$, minor est, quàm $10q3$.
 29. *b.* $O.2or+20t$, minor est, quàm $10q2+5q+u$.
 Incrementum $O.20a3r$, minus est incremento $q5$.
 Quod &c.
 26. *b.* $O.20a3r$, pro binario, maior est, quàm $m5$; minor, quàm $q5$.
 $O:20a3r$, pro ternario, & reliquis numeris, maior est, quàm $m5$; minor, quàm $q5$. Quod &c.

Dico $O.30a2r2$ incrementum, maius esse incremento $m5$; minus incremento $q5$: & $O.30a2r2$, maiorem esse, quàm $m5$; minorem, quàm $q5$.

Demonstr.

2. *b.* Incrementum $O.30a2r2$, est $O.60ar2+O.3or2+30t2$.
 8. *p.* Incrementum $m5$, est $5m4+10m3+10m2+5m+u$.
 8. *p.* Incrementum $q5$, est $5q4+10q3+10q2+5q+u$.
sup. $O.60ar2$, maior est, quàm $5m4$.
sup. $O.3or2$, maior est, quàm $10m3$.
 $O.30t2$, maior est, quàm $10m2+5m+u$.
 Incrementum $O.30a2r2$, maius est incremento $m5$. Quod &c.
sup. $O.60ar2$, minor est, quàm $5q4$.
 29. *b.* $O.3or2+30t2$, minor est, quàm $10q3$.
 Incrementum $O.30a2r2$, minus est incremento $q5$. Quod &c.

26. b. | O.3042r2, pro binario, maior est, quàm m5;
minor, quàm q5.
O.3042r2, pro ternario, aliove quolibet numero, maior est, quàm m5; minor, quàm q5.
Quod &c.

Similiter ostendetur de omnibus quadratricibus in infinitum, hac semper methodo seruata.

Quare &c.

Theor. 31. Prop. 31.

Quælibet quadratrix est æqualis semitotæ vnitate plus ordinatæ, additis, demptisque semitotis, aliquàliter acceptis, non plus ordinatis, quàm sit eius basis.

Demonstr.

Patet inductione per 6.h.

22. b. | Deinde sic. Quælibet quadratrix, est æqualis totæ, vnitate plus ordinatæ, demptis, additisq; aliquàliter acceptis totis, non plus ordinatis, quàm sit eius basis. Totæ verò vnitate plus ordinatæ, est æqualis semitotæ pariter ordinatæ, vnà cum semitotis non plus ordinatis, aliquàliter acceptis, & vnitate: & reliquæ totæ non plus ordinatæ, sunt æquales semitotis, non plus ordinatis, aliquàliter acceptis, & vnitati.

Quare quælibet quadratrix est æqualis semitotæ vnitate plus ordinatæ additis &c.

Theor.

Theor. 32. Prop. 32.

Quælibet quadratrix est æqualis sesquitoræ, vnitæ plus ordinatæ, demptis, additisque sesquitoris, aliququaliter acceptis, non plus ordinatis, quàm sit eius basis.

*Demonstr.*Patet inductione per 7^h.

22. *b.* | Deinde sic. Quælibet quadratrix, est æqualis totæ, vnitæ plus ordinatæ, demptis, additisque aliququaliter acceptis totis, non plus ordinatis, quàm sit eius basis. Tota verò, vnitæ plus ordinatæ, æqualis est sesquitoræ, pariter ordinatæ, demptis, additisque alijs, acceptis aliququaliter sesquitoris non plus ordinatis: & reliquæ totæ non plus ordinatæ, sunt sesquitoris additis, & subtractis, non plus ordinatis æquales. Ergo quælibet quadratrix, est æqualis sesquitoræ vnitæ plus ordinatæ, demptis, additisque alijs, acceptis aliququaliter sesquitoris, non plus ordinatis, quàm sit eius basis.

Theor. 33. Prop. 33.

Quælibet quadratrix media, est æqualis quadratrici, in eadem basi, primæ, vna cum alijs primi lateris speciebus, aliququaliter acceptis. Et subquadratrix, subquadratrici.

*Demonstr.*Patet inductione per 8^h.

M 2

De-

12. *b.* | Deinde sic. Quælibet quadratrix, est æqualis totæ, vnitate plus ordinatæ, quàm sit eius basis, demptis, additisue alijs totis, aliquàliter acceptis,
14. *b.* | non plus ordinatis, quàm sit eius basis. Tota autè vnitate plus ordinata, est æqualis quadratrici primæ, in æqueordinata basi iacenti, vna cum alijs speciebus, in primo latere, in inferioribus basibus, aliquàliter acceptis. Et reliquæ inferiores totæ, similiter inferioribus quadratricibus, & speciebus sunt æquales, aliquàliter acceptis. Quare quælibet quadratrix media, est æqualis primæ, in eadem basi, iacenti quadratrici, vnà cum alijs primi lateris speciebus, aliquàliter acceptis. Et subquadratrix, subquadratrici.
2. *p.* |

Theor. 34. Prop. 34.

Quælibet quadratrix, est æqualis quadratrici, in eadem basi, vicinæ, additis vtrinq; totis, non plus ordinatis, quàm sit ipsa basis. Et subquadratrix, subquadratrici.

Demonstr.

Patet inductione per 9. *b.*

21. *b.* | Deinde sic. Quælibet quadratrix, est æqualis quadratrici, in eadem basi, sibi vicinæ, additis vtrinq; alijs inferiorum basium speciebus, aliquàliter acceptis, & totis non plus ordinatis, quàm sit ipsa basis. Sunt autem aliæ inferiorum basium species, æquales totis, non plus ordinatis, quàm sit ipsa
22. *b.* |

1. p. | ipsa basis, aliquo modo acceptis. Ergo quælibet quadratrix, est æqualis quadratrici, in eadem basi, sibi vicinæ additis utrimque totis, non plus ordinatis quàm sit ipsa basis. Et subquadratrix subquadratrici.

Theorema 35. Prop. 35.

Q Vælibet quadratrix, est æqualis quadratrici, in eadem basi, sibi vicinæ, additis utrimque semitotis, non plus ordinatis, quàm sit ipsa basis. Et subquadratrix, subquadratrici.

Demonstr.

Patet inductione per 10. h.

34. b. | Deinde sic. Quælibet quadratrix est æqualis quadratrici, in eadem basi, sibi vicinæ, additis utrimque totis non plus ordinatis, quàm sit ipsa basis. Totæ autem non plus ordinatæ, semitotis non plus ordinatis, acceptis aliquo modo, sunt æquales. Ergo quælibet quadratrix est æqualis quadratrici in eadem basi sibi vicinæ, additis utrimque semitotis, non plus ordinatis, quàm sit ipsa basis. Et subquadratrix, subquadratrici.

2. p.

Theor. 36. Prop. 36.

Q Vælibet quadratrix, est æqualis quadratrici, in eadem basi, sibi vicinæ, additis utrimque sesquitotis, non plus ordinatis, quàm sit ipsa basis. Et subquadratrix, subquadratrici.

De-

Demonstr.

Patet inductione per 11. h.

34. h. Deinde sic. Quælibet quadratrix est æqualis quadratrici, in eadem basi, sibi vicinæ, additis vtrisque totis, non plus ordinatis, quàm sit ipsa basis.
7. h. Totæ autem, non plus ordinatæ, sesquialteris, non plus ordinatis, acceptis aliquàlter, sunt æquales. Ergo quælibet quadratrix, est æqualis quadratrici, in eadē basi, sibi vicinæ, additis vtrisque totis, non plus ordinatis, quàm sit ipsa basis.
2. p. Et subquadratrix, subquadratrici.
-

Theor. 37. Prop. 37.

Quælibet quadratrix, est æqualis quadratrici, sibi, in eadem basi, vicinæ, additis vtrisque primi lateris speciebus, inferiorum basium. Et subquadratrix, subquadratrici.

Demonstr.

Patet inductione per 12. h.

34. h. Deinde sic. Quælibet quadratrix, est æqualis quadratrici, sibi, in eadē basi vicinæ, additis vtrisque totis, nō plus ordinatis, quàm sit ipsa basis, aliquàlter acceptis. quæ totæ, sunt æquales speciebus inferiorū basium, primi lateris, aliquàlter acceptis.
14. h. Ergo quælibet quadratrix, est æqualis quadratrici sibi in eadem basi, vicinæ, additis vtrisque primi lateris speciebus, inferiorum basium. Et subquadratrix, subquadratrici.
-

Petrus Mengolus, Illustrissimo D. Fabio Alaman-
dino, Nobili Bononiensi, Domino suo maxime
recolendo, beatè viuere.

E quasi proportionibus, inauditum
hucusque Geometricum elementum,
ad theoremata, cateroque difficilli-
ma, facili negotio soluenda, cum in-
stituerim: ex ijs, qui meam scholam
frequentarunt, prater te, Iuuentis Illustrissime, ne-
minem habeo satis dispositum; qui rem subtilissi-
mam valeat intelligere. Cumque verear, si forte
possit intelligi, quod legendum omnibus propono;
nisi prius ipse oretenus, alicui eius doctrina satis
capaci, meam sententiam explicuerim: apud te
precator accessi; ut dignareris (licet vacationum
tempore admodum necessaria) ruralibus partim
delicijs, partim negotijs quidquam detrahere; pri-
uatisque meis lucubrationibus auditor interuenire.
Pro tua benignitate statim, quod postulabam, im-
ple-

pleuisti : & concessum tibi diuinitus intellectum
 subtilissimum, inuentis meis, ea intentione adhi-
 buisti; ut & me ipsum inuentorem, & praelecto-
 rem, in plurimis etiam praeuenires. Plurimas ita-
 que tibi primum gratias profiteor: quod tam humi-
 liter, & liberaliter, me de studijs meis priuatis
 tecum patiari communicare. Deinde illas easdem
 lucubrationes, unà cum alijs praecedentium elemen-
 torum, plenius tractatas, praelegendas offero, scri-
 ptis praesentibus; antequam totum opus pu-
 blici iuris esse incipiat: non quasi gra-
 tiam redditurus; sed in mei erga
 te obsequij monumentum.

Vale.

GEO.

GEOMETRIÆ SPECIOSÆ

ELEMENTVM TERTIVM.

DEFINITIONES.

REACTIVITATEM
 CETERIS CETERIS CETERIS CETERIS

1. Atio indeterminata determinabilis, quæ in determinari, potest esse maior, quam data, quælibet, quatenus ita determinabilis, dicitur Quasi infinita.

2. Et quæ potest esse minor, quàm data quælibet, quatenus ita determinabilis, dicitur, Quasi nulla.

3. Et quæ potest esse minor, quàm data quælibet maior inæqualitas; & maior, quàm data quælibet minor inæqualitas, quatenus ita determinabilis, dicitur, Quasi æqualitas. Vel aliter. quæ potest esse propior æqualitati, quàm data quælibet non æqualitas, quatenus talis, dicitur, Quasi æqualitas.

4. Et quæ potest esse minor, quàm data quælibet maior, propositâ quadam ratione; & maior, quàm data quælibet minor, propositâ eâdem ratione, quatenus ita determinat.

N

mina-

minabilis, dicetur, Quasi eadem ratio. Vel aliter. quæ potest esse propior cuidam propositæ rationi, quàm data quælibet alia non eadem, quatenus talis, dicetur, Quasi eadem.

5. Et rationum quasi earundem inter se, termini dicentur, Quasi proportionales.

6. Et quasi æqualitatum, dicentur, Quasi æquales.

Thm.

Theor. 1. Prop. 1.

INæqualium rationum maior, permutando, est maior.
item componendo, & diuidendo, est maior.

Demonstr.

def. 3. 5. Maioris enim rationis antecedens, maior est,
quàm proportionalis, cum reliquis terminis: &
dempta quantitate, vt proportionalis relinquatur;
a. p. permutando, & componendo, & diuidendo, pro-
3. 5. portionalis erit, & antecedens: eâdemq; restituta
quantitate, erit antecedens maior, quàm propor-
tionalis, permutatæ, aut compositæ, aut diuisæ
proportionalitatis. Quod &c.

Quare &c.

Theorema 2. Prop. 2.

INæqualium rationum maior, conuertendo, est mi-
nor.

Demonstr.

def. 3. 5. Nam maioris rationis consequens est minor,
quàm proportionalis, cum reliquis terminis: fa-
ctusque conuertendo antecedens, adhuc est mi-
nor, quàm proportionalis, cum reliquis terminis.
Quod &c.

Quare &c.

Theor. 3. Prop. 3.

INæqualium rationum maior, per conuersionem ratio-
nis, est minor.

N 2

Ely-

Hypoth. $a; b$: maior, quàm $c; d$. a : maior, quàm b . c : maior, quàm d .Dico $a; a-b$: minorem esse, quàm $c; c-d$.*Demonst.**hyp.* $a; b$: maior, quàm $c; d$.*p. h.* $a-b; b$: maior, quàm $c-d; d$.*z. b.* $b; a-b$: minor, quàm $d; c-d$.*p. h.* $a; a-b$: minor, quàm $c; c-d$. Quod &c.

Quare &c.

*Theor. 4. Prop. 4.***E**X maioribus rationibus, ex æquali, maior est ratio composita: & ex minoribus, minor.*Hypoth.* $a; b$: maior, quàm $c; d$. $e; f$: maior, quàm $g; h$.Dico $a; b+e; f$: maiorem esse, quàm $c; d+g; h$.*Præpar.* $a; b$: $i; d$. $e; f$: $d; l$. $g; h$: $d; m$.*Demonstr.**confir.* $a; b$: $i; d$.*hypoth.* $a; b$: maior, quàm $c; d$.13. 5. $i; d$: maior, quàm $c; d$. i : ma-

10. 5. i : maior, quàm c .
 constr. e ; f : d ; l .
 hypoth. e ; f : maior, quàm g ; h .
 23. 5. d ; l : maior, quàm g ; h .
 constr. g ; h : d ; m .
 13. 5. d ; l : maior, quàm d ; m .
 10. 5. l : minor, quàm m .
 8. 5. i : l : maior, quàm c ; m .
 p. p. a ; b , $+e$; f : i ; d , $+d$; l : i ; l .
 p. p. c ; d , $+g$; h : c ; d , $+d$; m : c ; m .
 a ; b , $+e$; f : maior, quàm c ; d , $+g$; h . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 5. Prop. 5.

MAioris inæqualitatis plus multiplicata ratio, maior est, quàm minùs: & minoris, minor.

Hypoth.

- a : maior, quàm b .
 3. p. a_3 ; b_3 : triplicata a ; b .
 3. p. a_2 ; b_2 : duplicata a ; b .

Dico a_3 ; b_3 : maiorem, quàm a_2 ; b_2 .

Et b_3 ; a_3 : minorem, quàm b_2 . a_2 .

Demonstr.

- def. 6. p. a_3 ; a_2 : a ; u .
 def. 6. p. b_3 ; b_2 : b ; u .
 8. 5. a ; u : maior, quàm b ; u .
 13. 5. a_3 ; a_2 : maior, quàm b_3 ; b_2 .

p. b. | $a_3 ; b_3$: maior, quàm $a_2 ; b_2$. Quod &c.
2. b. | $b_3 ; a_3$: minor, quàm $b_2 ; a_2$. Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 6. Prop. 6.

SI prima ad secundam, maiorem habuerit rationem, quàm tertia ad quartam: etiam æqueproportionales cum prima, & tertia, ad æqueproportionales cum secunda, & quarta, maiorem habebunt rationem, si prout sibi respondent, ita sumantur.

Hypoth.

$a ; b$: maior, quàm $c ; d$.

$a ; c$: $e ; f$.

$b ; d$: $g ; h$.

Dico $e ; g$: maiorem esse, quàm $f ; h$.

Demonstr.

hypoth. | $a ; b$: maior, quàm $c ; d$.

p. b. | $a ; c$: maior, quàm $b ; d$.

13. 5. | $e ; f$: maior, quàm $g ; h$.

p. b. | $e ; g$: maior, quàm $f ; h$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 7. Prop. 7.

Ratio quasi infinita, conuertendo, est quasi nulla.

Hypoth.

Estio ratio A ad B , quasi infinita.

Dico conuertendo, B ad A , esse quasi nullam.

Pro-

*Prepar.*Assumatur quælibet ratio c ad d .*Demonstr.*

def. 1. b. | Ratio A ad B , maior potest esse, quàm d ad c :
 a. b. | Ergo conuertendo, B ad A , minor potest esse,
 def. 2. b. | quàm c ad d . Ergo B ad A , est ratio quasi nulla.
 | Quod &c.

Quare &c.

Theor. 8. Propos. 8.

Ratio quasi infinita, componendo, est quasi infinita:
 item diuidendo, est quasi infinita.

*Hypoth.*Esto ratio A ad B , quasi infinita.Dico componendo $A+B$ ad B , esse quasi infinitam.*Prepar.*Assumatur quælibet ratio c ad d : quod si c , est maior, quàm d ; sit excessus e .*Demonstr.*

8. 5. | Siquidem c est æqualis, vel minor, quàm d : pa-
 def. 1. | tet, quod $A+B$ ad B , maior potest esse, quàm
 p. h. | c ad d . Quod si c est maior, quàm d : quoniam
 | A ad B , maior potest esse, quàm e ad d : ergo
 | componendo, $A+B$ ad B , maior potest esse, quàm
 prepar. | $e+d$ ad d : sed $e+d$ est c : ergo $A+B$ ad B , ma-
 def. 1. | ior potest esse, quàm c ad d . Ergo $A+B$ ad B ,
 | ratio est quasi infinita. Quod &c.

Dico

Dico diuidendo $A-B$ ad B , rationem esse quasi infinitam.

Demonstr.

def. 1. | Ratio A ad B , potest esse maior, quàm $c+d$ ad d :

p. h. | Ergo diuidendo $A-B$ ad B , potest esse maior,

def. 1. | quàm c ad d . Ergo $A-B$ ad B , ratio est quasi infinita. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 9. Pro. 9.

Ratio quasi infinita, per conuersionem rationis, est quasi æqualitas.

Hypoth.

Est ratio A ad B , quasi infinita.

Dico, per conuersionem rationis, A ad $A-B$, esse quasi æqualitatem.

Præpar.

Assumatur quælibet ratio non æqualitas, cuius maior terminus c , minor d .

Demonstr.

def. 1. b. | Ratio A ad B , potest maior esse, quàm c ad

3. b. | $c-d$: ergo, per conuersionem rationis, A ad

| $A-B$, potest minor esse, quàm c ad d : & est

| maior æqualitate: ergo A ad $A-B$, est propior

def. 3. b. | æqualitati, quàm sit proposita ratio c ad d : ergo

| ratio A ad $A-B$, est quasi æqualitas. Quod &c.

Quare &c.

Theor.

Theor. 10. Prop. 10. *Def. 1. h.*

Ratio quasi nulla, conuertendo, est quasi infinita.

Hypothesis.

Est ratio A ad B , quasi nulla.

Dico conuertendo, rationem B ad A , esse quasi infinitam.

Prepar.

Affumatur quælibet ratio c ad d .

Demonstr.

def. 2. h. Ratio A ad B , minor potest esse, quàm d ad

2. h. c : ergo conuertendo, ratio B ad A , maior potest

def. 1. h. esse, quàm c ad d : ergo ratio B ad A , est quasi infinita. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 11. Prop. 11.

Ratio quasi nulla, componendo, est quasi æqualitas.

Hypothesis.

Est ratio A ad B , quasi nulla.

Dico componendo, rationem $A+B$ ad B , esse quasi æqualitatem.

Prepar.

Affumatur quælibet ratio c ad d , non æqualitas; cuius maior terminus c , minor d .

Demonstr.

def. 2. h. Ratio A ad B , potest minor esse, quàm c ad

2. h. d : ergo conuertendo, B ad A , potest maior

p. h. esse, quàm d ad c : ergo componendo $A+B$

O

ad

3. b. | ad A , potest maior esse, quàm c ad $c--d$: ergo
 371 | per conuersionem rationis $A+B$ ad B potest mi-
 | nor esse, quàm c ad d : & est maior æqualitate: er-
 def. 3. b. | go $A+B$ ad B , est propior æqualitati, quàm c ad d :
 | ergo $A+B$ ad B , est quasi æqualitas. Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 12. Prop. 12.

EX rationibus quasi infinitis, ex æquali, quasi infinitæ sunt rationes compositæ.

Hypoth.

A ad B , & C ad D , sunt rationes quasi infinitæ.

Dico ex æquali, ex A ad B , & C ad D compositam, esse quasi infinitam.

Prepar.

Assumatur e ad f , ratio quælibet.

Demonstr.

def. 1. b. | Quoniam A ad B , & C ad D , sunt rationes
 4. b. | quasi infinitæ: posunt esse A ad B , maior, quàm
 | e ad f ; & C ad D , maior æqualitate. Quare
 | & vtrisque A ad B , & C ad D , composita ra-
 7. 5. | tio, potest esse maior, quàm ex e ad f , & ex
 def. 1. b. | æqualitate, composita; idest, quàm ipsa e ad f
 | ratio. Quare ex vtrisque A ad B , & C ad D ,
 | composita ratio est quasi infinita. Quod &c.
 Quare &c.

Theor.

Theor. 13. Prop. 13.

EX rationibus quasi nullis, ex æquali, quasi nullæ sunt rationes compositæ.

Hypoth.

A ad *B*, & *C* ad *D*, sunt rationes quasi nullæ.

Dico ex æquali, ex *A* ad *B*, & *C* ad *D* rationem compositam, esse quasi nullam.

Prepar.

Assumatur quælibet ratio *e* ad *f*.

Demonstr.

Quoniam *A* ad *B*, & *C* ad *D* sunt rationes
def. 2. b. quasi nullæ, possunt esse, *A* ad *B*, minor, quàm
e ad *f*; & *C* ad *D*, minor æqualitate. Quare
4. b. ex utrisque *A* ad *B*, & *C* ad *D*, composita ratio,
 potest esse minor, quàm ex utrisque *e* ad *f*,
7. 5. & ex æqualitate composita; idest, quàm ipsa *e* ad
f. Quare ex utrisque *A* ad *B*, & *C* ad *D*, com-
def. 2. b. posita ratio est quasi nulla. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 14. Prop. 14.

Ratio quasi æqualitas, conuertendo, est quasi æqualitas.

Hypoth.

Esto ratio *A* ad *B*, quasi æqualitas.

Dico conuertendo, *B* ad *A*, quasi æqualitatem esse.

Prepar.

Assumantur duæ quælibet rationes, c ad d , maior æqualitate: & e ad f , minor.

Demonstr.

Quoniam ratio c ad d , est maior æqualitate;
 2. h. | ergo conuertendo, d ad c , est minor æqualitate:
 2. h. | & quoniam e ad f , est minor æqualitate; ergo
 hypoth. | conuertendo f ad e , est maior æqualitate. Et
 def. 3. h. | quoniam A ad B , est quasi æqualitas: ergo po-
 2. h. | test A ad B , maior esse, quàm d ad c , & minor,
 2. h. | quàm f ad e : ergo conuertendo potest B ad A ,
 2. h. | minor esse, quàm c ad d , & maior, quàm e ad f .
 def. 3. h. | Ergo B ad A , est quasi æqualitas. Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 15. Prop. 15.

Ratio quasi æqualitas, componendo, est quasi dupla.

Hypoth.

Esto ratio A ad B , quasi æqualitas.

Dico componendo $A + B$ ad B , esse quasi duplam.

Prepar.

Assumatur duæ quælibet rationes c ad d , maior, quàm dupla: & e ad f , maior quidem æqualitate, sed minor, quàm dupla.

Demonstr.

constr. | Quoniam c ad d , est maior, quàm dupla,
 p. h. | diuidendo, $c - d$ ad d , est maior æqualitate: &
 quo-

constr. | quoniam e ad f , est maior æqualitate, sed mi-
p. h. | nor, quàm dupla; diuidendo, $e - f$ ad f , est minor.
def. 3. h. | æqualitate. Et quoniam A ad B , est quasi æqua-
p. h. | litas; potest A ad B , minor esse, quàm $c - d$ ad
def. 4. h. | d ; & maior, quàm $e - f$ ad f . Ergo compo-
 nendo, potest $A + B$ ad B , minor esse, quàm c ad
 d ; & maior, quàm e ad f . Ergo $A + B$ ad B ,
 est quasi dupla. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 16. Prop. 16.

Ratio quasi æqualitas, diuidendo, est quasi nulla.

Hypoth.

Esto ratio A ad B quasi æqualitas: & esto A maior,
quàm B .

Dico diuidendo $A - B$ ad B , esse quasi nullam.

Prepar.

Assumatur quælibet ratio c ad d .

Demonstr.

hyp. | Quoniam A ad B , est quasi æqualitas; & est A
def. 3. h. | maior, quàm B ; & $c + d$ maior, quàm d : ergo
p. h. | potest A ad B ratio, minor esse, quàm $c + d$ ad
def. 3. h. | d : ergo diuidendo potest $A - B$ ad B ratio, mi-
 nor esse, quàm c ad d : ergo $A - B$ ad B , ratio
 est quasi nulla. Quod &c.

Quare &c.

Theor.

Theor. 17. Prop. 17.

Ratio quasi æqualitas, per conuersionem rationis est quasi infinita.

Hypoth.

Est ratio quasi æqualitas A ad B : & esto A maior, quàm B .

Dico, per conuersionem rationis, A ad $A - B$, rationem esse quasi infinitam.

Præpar.

Assumatur quælibet ratio maioris inæqualitatis c ad d .

Demonstr.

<i>hyp.</i>		Quoniam A ad B , est quasi æqualitas; & est A
<i>def. 3. b.</i>		maior, quàm B ; item c maior, quàm $c - d$: er-
<i>3. b.</i>		go ratio A ad B , potest minor esse, quàm c ad
		$c - d$: ergo per conuersionem rationis, A ad
		$A - B$ ratio, potest maior esse, quàm c ad d : &
		est maior omnibus, tum æqualitatis, tum minoris
<i>def. p. b.</i>		inæqualitatis rationibus: ergo A ad $A - B$ ratio
		est quasi infinita. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 18. Prop. 18.

Quæ eidem sunt quasi æqualia, inter se sunt quasi æqualia.

Hypoth.

Sunt A, B , quasi æqualia: item B, C , quasi æqualia.

Dico A, C , quasi æqualia esse.

Præ-

Prepar.

Assumatur quælibet ratio d ad e , non æqualitas: cuius maior terminus d , minor e , & inter d , e , media sumatur f .

Demonstr.

def. 3. b. Quoniam A , B , sunt quasi æqualia, potest A ad B , minus esse, quàm d ad f : & maius, quàm f ad d . Item B ad C potest minus esse, quàm f ad e , & maius, quàm e ad f . Ergo ex æquali, potest A ad C minus esse, quàm d ad e ; & *def. 3. b.* maius, quàm e ad d , ergo A ad C , quasi est æqualis. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 19. Propos. 19:

QUæ eidem sunt quasi eedem rationes, inter se sunt quasi eedem.

Hypoth.

A ad B , quasi eadem est, quæ C ad D : & C ad D , quasi eadem, quæ E ad F .

Dico A ad B , quasi eadem esse quæ E ad F .

Prepar.

Assumatur quælibet ratio g ad h , maior, quàm cui propior potest esse E ad F : & quælibet i ad l , minor.

Demonstr.

def. 4. b. Quoniam C ad D , quasi eadem est, quæ E ad F : potest C ad D , minor esse, quàm g ad h ; & *2. b.* maior, quàm i ad l . Ergo g ad h , maior est, quàm

quàm cui propior potest esse C ad D ; & i ad l ,
def. 4. b. minor. Et quoniam A ad B , quasi est eadem,
 quæ C . ad D : ergo A ad B , potest esse minor,
constr. quàm g ad h ; & maior, quàm i ad l . Sed g ad
 h est quælibet assumpta, maior, quàm cui pro-
 prior potest esse E ad F ; & i ad l , est quælibet
def. 4. b. assumpta, minor; ergo A ad B , est quasi eadem,
 quæ E ad F . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 20. Prop. 20.

Quasi proportionales, conuertendo, sunt quasi pro-
 portionales.

Hypoth.

Sint quasi proportionales A ad B , vt C ad D .

Dico conuertendo, quasi proportionales esse B ad A ,
 vt D ad C .

Præpar.

2. h. Sumatur quælibet e ad f , maior, quàm cui
 propior potest esse D ad C : & quælibet g ad h ,
 minor: & erit conuertendo, sumpta f ad e , mi-
 nor, quàm cui propior potest esse C ad D ; & h ad
 g , maior.

Demonstr.

hypoth. Quoniam A ad B , quasi est eadem, quæ C
def. 4. b. ad D : ergo A ad B , potest esse minor, quàm h
2. h. ad g ; & maior, quàm f ad e : ergo conuertendo,
 do,

def. 4. h. | do, B ad A , potest esse maior, quàm g ad h ; &
 minor, quàm e ad f : ergo B ad A , quasi eadem
 est, quæ D ad C . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 21. Prop. 21.

EX quasi iisdem rationibus, ex æquali, quasi eadem
 sunt rationes compositæ.

Hypoth.

A	B	C	D
E	F	G	H
i	n r	p	k
l	o s	q	m

A ad B , quasi eadem ratio est, quæ C ad D : & E ad
 F , quasi eadem, quæ G ad H .

Dico ex æquali, ex A ad B , & E ad F compositam,
 quasi eadem esse, quæ ex C ad D , & G ad H compo-
 sita.

Præpar.

Assumatur i ad k , quælibet ratio maior, quàm cui
 propior potest esse, ex C ad D , & G ad H composita:
 item assumatur quælibet l ad m , minor. Deinde fiant
 i ad n , & l ad o , sicut cui propior potest esse C ad D :
 item p ad k , & q ad m , sicut cui propior potest esse G
 ad H . Denique sumatur inter n, p , media quælibet quan-
 titas r : & inter o, q , media quælibet s .

P

De-

Demonstr.

constr. Quoniam i ad k , maior est, quàm cui propior potest esse, ex C ad D , & G ad H compolita; & est i ad n , cui propior potest esse C ad D , &

4. h. p ad k , cui propior potest esse G ad H : ergo i ad k , maior est, quàm, quæ ex i ad n , & ex p ad k , compolita. Ergo n , maior est, quàm p . Si

p. h. enim n , esset æqualis ipsi p : ex i ad n , & ex æqualitate, & ex p ad k , cõposita ratio i ad k , esset eadem, quæ ex ea, cui propior potest esse C ad D , ex æqualitate, & ex ea, cui propior potest esse G

4. h. ad H , compolita est; contra assumptum. Quod si n , essent minor, quàm p : ex i ad n , & minori inæqualitate, & p ad k , compolita ratio i ad k , esset minor, quàm quæ ex ea, cui propior potest esse C ad D , ex æqualitate, & ex ea, cui propior potest esse G ad H , compolita est; contra idem assumptum.

constr. Ergo n , maior est, quàm p : & r , minor, quàm

8. 5. n ; & maior quàm p : habetque i ad r , maiorem rationem, quàm i ad n ; idest maiorem, quàm,

8. 5. cui propior potest esse C ad D : habet quoque r ad k , maiorem, quàm p ad k ; idest, maiorem, quàm, cui propior potest esse G ad H .

constr. Similiter, quoniam l ad m , minor est, quàm, cui propior potest esse ex C ad D , & G ad H compolita: & est l ad o , eadem, cui propior potest esse C ad D : & q ad m , eadem, cui propior

4. h. prior

<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>
<i>E</i>	<i>F</i>	<i>G</i>	<i>H</i>
<i>i</i>	<i>n</i>	<i>r</i>	<i>p</i>
<i>l</i>	<i>o</i>	<i>s</i>	<i>q</i>
			<i>m</i>

4. b. | prior potest esse *G* ad *H*: ergo *l* ad *m*, minor est, quàm quæ est ex *l* ad *o*, & *q* ad *m* composita. Ergo *o*, minor est, quàm *q*. demonstrari enim potest ut supra, quod si *o*, esset æqualis, vel maior, quàm *q*: esset *l* ad *m* ratio non minor, 4. b. | quàm cui propior potest esse, ex *C* ad *D*, & *G* ad *H* composita; contra assumptum.

constr. Cum itaque *o*, sit minor, quàm *q*: erit *s*, maior, quàm *o*; minor, quàm *q*: habetque *l* ad *s*, 8. 5. | minorem rationem, quàm *l* ad *o*; idest, minorem, 8. 5. | quàm, cui propior potest esse *C* ad *D*. habet quoque *s* ad *m*, minorem rationem, quàm *q* ad *m*: idest, minorem, quàm, cui propior potest esse *G* ad *H*.

sup. Itaque *i* ad *r*, maior est, quàm, cui propior 4. b. | potest esse *C* ad *D*: & *l* ad *s*, minor. Sed *A* ad *B*, quasi eadem est, quæ *C* ad *D*: ergo *A* ad *B*, potest esse minor, quàm *i* ad *r*, & maior, quàm 4. b. | *l* ad *s*. Similiter *r* ad *k* maior est, quàm, cui propior potest esse *G* ad *H*; & *s* ad *m*, minor: & est 4. b. | *E* ad *F*, quasi eadem, quæ *G* ad *H*: ergo *E* ad *F* potest esse minor, quàm *r* ad *k*; & maior, 4. b. | quàm *s* ad *m*. Ergo ex æquali, potest ex *A* ad *B*,

<i>A</i>	<i>B</i>	<i>C</i>	<i>D</i>
<i>E</i>	<i>F</i>	<i>G</i>	<i>H</i>
<i>i</i>	<i>n</i>	<i>r</i>	<i>p</i>
<i>l</i>	<i>o</i>	<i>s</i>	<i>q</i>
			<i>m</i>

constr. & *E* ad *F* composita, minor esse, quàm, quæ ex *i* ad *r*, & *r* ad *k*, componitur, *i* ad *k*; & maior, quàm, quæ ex *l* ad *s*, & *s* ad *m*, componitur, *l* ad *m*. Est autem *i* ad *k*, sumpta quælibet maior, quàm cui propior potest esse composita ex *C* ad *D*, & *G* ad *H*; & *l* ad *m*, minor.

def. 4. b. Ergo composita ex *A* ad *B*, & *E* ad *F*, quasi eadem est, quæ composita ex *C* ad *D*, & *G* ad *H*. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 22. Prop. 22.

Quasi proportionales, permutando, sunt quasi proportionales. *Hypoth.*

Sint quasi proportionales *A* ad *B*, vt *C* ad *D*.

Dico permutando, quasi proportionales esse *A* ad *C*, vt *B* ad *D*. *Demonstr.*

hypoth. Sunt enim quasi eadem rationes *A* ad *B*, & *B* ad *C*; quæ *B* ad *C*, & *C* ad *D*: ergo ex æquali, *A* ad *C*, & *B* ad *D*, rationes compositæ sunt quasi eadem: Ergo *A* ad *C*, & *B* ad *D*, sunt quasi proportionales. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 23. Prop. 23.

Rationes quasi eadem, componendo, sunt quasi eadem.

Hypoth.

A ad B , quasi eadem esto, quæ C ad D .

Dico componendo $A+B$ ad B , quasi eadem esse, quæ $C+D$ ad D .

Prepar.

Assumatur e ad f , quælibet ratio maior, quàm cui propior potest esse $C+D$ ad D : itẽ g ad h , quælibet maioris inæqualitatis, sed minor.

Demonstr.

<i>constr.</i>	Quoniam e ad f , maior est, quàm, cui propior
<i>p. b.</i>	potest esse $C+D$ ad D : diuidendo, $e-f$ ad f , maior est, quàm cui propior potest esse C ad D .
<i>constr.</i>	Item quoniam g ad h , minor est, quàm cui pro-
<i>p. b.</i>	prior potest esse $C+D$ ad D : diuidendo $g-h$ ad h minor est, quàm cui propior potest esse C ad D .
<i>hypoth.</i>	Sed A ad B , quasi eadem est, quæ C ad D : er-
<i>def. 4. h.</i>	go A ad B , potest esse minor, quàm $e-f$ ad f ; &
<i>p. b.</i>	maior, quàm $g-h$ ad h . Ergo componendo
	$A+B$ ad B potest esse minor, quàm e ad f ; &
<i>def. 4. h.</i>	maior, quàm g ad h . Ergo $A+B$ ad B , quasi eadem est, quæ $C+D$ ad D . Quod &c.

Quare &c.

Theor.

Theor. 24. Prop. 24.

Rationes quasi eadem, diuidendo, sunt quasi eadem.

Hypoth.

Sint rationes quasi eadem A ad B , & C ad D .

Dico diuidendo, quasi easdem esse rationes $A \div B$ ad B , & $C \div D$ ad D .

Præpar.

Assumatur e ad f , quælibet ratio maior, quàm cui propior potest esse $C \div D$ ad D : & assumatur g ad h , quælibet minor.

Demonstr.

<i>constr.</i>
<i>p. b.</i>

<i>hyp.</i>
<i>def. 4. b.</i>
<i>p. b.</i>

<i>def. 4. b.</i>	Quoniam e ad f, maior est, quàm, cui propior potest esse $C \div D$ ad D; & g ad h, minor: ergo componendo $e + f$ ad f, maior est, quàm cui propior potest esse C ad D; & $g + h$ ad h, minor. Sed A ad B, quasi eadem est, quæ C ad D: ergo A ad B potest minor esse, quàm $e + f$ ad f; & maior, quàm $g + h$ ad h. Ergo diuidendo $A \div B$ ad B, potest minor esse, quàm e ad f; & maior, quàm g ad h. Ergo $A \div B$ ad B, quasi eadem est, quæ $C \div D$ ad D. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 25. Prop. 25.

Rationes quasi eadem, per conuersionem rationis, sunt quasi eadem.

Hypoth.

*Hypoth.*Sint rationes quasi eædem, A ad B , & C ad D .Dico per conuersionem rationis, quasi easdem esse rationes A ad $A - B$, & C ad $C - D$.*Demonstr.*

- hyp.* | $A; B$: quasi $C; D$.
 24. *b.* | $A - B; B$: quasi $C - D; D$.
 20. *b.* | $B; A - B$: quasi $D; C - D$.
 21. *b.* | $A; A - B$: quasi $C; C - D$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 26. Propos. 26.

SI quocunque quantitates fuerint quasi proportionales, colligendo, quasi proportionales erunt, omnes antecedentes, ad omnes consequentes.

Hypoth. $A; B$: quasi $C; D$:Dico $A + C; B + D$: quasi $C; D$.*Demonstr.*

- hypoth.* | $A; B$: quasi $C; D$.
 22. *b.* | $A; C$: quasi $B; D$.
 23. *b.* | $A + C; C$: quasi $B + D; D$.
 22. *b.* | $A + C; B + D$: quasi $C; D$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 27. Pro. 27.

SI prima ad secundam quasi proportionalis fuerit, sicut tertia ad quartam; & quinta ad secundam, quasi sicut sexta

sexta

sexta ad quartam: erit prima cum quinta ad secundam,
quasi sicut tertia cum sexta ad quartam.

Hypoth.

$A; B$: quasi $C; D$.

$E; B$: quasi F ad D .

Dico $A + E; B$: quasi $C + F; D$.

Præpar.

hypoth. $A; B$: quasi $C; D$.

22. *h.* $A; C$: quasi $B; D$.

hypoth. $E; B$: quasi $F; D$.

22. *h.* $E; F$: quasi $B; D$.

19. *h.* $A; C$: quasi $E; F$.

22. *h.* $A; E$: quasi $C; F$.

23. *h.* $A + E; E$: quasi $C + F; F$.

hypoth. $E; B$: quasi $F; D$.

21. *h.* $A + E; B$: quasi $C + F; D$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 28. Prop. 28.

Quasi partes, cum quasi æquemultiplicibus, in quasi eadem sunt ratione, si prout sibi mutuò respondent, ita sumantur.

Hypoth.

$A; B$: quasi tripla.

$C; D$: quasi tripla.

Dico $A; C$: quasi $B; D$.

De-

*Demonstr.*18. *h.* | $A; B$: quasi $C; D$.22. *h.* | $A; C$: quasi $B; D$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 29. Prop. 29.

SI totam ad totam quasi proportionalis fuerit, ut ablata ad ablatam: & reliqua ad reliquam, quasi proportionalis erit, ut tota ad totam.

Hypoth. $A; B$: quasi $C; D$.Dico $A - C; B - D$: quasi $A; B$.*Demonstr.**hypoth.* | $A; B$: quasi $C; D$.22. *h.* | $A; C$: quasi $B; D$.25. *h.* | $A; A - C$: quasi $B; B - D$.22. *h.* | $A - C; B - D$: quasi $A; B$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 30. Prop. 30.

Quantitates quasi proportionales, & per homologiam, sunt quasi proportionales.

Demonstr.

Nam conuertendo, quasi proportionales fiunt, 20. *h.* & colligendo, 26, & 27. *h.* & æquemultiplicando, & æquepartiando, 28. *h.* & permutando, 22. *h.* & diuidendo, 24. *h.* & componendo, 23. *h.* & homologas ab ho-

Q

mologis

mologis auferendo, 29. h: & per conuersionem rationis, 25. h: & ex æquali, 21. h: & coniunctis omnifariam argumentis huiusmodi, quocunque ordine, per homologiam, quasi proportionales fiunt.

Theor. 31. Prop. 31.

Quasi æquales, ad quasi æquales, rationes habent, vel quasi infinitas vtrasque, vel quasi nullas, vel quasi eandem inter se.

Hypoth. comm.

A, B sunt quasi æquales.

C, D sunt quasi æquales.

Hypoth. p. casus.

A; C: est quasi infinita.

Dico B; D: esse quasi infinitam.

Præpar.

Assumatur e ad f , quælibet ratio: unde fit componendo $e + f$ ad f : deinde per conuersionem rationis $e + f$ ad e : & conuertendo e ad $e + f$.

Demonstr.

def. 3. b. | $B; A$: potest maior esse, quàm $e; e + f$.

def. p. b. | $A; C$: potest maior esse, quàm $e + f; f$.

4. b. | $B; C$: potest maior esse, quàm $e; f$.

def. p. b. | $B; C$: ratio est quasi infinita.

def. p. b. | $B; C$: potest maior esse, quàm $e + f; f$.

def. 3. b. | $C; D$: potest maior esse, quàm $e; e + f$.

4. b. | $B; D$: potest maior esse, quàm $e; f$.

$B; D$:

def. p. h. | $B; D$: ratio est quasi infinita. Quod &c.

Hypoth. 2. casus.

$A; C$: est quasi nulla.

Dico $B; D$: esse quasi nullam.

Demonstr.

10. *h.* | $C; A$: quasi infinita.

sup. | $D; B$: quasi infinita.

7. *h.* | $B; D$: quasi nulla. Quod &c.

Hypoth. 3. casus.

$A; C$: neq; quasi infinita, neq; quasi nulla est.

Dico $B; D$: quasi esse $A; C$.

Demonstr.

B ad D , neque est quasi infinita, neque quasi nulla:

sup. | alioquin A ad C esset quasi infinita, vel quasi nulla, contra hypothesim.

19. *h.* | $A; B$: quasi $C; D$.

22. *h.* | $A; C$: quasi $B; D$. Quod &c.

Quare &c.

Theorema 3 2. Prop. 3 2.

SI prima ad secundam, rationem habuerit quasi infinitam; item ad tertiam, rationem quasi infinitam: habebit & ad utriusque summam, & ad utriusque differentiam, rationem quasi infinitam.

Hypoth.

$A; B$: quasi infinita.

$A; C$: quasi infinita.

Q 2

Dico

Dico $A; B \rightarrow C$: quasi infinitam esse.

Et $A; B \leftarrow C$: quasi infinitam esse .

Demonstr.

<i>hypoth.</i>	$A; B$: quasi infinita .
8. <i>h.</i>	$A \rightarrow B; B$: quasi infinita .
9. <i>h.</i>	$A \rightarrow B; A$: quasi æqualis .
<i>hypoth.</i>	$A; C$: quasi infinita .
31. <i>h.</i>	$A \rightarrow B; C$: quasi infinita .
8. <i>h.</i>	$A \rightarrow B \rightarrow C; C$: quasi infinita .
9. <i>h.</i>	$A \rightarrow B \rightarrow C; A \rightarrow B$: quasi æqualis .
<i>sup.</i>	$A \rightarrow B; A$: quasi æqualis .
18. <i>h.</i>	$A \rightarrow B \rightarrow C; A$: quasi æqualis .
16. <i>h.</i>	$B \rightarrow C; A$: quasi nulla .
10. <i>h.</i>	$A; B \rightarrow C$: quasi infinita . Quod &c.
<i>sup.</i>	$A \rightarrow B; C$: quasi infinita .
8. <i>h.</i>	$A \rightarrow B \leftarrow C; C$: quasi infinita .
7. <i>h.</i>	$C; A \rightarrow B \leftarrow C$: quasi nulla .
11. <i>h.</i>	$A \rightarrow B; A \rightarrow B \leftarrow C$: quasi æqualis .
<i>sup.</i>	$A; A \rightarrow B$: quasi æqualis .
18. <i>h.</i>	$A \rightarrow B \leftarrow C; A$: quasi æqualis .
17. <i>h.</i>	$A \rightarrow B \leftarrow C; B \leftarrow C$: quasi infinita .
8. <i>h.</i>	$A; B \leftarrow C$: quasi infinita . Quod &c.
- Quare &c.

Theor. 33. Propos. 33.

SI fuerint tres termini, primus indeterminatus, reliqui duo determinati; fuerit autem primus ad secundum, quasi

quasi æqualis: habebit secundus ad tertium eandem rationem, quàm quasi habet primus.

Hypoth.

Tres termini sunt, primus indeterminatus A ; reliqui duo determinati, b , & c : & est A ad b , quasi æqualis.

Dico b ad c eandem esse rationem, quàm quasi habet A ad c .

Præpar.

Assumatur d , æqualis ipsi c .

Demonstr.

hypoth. | $A; b$: quasi æqualis.

constr. | $c; d$: æqualis.

def. 4. h. | $A; b$: quasi $c; d$.

22. h. | $A; c$: quasi $b; d$.

8. 5. | $b; d$: $b; c$.

19. h. | $A; c$: quasi $b; c$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 34. Prop. 34.

Tota ad unitatem, quasi est infinita.

Demonstr.

Nam tota, cum non dicatur, cuius numeri tota sit; est indeterminata: ideoque totæ ad unitatem, ratio est indeterminata. Cumque possit dici, cuius numeri tota sit; est determinabilis: ideoque totæ ad unitatem, ratio est determinabilis. Cum denique possit dici eius numeri tota, qui maior sit, quàm ut ad unitatem, habeat quamlibet rationem

nem

def. p. b. nem datam; qui numerus, ipsa sui ipsius est tota: erit ratio totæ ad vnitatem, maior, quam data quælibet. Ergo tota ad vnitatem, quasi est infinita.

Theor. 35. Prop. 35.

Sesquitota ad vnitatem, quasi est infinita. Item semitota.

Demonstr.

34. b. | Tota ad vnitatem, quasi est infinita: ergo com-
8. b. | ponendo, sesquitota ad vnitatem, quasi est infi-
8. b. | nita. Item diuidendo, semitota ad vnitatem, qua-
| si est infinita.

Theor. 36. Prop. 36.

Tota, sesquitota, & semitota, quasi sunt æquales inter se.

Demonstr.

35. b. | Sesquitota ad vnitatem, quasi est infinita: ergo
9. b. | per conuersionem rationis, sesquitota ad totam,
34. b. | quasi est æqualis. Rursum tota ad vnitatem quasi
9. b. | sit infinita: ergo per conuersionem rationis, tota
18. b. | ad semitotam, quasi est æqualis. Ergo sesquito-
| ta ad semitotam, quasi est æqualis.

Theor. 37. Prop. 37.

Tota quantunlibet ordinata ad vnitatem, quasi est infinita. Item sesquitota, & semitota.

Dico

Dico $t_3 ; u$: quasi infinitum .

Demonstr.

34. h. | $t ; u$: quasi infinita .

def. 6. p. | $t_3 ; u$: triplicata $t ; u$.

12. h. | $t_3 ; u$: quasi infinita . Quod &c.

ex 35. h. | Similiter ostendetur $q_3 ; u$: quasi infinita :

Item $m_3 ; u$: quasi infinita .

Quare &c.

Theor. 38. Prop. 38.

Totarum inæqualiter ordinarum, magis ordinata,
ad minùs ordinatam, quasi est infinita. Item sesqui-
totarum, & semitotarum .

Hypoth.

t_5 magis est ordinata, quàm t_3 .

Dico $t_5 ; t_3$: quasi infinitam .

Demonstr.

34. h. | $t ; u$: quasi infinita .

def. 6. p. | $t_5 ; t_4 : t ; u$.

def. 6. p. | $t_4 ; t_3 : t ; u$.

13. 5. | $t_5 ; t_4$: quasi infinita .

13. 5. | $t_4 ; t_3$: quasi infinita .

12. h. | $t_5 ; t_3$: quasi infinita . Quod &c.

Similiter ostendetur $q_5 ; q_3$: quasi infinita :

Et $m_5 ; m_3$: quasi infinita :

Quare &c.

Theor.

Theor. 39. Prop. 39.

Æ Quæ coordinatæ, tota, semitota, & sesquitota, sunt quasi æquales.

Dico t_3 , q_3 , m_3 , quasi æquales esse.

Demonstr.

36. h. | t ; q : quasi æqualis.

3. p. | t_3 ; q_3 : triplicata t ; q .

21. h. | t_3 ; q_3 : quasi æqualis. Quod &c.

sup. | q_3 ; m_3 : quasi æqualis. Quod &c.

18. h. | t_3 ; m_3 : quasi æqualis. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 40. Prop. 40.

Tota magis ordinata, ad aggregatum ex totis minùs ordinatis, quasi est infinita. Item semitota, ad aggregatum ex semitotis: & sesquitota, ad aggregatum ex sesquitotis.

Hypoth.

Estto tota magis ordinata t_3 : qua minùs ordinatæ t_2 , t , & rationalis u : quarum aggregatum $5t_2 + 3t + 4u$.

Dico t_3 ; $5t_2 + 3t + 4u$: quasi esse infinitam.

Demonstr.

38. h. | t_3 ; t_2 : quasi infinita.

32. h. | t_3 ; $5t_2$: quasi infinita.

38. h. | t_3 ; t : quasi infinita.

32. h. | t_3 ; $3t$: quasi infinita.

37. b. | $13; 11$: quasi infinita.

32. b. | $13; 41$: quasi infinita.

32. b. | $13; 512 + 31 + 41$: quasi infinita. Quod &c.

Similiter ostendetur, $m3; 5m2 + 3m + 41$: quasi infinita. Quod &c.

Item, $q3; 5q2 + 3q + 41$: quasi infinita. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 41. Prop. 41.

Tota magis ordinata, sibi ipsi, & alijs minus ordinatis, addit s, vel subtractis, quasi est æqualis. Item semitota: & sesquitota.

Hypoth.

Tota vel semitota, vel sesquitota magis ordinata esto A : quacum additæ minus ordinatæ, sunt B : & subtractæ C .

Dico $A, A+B, A-C, A+B-C$, quasi æquales esse.

Demonstr.

40. b. | $A; B$: quasi infinita.

8. b. | $A+B; B$: quasi infinita.

9. b. | $A+B; A$: quasi æqualis. Quod &c.

40. b. | $A; C$: quasi infinita.

9. b. | $A; A-C$: quasi æqualis. Quod &c.

32. b. | $A; B-C$: quasi infinita.

8. b. | $A+B-C; B-C$: quasi infinita.

9. b. | $A+B-C; A$: quasi æqualis. Quod &c.

R

$A+B$

18. b. $A + B = C, A + B, A = C$, quasi sunt æquales.
Quod &c.

Quare &c.

Theor 42. Prop. 42.

Quælibet quadratrix quasi est æqualis ad totam vnitatem plus ordinatam, quàm sit eius basis. item ad semitotam: & ad lesquitotam.

Hypoth.

Esto quadratrix A : & esto tota B , vnitatem plus ordinata, quàm basis quadratricis A .

Dico A ad B , quasi æqualem esse.

Demonstr.

22. 2. A , est æqualis ipsi B , demptis, additisque aliquantuliter acceptis totis, non plus ordinatis, quàm basis A . Sed B , est tota vnitatem plus ordinata, quàm basis A ; ideoque tota, non plus ordinata, quàm basis A , sunt minùs ordinata, quàm B .
41. b. Ergo A ; est æqualis ipsi B , demptis, additisque aliquantuliter acceptis totis, minùs ordinatis, quàm B . Sed & B , demptis, additisque aliquantuliter acceptis totis, minùs ordinatis, quàm B , quasi est æqualis ipsi B .
18. b. Ergo A , quasi est æqualis ipsi B .
Quod &c.

31. 2. Idem, & eodem modo demonstraretur, si B esset semitota: necnò si B esset lesquitota. Quæ &c.

Quare &c.

Theor. 43. Prop. 43.

Quælibet quadratrix, ad totas non plus ordinatas, quàm sit eius basis, quomodolibet acceptas, quasi est infinita. item ad semitotas: necnon ad sesquitotas.

Hypoth.

Esto quadratrix A : & in B sint sumptæ totæ quomodolibet, vel semitotæ, vel sesquitotæ.

Dico A ad B quasi infinitam esse.

Præpar.

Sumatur C , tota, vnitate plus ordinata, quàm basis quadratricis A : vel semitota, vel sesquitota.

Demonstr.

41. b. C ; B : quasi infinita.

42. b. A ; C : quasi æqualis.

31. b. A ; D : quasi infinita. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 44. Prop. 44.

Rationis quasi infinitæ diuiso antecedente per datum numerum, ratio est quasi infinita.

Hypoth.

A ad B , quasi est infinita.

Dico subtriplam A ad B , quasi infinitam esse.

Præpar.

Assumatur quælibet ratio c ad d .

R 2

De-

Demonstr.

<i>hypoth.</i>	$A; B$: quasi infinita.
<i>def.p.h.</i>	$A; B$: potest maior esse, quàm $3c; d$.
<i>p.h.</i>	$A; 3c$: potest maior esse, quàm $B; d$.
15. 5.	$A; 3c$: subtripla $A; c$.
13. 5.	Subtripla $A; c$: potest maior esse, quàm $B; d$.
<i>p.h.</i>	Subtripla $A; B$: potest maior esse, quàm $c; d$.
<i>def.p.h.</i>	Subtripla $A; B$: quasi est infinita. Quod &c.
Quare &c.	

Theor. 45. Prop. 45.

Rationis quasi infinitæ multiplicato consequente,
ratio est quasi infinita.

Hypoth.

A ad B , quasi est infinita.

Dico A ad duplam B , quasi esse infinitam.

Præpar.

Assu natur quælibet ratio c ad d .

Demonstr.

<i>hypoth.</i>	$A; B$: quasi infinita.
<i>def.p.h.</i>	$A; B$: potest maior esse, quàm $2c; d$.
<i>p.h.</i>	$A; 2c$: potest maior esse, quàm $B; d$.
15. 5.	$B; d$: $2B; 2d$.
13. 5.	$A; 2c$: potest maior esse, quàm $2B; 2d$.
<i>p.h.</i>	$A; 2B$: potest maior esse, quàm $2c; 2d$:
15. 5.	$2c; 2d$: $c; d$.
13. 5.	$A; 2B$: potest maior esse, quàm $c; d$.

 $A; 2B$:

def.p.b. | $A; 2B$: quasi est infinita. Quod &c.

Quare &c.

Theorema 46. Prop. 46.

Ratio composita ex duabus rationibus, altera, quasi quadam proposita, altera, quasi infinita; quasi est infinita.

Hypoth.

$A; B$: quasi quadam proposita.

$B; C$: quasi infinita.

Dico $A; C$: quasi esse infinitam.

Præpar.

Assumatur quælibet ratio, d ad e : item assumatur quælibet d ad f , minor, quàm, cui quasi eadem esse dicitur A ad B .

Demonstr.

hypoth. | $B; C$: quasi est infinita.

def.p.b. | $B; C$: potest maior esse, quàm $f; e$.

def.3.b. | $A; B$: potest maior esse, quàm $d; f$.

4. b. | $A; C$: potest maior esse, quàm $d; e$.

def.p.b. | $A; C$: quasi est infinita. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 47. Prop. 47.

Quadratrices in eadem basi iacentes, inter se sunt quasi æquales.

Hy-

*Hypoth.*Sint in eadem basi quadratrices A, B .Dico A, B , quasi æquales esse.*Prepar.*Sumatur C , tota, vnitatem plus ordinata, quam sit basis ipsarum A, B .*Demonstr.*43. h. $A; C$: quasi æqualis.43. h. $B; C$: quasi æqualis.18. h. $A; C$: quasi æqualis. Quod &c.

Quare &c.

*Theor. 48. Propos. 48.***S**ub quadratrices in eadem basi iacentes, sunt quasi æquales.*Hypoth.*Sint in eadem basi subquadratrices A, B .Dico A, B , quasi æquales esse.*Prepar.*Sumantur homonymæ quadratrices C, D .*Demonstr.*def. 13. 2. C ad A , æquemultiplex est, ut D ad B .15. 5. $C; A: D; B$.16. 5. $C; D: A; B$.47. h. $C; D$: quasi æqualis.19. h. $A; B$: quasi æqualis. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 49. Prop. 49.

IN diuersis basibus, quadratrix in magis ordinata, ad quadratricem in minùs ordinata, quasi est infinita.

Hypoth.

Sint quadratrices A, B , in diuersis basibus: A , in magis ordinata basi, quàm B .

Dico A ad B , quasi esse infinitam.

Prepar.

Assumatur tota C , vnitatem plus ordinata, quàm sit basis quadratricis A : & tota D , vnitatem plus ordinata, quàm sit basis quadratricis B .

Demonstr.

<i>hypoth.</i>		Quoniam A est in basi magis ordinata, quàm
38. b.		B : ergo etiam C est magis ordinata tota, quàm
42. b.		D : ergo C ad D , quasi est infinita. Sed C, A ,
31. b.		sunt quasi æquales: & D, B , quasi æquales. Er-
		go A ad B , quasi est infinita. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 50. Prop. 50.

IN diuersis basibus, quælibet massa in magis ordinata, ad quamlibet massam, in minùs ordinata, quasi est infinita.

Hypoth.

Sint massæ A, B , in diuersis basibus: A in magis ordinata basi, quàm B .

Dico A ad B , quasi esse infinitam.

Pre-

Præpar.

Assumantur quadratrices C, D : C quidem homonyma ipsi A ; & D , ipsi B .

Demonstr.

hypoth. Quoniam A , est in basi magis ordinata, quàm B : etiam C , est in basi magis ordinata, quàm D : & C ad D , quasi est infinita. Est autem ratio A ad C , quædam proposita, quàm habent propositi numeri multiplicantes homonymam speciem: ergo ex æquali, A ad D , ratio est quasi infinita. Item D ad B , ratio est quædam proposita, quàm habent propositi numeri multiplicantes homonymam speciem: ergo ex æquali, A ad B , ratio est quasi infinita. Quod &c.

Quare &c.

Theor. § 1. Prop. § 1.

Species in eadem basi iacentes, sunt reciprocè quasi proportionales, ut numeri, in tabula multiplicium, similiter iacentes.

Hypoth.

Sint in eadem basi species A, B : & sint numeri similiter iacentes, in tabula multiplicium; c . similiter, atque A ; & d , similiter, atque B .

Dico A ; B : quasi d ; c .*Præpar.*

Sumantur subquadratrices E, F : E quidem homonyma ipsi A ; & F , ipsi B .

De-

Demonstr.

deff. 11.

p. & 2.

 $A; E: u; c.$

48. b.

 $E; F: \text{quasi } \propto \text{qualis.}$

deff. 11.

p. & 2.

 $F; B: d; u.$

21. b.

 $A; B: \text{quasi } d; c. \text{ Quod \&c. Quare \&c.}$

Theor. 52. Prop. 52.

Massæ in eadem basi iacentes, quasi eandem habent rationem compositam, ex directâ suorum numerorum, & reciproca numerorum in tabula multiplicium, similiter iacentiam.

Hypoth.

Sint in eadem basi, massæ A, B : quarum numeri c, d : c quidem, qui multiplicans homonymam speciem A ; facit massam A ; & d , qui multiplicans homonymam speciem B , facit massam B . Et sint numeri e, f , similiter iacentes in tabula multiplicium; e quidem, sicut A ; & f , sicut B .

Dico $A; B: \text{quasi } c; d, + f; e.$

Præpar.

Sumantur species homonymæ G, H : G quidem ipsi A ; & H , ipsi B .

Demonstr.

hypoth.

 $A; G: c; u.$

51. b.

 $G; H: \text{quasi } f; e.$

hypoth.

 $H; B: u; d.$

21. b.

 $A; B: \text{quasi } c; d, + f; e. \text{ Quod \&c. Quare \&c.}$

Problema primum Prop. 53.

Data ratione; datoque numero pariter pari: subtotuplicatam rationem inuenire, quotus est datus numerus.

Hypoth.

Sit data ratio a ad b : datusque numerus c , pariter par.

Oportet rationem inuenire, subtotuplicatam rationis, a ad b , quotus est c .

Constr.

Subdiuidatur numerus c , vsque ad vnitatem: & sit c ad d , duplus: & d ad f , duplus: & f ad vnitatem, duplus. Deinde sumatur, inter a , b , media proportionalis g : & inter a , g , media proportionalis h : & inter a , h , media proportionalis i : vt fiant sumptiones totidem, quot sunt, numeri c diuisiones bifariam, vsque ad vnitatem.

Dico a ; i : subtotuplicatam a ; b , quotus est c .

Demonstr.

constr. | a ; b : duplicata a ; g , sicut c ; d : duplus.

constr. | a ; g : duplicata a ; h , sicut d ; f : duplus.

constr. | a ; h : duplicata a ; i , sicut f ; u : duplus.

p. p. | a ; b : multiplicata a ; i , sicut c ; u : multiplus.
| a ; i : subtotuplicata a ; b , quotus est c . Quod erat
| faciendum.

Quare data ratione, datoque numero pariter pari, subtotuplicatam rationem inuenimus, quotus est datus numerus.

Probl. 2. Prop. 54.

Data ratione inæqualitatis; & proposito numero ordinis potestatum: numerum inuenire, pro quo sciquitota, & semitota æqueordinatæ, sunt ad inuicem, propiores æqualitati.

Hypoth.

Sit data ratio inæqualitatis a , ad b : & sit a , maior, quàm b : sitque datus numerus quinaris.

Oportet numerum inuenire, quo quo scsquitota quinta, ad semitotam quintam, minor est, quàm vt a ad b : & semitota quinta, ad scsquitotam quintam, maior, quàm vt b ad a .

Constr.

53. b . Sumatur numerus pariter par, nō minor, quàm datus quinaris: & sit sumptus octonarius: & sub-octuplicata ratio inueniatur, rationis a ad b ; quæ sit a ad c : & sumatur numerus d , maior ad binarium, quàm vt a ad $a - c$: qui, dempto binario, relinquatur e : & inter d , e , sumatur numerus f : pro quo, vt radice tota; semitota est e ; scsquitota d .

eff. 18.
& 19.2

Dico $d5$; $e5$: minorem esse, quàm a ; b .

Et $e5$; $d5$: maiorem, quàm b ; a .

Demonstr.

constr. d ; 2: maior, quàm a ; $a - c$.

3. b . d ; e : minor, quàm a ; c .

4. b . $d5$; $e5$: minor, quàm $a5$; $c5$.

S. 2

45;

5. h.		$a5; c5$: minor, quàm $a8; c8$.
constr.		$a8; c8$: $a; b$.
13. 5.		$d5; c5$: minor, quàm $a; b$. Quod &c.
2. h.		$c5; d5$: maior, quàm $b; a$. Quod &c.
Quare &c.		

Probl. 3. Prop. 55.

Data ratione; & propositis ordinibus potestatum inæqualibus: numerum inuenire, pro quo, plus ordinata potestas, ad minùs ordinatam, maior est, quàm in data ratione.

Hypoth.

Sit data ratio, a ad b : sint propositi ordines potestatum inæquales, quinaris, & binarius.

Oportet numerum inuenire, pro quo, potestas quinta ad secundam, maior est, quàm vt a ad b .

Constr.

Sumatur numerus c , in serie tertiarum potestatum ab omnibus numeris, maior ad vnitatem, quàm vt a ad b : numeri autem c , sit radix d .

Dico, pro d radice, $d5; d2$: maiorem esse, quàm $a; b$.

Demonstr.

constr.		$c: d3$.
8. 5. &		$c; u: d3; u: d5; d2$.
def. 6. p.		$c; u$: maior, quàm $a; b$.
constr.		$c; u$: maior, quàm $a; b$.
13. 5.		$d5; d2$: maior, quàm $a; b$. Quod &c.
Quare &c.		

Probl. 4. Prop. 56.

Data ratione; propositisque ordinibus potestatum inæqualibus: numerum inuenire, pro quo, semitota plus ordinata, ad sesquiotam minùs ordinatam, maior est, quàm in data ratione.

Hypoth.

Sit data ratio a ad b : sintque propositi ordines potestatum, quinarium, atque ternarium.

Oportet numerum inuenire, pro quo, semitota quinta ad sesquiotam tertiam, maior est, quàm ut a ad b .

Constr.

Inueniatur per 55. *h.* numerus c , pro quo, semitota d : & semitota quinta d_5 , ad semiotam tertiam d_3 , maior est, quàm ut $a+b$ ad b . Inueniatur deinde per 54. *h.* numerus e , non minor, quàm c ; pro quo, semitota m , & sesquiotota q ; & m_3 ad q_3 , maior est, quàm ut a ad $a+b$.

Dico, pro numero e radice, m_5 ; q_3 : maiorem esse, quàm a ; b .

Demonstr.

constr. | e : non minor, quàm c .

def. 18.2 | m : non minor, quàm d .

5. *h.* | m_5 ; d_5 : non minor, quàm m_3 ; d_3 .

p. *h.* | m_5 ; m_3 : non minor, quàm d_5 ; d_3 .

constr. | d_5 ; d_3 : maior, quàm $a+b$; b .

13. 5. | m_5 ; m_3 : maior, quàm $a+b$; b .

constr. | m_3 ; q_3 : maior, quàm a , $a+b$.

4. *h.* | m_5 ; q_3 : maior, quàm a ; b . Quod &c.

Quare &c.

Probl. 5. Prop. 57.

DAtis duabus rationibus; & propositis duobus inæqualibus ordinibus potestatum: numerum inuenire, pro quo, ratio composita ex vna data ratione, & ex ratione semitotæ plus ordinatæ, ad sesquiotam minùs ordinatam, maior est, quàm altera data ratio.

Hypoth.

Sint datæ rationes, a ad b , & c ad d : & sint propositi ordines inæquales, quinaris, & binarius.

Oportet numerum inuenire, pro quo, ratio composita ex a ad b , & ex semitotæ quintæ ad sesquiotam secundam, maior est, quàm c ad d .

Constr.

56. h . | Fiat vt b ad a , ita d ad e : & inueniatur f numerus, pro quo, semitota g , sesquiotota h ; & g ad h , maior, quàm c ad e .

Dico, pro f radice, a ; b , + g ; h : maiorem esse, quàm c ; d .

Demonstr.

constr. | g ; h : maior, quàm c ; e .

constr. | a ; b : c ; d .

4. h . | a ; b , + g ; h : maior, quàm c ; d . Quod &c.

Quare &c.

Probl. 6. Prop. 58.

DAta ratione inæqualitatis; & propositis duabus in eadem basi iacentibus quadratricibus: numerum

in-

inuenire, pro quo quadratrices propositæ, sunt propiores æqualitati, quàm in data ratione.

Hypoth.

Sit data ratio inæqualitatis a ad b : & sit a maior, quàm b : sintque propositæ in quinta basi, duæ quadratrices c , d .

Oportet numerum inuenire, pro quo, c , & d , sunt ad inuicem, minores, quàm vt a ad b ; maiores, quàm vt b ad a .

Constr.

34. b . Inueniatur numerus e , pro quo, semitota f , sesquitota g ; & f ad g , maior est, quàm vt b ad a ; & g ad f , minor, quàm vt a ad b .

Dico, pro e radice, quadratrices c , d , esse ad inuicem minores, quàm vt a ad b ; maiores, quàm vt b ad a .

Demonstr.

30. 2. c , est maior, quàm f . minor, quàm g .

30. 2. d , est maior, quàm f . minor, quàm g .

8. 5. c ; d : maior, quàm f . g . minor, quàm g ; f .

2. b . d ; c : minor, quàm g . f . maior, quàm f ; g .

constr. f ; g : maior, quàm b ; a .

constr. g ; f : minor, quàm a ; b .

13. 5. c ; d : maior, quàm b ; a . minor, quàm a ; b .

Quod &c.

13. 5. d ; c : minor, quàm a ; b . maior, quàm b ; a .

Quod &c.

Quare &c.

Pro-

Probl. 7. Prop. 59.

Data ratione; & propositis duabus non in eadem basi iacentibus quadratricibus: numerum inuenire, pro quo, quadratrix, quæ iacet in plus ordinata basi, ad alteram, maior est, quàm in data ratione.

Hypoth.

Sit data ratio a ad b : & propositæ sint quadratrices duæ c , d ; c , in quinta basi; d , in secunda.

Oportet numerum inuenire, pro quo, c ad d , maior est, quàm vt a ad b .

Constr.

56. b. | Inueniatur numerus e , pro quo, semitota f ,
| sesquitota g : & $f6$ ad $g3$, maior sit, quàm vt
| a ad b .

Dico, pro e radice, c ; d : maiorem esse, quàm a ; b .

Demonstr.

30. 2. | c , maior est, quàm $f6$.

30. 2. | d , minor est, quàm $g3$.

8. 5. | c ; d : maior est, quàm $f6$; $g3$. Quod &c.

Quare &c.

Probl. 8. Prop. 60.

Data ratione; & propositis duabus non in eadem basi iacentibus massis: numerum inuenire, pro quo, massa, quæ iacet in plus ordinata basi, ad alteram, maior est, quàm in data ratione.

Hy-

Hypoth.

Sit data ratio a ad b : sintque duæ massæ c , d ; c quidem, in quintabasi; d , in tertia.

Oportet numerum inuenire, pro quo, c ad d , maior est, quàm vt a ad b .

Constr.

59. $b.$ | Fiat, vt massa c ad sibi synonymam quadratricem e , sic a ad f : & vt synonyma ipsi d quadratrix g , ad ipsam d , sic fiat h ad b : & inueniatur numerus i , pro quo, quadratrix e , ad quadratricem g , maior est, quàm vt f ad h .

Dico pro i radice, massam c ad massam d , maiorem esse, quàm vt a ad b .

Demonstr.

constr. | c ; e : a ; f .

constr. | e ; g : maior, quàm f ; h .

constr. | g ; d : h ; b .

4. $b.$ | c ; d : maior, quàm a ; b . Quod &c.

Quare &c.

Probl. 9. Prop. 61.

PROPOSITIS in eadem basi iacentibus duabus massis; & datis duabus rationibus, non iisdem, quàm quasi habent ad inuicem massæ, sed maiore vna, minore altera: numerum inuenire, pro quo, massæ propositæ rationem habent minorem, quàm data maior, & maiorem, quàm data minor.

T

Hy-

Hypoth.

Sint massę a , d : & sit ratio i ad s , quàm quasi habet a ad d : & sit e ad h , maior, quàm i ad s ; & n ad r , minor.

Oportet numerum inuenire, pro quo, a ad d , est minor, quàm e ad h ; & maior, quàm n ad r .

Constr.

Sumatur ipsi a , synonyma quadratrix b ; & ipsi d synonyma c . Fiat deinde.

a ; b : e ; f : i ; k ; n ; o .

c ; d : g ; h ; l ; s ; p ; r .

Demonstr.

hypoth. a ; d : quasi i ; s .

def. 17.5 a ; b , $+b$; c , $+c$; d : quasi i ; k , $+k$; l , $+l$; s .

constr. a ; b : i ; k .

constr. c ; d : l ; s .

b ; c : quasi k ; l .

27. h . b ; c : quasi æqualitas.

k ; l : æqualitas.

hypoth. e ; h : maior, quàm i ; s .

def. 17.5 e ; f , $+f$; g , $+g$; h : maior, quàm i ; k , $+k$; l , $+l$; s .

constr. e ; f : i ; k .

constr. g ; h : l ; s .

f ; g : maior, quàm k ; l .

f : maior, quàm g .

hypoth. n ; r : minor, quàm i ; s .

def. 17.5 n ; o , $+o$; p , $+p$; r : minor, quàm i ; k , $+k$; l , $+l$; s .

constr. n ; o : i ; k .

p ; r :

constr. | $p; r: l; s.$
 | $o; p:$ minor, quàm $k; L$
 | $o:$ minor, quàm $p.$

Constr.

58. *h.* | Assumatur alterutra f ad g , vel p ad o , minor: & sit assumpta f ad g . Et inueniatur numerus t , pro quo, quadratrix b ad quadratricem c , sit minor, quàm f ad g ; maior, quàm g ad f .

Dico, pro t , massam a , ad massam d , minorem esse, quàm e ad h ; & maiorem, quàm n ad r .

Demonstr.

constr. | $a; b: e; f.$
constr. | $b; c:$ minor, quàm $f; g.$
constr. | $c; d: g; h.$
 4. *h.* | $a; d:$ minor, quàm $e; h.$ Quod &c.
assumpt. | $f; g:$ minor, quàm $p; o.$
 2. *h.* | $g; f:$ maior, quàm $o; p.$
constr. | $b; c:$ maior, quàm $g; f.$
 13. 5. | $b; c:$ maior, quàm $o; p.$
constr. | $a; b: n; o.$
constr. | $c; d: p; r.$
 4. *h.* | $a; d:$ maior, quàm $n; r.$ Quod &c.

Quare &c.

Petrus Mengolus, D. Iacobo Tesino Philosophiæ
Doctori S. D.

*I*bi primum ex mea schola, Vir Excellentiss. atque alteri è schola Excellentissimi Cassini, amico nostro Io. Galeatio Manzio, contigit hoc elementum communicari: quod non, sine tuo, atque illius nomine, publicari oportebat, quoniam ipsi mihi tunc placere capit, cum utramque vestrum obtinuit approbationem. Postulabam honesti furis laudem. quòd, cum huiusmodi contemplationis aliena sit materia, eorum videlicet, quibus logarithmos debemus; cumque aliena sit etiam forma, & contemplationis modus, ipsissimus Euclidis in quinto: meum fecerim ex utraque compositum. & quemadmodum, precedentium elementorum in utraque subiecti, & modi novitate gloriabar: ita presentis in vetustate, novam laudem quarebam. Ille, vissis definitionibus, & audita primarum octo propositionum, ex Euclide, translatione fideli; statim omnibus

nibus titulis propositionum, à me cursim lectis, & sine demonstratione facilem, pro sui acumine ingenij, præstabat assensum: & suggestit, potuisse totam hanc lucubrationem, unica propositione comprehendere. Quæ demonstrat Euclides in quinto elementorum, de magnitudinibus maioribus, minoribus, æqualibus, æque multiplicibus, & eandem, vel maiorem rationem habentibus: posse demonstrari de rationibus altioribus, depressioribus, æque altis, æque multiplicatis, & eandem, vel maiorem logarithmicam rationem habentibus. Cogitabam si possem huiusmodi uti consilio: tibi que interim rure superuenienti capi communicare. Itaque singulis propositionibus & demonstrationibus, toto animo intendeas, & cum quinto Euclidis diligenter conferebas, cumque duo inciderimus, in traducendo, difficiliora (unum, minoris inæqualitatis rationes, quæ, quò minores sunt, eò altiores dicuntur, pro maioribus magnitudinibus vsuuenire. alterum, rationem ex ratione subtrahi, vel decomponi, per suæ compositionem conuertere:) intellexi non esse operis dispendium, mutatis mutandis, ex Euclide integram translationem perficere, & exhibere. Tuque ipse iustum, & honestissimum probasti: quòd non ab

omnibus facile probarentur peculiare propositiones,
 qua sub illa unica continentur. Et certè à me
 non possent commodè allegari, ad alia in sequentibus
 elementis demonstranda. Quos ergo semel approba-
 sti labores meos, ut amicis & communices,
 & commendes, enixè rogo: nam non
 mihi soli, non paucis, sed
 omnibus laboro.
 Vale.

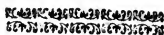

GEOMETRIÆ SPECIOSÆ

ELEMENTVM QVARTVM.

DEFINITIONES.

1. Varum rationum inæqualitatis, vtrarumque maioris, vel vtrarumque minoris, Altior, dicitur, ab æqualitate remotior.
2. Et Depressior, æqualitati propior.
3. Submultiplicata est ratio rationis, depressior, altioris, cum depressior, aliquoties composita, facit altio-rem.
4. Multiplicata verò altior, depressioris; cum depres-sior, aliquoties composita, facit altio-rem.
5. Ratio logarithmica dicitur, duarum rationum inæ-qualitatis, vtrarumque maioris, vel vtrarumque minoris, mutua quædam; secundum altitudinem, vel depressionem habitudo.
6. Proportio logarithmica, dicitur, similitudo loga-rithmarum rationum, vel ad inuicem, vel ad alias rationes.
7. Rationem logarithmicam habere inter se rationes dicen-

dicentur, quæ multiplicatæ, possunt se mutuo, altitudine superare.

8. In eadem ratione logarithmicè, dicuntur esse rationes duæ, prima, ad secundam, atque duæ quantitates, prima, ad secundam: cum primæ rationis, quælibet multiplicata ratio, & primæ quantitatæ æquemultiplex, à secundæ rationis quælibet multiplicata, & à secundæ quantitatæ æquemultiplici, vel vnà deficiunt, vel vnà æquales sunt, vel vnà excedunt; ratio quidem, altitudine, & quantitas ipsa quantitate.

9. Et dicetur prima ratio ad secundam, proportionalis logarithmicè, sicut prima quantitas ad secundam.

10. Cum verò primæ rationis multiplicata ratio, altior fuerit, quàm multiplicata secundæ; multiplex autem primæ quantitatæ, non maior fuerit, quàm multiplex secundæ: dicetur logarithmica ratio rationum, maior, quàm ratio quantitatuum.

11. Cumque è contra, multiplex primæ quantitatæ, maior fuerit multiplici secundæ; multiplicata autem ratio primæ rationis, non altior, quàm multiplicata, secundæ: dicetur ratio quantitatuum, maior, quàm logarithmica ratio rationum.

12. Rursum in eadem ratione logarithmicè, dicentur esse rationes quatuor prima ad secundam, atque tertia ad quartam: cum primæ, ac tertiæ, rationes æquemultiplicatæ, à secundæ, & quartæ, rationibus æquemultiplicatis, qualiscunque sit hæc multiplicatio, vtræque, ab vtræque,
vel

vel vnà altiores sunt, vel vnà æquealtæ, vel vnà depressiores, si eę sumantur, quæ inter se respondent.

13. Eandem autem habentes rationem logarithmicam, rationes, logarithmicè proportionales vocentur.

14. Cum verò æquemultiplicatarum, multiplicata primæ rationis altior fuerit, quàm multiplicata secundæ; multiplicata autem tertiæ, non altiör fuerit, quàm multiplicata quartæ: tunc prima ratio ad secundam, maiorem rationem logarithmicam habere dicetur, quàm tertia ad quartam.

15. Homologæ rationes rationibus, aut quantitativibus dicuntur, antecedentes quidem antecedentibus, & consequentes consequentibus.

16. Homologia logarithmica est sumptio homologarum rationum, aut & quantitatum, vt in alia quadam logarithmica proportionalitate, fiant homologæ.

17. Alterna ratio logarithmica, est rationum sumptio antecedentis comparatæ ad antecedentem, & consequentis ad consequentem.

18. Inversa ratio logarithmica, est rationum sumptio consequentis, ceu antecedentis, comparatæ ad antecedentem, velut ad consequentem.

19. Compositio rationis logarithmicæ, est sumptio compositæ ex rationibus antecedenti, & consequenti, ceu vnus ad ipsam consequentem.

20. Diuisio rationis logarithmicæ, est sumptio rationis, quacum composita consequens facit antecedentem,

V

ad

ad ipsam consequentem.

21. Conuersio rationis logarithmicæ, est sumptio antecedentis, ad eam, quacum composita consequens facit ipsam antecedentem.

22. Ex æqualitate ratio logarithmica est, si plures duabus sint rationes, & his, vel quantitates, vel aliæ rationes, multitudine pares, quæ binæ sumatur, & in eadem ratione logarithmica: cum vt in primis rationibus, prima logarithmicè se habet ad ultimam, sic in secundis vel rationibus, vel quantitatibus, prima ad ultimam sese habuerit. Vel aliter sumptio extremarum, per subductionem mediarum.

23. Ordinata proportio logarithmica est, tribus positis rationibus, & alijs, vel quantitatibus, vel rationibus, quæ sint his multitudine pares: cum, vt in primis rationibus, logarithmicè se habet antecedens, ad consequentem; ita in secundis, vel quantitatibus, vel rationibus, antecedens ad consequentem: & vt in primis, consequens, ad aliam quampiam; sic in secundis, consequens, ad aliâ quampiam.

24. Perturbata autem logarithmica proportio est: cum vt in primis, logarithmicè se habet antecedens, ad consequentem; ita in secundis, antecedens ad consequentem: & vt in primis, consequens, ad aliam quampiam; sic in secundis, alia quæpiam, ad antecedentem.

Theor.

Theor. 1. Prop. 1.

SI sint quotcunque rationes, quotcunque rationum, æqualium numero, singulæ singularum æquemultiplicatæ: quàm multiplicata est vna, vnius; tam multiplicata est composita omnium, compositæ omnium.

Hypoth.

$a_3; b_3$: multiplicata $a; b$.

$c_3; d_3$: æquemultiplicata $c; d$:

Dico $a_3; b_3, +c_3; d_3$: æquemultiplicatam $a; b, +c; d$.

Demonstr.

hypoth. | $a_3; b_3$: $a; b, +a; b, +a; b$.

hypoth. | $c_3; d_3$: $c; d, +c; d, +c; d$:

p. p. | $a_3; b_3, +c_3; d_3$: $a; b, +c; d, +a; b, +c; d, +a; b, +c; d$.

hypoth. | Multitudo rationum $a; b, \& a; b, \& a; b$:
 æqualis est multitudini $c; d, \& c; d, \& c; d$:
 necnon multitudini $a; b, +c; d, \& a; b, +c; d, \& a; b, +c; d$.

def. 4. h. | $a_3; b_3, +c_3; d_3$: æquemultiplicata $a; b, +c; d$.

Quod &c.

Quare &c.

Theor. 2. Prop. 2.

SI prima ratio, secundæ, fuerit æquemultiplicata, atque prima quantitas, est multiplex secundæ; fuerit autem & tertia ratio, secundæ, æquemultiplicata, atque tertiæ

V 2

quan-

quantitas, est multiplex secundæ: erit composita ratio ex prima, & tertia, secundæ, æquemultiplicata, atque aggregata quantitas ex prima, & tertia, est multiplex secundæ.

Hypoth.

$a_2; b_2$: multiplicata $a; b$. sicut $2c; c$, multiplex.

$a_3; b_3$: multiplicata $a; b$. sicut $3c; c$, multiplex.

Dico $a_2; b_2, + a_3; b_3$: multiplicatam $a; b$. sicut $2c + 3c; c$, multiplicem.

Demonstr.

hypoth. $a_2; b_2: a; b, + a; b$. sicut $2c: c + c$. Et quot sunt rationes $a; b$, & $a; b$: tot sunt c , & c , quantitates.

hypoth. $a_3; b_3: a; b, + a; b, + a; b$ sicut $3c: c + c + c$. Et quot sunt rationes $a; b$, & $a; b$, & $a; b$: tot sunt quantitates, c , & c , & c .

p. p. $a_2; b_2, + a_3; b_3: a; b, + a; b, + a; b, + a; b, + a; b$. sicut $2c + 3c: c + c + c + c + c$. & quot sunt rationes $a; b$, & $a; b$, & $a; b$, & $a; b$, & $a; b$: tot sunt quantitates, c , & c , & c , & c , & c .

def. 4. h. $a_2; b_2, + a_3; b_3$: multiplicata $a; b$: sicut $2c + 3c; c$, multiplex. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 3. Prop. 3.

SI prima ratio, secundæ, æquæ fuerit multiplicata, atque tertia, quartæ; fuerit autem & quinta; secundæ,

$d\alpha$, æquemultiplicata, atque sexta, quartæ: erit & composita ex prima, & quinta, secundæ æquemultiplicata, atq; composita ex tertia, & sexta, quartæ.

Hypoth.

$a_2; b_2$: multiplicata $a; b$. sicut $c_2; d_2$: multiplicata $c; d$.

$a_3; b_3$: multiplicata $a; b$. sicut $c_3; d_3$: multiplicata $c; d$.

Dico $a_2; b_2, + a_3; b_3$: multiplicatam $a; b$. sicut $c_2; d_2, + c_3; d_3$: multiplicatam $c; d$.

Demonstr.

hypoth. $a_2; b_2$: $a; b, + a; b$. sicut $c_2; d_2$: $c; d, + c; d$.
Et quot sunt $a; b$, & $a; b$: tot sunt $c; d$, & $c; d$.

hypoth. $a_3; b_3$: $a; b, + a; b, + a; b$. sicut $c_3; d_3$: $c; d, + c; d, + c; d$. Et quot sunt $a; b$, & $a; b$, & $a; b$: tot sunt $c; d$, & $c; d$, & $c; d$.

p. p. $a_2; b_2, + a_3; b_3$: $a; b, + a; b, + a; b, + a; b, + a; b$. sicut $c_2; d_2, + c_3; d_3$: $c; d, + c; d, + c; d, + c; d, + c; d$. Et quot sunt $a; b$, & $a; b$, & $a; b$, & $a; b$: tot sunt $c; d$, & $c; d$, & $c; d$, & $c; d$.

def. 4. h. $a_2; b_2, + a_3; b_3$: multiplicata $a; b$. sicut $c_2; d_2, + c_3; d_3$: multiplicata $c; d$. Quod &c.

Quare &c.

Theor.

Theor. 4. Prop. 4.

SI prima ratio, secundæ æquemultiplicata fuerit, atque prima quantitas, secundæ; sumantur autem ratio, & quantitas; & sumpta ratio, sit æquemultiplicata primæ rationis, atque sumpta quantitas, multiplex primæ quantitatibus: erit & ex æquo, sumpta ratio, æquemultiplicata secundæ rationis, atque sumpta quantitas, secundæ quantitatis.

Hypoth.

$a3; b3$: multiplicata $a; b$. sicut $3c; c$, multiplex.

$a6; b6$: multiplicata $a3; b3$. sicut $6c; 3c$, multiplex.

Dico $a6; b6$: multiplicatam $a; b$. sicut $6c; c$, multiplicem.

Demonstr.

hypoth. $a3; b3$: multiplicata $a; b$. sicut $3c; c$, multiplex:

2. *b.* $a3; b3, +a3, b3$: multiplicata $a; b$. sicut $3c + 3c; c$, multiplex.

hypoth. $a6; b6: a3; b3, +a3; b3$. sicut $6c: 3c + 3c$.
Et quot sunt, $a3; b3$, & $a3; b3$: tot sunt $3c$, & $3c$.

$a6; b6$: multiplicata $a; b$. sicut $6c; c$, multiplex. Quod &c. Quare &c.

Theor. 5. Prop. 5.

SI prima ratio, secundæ æquemultiplicata fuerit, atque tertia, quartæ; sumantur autem æquemultiplicatæ rationes,

tiones, primæ, & tertiæ: erit & ex æquo, sumptarum vtræque, vtriusque, æquemultiplicata; altera quidem secundæ, altera autem quartæ.

Hypoth.

$a_3; b_3$: multiplicata $a; b$. sicut $c_3; d_3$: multiplicata $c; d$.

$a_6; b_6$: multiplicata $a_3; b_3$. sicut $c_6; d_6$: multiplicata $c_3; d_3$.

Dico $a_6; b_6$: multiplicatam $a; b$. sicut $c_6; d_6$: multiplicatam $c; d$.

Demonstr.

hypoth. $a_3; b_3$: multiplicata $a; b$. sicut $c_3; d_3$: multiplicata $c; d$.

3. b. $a_3; b_3, + a_3; b_3$: multiplicata $a; b$. sicut $c_3; d_3, + c_3; d_3$: multiplicata $c; d$.

hypoth. $a_6; b_6: a_3; b_3, + a_3; b_3$. sicut $c_6; d_6: c_3; d_3, + c_3; d_3$. Et quot sunt $a_3; b_3$, & $a_3; b_3$: totidem sunt $c_3; c_3$, & $c_3; d_3$.

$a_6; b_6$: multiplicata $a; b$. sicut $c_6; d_6$: multiplicata $c; d$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 6. Propos. 6.

SI fuerint, in eadem ratione logarithmica, prima ratio, ad secundam, atque prima quantitas, ad secundam: etiam multiplicata primæ rationis, & æquemultiplex primæ quantitatis, ad multiplicatam, secundæ rationis, & æque-

æquemultiplicem secundæ quantitatis, in eadem erunt logarithmica ratione.

Hypoth.

Sint rationes A , & B ; & quantitates a , & b : & sit ratio A , ad rationem B , logarithmicè; sicut quantitas a , ad quantitatem b . Sitque ratio $3A$, multiplicata rationis A ; sicut quantitas $3a$, multiplex quantitatis a ; item ratio $4B$, multiplicata rationis B ; sicut quantitas $4b$, multiplex quantitatis b .

Dico rationem $3A$, ad rationem $4B$, esse logarithmicè sicut quantitas $3a$, ad quantitatem $4b$.

Præpar.

Accipiat ratio $6A$, multiplicata rationis $3A$; & quantitas $6a$, æquemultiplex quantitatis $3a$: item ratio $20B$, multiplicata rationis $4B$; & quantitas $20b$, æquemultiplex quantitatis $4b$.

Demonstr.

4. h.	Ratio $6A$, æquemultiplicata est rationis A ; atque quantitas $6a$, multiplex est quantitatis a . item ratio $20B$, æquemultiplicata est rationis B ; atque quantitas $20b$, multiplex est quantitatis b . Sunt autem rationes A ad B logarithmicè, sicut quantitates a ad b . Ergo si ratio $6A$, est altior ratione $20B$; etiam quantitas $6a$, maior est quantitate $20b$: si æque alta; æqualis: si depressior; minor. Sed est ratio $6A$, æquemultiplicata rationis $3A$; atque quantitas $6a$, multiplex
hypoth.	
def. 8. b.	
constr.	

def. 3. b. | triplex quantitatis $3a$: & ratio $20B$, rationis $4B$,
| æquemultiplicata est; atque quantitas $20b$, quan-
titatis $4b$. Ergo rationes $3A$, ad $4B$, sunt lo-
garithmicè; sicut quantitates, $3a$, ad $4b$. Quod &c.
Quare &c.

Theor. 7. Prop. 7.

SI prima ratio, ad secundam, eandem habuerit ratio-
nem logarithmicè, atque tertia, ad quartam: etiam
æquemultiplicatæ rationes primæ, & tertiæ, ad æquemul-
tiplicatas secundæ, & quartæ, iuxta quamvis multiplica-
tionem, eandem habebunt rationem, si prout inter se re-
spondent, ita sumptæ fuerint.

Hypoth.

Sunto rationes quatuor A ad B , & C ad D , logarithmi-
cè proportionales: & sunt ipsarum A , C , æquemulti-
plicatæ rationes $3A$, $3C$: necnon ipsarum B , D , æque-
multiplicatæ, $4B$; $4D$.

Dico quatuor rationes $3A$ ad $4B$, & $3C$ ad $4D$, lo-
garithmicè proportionales esse.

Præpar.

Sumantur ipsarum $3A$, $3C$, æquemultiplicatæ ratio-
nes $6A$, $6C$: & ipsarum $4B$, $4D$, æquemultiplicatæ,
 $20B$, $20D$.

Demonst.

4. b. | Rationes $6A$, $6C$, æquemultiplicatæ sunt ra-
tionum, A , C : & $20B$, $20D$, æquemultiplicatæ
X sunt

hypoth. | sunt rationum B, D . suntque A ad B , logarithmicè proportionales, vt C ad D . Ergo si $6A$, altior est, quàm $20B$; etiam $6C$, altior est, quàm $20D$: si æquealta; æquealta: si depressior; depressior. Et sunt $6A, 6C$, ipsarum $3A, 3C$, æquemultiplicatæ; necnon $20B, 20D$, ipsarum $4B, 4D$, æquemultiplicatæ. Ergo $3A$ ad $4B$, & $3C$ ad $4D$, sunt logarithmicè proportionales.

def. 12. b | Quod &c.

Quare &c.

Theor. 8. Prop.

SI fuerint duæ rationes, singulæ, ex binis compositæ, altiores, ex depressioribus, & quodammodo totæ, ex abscissa, & residua: fuerit autem vna tota ratio, ad alteram totam, æquemultiplicata; atque sua abscissa, ad alterius abscissam: erit & æquemultiplicata; atque sua residua, ad alterius residuam.

Hypoth.

Ratio $A+B$, ex rationibus A , & B , altior, ex depressioribus, componitur; item $C+D$ ratio, ex rationibus C , & D , componitur: & esto $A+B$, ad $C+D$, æquemultiplicata, atque A ad C .

Dico $A+B$ ad $C+D$, æquemultiplicatam etiam esse, atque B ad D .

Prepar.

Fiat ratio G ad D , æquemultiplicata, atque A ad C .

De-

Demonstr.

p. b. | $A+B$ ad $C+D$, æquemultiplicata est, atque A
ad C .

hypoth. | $A+B$ ad $C+D$, æquemultiplicata est, atque A ad C .

p. p. | $A+B$ ratio, eadem est, quæ $A+B$.

Et composita vtrunque conuersa rationis A ,

p. p. | B ratio, eadem est, quæ G .

p. p. | B ad D , æquemultiplicata est, atque A ad C .

p. b. | $A+B$ ad $C+D$, æquemultiplicata est, atque B ad
 D . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 9. Prop. 9.

SI ratio, & quantitas, cuiusdam rationis, & cuiusdam
quantitatis, æquè sint multiplicata, & multiplex; &
abscissa ratio, & abscissa quantitas, eiusdem rationis, &
eiusdem quantitatis, æquè sint multiplicata, & multiplex:
residua ratio, & residua quantitas, eiusdem rationis, & eius-
dem quantitatis, vel sunt æquealta, & æqualis; vel æquè
sunt multiplicata, & multiplex.

Hypoth.

Ratio $A+B$, rationis C , æquemultiplicata est, atque
quantitas $a+b$, multiplex quantitatis c ; & ratio A , ratio-
nis C , æquemultiplicata est, atque quantitas a , multiplex
quantitatis c .

Dico quòd, vel B æquealta est ipsi C ; sicut b , æqua-
lis ipsi c : vel B æquemultiplicata est ipsius C ; sicut b

X 2

mul-

Demonstr.

hypoth. Numerus rationum C , ex quibus $A+B$ componitur, idem est qui quantitaturn c , ex quibus $a+b$ colligitur: item numerus rationum C ex quibus A componitur, idem est qui quantitaturn c , ex quibus a componitur. Quorum numerorum, vel est differentia vnitas, vel numerus.

hypoth. Si vnitas est differentia; vna est ratio C , quacum composita ratio A , facit rationem $A+B$; & vna est quantitas c , quacum composita quantitas a , facit quantitatem $a+b$. Sed & B ratio est, quacum composita A , facit rationem $A+B$; & b quantitas est, quacum composita a , facit quantitatem $a+b$. Ergo B æquealta est ipsi C ; atque b æqualis ipsi c .

hypoth. Si verò numerus est differentia, tot sunt rationes C , quibuscum composita ratio A , facit rationem $A+B$; totidemque sunt quantitates c , quibus cum composita quantitas a , facit quantitatem $a+b$. Sed B ratio est, quacum composita ratio facit rationem $A+B$; & b quantitas, quacum composita quantitas a , facit quantitatem $a+b$. Ergo quot ex C rationibus componitur B ; tot ex c , quantitibus componitur b . Ergo B ad C , æquemultiplicata est, atque b ad c , multiplex. Ergo B ad C , vel æquealta est: atque
 b ad c

def. 4. b.

b ad c , æqualis : vel æquemultiplicata est ; atque multiplex. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 10. Prop. 10.

SI duæ rationes, duarum rationum, sint æquemultiplicatæ; & abscissæ quædam, sint earundem æquemultiplicatæ: & residuæ, eisdem, aut æquealtæ sunt, aut æquemultiplicatæ.

Hypoth.

Ratio $A+B$, rationis C , æquemultiplicata est, atque ratio $D+E$, rationis F ; & ratio A , rationis C , æquemultiplicata est, atque ratio D , rationis F .

Dico rationem B rationis C , æquealtam esse, atque ratio E rationis F ; vel æquemultiplicatam.

Demonstr.

hypoth. | Quot ex C rationibus, ratio $A+B$ componitur, idem numerus est, indicans etiam, quot ex F rationibus, componitur ratio $D+E$. & quot ex C rationibus, ratio A componitur, idem numerus est, indicans etiam, quot ex F rationibus, ratio D componitur: quorum numerorum vel est differentia vnitas, vel numerus.

| Si vnitas est differentia: vna est ratio C , quacum composita ratio A , facit rationem $A+B$; & vna est ratio F , quacum composita ratio D , facit rationem $D+E$. Sed & B cum A , & E cum D , fa-

hypoth.

D , faciunt rationes compositas $A+B$, & $D+E$.

Ergo B ad C eadem est, & æqualta, atque ratio E ad F . si enim binæ non essent æquales; esset una binarum, æqualitati propior, quàm altera, & non essent eædem inter se.

Si verò numerus est differentia: totidem sunt rationes C , quibuscum ratio A composita, facit $A+B$ rationem; quot etiam rationes F , quibuscum ratio D composita, facit $D+E$ rationem.

hypoth. Sed & B cum A , & E cum D , faciunt rationes
def. 4. b. compositas $A+B$, & $D+F$. Ergo B ad C æquemultiplicata est, atque E ad F . Ergo B ad C , vel æqualta est, vel æquemultiplicata, atque E ad F .
 Quod &c.

Quare &c.

Theor. 11. Propos. 11.

Æ Quealtæ, ad eandem, eandem habent rationem logarithmicam: & eadem, ad æquealtas.

Hypo. h.

Rationes A , & B sunt æquealtæ.

Dico A rationem, ad C , esse logarithmicè, vt B , ad C . Et C rationem, ad A , esse logarithmicè, vt C , ad B .

Prepar.

Sumantur ipsarum A , B , æquemultiplicatæ rationes D , E : & sumatur F ratio multiplicata, rationis C .

De-

Demonstr.

def. 9. b. Quoniam A ad C , ratio est logarithmica; cuius inæqualitatis est ratio C , eiusdè est & A : item quoniam B ad C , ratio est logarithmica; cuius inæqualitatis est C , eiusdem est & B : ergo A , B rationes, eiusdem inter se sunt inæqualitatis: & sunt A , B æquealtæ: ergo sunt eadem inter se. si enim non essent eadem inter se, esset vna remotior ab æqualitate, quàm altera, & non essent æquealtæ. Sumptæ autem sunt D , E æquemultiplicatæ rationum A , B earundem inter se: ergo *p. p.* etiam D , E , sunt eadem inter se rationes, & æquealtæ. Ergo si D est altior, quàm F , etiam E altior est, quàm F : si æquealta; æquealta: si depressior; depressior. Ergo ratio A ad C , est logarithmicè, sicut ratio B ad C . Quod &c. Necnon ratio C ad A , est logarithmicè, sicut C ad B . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 12. Prop. 12.

Rationum non æquealtarum, altior ad eandem, maior est logarithmicè, quàm depressior: & eadem ad depressiorem, maior est logarithmicè, quàm ad altiorem.

Hypoth.

Est ratio $A+B$ altior, quàm B .

Dico $A+B$, ad C , maiorem esse logarithmicè, quàm B ,
ad C . Et

Et C , ad B , maiorem logarithmicè, quàm C , ad $A+B$.

Præpar. & Demonstr.

def. 7. b. Sumatur A ratio, quæ cum B , componit rationem $A+B$: & duarum rationum A, B , sumatur altera non altior, quæ sit A : & rationis A , totuplicata D , quoties oportet, vt fiat altior, quàm C ; & rationis B , æquemultiplicata sumatur E .

cōtra p. p. & p. 3. Quoniam A , non est altior, quàm B ; & D, E sunt æquemultiplicatæ ipsarum A, B : oportet D non esse altiore, quàm E . si enim esset altior; ex iisdem, vel ex propioribus æqualitati, vtrisque maioris, vel vtrisque minoris inæqualitatis rationibus, esset remotior ab æqualitate ratio composita. ergo D , est altior, quàm C : ergo E , est altior, quàm C .

def. 7. b. Sumatur ipsius C , bis, ter, quater, vel deinceps, quoties oportet, multiplicata ratio F , vt fiat primò altior quàm E . Quare ratio F , non est altior, quàm ratio $E+C$: est autem D altior, quàm C : ergo $D+E$ altior est, quàm $E+C$. alioquin ex remotioribus ab æqualitate rationibus, vtrisque maioris, vel vtrisque minoris inæqualitatis, non altior fieret composita ratio, ideoque non remotior ab æqualitate, *contra p. p. & p. 3.* Sed F . non est altior, quàm $E+C$: ergo $D+E$, est altior, quàm F : & est E depressior, quàm F : & sunt D, E rationes æquemultiplicatæ, rationum A, B :
p. b. & $D+E$ ratio, est æquemultiplicata, rationis $A+B$:

Ergo

def. 14. b. Ergo $A+B$ ratio, ad rationem C , maior est logarithmicè, quàm B ad C . Quod &c. Et ratio
def. 14. b. C , ad rationem B , maior est logarithmicè, quàm
 C , ad $A+B$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 13. Prop. 13.

QUæ, ad eandem, eandem habent rationem logarithmicam; inter se sunt eadem rationes logarithmicæ: & ad quas eadem, eandem habet logarithmicam; inter se sunt eadem rationes logarithmicæ.

Hypoth. 1.

Ratio A ad rationem C , esto logarithmicè, sicut ratio B ad rationem C .

Dico rationes A , B , esse easdem inter se.

Demonstr.

def. 5. b. Quoniam A ad C , & B ad C , sunt rationes logarithmicæ; cuius inæqualitatis est C ratio, maioris, vel minoris; eiusdem sunt A , & B rationes; quæ si non eadem essent inter se, non essent æquæ: & assignaretur earum altera altior. Assignetur
12. b. A , si fieri potest, altior, quàm B : ergo A ad C , maior est logarithmicè, quàm B . *contrahypoth.* Ergo rationes A , B , sunt eadem inter se. Quod &c.

Hypoth. 2.

Ratio C , ad rationem A , esto logarithmicè, sicut ratio C , ad rationem B .

Y

Dico

Dico rationes A, B , esse easdem inter se.

Demonstr.

12. b. | Assignetur A , si fieri potest depressior, quàm
 | B : Ergo C ad A , maior est logarithmicè, quàm
 | ad B : *contra hypoth.* Ergo A non est depressior,
 | quàm B : item demonstrabitur, quod neque B
 11. b. | est depressior, quàm A : sunt ergo A, B rationes
 | æquealtæ, & eadem inter se. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 14. Prop. 14.

Rationum, ad eandem rationem, quæ maior est logarithmicè, illa est altior: & ad quàm, eadem maior est logarithmicè, illa est depressior.

Hypoth. 1.

Ratio A , maior est logarithmicè ad C , quàm B .

Dico A , altiore esse, quàm B .

Demonstr.

11. b. | Esto A non altior, quàm B , si fieri potest: erit
 | itaque vel æquealta, vel depressior. Sinto A, B
 | æquealtæ, si fieri potest. Ergo A ad C , est loga-
 | rithmicè, sicut B . *contra hypoth.* Esto A depref-
 12. b. | sior, quàm B , si fieri potest: Ergo B ad C , mi-
 | nor est logarithmicè, quàm A . *contra hypoth.* Er-
 | go A , non est æquealta, neque depressior,
 | quàm B : ergo est altior. Quod &c.

Hy-

Hypoth. 2.

Ratio C ad A , maior est logarithmicè, quàm ad B .

Dico A , depressoire esse, quàm B .

Demonstr.

11. *b.* | Esto A non depressoire, quàm B , si fieri potest:
 | erit itaque vel æquealta, vel altior. Sinto A , B
 | æquealtæ, si fieri potest. Ergo C ad A , est loga-
 | rithmicè, sicut ad B . *contra hypoth.* Esto A altior,
 12. *b.* | quàm B , si fieri potest. Ergo C ad A , minor
 | est logarithmicè, quàm ad B . *contra hypoth.* Er-
 | go A non est æquealta, neque altior, quàm B :
 | ergo est depressoire: Quod &c.

Quare &c.

Theor. 15. Prop. 15.

QUæ eidem sunt eadem rationes, inter se sunt eadem,
 tum logarithmicè, tum absolutè.

Hypoth. 1.

Rationes A ad B , logarithmicè sunt, ut quantitates e
 ad d : & e ad d quantitates, ut quantitates e ad f .

Dico rationes A ad B , logarithmicè esse, sicut quan-
 titates e ad f .

Hypoth. 2.

Rationes A ad B , logarithmicè sunt, ut quantitates e
 ad d : & e ad d quantitates, sunt sicut logarithmicè ra-
 tiones E ad F .

Dico rationes A ad B , esse logarithmicè, sicut rationes
 E ad F .

Y. 2

Hy-

Hypoth. 3.

Quantitates a ad b , sunt inter se, sicut logarithmicè, rationes C ad D : & rationes C ad D , logarithmicè sunt, sicut quantitates e ad f .

Dico a ad b , esse vt e ad f .

Hypoth. 4.

Quantitates a ad b , sunt inter se, sicut logarithmicè, rationes C ad D : & rationes C ad D , logarithmicè sunt, vt rationes E ad F .

Dico quantitates a ad b esse, sicut logarithmicè, rationes E ad F .

Hypoth. 5.

Rationes A ad B , logarithmicè sunt, vt rationes C ad D : & rationes C ad D , logarithmicè, vt rationes E ad F .

Dico rationes A ad B , logarithmicè esse, sicut rationes E ad F .

Præpar. comm.

Sumantur ipsarum rationum, vel quantitatum A , C , E , æquemultiplicatæ, & æquemultiplices, $3A$, $3C$, $3E$: necnon ipsarum B , D , F , æquemultiplicatæ, & æquemultiplices, $4B$, $4D$, $4F$.

Demonstr. comm.

def. 8 vel | Si $3A$, altior est, vel maior, quàm $4B$; etiam
12. h. vel | $3C$, altior est, vel maior, quàm $4D$. Quod si $3C$,
65. | altior est, vel maior, quàm $4D$; etiam $3E$ altior
 | est, vel maior, quàm $4F$. Ergo si $3A$ altior est,
 | vel

def 8 vel
12. h. vel
6. 5.

vel maior, quàm $4B$; etiam $3E$ altior est, vel maior, quàm $4F$. Item si æquealta, vel æqualis; etiam æquealta, vel æqualis: si depressior, vel minor; etiam depressior, vel minor. Ergo proportionales sunt siue rationes, siue quantitates, vel mixtim A ad B , sicut E ad F : tùm logarithmice, siquæ sunt rationes; tùm absolute, si nullæ sunt rationes, sed solùm quantitates. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 16. Prop. 16.

SI sint quotcunque rationes logarithmicè proportionales, quemadmodum se habuerit logarithmicè vna, antecedentium ad vnā consequentium; ita logarithmicè se habebit composita ex omnibus antecedentibus, ad compositam ex omnibus consequentibus.

Hypoth.

Rationes A ad B , & C ad D , & E ad F , sunt logarithmicè proportionales. Ex rationibus A , C , & E composita est $A+C+E$: & ex rationibus B , D , & F composita est $B+D+F$.

Dico $A+C+E$ ad $B+D+F$, & A ad B , esse logarithmicè proportionales.

Prepar.

Rationum A , C , E sumantur æquemultiplicatæ rationes: $3A$, $3C$, $3E$: ex quibus composita ratio $3A+3C+3E$. Item rationum B , D , F , sumantur æquemultiplicatæ

catæ rationes $4B$, $4D$, $4F$: ex quibus composita ratio
 $4B \rightarrow 4D \rightarrow 4F$.

Demonstr.

def. 12. b

Quoniam A ad B , & C ad D , sunt logarithmicè proportionales: si $3A$ altior est, quàm $4B$; etiam $3C$ altior est, quàm $4D$: si æqualta; æqualta: si depressior; depressior. Item quoniam C ad D , & E ad F , sunt logarithmicè proportionales: si $3C$ altior est, quàm $4D$; etiam $3E$, altior est, quàm $4F$: si æqualta; æqualta: si depressior; depressior. Ergo si $3A$, altior est, quàm $4B$: etiam $3A + 3C + 3E$ altior est quàm $4B + 4D + 4F$: si æqualta; æqualta: si depressior; depressior. Et est $3A + 3C + 3E$ ad $A + C + E$, totuplicata, quotuplicata est $3A$ ad A : item $4B + 4D + 4F$, ad $B + D + F$. totuplicata est, quotuplicata $4B$ ad B . Ergo $A + C + E$ ad $B + D + F$, & A ad B , sunt logarithmicè proportionales. Quod &c.

p. b.

def. 12. b

Quare &c.

Theor. 17. Propos. 17.

SI sex vel rationum, vel & quantitatum mixtim, prima ad secundam eandem habuerit rationem, quàm tertia ad quartam: tertia verò ad quartam maiorem habuerit, quàm quinta ad sextam: etiam prima ad secundam, maiorem habebit, quàm quinta ad sextam.

Hy-

Hypoth. 1.

Quantitates a ad b , & c ad d , sunt proportionales: sed quantitatum c ad d ratio, maior est, quàm logarithmica, E ad F rationum.

Dico quantitatum a ad b rationem maiorem esse, quàm logarithmica E ad F rationum.

Hypoth. 2.

Quantitates a ad b , & rationes C ad D , sunt logarithmicè proportionales: sed rationum logarithmica ratio C ad D , maior est quàm quantitatum e ad f .

Dico a ad b maiorem esse, quàm e ad f .

Hypoth. 3.

Rationes A ad B , & quantitates c ad d , sunt logarithmicè proportionales: sed quantitatum ratio c ad d , maior est, quàm e ad f .

Dico rationum logarithmicam A ad B , maiorem esse, quàm e ad f .

Hypoth. 4.

Quantitates a ad b , & rationes C ad D , sunt logarithmicè proportionales: sed rationum C ad D logarithmicè maior est, quàm E ad F .

Dico quantitatum a ad b rationem maiorem esse, quàm rationum logarithmica E ad F .

Hypoth. 5.

Rationes A ad B , & quantitates c ad d sunt proportionales logarithmicè: sed quantitatum c ad d , maior est ratio, quàm logarithmica rationum E ad F .

Dico

Dico A ad B , maiorem esse logarithmicè, quàm E ad F .

Hypoth. 6.

Rationes A ad B , & C ad D sunt proportionales: sed C ad D ratio, logarithmicè maior est, quàm e ad f .

Dico rationum A ad B logarithmicam rationem, maiorem esse, quàm quantitatam e ad f .

Hypoth. 7.

Rationes A ad B , & C ad D , sunt proportionales: sed C ad D rationum ratio logarithmicè maior est quàm E ad F ratio logarithmica.

Dico A ad B logarithmicè maiorem esse, quàm E ad F .

Præpar. comm.

Sumantur æquemultiplicate rationum rationes, & æquemultiplices quantitatam quantitates; antecedentium A , C , E , antecedentes $3A$, $3C$, $3E$; & consequentium B , D , F consequentes $4B$, $4D$, $4F$: secundum eas multiplicationes; quibus $3C$, altior quidem est, vel maior, quàm $4D$; sed $3E$, non altior, vel non maior est, quàm $4F$.

Demonstr. commun.

def 8 vel 12. h. vel 6. 5. | Quoniam $3C$ est altior, vel maior, quàm $4D$:
def. 10. | ergo etiam $3A$ est altior, vel maior, quàm $4B$; &
vel 11. | interim $3E$ non altior est, vel non maior, quàm
vel 14. h. | $4F$. ergo A ad B , maior est, quàm C ad D , si
vel 8. 5. | uè logarithmicè, si uè absolutè. Quod &c.

Quare &c.

Theo-

Theor. 18. Prop. 18.

Rationum logarithmicè proportionalium, si prima fuerit altior, quàm tertia: erit & secunda altior, quàm quarta: si æqualta; æqualta: si depressior; depressior.

Hypoth. commun.

Rationes A ad B , & C ad D , sunt logarithmicè proportionales.

Hypoth. 1.

Altior est ratio A , ratione C .

Dico, quòd altior est ratio B , ratione D .

Demonstr.

12. *b.* | Esto, si fieri potest, non altior B ratio, quàm
 11. *b.* | D : ergo vel est æqualta, vel depressior. Esto si
 17. *b.* | fieri potest æqualta. Ergo A ad B , maior est
 logarithmicè, quàm C ad B : sed C ad B eadem
 est logarithmicè, quæ C ad D . Ergo A ad B ma-
 ior est logarithmicè quàm C ad D , *contra hypoth.*
 Non sunt ergo B , D rationes æqualtæ.
 12. *b.* | Esto, si fieri potest, B depressior, quàm D . Er-
 go C ad B , maior est logarithmicè, quàm C ad
hypoth. | D . Sed A ad B , est logarithmicè, vt C ad D . Er-
 17. *b.* | go C ad B , maior est logarithmicè, quàm A ad
 14. *b.* | B . Ergo C altior est, quàm A . *contra hypoth.*
 Non est ergo B depressior, quàm D ; neque
 æqualta: ergo B est altior, quàm D . Quod &c.

*Hypoth. 2.**Æquealtæ sunt rationes A, C.*

Dico quòd & æquealtæ sunt rationes B, D.

Demonst.

Sunto B, D non æquealtæ, si fieri potest: &
 12. b. | esto B altior, quàm D. Ergo C ad D, maior
hypoth. | est logarithmicè, quàm C ad B. Sed A ad B, ea-
 17. b. | dem est logarithmicè, quæ C ad D. Ergo A ad
 14. b. | B, maior est logarithmicè, quàm C ad B. Ergo
 | A, altior est, quàm C. *contra hypoth.* Sunt ergo
 | B, D æquealtæ. Quod &c.

Hypoth.

Depressior est A, quàm C.

Dico quòd & B depressior est, quàm D.

Demonstr.

hypoth. | Altior est C quàm A: & est C ad D logari-
sup. | thmicè, vt A ad B: ergo altior est D, quàm B:
def. 2. b. | ergo depressior est B, quàm D. Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 19. Prop. 19.

SVbmultiplicatæ rationes, cum pariter multiplicatis, in eadem sunt ratione logarithmica, si prout sibi mutuò respondent, ita sumantur.

Hypoth.

Rationū A, B, sunt æquemultiplicate rationes 3 A, 3 B.

Dico A ad B, atque 3 A ad 3 B, esse logarithmicè proportionales.

De-

Demonstr.

16. h. | Rationes A ad B , & A ad B , & A ad B , quot-
cunque oportet, acceptæ, sunt proportionales: ergo ex antecedentibus composita $3A$, ad ex consequentibus compositam $3B$, est logarithmicè, ut A ad B . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 20. Prop. 20.

Rationes logarithmicè proportionales, permutando, sunt logarithmicè proportionales.

Hypoth.

Sint rationes logarithmicè proportionales, A ad B , ut C ad D .

Dico permutando, esse logarithmicè proportionales, A ad C , ut B ad D .

Prepar.

Rationum A , B , sumantur æquemultiplicatæ $3A$, $3B$: & rationum C , D , æquemultiplicatæ $2C$, $2D$.

Demonstr.

19. h. | Rationes $3A$ ad $3B$, & A ad B , sunt logarithmicè proportionales. item A ad B , & C
hypoth. | ad D . item C ad D , & $2C$ ad $2D$. Ergo
19. b. | $3A$ ad $3B$, & $2C$ ad $2D$ sunt logarithmicè
15. b. | proportionales. Ergo si $3A$, est altior, quàm
18. b. | $2C$; etiam $3B$, est altior, quàm $2D$: si æque-
def. 12. h. | alta; æquealta: si depressior; depressior. Ergo A
Z 2 | ad C ,

ad C , & B ad D , sunt logarithmicè proportionales.
Quod &c.

Quare &c.

Theor. 21. Prop. 21.

Rationes inter se, vel & cum quantitatibus, logarithmicè proportionales; diuidendo, sunt logarithmicè proportionales.

Hypoth. 1.

Rationes $A+B$ ad B , & $C+D$ ad D , sunt logarithmicè proportionales.

Dico diuidendo rationes A ad B , & C ad D , esse logarithmicè proportionales.

Præpar.

Sumantur ipsarum A , B , C , D , æquemultiplicatæ $3A$, $3B$, $3C$, $3D$: necnon ipsarum C , D , aliæ quælibet æquemultiplicatæ $4C$, $4D$.

Demonstr.

p. h. Rationes $3A$, $3B$, æquemultiplicatæ sunt rationum A , B : Ergo ratio $3A+3B$ totuplicata
constr. est rationis $A+B$, quotuplicata est $3A$ ipsius
p. b. A : necnon $3C$, & $3D$ ipsarum C , & D :
necnon ratio $3C+3D$ rationis $C+D$.

constr. Rationes quoque $3C$, $3D$, rationum C , D ;
& rationes $4C$, $4D$, earundem C , D rationum sunt æquemultiplicatæ: ergo etiam $7C$,
3. b. $7D$, earundem C , D rationum sunt æquemultiplicatæ.
Et

hypoth. Et quoniam rationes $A+B$ ad B , & $C+D$
def. 12. b ad D , sunt logarithmicè proportionales: si $3A$
 $+3B$, altior est, quàm $7B$; etiam $3C+3D$, al-
 tior est, quàm $7D$: si æqualta; æqualta: si de-
 pressior; depressior.

Sed si $3A$ altior est, quàm $4B$; adcomposita
 4. 3. communi ratione $3B$; etiam $3A+3B$ altior est,
 quàm $7B$. nam eiusdem maioris, vel eiusdem
 minoris inæqualitatis, ex remotioribus rationibus
 ab æqualitate, composita ratio, est remotior; &
 ex propioribus, propior. & ostensum est, quòd
 si $3A+3B$, altior est quàm $7B$; etiam $3C+3D$,
 altior est, quàm $7D$: & seposita communi ratio-
 4. 3. ne $3D$; altior est $3C$, quàm $4D$. nam si $3C$,
 non esset altior, quàm $4D$: composita, $3D$; fie-
 ret ratio $3C+3D$, non altior, quàm $7D$. *contra*
superius probata.

Ergo si $3A$ altior est, quàm $4B$, etiam $3C$ al-
 tior est, quàm $4D$: similiter ostendetur, si æque-
def. 12. b alta; æqualta: si depressior; depressior. Ergo A ad
 B , est logarithmicè, vt C ad D . Quod &c.

Hypoth. 2.

Rationes $A+B$ ad B , & quantitates $a+b$ ad b , sunt
 logarithmicè proportionales.

Dico diuidendo, rationes A ad B , & quantitates a ad
 b esse logarithmicè proportionales.

Pra-

Præpar.

Rationum A , B , & quantitatum a , b , sumantur æquemultiplicatæ rationes $3A$, $3B$, & æquemultiplices quantitates $3a$, $3b$. item rationis B , & quantitatis b , multiplicata ratio $4B$, & æquemultiplex quantitas $4b$.

Demonstr.

p. h. Ratio $3A+3B$, totuplicata est rationis $A+B$,
conf.r. quotuplicata est $3A$, ipsius A ; & quantitas $3a$,
p. 5. quantitatis a ; & quantitas $3b$, quantitatis b ; &
 quantitas $3a+3b$, quantitatis $a+b$.

constr. Quantitates quoque $3a$, $3b$, quantitatum a ,
 b ; & quantitates $4a$, $4b$, earumdem a , b , sunt
2. 5. æquemultiplices: ergo $7a$, $7b$, earumdem a , b ,
 sunt æquemultiplices.

hypoth. Et quoniam rationes $A+B$ ad B , & quanti-
def 8. h. tates $a+b$ ad b , sunt logarithmicè proportionales: si $3A+3B$, altior est, quàm $7B$; etiam $3a+3b$, maior est, quàm $7b$: si æquealta; æqualis: si depressior; minor.

sup. Sed si $3A$, altior est, quàm $4B$; etiam $3A+3B$,
 altior est, quàm $7B$: & si $3a+3b$, maior est,
 quàm $7b$; etiam, dempta communi $3b$, relinquitur $3a$, maior quàm $4b$. Ergo si $3A$, altior est, quàm $4B$; etiam $3a$, maior est, quàm $4b$:
def. 8. h. & similiter ostendetur, si æquealta; æqualis: si depressior; minor. Ergo rationes A ad B , & quantitates a ad b , sunt logarithmicè proportionales. Quod &c. Quare &c.

Theor. 22. Prop. 22.

Rationes inter se, vel & cum quantitibus, logarithmicè proportionales, componendo, sunt logarithmicè proportionales.

Hypoth. 1.

Rationes A ad B , & C ad D , sunt logarithmicè proportionales.

Dico componendo, rationes $A+B$ ad B , & $C+D$ ad D , esse logarithmicè proportionales.

Præpar.

Assumatur E ratio, ad quam $C+D$ sit logarithmicè, sicut $A+B$ ad B .

Demonstr.

constr. Quoniam $A+B$ ad B , & $C+D$ ad E , sunt logarithmicè proportionales: ergo diuidendo A ad B , & $C+D-E$ ad E , sunt logarithmicè proportionales. Sed A ad B , & C ad D sunt logarithmicè proportionales. Ergo C ad D , & $C+D-E$ ad E , sunt logarithmicè proportionales. Ergo D , æqualta est, ideoque eadem, atque E .

18. b. Nam si D , esset altior, quàm E : esset C altior, quàm $C+D-E$. Sed contra, esset $C+D$ altior, quàm $C+E$: & $C+D-E$, altior, quàm C : quod est contradictio. Rursum si D , esset depressior, quàm E : esset C , depressior, quàm $C+D-E$. Sed contra, esset $C+D$, depressior; quàm $C+E$:

&

4. 3. & $C+D \rightarrow E$, depressoior, quàm C : quod est
contradictio.

Ergo D eadem est, atque E . Ergo $C+D$ ad
18. b. D , & $C+D$ ad E , sunt proportionales logarithmi-
constr. cè. Sed $A+B$ ad B est vt $C+D$ ad E : ergo A
15. b. $+B$ ad B , est vt $C+D$ ad D logarithmicè.
Quod &c.

Hypoth. 2.

Rationes A ad B , & quantitates a ad b , sunt loga-
rithmicè proportionales.

Dico componendo, rationes $A+B$ ad B , & quanti-
tates $a+b$ ad b , esse logarithmicè proportionales.

Præpar.

Assumatur c quantitas, ad quàm, $a+b$ est logarithmi-
cè, sicut ratio $A+B$, ad rationem B .

Demonstr.

constr. Quoniam $A+B$ ad B , & $a+b$ ad c , sunt lo-
garithmicè proportionales: ergo diuidendo A ad
 B , & $a+b \rightarrow c$ ad c , sunt logarithmicè, propor-
tionales. Sed A ad B , & a ad b , sunt logari-
thmicè proportionales. Ergo a ad b , & $a+b$
15. b. $\rightarrow c$ ad c , sunt proportionales. Ergo b , c , sunt
quantitates æquales.

14. 5. Nam si b , maior esset, quàm c : esset a , maior,
quàm $a+b \rightarrow c$. Sed contra, esset $a+b$, maior,
quàm $a+c$: & $a+b \rightarrow c$, maior, quàm a : quod
14. 5. est contradictio. Rursum si b , minor esset, quàm
 c : esset

c : esset a , minor, quàm $a+b \rightarrow c$. sed contra, esset $a+b$, minor, quàm $a+c$: & $a+b \rightarrow c$, minor quàm a : quod est contradictio.

7. 5. Ergo b , c , sunt æquales. Ergo $a+b$, ad b ,
constr. est vt $a+b$ ad c : Sed ratio $A+B$ ad rationem
 15. b . B , est logarithmicè, vt quantitas $a+b$ ad quantitatem c : Ergo etiam est logarithmicè, vt $a+b$ ad b . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 23. Prop. 23.

SI quemadmodum tota ratio, ad totam, ita logarithmicè fuerit abscissa ratio, ad abscissam: erit & residua, ad residuam, sicut logarithmicè tota ad totam.

Hypoth.

Rationes $A+B$ ad $C+D$, & A ad C , sunt proportionales logarithmicè.

Dico etiam $A+B$ ad $C+D$, & B ad D , esse proportionales logarithmicè.

Demonstr.

hypoth. Rationes $A+B$ ad $C+D$, & A ad C , sunt
 20. b . proportionales logarithmicè: ergo permutando,
 21. b . sunt proportionales logarithmicè $A+B$ ad A ,
 & $C+D$ ad C : ergo diuidendo, B ad A , &
 20. b . D ad C , sunt proportionales: ergo permutando
 B ad D , & A ad C , sunt proportionales:
 Sed A ad C , & $A+B$ ad $C+D$ sunt proportionales.
 A a nales.

15. b. | nales. Ergo $A+B$ ad $C+D$, & B ad D , sunt
 | logarithmicè proportionales. Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 24. Prop. 24.

SI sint tres rationes, atque tres quantitates, quæ binæ, & in eadem ratione logarithmica sumantur: ex æquo autem prima ratio, quàm tertia, altior fuerit; erit & prima quantitas, quàm tertia, maior: quod si prima ratio, fuerit æquealta tertiæ; erit & prima quantitas, æqualis tertiæ: sin illa depressior; hæc quoque minor erit. Et è conuerso.

Hypoth. commun.

Tres rationes A , B , C , & tres quantitas a , b , c , binæ, & binæ, sunt logarithmicè proportionales: A ad B , vt a ad b ; B ad C , vt b ad c .

Hypoth. 1.

Altior est ratio A , quàm C .

Dico, maiorem esse quantitatem a , quàm c .

Demonstr.

12. b. | Ratio B ad C , maior est logarithmicè, quàm
 hypoth. | B ad A : sed b ad c est logarithmicè vt B ad
 def. 8. b. | C : & B ad A , est logarithmicè, vt b ad a : er-
 17. b. | go b ad c , maior est, quàm b ad a . Ergo
 10. 5. | maior est a , quàm c . Quod &c.

Hypoth. 2.

Æquealtæ sunt rationes A , C .

Dico, æquales esse quantitates a , c .

De-

Demonstr.

11. b. | Ratio B ad C , est logarithmicè, vt B ad
 sup. | A . Ergo b ad c , est vt b ad a . Ergo aqua-
 9. 5. | les sunt a , c . Quod &c.

Hypoth. 3.Depressior est ratio A , quàm C .Dico, minorem esse quantitatem a , quàm c .*Demonstr.*

def.p.b. | Altior est, C , quàm A : ergo maior est c ,
 sup. | quàm a : Ergo minor est a , quàm c . Quod &c.

Eodem modo demonstrabitur è conuërso: quòd si a
 quantitas, maior est quantitate c : etiam ratio A , ratio-
 ne C est altior: si æqualis; æquealta: si minor; depressior.
 Quod. &c.

Quare &c.

Theor. 25. *Prop.* 25.

SI sint tres rationes, aliæque ipsis æquales numero, que
 binæ, & in eadem ratione logarithmica sumantur: ex
 æquo autem, prima quàm tertia altior fuerit; erit & quar-
 ta, quàm sexta altior. Quod si prima tertiæ fuerit æque-
 alta; erit & quarta æquealta sextæ: sin illa depressior; hæc
 quoque depressior erit.

Hypoth. commun.

Tres rationes A , B , C , aliæque tres D , E , F , bi-
 næ, & binæ sunt logarithmicè proportionales: A ad B ,
 vt D ad E ; B ad C , vt E ad F .

Aa 2

Hy-

*Hypoth. 1.*Altior est ratio A , quàm C .Dico altiozem esse D , quàm F .*Demonstr.*

12. *b.* | Maior est B , ad C , logarithmicè, quàm B ad
hypoth. | A . Sed B ad C est logarithmicè, vt E ad F : &
def. 12. b. | B ad A , logarithmicè, vt E ad D . Ergo maior
 17. *b.* | est E ad F , logarithmicè, quàm E ad D . Ergo
 14. *b.* | altior est D , quàm F . Quod &c.

*Hypoth. 2.*Æquealtæ sunt rationes A , C .Dico, æquealtas esse rationes D , F .*Demonstr.*

11. *b.* | Eadem est B ad C , logarithmicè, quæ B
sup. | ad A . Ergo eadem est E ad F logarithmicè quæ
 13. *b.* | E ad D . Ergo æquealtæ sunt rationes D , F .
 Quod &c. *Hypoth. 3.*

Depressior est A , quàm C .Dico, depressiorem esse D , quàm F .*Demonstr.*

- def p. b.* | Altior est enim C , quàm A : ergo altior est F ,
sup. | quàm D : ergo depressior est D , quàm F . Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 26. Prop. 26.

SI sint tres quantitates, atque tres rationes, quæ binæ, &
 in eadem ratione logarithmica sumantur; fueritque
 per-

perturbata earum proportio: ex æquo autem prima quantitas, quàm tertia, maior fuerit; erit & prima ratio, quàm tertia, altior. Quod si prima tertiæ fuerit æqualis quantitas; erit & prima tertiæ, æquealta ratio: sin illa minor, hæc quoque depressior erit. Et è conuerso.

Hypoth. commun.

Tres quantitates a , b , c , atque tres rationes A , B , C , binę, & binę, sunt logarithmicè, proportionales; & earum perturbata est proportio: quantitates enim a ad b , & rationes B ad C , sunt logarithmicè proportionales: necnon quantitates b ad c , & rationes A ad B , sunt logarithmicè proportionales.

Hypoth. 1.

Maior est a , quàm c .

Dico altiorem esse A , quàm C .

Demonstr.

<p>8. 5.
<i>hypoth.</i>
def. 8. h.
17. b.
14. b.</p>		Maior est b ad c ratio, quàm b ad a; Sed b ad c, est logarithmicè, vt A ad B: & b ad a, logarithmicè, vt C ad B. Ergo A ad B, maior est logarithmicè, quàm C ad B. Ergo altior est A, quàm C. Quod &c.

Hypoth. 2.

Æquales sunt a , c .

Dico æquealtas esse A , C .

Demonstr.

<p>7. 5.
<i>sup.</i>
13. b.</p>		Eadem est b ad c, quæ b ad a. Ergo eadem est logarithmicè A ad B, quæ C ad B. Ergo A, C sunt æquealtæ. Quod &c.

Hy-

*Hypoth. 3.*Minor est a , quàm c .Dico depressiorem esse A , quàm C .*Demonstr.*

sup. | Maior est c , quàm a : Ergo altior est C , quàm
def. 2. b. | A : ergo depressior est A , quàm C . Quod &c.

Eodem modo demonstrabitur è conuerso: quòd si ratio
 A , ratione C , est altior; etiam quantitas a , quantitate c ,
 est maior: si æqualta; æqualis: si depressior; minor.
 Quod &c.

Quare &c.

Theor. 27. Prop. 27.

SI sint tres rationes, & aliæ ipsis æquales numero, quæ
 binæ, & in eadem ratione logarithmica sumantur; fue-
 ritque perturbata earum proportio logarithmica: ex æquo
 autem prima, quàm tertia altior fuerit; erit & quarta, quàm
 sexta, altior. Quòd si prima tertiæ fuerit æqualta; erit &
 quarta æqualta sextæ: si illa depressior; hæc quoque de-
 pressior erit.

Hypoth. commun.

Tres rationes A , B , C , aliæque tres D , E , F , bi-
 næ, & binæ, sunt logarithmicè proportionales; & earum
 perturbata est proportio: sunt enim A ad B , & E ad F ,
 logarithmicè proportionales: necnon B ad C , & D ad
 E , sunt proportionales logarithmicè.

Hy-

*Hypoth. 1.*Altior est A , quàm C .Dico altiozem esse D , quàm F .*Demonstr.*

12. *b.* | Maior est logarithmicè, B ad C , quàm B ad
hypoth. | A : sed B ad C , est vt D ad E : & B ad A est,
def. 12. b. | vt F ad E , logarithmicè: ergo D ad E maior
 17. *b.* | est logarithmicè, quàm vt F ad E : Ergo D al-
 14. *b.* | tior est, quàm F . Quod &c.

*Hypoth. 2.*Æquealtæ sunt A , C .Dico æquealtas esse D , F .*Demonstr.*

11. *b.* | Eadem est B ad C logarithmicè, quæ B ad
sup. | A . Ergo eadem est D ad E logarithmicè, quæ
 13. *b.* | F ad E . Ergo D , F sunt æquealtæ. Quod &c.

*Hypoth. 3.*Depressior est A , quàm C .Dico depressiorem esse D , quàm F .*Demonstr.*

def. p. b. | Altior est C , quàm A : ergo altior est F , quàm
sup. | D : ergo depressior est D , quàm F . Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 28. Prop. 28.

SI sint quoruncunque rationes totidemque quantitates,
 quæ binæ, in eadem ratione logarithmica sumantur:

&

& ex æqualitate in eadem erunt ratione logarithmica.

Hypoth.

Sint quotcunque rationes A, B, C, D , totidemque quantitates a, b, c, d : binæ, & binæ logarithmicè proportionales: A ad B , vt a ad b ; B ad C , vt b ad c ; C ad D , vt c ad d .

Dico ex æqualitate, A ad C , & a ad c , esse logarithmicè proportionales.

Item A ad D , & a ad d esse logarithmicè proportionales.

Prepar.

Rationis A , & quantitat^{is} a , sumantur æquemultiplicata, & multiplex, $3A, 3a$: item rationis, & quantitat^{is}, B, b , sumantur, $4B, 4b$: & rationis, & quantitat^{is}, C, c , sumantur, $2C, 2c$.

Demonstr.

hypoth. Quoniam A ad B , & a ad b , sunt logarithmicè proportionales: ergo $3A$ ad $4B$, & $3a$ ad $4b$, sunt logarithmicè proportionales.

6. *b.* Item quoniam B ad C , & b ad c , sunt logarithmicè proportionales:

hypoth. ergo $4B$ ad $2C$, &

6. *b.* $4b$ ad $2c$, sunt logarithmicè proportionales. Ergo ex æquali, si

24. *b.* $3A$ est altior, quàm $2C$; etiam

$3a$ est maior, quàm $2c$: si æque alta; æqualis: si

dcf. 8. *b.* depressior; minor. Ergo A ad C , & a ad c

sunt logarithmicè proportionales. Quod &c.

hypoth. Sunt autem C ad D , & c ad d , logarithmicè proportionales.

cè pro-

sup. | cè proportionales. Ergo A ad D , & a ad d ,
 | sunt logarithmicè proportionales. Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 29. Propos. 29.

SI sint quotcunque rationes, & aliæ ipsis æquales numero, quæ binæ, & in eadem logarithmica ratione sumantur: & ex æqualitate, in eadem erunt logarithmica ratione.

Hypoth.

Sint quotcunque rationes, & aliæ totidem, A, B, C, D , & E, F, G, H : quæ binæ, & in eadem ratione sumantur: videlicet, A ad B , & E ad F : item B ad C , & F ad G : necnon C ad D , & G ad H .

Dico ex æqualitate A ad C , & E ad G , esse logarithmicè, proportionales.

Item A ad D , & E ad H , esse logarithmicè proportionales.

Prepar.

Rationum A, E , sumantur æquemultiplicatæ, $3A$, $3E$: item rationum B, F , æquemultiplicatæ $4B$, $4F$: & rationum C, G , æquemultiplicatæ $2C$, $2G$.

Demonstr.

hypoth. | Quoniam A ad B , & E ad F , sunt loga-
 7. h. | rithmicè proportionales, etiam $3A$ ad $4B$, &
 | $3E$ ad $4F$, sunt logarithmicè proportionales.
hypoth. | item quoniam B ad C , & F ad G , sunt lo-
 B b | gari-

7. b. | garithmicè proportionales; etiam $4B$ ad $2C$,
 & $4F$ ad $2G$, sunt logarithmicè, proportio-
 25. b. | nales. Ergo si $3A$ altior est quàm $2C$; etiam,
 3 E altior est, quàm $2G$: si æquealta; æquealta: si
 def. 12. b | depressior; depressior. Ergo A ad C , & E ad G ,
 sunt logarithmicè proportionales. Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 30. Prop. 30.

SI sint tres quantitates, totidemque rationes, quæ binæ
 in eadem ratione logarithmica sumantur; fuerit autem
 perturbata earum proportio: & ex æqualitate, in eadem
 eruat ratione logarithmica.

Hypoth.

Sint tres quantitates a , b , c , totidemque rationes A ,
 B , C , binæ, & binæ logarithmicè proportionales, & ea-
 rum sit perturbata proportio: nempe sint a ad b , & B
 ad C , logarithmicè proportionales: & b ad c , & A ad
 B , logarithmicè proportionales.

Dico, a ad c , & A ad C , esse logarithmicè pro-
 portionales.

Præpar.

Sumantur ipsarum a , b , quantitatum æquemultiplici-
 ces $3a$, $3b$, & rationis A , æquemultiplicata $3A$. ip-
 sarum quoque rationum B , C , & quantitatis c , suman-
 tur æquemultiplicatæ rationes $4B$, $4C$, & æquemultiplex
 quantitas $4c$.

De-

Demonstr.

hypoth. Quoniam b ad c , & A ad B , sunt logarithmicè proportionales: etiam $3b$ ad $4c$, & $3A$ ad $4B$, sunt logarithmicè proportionales: sunt autem $3a$ ad $3b$, sicut a ad b : & a ad b , sicut logarithmicè B ad C : & B ad C logarithmicè, sicut $4B$ ad $4C$. Ergo $3a$ ad $3b$, est vt $4B$ ad $4C$. Sed ostensum est, $3b$ ad $4c$, esse logarithmicè, vt $3A$ ad $4B$. ergo ex æquali, si $3a$ est maior, quàm $4c$; etiam $3A$ est altior, quàm $4C$: si æqualis; æquealta: si minor; depressior. Ergo a ad c , est logarithmicè, sicut A ad C . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 31. Prop. 31.

Si sint tres rationes, aliæque ipsis æquales numero, quæ binæ in eadem ratione logarithmica sumantur, fuerit autem perturbata earum proportio logarithmica: etiam ex æqualitate, in eadem erunt logarithmica ratione.

Hypoth.

Tres rationes A, B, C , aliæque tres D, E, F , binæ sunt in eadem ratione logarithmica, & earum est perturbata proportio logarithmica; sunt enim A ad B , & E ad F logarithmicè proportionales: necnon B ad C , & D ad E sunt logarithmicè proportionales.

Dico, ex æquali, A ad C , & D ad F , esse logarithmicè proportionales.

Præpar.

Rationum A, B, D , sumantur æquemultiplicatæ $3A, 3B, 3D$: & rationum C, E, F , aliæ sumantur æquemultiplicatæ $4C, 4E, 4F$.

Demonstr.

19. *h.* | Rationes $3A$ ad $3B$, & A ad B , sunt logari-
hypoth. | thmicè proportionales: rationes A ad B , & E
 19. *b.* | ad F , sunt logarithmicè proportionales: ratio-
 nes E ad F , & $4E$ ad $4F$, sunt logarithmicè
 17. *h.* | proportionales: ergo rationes $3A$ ad $3B$, & $4E$
hypoth. | ad $4F$, sunt logarithmicè proportionales. Et
 quoniâ B ad C , & D ad E rationes, logarithmicè
 7. *b.* | sunt proportionales: etiam $3B$ ad $4C$, & $3D$
 ad $4E$ rationes, logarithmicè sunt proportionales.
 27. *h.* | Ergo ex æquali, si $3A$ est altior, quàm $4C$;
 etiam $3D$ est altior, quàm $4F$: si æqualta; æque-
def. 12. b. | alta: si depressior; depressior. Ergo A ad C , &
 D ad F rationes, sunt logarithmicè proportionales. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 32. Prop. 32.

SI prima ratio ad secundam, logarithmicè fuerit, sicut prima quantitas ad secundam; tertia quoque ratio ad secundam, logarithmicè fuerit, sicut tertia quantitas ad secundam: etiam composita ex prima, & tertia ratione, ad secundam, erit logarithmicè, sicut aggregata quantitas

cx

ex prima, & tertia, ad secundam.

Hypoth.

Sint A, B, C rationes, & a, b, c , quantitates: & sit A ad B logarithmicè, sicut a ad b : item C ad B logarithmicè, sicut c ad b .

Dico $A+C$ ad B , esse logarithmicè, sicut $a+c$ ad b .

Demonstr.

<i>hypoth.</i>	Quoniam C ad B , est logarithmicè, sicut c ad
<i>def. 8. h.</i>	b : conuertèdo, B ad C , est logarithmicè, sicut b
<i>hypoth.</i>	ad c : Sed A ad B , est logarithmicè, sicut a ad b :
28. h.	ergo ex æquali A ad C , est logarithmicè, sicut a ad
22. h.	c : ergo componendo $A+C$ ad C , est logarithmi-
<i>hypoth.</i>	cè, sicut $a+c$ ad c . Sed C ad B est logarithmicè,
28. h.	sicut c ad b : ergo ex æquali $A+C$ ad B est lo-
	garithmicè sicut $a+c$ ad b . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 33. Prop. 33.

SI prima ratio ad secundam, eadem logarithmicè fuerit, quæ tertia ad quartam; fuerit autem, & quinta ad secundam, eadem logarithmicè, quæ sexta ad quartam: erit & composita prima cum quinta ad secundam, eadem, quæ composita tertia cum sexta ad quartam.

Hypoth.

Rationes A ad B , & C ad D , sunt proportionales: item E ad B , & F ad D , sunt proportionales.

Dico $A+E$ ad B , & $C+F$ ad D , esse proportionales.

De-

Demonstr.

hypoth. Quoniam E ad B , & F ad D , sunt logarithmicè proportionales:
def. 12. h. conuertendo B ad E , & D ad F , sunt logarithmicè proportionales:
hypoth. sed A ad B , & C ad D , sunt logarithmicè
29. h. proportionales: Ergo ex æquali A ad E , & C
12. h. ad F ; sunt logarithmicè proportionales: ergo
 componendo $A+E$ ad E , & $C+F$ ad F , sunt
hypoth. logarithmicè proportionales. Sed E ad B , &
29. h. F ad D , sunt logarithmicè proportionales. Er-
 go $A+E$ ad B , & $C+F$ ad D , sunt logarithmi-
 cè proportionales. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 34. Prop. 34.

SI rationes quatuor fuerint logarithmicè proportionales: composita ex duabus, altiore omnium, & depressiore omnium, altior est, quàm composita ex reliquis duabus.

Hypoth.

Sint rationes A ad B , & C ad D logarithmicè proportionales: Et esto A altior, quàm B , necnon altior quàm C . Et quoniam A altior est, quàm C : ergo B altior est, quàm D . Ergo A altior est omnium; & D depressior omnium.

Dico rationem $A+D$, altiore esse ratione $B+C$.

Pra-

Prepar.

Quoniam A altior est, quàm B : sumatur E ratio quacum composita B , facit rationem A : ut ita ratio A , sit eadem, quæ $B + E$. Item quoniam C altior est, quàm D : sumatur F ratio, quæ cum composita D , facit rationem C : ut ita ratio C , sit eadem, quæ $D + F$.

Demonstr.

hypoth. Quoniam A ad B , & C ad D , sunt logarithmicè proportionales: & est A , eadem, quæ
constr. $B + E$: & C , eadē, quæ $D + F$. ergo $B + E$ ad B ,
 11. *b.* & $D + F$ ad D , sunt logarithmicè proportionales: ergo dividendo, E ad B , & F ad D , sunt
 21. *b.* logarithmicè proportionales. Sed B altior est,
b. posth. quàm D : ergo E altior est, quàm F : compo-
 18. *b.* sitisque communiter B , & D rationibus; ergo
 4. 3. $B + E + D$ ratio, altior est, quàm $B + D + F$. Sed
constr. $B + E$, ratio eadem est, quæ A : & $D + F$, eadem quæ C : ergo $A + D$ altior est, quàm,
 | $B + C$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 35. Prop. 35.

Rationes proportionales, per conversionem rationis, sunt proportionales.

Hypoth.

Rationes A ad B , & C ad D sunt logarithmicè proportionales: & est A altior, quàm B : ideoque etiam C ,
 altior

altior est, quàm D .

Dico A ad $A-B$, esse logarithmicè, sicut C ad $C-D$.

Demonstr.

hypoth. $A; B: C; D$.

21. h. $A-B; B: C-D; D$.

def. 12. h. $B; A; D; C$.

29. h. $A-B; A: C-D; C$.

def. 12. h. $A; A-B: C; C-D$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 36. Prop. 36.

Rationes logarithmicè proportionales, per homologiam sunt logarithmicè proportionales.

Demonstr.

def. 12. h. Nam conuertendo, rationes fiunt proportionales: item homologas depressiores ab homologis altioribus decomponendo: & adcomponendo; & per conuersionem rationis: & diuendo: & æquemultiplicando, & æquesubmultiplicando: & permutando: & colligendo: & ex æquali in proportionem logarithmica ordinata: coniunctisque omni-fariam argumentis huiusmodi, quocunque ordine, per homologiam, logarithmicè proportionales fiunt. Quod &c.

Quare &c.

Petrus

Petrus Mengolus, Io. Galeatio Manzio, iuueni
studiosissimo. S.D.

*Q*uintum hoc elementum, de nouis, &
naturalibus logarithmis, cuiusque
rationis inseparabiliter proprijs, quo-
cum communicarem, neminem in
mea, aut cuiusquam alterius Mathe-
matici schola, satis noui dispositum, prater te, omnium
bonarum artium, & in primis Mathematicarum,
studiosissimum. Et hac profectio insignis felicitas,
in comparabili virtuti accessit, & meritis Excellen-
tissimi praeceptoris tui Cassini: quod te, tum frequen-
tem in Museo auditorem, tum in suis Astronomicis,
& Aquaticis laboribus, comitem indiuiduum, & so-
lertem nactus fuerit adiutorem. Itaque cum tuam
mihi consuetudinem, varijs hoc anno, quam ante con-
sueueras, offerres; mandavi, meum tui desiderium,
tibi significari: ut meorum etiam studiorum particeps
fieres, & consultor. Gratiam liberaliter fecisti, quam
volebam: meque domi aliquoties conuenisti, huius-

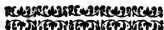
ſce opusculi partem hanc ſcriptitantem. Et ex me,
tum definitiones pracedentium elementorum, & ra-
tiones nominum, & propriam cuiusque utilitatem
elementi, necnon quasdam nobiliores demonſtratio-
nes audiſti ſparſim; tum vel maxime numerosam
methodum: qua hyperlogarithmorum, & hypologa-
rithmorum, & logarithmorum rationes mihi contigit
inuenire. tuque inuenti ſubtilitatem laudaſti, quod
mibi Deus liberaliter tribuit: atque utilitatem trigo-
metricam, ad ſaciliorem logarithmici canonis con-
ſtructionem, optime prauidiſti. Ex laude tua, pluri-
 mum proſeciſſe me fateor: nam alacrior factus, & ex
tecum communicatione vegetior, multarum conclu-
ſionum, quas prænoui euidentiſſimis arithmetiſis ar-
tiſicijs, quæ mihi ſupererant demonſtranda, media
lemmata reperire capi, longè ſalicius. Libellum
igitur hucusque non ſine tuo adminiculo perfe-
ctum, offero: ut ſermones indemonſtratos, quos it-
uicem habebamus, per te ipſum legendo poſſis comple-
re. Vale. meque, & labores meos, in primis Excel-
lentiffimo Caſſino, deinde alijs tuis, conſcholaribus,
& amicis, ut commendes, rogo.

GEOMETRIÆ SPECIOSÆ

ELEMENTVM QVINTVM.

DEFINITIONES.

I fferentia duarum quantitatum, quando prima superat secundam, dicitur, *Excessus primæ & secundæ.*

2 Quando verò prima superatur à secunda, dicitur, *Defectus primæ, & secundæ.*

3. Similes differentiæ dicuntur, *excessus excessibus, & defectus defectibus.*

4. Dissimiles verò, *excessus defectibus.*

5. Quatuor quantitates, dicuntur, *Arithmeticè dispositæ; cum primæ & secundæ, tertiæ & quartæ, fuerint similes, & æquales differentiæ.*

6. *Inversio Arithmetica, dicitur; cum quatuor quantitates arithmeticè dispositæ, prima & secunda, tertia & quarta, rursùm disponantur arithmeticè, secunda & prima, quarta & tertia.*

7. Permutatio Arithmetica, dicitur: cum quatuor quantitates arithmetice dispositæ, prima & secunda, tertia & quarta, rursus disponenter arithmetice, prima & tertia, secunda & quarta.

8. Si fuerint aliquot quantitates, atque alia totidem, & fuerint prima & secunda primarum, item prima & secunda secundarum, dispositæ arithmetice; fuerint quoque secunda & tertia primarum, item secunda & tertia secundarum, arithmetice dispositæ; & sic deinceps vsque ad ultimas: dicentur primæ similiter esse dispositæ arithmetice, atque secundæ.

9. Quod si prima & ultima primarum, item prima & ultima secundarum, fuerint arithmetice dispositæ; dicentur, ita dispositæ, ex æqualitate arithmetica.

10. Tres quantitates, dicentur, arithmetice ordinate; cum primæ & secundæ, secundæ & tertiæ, similes, & æquales fuerint differentia.

11. Plures quantitates, dicentur, arithmetice ordinate; cum ternæ deinceps fuerint arithmetice ordinate; id est, cum primæ & secundæ, secundæ & tertiæ, tertiæ & quartæ, & deinceps vsque ad ultimam, similes, & æquales fuerint differentia.

12. Series naturalis arithmetica, dicitur; cuius ordinatarum arithmetice quantitarum prima, dimidia est secundæ.

13. Quatuor quantitates, dicentur, Harmonice dispositæ, cum differentia primæ & secundæ, ad similem differ-

ren-

rentiam tertiæ & quartæ, rationem compositam habuerit ex rationibus, primæ ad tertiam, & secundæ ad quartam.

14. Inuersio Harmonica, dicitur; cùm quatuor quantitates harmonicè dispositæ, prima & secunda, tertia & quarta, rursus disponantur harmonicè, secunda & prima, quarta & tertia.

15. Permutatio Harmonica, dicitur, cùm quatuor quantitates harmonicè dispositæ, prima & secunda, tertia & quarta, rursus disponantur harmonicè, prima & tertia, secunda & quarta.

16. Si fuerint aliquot quantitates, atque aliæ totidem; & fuerint prima & secunda primarum, item prima & secunda secundarum, dispositæ harmonicè; fuerint quoque secunda & tertia primarum, item secunda & tertia secundarum, dispositæ harmonicè; & sic deinceps vsque ad vltimas: dicentur primæ similiter esse dispositæ harmonicè, atque secundæ.

17. Quòd si prima & vltima primarum, item prima & vltima secundarum, fuerint harmonicè dispositæ; dicentur, ita dispositæ, ex æqualitate harmonica.

18. Tres quantitates, dicentur, harmonicè ordinate; cum primæ & secundæ differentia, ad similem differentiam secundæ & tertiæ, fuerit sicut prima, quantitas ad tertiam.

19. Plures quantitates dicentur harmonicè ordinate, cum ternæ deinceps fuerint harmonicè ordinate: idest cum primæ & secundæ differentia, ad similem differentiam secundæ & tertiæ, fuerit vt prima ad tertiam; differentia

quo-

quoque secundæ & tertiæ, ad similem differentiam tertiæ & quartæ, fuerit sicut secunda ad quartam; & sic deinceps vsque ad vltimam.

20. Series naturalis harmonica, dicetur, cuius ordinarum harmonicè quantitatum prima, dupla est secundæ.

21. Si à rationali, series harmonica naturalis fuerit ordinata; & à quotoquouis ordinatorum terminorum quocunque fuerint deinceps assumpti, & aggregati: summa, dicetur, Prologarithmus.

22. Porro prologarithmus, dicetur Hyperlogarithmusearum rationum, quas habent inuicem, primus assumptus terminus, & proximus vltior vltimo, non assumptus.

23. Et earum rationum Hypologarithmus, dicetur, quas habent inuicem, vltimus assumptus terminus, & proximus prior primo, non assumptus.

24. Quantitas omni minor hyperlogarithmo earumdem rationum, & omni maior hypologarithmo, earumdem Logarithmus, dicetur.

25. Ex totenis deinceps Prologarithmorum series, dicetur: in qua, ex prioribus, dicetur, Primus; ex totidem immediatè sequentibus, Secundus; ex alijs deinceps totidem, Tertius Prologarithmus; & sic deinceps reliqui. Vt prologarithmorum, ex ternis à secundo, dicetur, Primus, qui ex secundo, tertio, & quarto fit collectis; Secundus, qui ex quinto, sexto, & septimo; Tertius, qui ex octauo, nono, & decimo; & ita deinceps.

26. Si

26. Si duo prologarithmi, ex inæqualibus multitudi-
ne terminis collecti fuerint; & cuius maior est multitudo
terminorum, eius termini singuli, per alteram multitudi-
nem fuerint æqualiter diuisi: siquidem factæ partes ordi-
natim sumptæ maiorum primùm terminorum, deinde mi-
norum, & collectæ totenæ, quota est sua maior multitudo
terminorum, maiores fuerint singulis terminis alterius
prologarithmi: maior profectò prologarithmus erit, ex
maioribus partibus; & dicetur, Perspectè maior.

27. Si verò factæ partes totenæ, minores fuerint sin-
gulis: erit profectò minor prologarithmus, ex minoribus
partibus; & dicetur Perspectè minor.

28. Si quatuor proportionalium, rationalis fuerit pri-
ma: quarta, dicetur, Productus secundæ & tertiæ. Et si-
gnificabitur charactere, ex vtrisque secundæ, ac tertiæ
characteribus deinceps conscriptis composito. vtpote ad
quam, rationalis habet rationem compositam ex ratio-
nibus ad tertiam, & ad secundam. Exempli gratiam. u ad
 a , est vt b ad ab . Item. u ad ab , est vt c ad abc .

29. Si verò quatuor proportionalium, rationalis fue-
rit secunda: quarta, dicetur, Fractio. & significabitur
charactere tertiæ, ante characterem primæ scripto, &
patrentheses clauso. Exempli gratia a ad u est vt b ad
 $b(a)$. Item. ab ad u est vt c ad $c(ab)$. Et c ad u , est
vt ab ad $ab(c)$.

30. Tertia autem, dicetur; Numerator fractionis: cu-
ius character, scribetur supra lineolam, vt in charactere
fra-

fractionis, b (a), numerator est b .

31. Et prima, dicetur, Denominator fractionis: cuius character, scribetur infra lineolam. ut in characterē fractionis b (a), denominator est a .

32. Numerosa ratio dicetur, cui eandem habet numerus ad numerum.

33. Non numerosa ratio dicetur, cui nulla numerosa est eadem.

34. Non numerosæ rationis logarithmus, dicetur, quantitas, minor omni logarithmo altioris numerosæ rationis, & maior omni logarithmo depressioris.

Theor-

Theorema prima Propositio prima.

SI trium inæqualium quantitatum, minima, non est minor, quàm secunda potestas differentiæ extremarum: ipsa differentia extremarum, minor est, ad rationalem, quàm ut minima, ad defectum minimæ, & mediæ.

Hypoth.

Sunto tres inæquales quantitates a , $a+b$, $a+b+c$: & esto a , non minor, quàm $b^2+2bc+c^2$.

Dico $b+c$; u : minorem esse, quàm a ; b .

Demonst.

hypoth. | $b^2+2bc+c^2$: non maior, quàm a .

8. 5. | $b^2+2bc+c^2$; $b+c$: non maior, quàm a ; $b+c$.

8. p. | $b^2+2bc+c^2$; $b+c$: $b+c$; u .

13. 5. | $b+c$; u : non maior, quàm a ; $b+c$.

8. 5. | a ; $b+c$: minor, quàm a ; b .

13. 5. | $b+c$; u : minor, quàm a ; b . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 2. Prop. 2.

CUm trium inæqualium numerorum, minimus, non est minor, quàm secunda potestas differentiæ extremorum; si defectus medij & maximi denominetur à minimo; defectus verò minimi & medij auctus vnitatem denominetur à maximo: fiunt duæ Fractiones; quarum summa, minor est, quàm differentia extremorum, vnitatem aucta, denominata à medio.

Dd

Hy-

Hypoth.

Sunto tres inæquales numeri a , $a+b$, $a+b+c$: & esto a , non minor, quàm $b^2+2bc+c^2$.

Dico $c(a)+b+u(a+b+c)$: minorem esse, quàm $b+c+u(a+b)$.

Demonstr.

$p. b.$ | $b+c$; u : minor est, quàm a ; b .

$p. 3.$ | $b+c+u$; u : minor, quàm $a+b$; b .

$3. 3.$ | $b+c+u$; $b+c$: maior, quàm $a+b$; a .

Itaque per 19. 7. productus $b+c$, per $a+b$: minor est quàm productus $b+c+u$, per a .

Additoque communi producto a , per $a+b$. productus $b+c+a$, per $a+b$: minor, quàm summa productorum $b+c+u$, per a ; & $a+b$, per a .

Et communiter multiplicando per c . productus $b+c+a$, per $a+b$, per c : minor, quàm summa productorum $b+c+u$, per a , per c ; & $a+b$, per a , per c .

Additoque communi producto a , per $b+u$, per $a+b$. summa productorum $b+c+a$, per $a+b$, per c ; & a , per $b+u$, per $a+b$: minor, quàm productus a , per $a+b+c$, per $b+c+u$.

Et communiter diuidendo, per a , per $a+b+c$, per $a+b$. $c(a)+b+u(a+b+c)$: minor, quàm $b+c+u(a+b)$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 3. Prop. 3.

SI trium inæqualium numerorum, defectus medij & maximi, auctus vnitatis, denominetur à minimo; defectus verò minimi & medij denominetur à maximo: fiunt duæ fractiones; quarum summa est maior, quàm differentia extremorum, vnitatis aucta, denominata à medio.

Hypoth.

Sunto tres inæquales numeri, a , $a+b$, $a+b+c$.

Dico $c+u$ $(a)+b$ $(a+b+c)$: maiorem esse, quàm $b+c+u$ $(a+b)$.

Demonstr.

Productus $c+u$, per $a+b+c$, per b : maior est producto a , per c , per b .

Additoque communi producto a , per b , per $a+b$. summa productorum $c+u$, per $a+b+c$, per b ; & a , per b , per $a+b$: maior est, quàm productus a , per b , per $a+b+c$.

Additoque communi producto $c+u$, per $a+b+c$, per a . summa productorum $c+u$, per $a+b+c$, per $a+b$; & a , per b , per $a+b$: maior est quàm productus a , per $b+c+u$, per $a+b+c$.

Et communiter diuidendo, per a , per $a+b+c$, per $a+b$. $c+u$ $(a)+b$ $(a+b+c)$: maior est, quàm $b+c+u$ $(a+b)$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 4. Prop. 4.

Quatuor termini arithmeticè dispositi, permutando, sunt arithmeticè dispositi.

Hypoth.

Quatuor termini $a, a+b, c, c+b$, sunt arithmeticè dispositi.

Dico permutando $a, c, a+b, c+b$ esse arithmeticè dispositos.

Demonstr.

def. 5. b. | Siquidem a , maior est, quàm c ; tantumdem
 | $a+b$, maior est, quàm $c+b$: si minor, minor. Er-
 | go $a, c, a+b, c+b$, sunt arithmeticè dispositi.
 | Quod &c. Quare &c.

Theor. 5. Prop. 5.

Si fuerint aliquot quantitates, in vna serie, similiter arithmeticè dispositæ, atque totidem, in altera: erunt ex æqualitate arithmetica, prima & vltima, in vna serie, item prima & vltima, in altera, dispositæ arithmeticè.

Hypoth.

Sint a, b, c , similiter dispositæ arithmeticè, atque aliæ totidem d, e, f .

Dico ex æqualitate arithmetica, esse dispositas arithmeticè, a, c , & d, f .

Demonstr.

def. 8. b. | Sunt enim a, b, d, e , arithmeticè dispositæ:
 | 4. b. | ergo permutando a, d, b, e , sunt arithmeticè
 | *def. 5. b.* | dispositæ: ergo differentia a, d , differentiæ b, e ,
 | similis

similis est, & æqualis. Similiter ostendetur differentia b, e , differentia c, f , similis, & æqualis: ergo differentia a, d , differentia c, f , similis est, & æqualis: ergo a, d, c, f , sunt arithmetice dispositæ: ergo permutando, a, c, d, f , sunt arithmetice dispositæ. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 6. Prop. 6.

A rithmetice dispositarum æquemultiplices, sunt arithmetice dispositæ.

Hypoth.

Sint arithmetice dispositæ $a, a+b, c, c+b$. quorum æquemultiplices $3a, 3a+3b, 3c, 3c+3d$.

Dico $3a, 3a+3b, 3c, 3c+3b$, esse dispositas arithmetice.

Demonstr.

19. 5. | Differentia $3a, 3a+3b$, ad differentiam $a, a+b$, æquemultiplex est, atque $3a$ ad a : sed $3a$
19. 5. | ad a , æquemultiplex est, atque $3c$ ad c : & $3c$
ad c , æquemultiplex: atque $3c+3b$ ad $c+b$: ergo differentia $3a, 3a+3b$, ad differentiam $a, a+b$, æquemultiplex est, atque differentia $3c, 3c+3b$ ad differentiam $c, c+b$. Sed differentia $a, a+b$, æqualis est differentia $c, c+b$: ergo differentia $3a, 3a+3b$, æqualis est differentia $3c, 3c+3b$.

Rur-

17. 7. | Rursum differentia $3a$, $3a+3b$, similis est dif-
 def. 5. b. | ferentiae a , $a+b$: & differentia a , $a+b$ similis dif-
 17. 7. | ferentiae c , $c+b$: & differentia c , $c+b$ similis dif-
 | ferentiae $3c$, $3c+3b$: Ergo differentia $3a$, $3a$
 | $+3b$, similis est, & æqualis differentie $3c$; $3c+3b$:
 def. 5. b. | Ergo $3a$, $3a+3b$, $3c$, $3c+3b$, sunt arithmetice
 | dispositæ. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 7. Prop. 7.

IN serie arithmetica naturali, aliquoteni ab vno, & ali-
 quoteni ab altero, per numeros alterutrorum multitu-
 dinis terminorum multiplicati; sicut primi producti, simi-
 liter secundi, sunt arithmetice dispositi: item tertij, & quar-
 ti, & sic deinceps.

Hypoth.

a , $a+1$, $a+2$. $a+3$, $a+4$, $a+5$.
 b , $b+1$, $b+2$, $b+3$. $b+4$, $b+5$, $b+6$, $b+7$.
 $4a$, $4a+4$, $4a+8$. $4a+12$, $4a+16$, $4a+20$.
 $3b$, $3b+3$, $3b+6$, $3b+9$. $3b+12$, $3b+15$, $3b+18$, $3b+21$.

Sint in serie arithmetica naturali duo termini, a , b : &
 sint ab a , terni; & ternorum primi a , $a+1$, $a+2$; secun-
 di $a+3$, $a+4$, $a+5$: & à b , sint quaterni; & quaternorum
 primi b , $b+1$, $b+2$, $b+3$; secundi, $b+4$, $b+5$, $b+6$, $b+7$.

Quoniam in serie arithmetica naturali proximorum
 differentie, sunt unitates: ergo alternorum, sunt binarii;
 tertiorum, ternarii; quaternorum, quaternarii; & sic deinceps.

ceps. Sunt autem primus primorum ex ternis, & primus secundorum, ab inuicem tertij: & primus primorum ex quaternis, & primus secundorum, ab inuicem quarti: ergo differentia $a, a+3$, est ternarius 3; & differentia $b, b+4$, & quaternarius 4. Multiplicentur itaque terni, per 4: & quaterni, per 3: & fiant multiplices terni, & quaterni primi; item terni, & quaterni secundi.

Dico multiplices primorum $4a+8, 4a+4, 4a, 3b, 3b+3, 3b+6, 3b+9$, esse similiter arithmetice dispositos, atque secundorum, $4a+20, 4a+16, 4a+12, 3b+12, 3b+15, 3b+18, 3b+21$.

Demonstr.

hypoth. Terminum $a+2, a+1, a$, sunt deinceps in serie arithmetica naturali, in qua sunt etiam termini $a+5, a+4, a+3$. Ergo $a+2, a+1, a$, sunt similiter arithmetice ordinati, atque $a+5, a+4, a+3$: & eorum æquemultiplices $4a+8, 4a+4, 4a$, atque $4a+20, 4a+16, 4a+12$.
def 6. b.
6. b.
sup. Defectus simplicium $a, a+3$, est ternarius: ergo earumdem quadruplicium defectus $4a, 4a+12$, est productus 3, per 4. Item defectus simplicium $b, b+4$, est quaternarius: ergo earumdem triplicium defectus $3b, 3b+12$, est productus 4 per 3. Sed productus 3 per 4, est æqualis producto per 3. ergo defectus $4a, 4a+12$, æqualis est defectui $3b, 3b+12$.
14. 7.
def. 5. b. Ergo $4a, 4a+12, 3b, 3b+12$, sunt arithmetice

cè

$a, a+1, a+2.$ $a+3, a+4, a+5.$
 $b, b+1, b+2, b+3.$ $b+4, b+5, b+6, b+7.$
 $4a, 4a+4, 4a+8.$ $4a+12, 4a+16, 4a+20.$
 $3b, 3b+3, 3b+6, 3b+9.$ $3b+12, 3b+15, 3b+18, 3b+21.$

4. *b.* | cè dispositi. Ergo permutando $4a, 3b, 4a+12,$
 5. *b.* | $3b+12,$ sunt arithmeticè dispositi. Ergo ex æqua-
 def. 8. *b.* | litate arithmetica, $4a+8, 4a+4, 4a, 3b,$ sunt si-
 | militer arithmeticè dispositi, atque $4a+20, 4a$
 | $+16, 4a+12, 3b+12.$

Ostendetur autem similiter vt supra, quod $3b,$
 $3b+3, 3b+6, 3b+9,$ sunt similiter arithmeti-
 cè dispositi, atque $3b+12, 3b+15, 3b+18,$
 5. *b.* | $3b+21.$ Ergo ex æqualitate arithmetica $4a+8,$
 def. 8. *b.* | $4a+4, 4a, 3b, 3b+3, 3b+6, 3b+9,$ sunt si-
 | militer arithmeticè dispositi, atque $4a+20, 4a$
 | $+16, 4a+12, 3b+12, 3b+15, 3b+18, 3b$
 | $+21.$ Quod &c.

Quare primi terni ab $a,$ & quaterni à $b,$ sunt similiter
 arithmeticè dispositi, atque secundi. Et eadem demon-
 stratione ostendemus, tum secundos, tum primos, esse si-
 militer arithmeticè dispositos, atque tertios, & atque quar-
 tos, & sic deinceps.

Theor. 8. Prop. 8.

Produci, compositam habent rationem producen-
 tium.

Hy-

Hypoth.

Esto quantitatū a, b , productus ab ; & quantitatū c, d , productus cd .

Dico $ab; cd: a; c, +b; d$.

Demonstr.

def. 28b | $ab; u: a; u, +b; u$.

def. 28b | $u; cd: u; c, +u; d$.

p. p. | $ab; cd: a; c, +b; d$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 9. Prop. 9.

Produkti communem habentes producentem, sunt vt producentes non communes.

Hypoth.

Esto quantitatū a, b , productus ab ; & quantitatū a, c , productus ac .

Dico $ab; ac: b; c$.

Demonstr.

8. h. | $ab; ac: b; a, +a; c$.

def. 5.6. | $b; a, +a; c: b; c$.

p. p. | $ab; ac: b; c$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 10. Propos. 10.

Fractiones eundem habentes denominatorem; sunt inter se, vt numeratores.

Ec

Hy

Hypoth.

Fractionum communis denominator esto a ; sunt numeratores b, c .

Dico $b (a); c (a): b; c$.

Demonstr.

def. 29h | $a; u: b; b (a)$.

def. 29h | $a; u: c; c (a)$,

11. 5. | $b; b (a): c; c (a)$.

2. p. | $b (a); c (a): b; c$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 11. Prop. 11.

Quatuor proportionalium quarta est fractio, in qua numerator est productus secundæ & tertiæ, denominator est prima.

Hypoth.

Sunt proportionales prima a , secunda b , tertia c .

Dico $a; b: c; cb (a)$.

Demonstr.

def. 29h | $a; u: c; c (a)$.

def. 28h | $u; b: c; cb$

10. h. | $c; cb: c (a); cb (a)$.

11. 5. | $u; b: c (a); cb (a)$.

p. p. | $a; b: c; cb (a)$. Quod &c. Quare &c.

Theor. 12. Prop. 12.

Fractiones, quarum numeratores æquales, reciproce sunt, ut denominatores.

Hy-

Hypoth.

Est fractionum numerator communis a ; & sunt denominatores b, c .

Dico $b; c: a(c); a(b)$.

Demonstr.

def. 29b | $b; u: a; a(b)$.

def. 29b | $c; u: a; a(c)$.

def. 6.5. | $u; c: a(c); a$.

p. p. | $b; c: a(c); a(b)$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 13. Prop. 13.

DVorum productorum, quorum producentes partim communes, partim sunt non communes, primo alterum denominante, fit eadem fractio; quæ, non communium producentium, primo alterum denominante.

Hypoth.

Sunto producti abc, dbc : quorum communis produciens, b, c ; non communes, a, d . Et denominante abc , numeratorem dbc ; necnon denominante a , numeratorem b , fiant fractiones $dbc(abc), d(a)$.

Dico $dbc(abc): d(a)$.

Demonstr.

def. 29b | $abc; u: dbc; dbc(abc)$.

2. p. | $abc; dbc: u; dbc(abc)$.

9. h. | $a; d: abc; dbc$.

11. 5. | $a; d: u; dbc(abc)$.

E c 2

$a; u:$

2. p. $a; u; d; dbc (abc).$
 def. 29b $a; u; d; d (a).$
 9. 5. $dbc (abc): d (a).$ Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 13. Prop. 13.

Fractiones, quarum numeratores æquales, & denominatores arithmetice dispositi, sunt harmonice dispositæ.

Hypoth.

Esto quatuor fractionum numerator communis a , & sunt denominatores arithmetice dispositi b, c, d, e .

Dico $a (b), a (c), a (d), a (e)$ esse harmonice dispositas.

Demonstr.

12. b. Si differentia b, c , est defectus: ergo reciprocè differentia $a (b), a (c)$, est excessus: & est differentia d, e , defectus: & reciprocè differentia $a (d), a (e)$ est excessus: Quod si differentia b, c , est excessus: etiam differentia d, e , est excessus: & differentia $a (b), a (c)$, reciprocè est defectus: necnon differentia $a (d), a (e)$, est defectus. Quare fractionum $a (b), a (c)$, & $a (d), a (e)$, similes sunt differentie. Esto differentia b, c , defectus. Ergo differentia $a (b), a (c)$ est excessus: item differentia $a (d), a (e)$.

hypoth. $c - b = e - d$.

pro-

producendo per $a d e$, & $a b c$.

9. b. $a r d e \rightarrow a b d e$; $a h c e \rightarrow a b c d$; $a d e$; $a b c$; $d e$; $b c$.
denominando communiter per $b c d e$.

13. b. $a (b) \rightarrow a (c)$; $a (d) \rightarrow a (e)$; $d e$; $b c$.

8. b. $d e$; $b c$; d ; b ; c .

12. b. d ; b ; $a (b)$; $a (d)$.

12. b. e ; r ; $a (c)$; $a (e)$.

P. P. $d e$; $b c$; $a (b)$; $a (d)$, $+ a (c)$; $a (e)$.

11. 5. $a (b) \rightarrow a (c)$; $a (d) \rightarrow a (e)$; $a (b)$; $a (d)$,
 $+ a (c)$; $a (e)$.

def. 13. b. $a (b)$, $a (c)$, $a (d)$, $a (e)$ sunt harmonicè dispositæ. Quod &c.

Similiter ostendetur, si differentia b , c , est excessus.

Quare &c.

Theor. 15. Prop. 15.

FRactiones, quarum numeratores æquales, & denominatores arithmetice ordinati, sunt harmonicæ ordinatæ.

Hypoth.

Estō fractionum numerator communis a : & sunt denominatores arithmetice ordinati, b , c , d , e .

Dico $a (b)$, $a (c)$, $a (d)$, $a (e)$ esse harmonicè ordinatas.

Demonstr.

hypoth. b , c , d , sunt arithmetice ordinati.

b , c ,

def. 5. b.	b, c, d , sunt arithmetice dispositi.
14. b.	$a(b), a(c), a(e), a(d)$, sunt harmonicè dispositæ.
def. 13 b.	Differentia $a(b), a(c)$, ad similem differentiam $a(c), a(d)$, rationem habet compositam ex rationibus, $a(b)$ ad $a(c)$, & $a(c)$ ad $a(d)$: idest eandem, quàm habet $a(b)$ ad $a(d)$.
def. 18 b.	$a(b), a(c), a(d)$, sunt harmonicè ordinatæ.
sup.	$a(c), a(d), a(e)$, sunt harmonicè ordinatæ.
def. 19 b.	$a(b), a(c), a(d), a(e)$, sunt harmonicè ordinatæ. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 16. Prop. 16.

SI aliquot fractiones, aliæque totidem, communem habentes numeratorem, denominatores habuerint similiter arithmetice dispositos, erunt & ipsæ similiter harmonicè dispositæ.

Hypoth.

Sunto tres fractiones, aliæque tres, quarum communis numerator a : sint autem denominatores b, c, d , similiter arithmetice dispositi, atque denominatores e, f, g .

Dico $a(b), a(c), a(d)$, similiter harmonicè dispositas esse, atque $a(e), a(f), a(g)$.

Demonstr.

hypoth. | b, c, d , sunt similiter arithmetice dispositi, atque e, f, g .

$b, c, e,$

def. 8. b. b, c, e, f , sunt arithmetice dispositi.
 c, d, f, g , sunt arithmetice dispositi.
 14. b. $a (b), a (c), a (e), a (f)$, sunt harmonicè dispositæ:
 $a (c), a (d), a (f), a (g)$, sunt harmonicè dispositæ.
 def. 16 b $a (b), a (c), a (d)$, sunt similiter harmonicè dispositæ, atque $a (e), a (f), a (g)$. Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 17. Prop. 17.

IN serie arithmetica, non maior, quàm dimidius termini proximi, non est medius.

Hypoth.

Sunto in serie arithmetica, tres termini a, b, c .

Dico b , maiorem esse, quàm dimidium, ad c .

Demonstr.

Est b , non maior, quàm dimidius ad c , si potest: eritque b , equalis, vel minor, quàm dimidius ad c : eritque differentia b, c , defectus: cuius similis differentia a, b , erit defectus.
 def. 10. b, c : non maior, quàm dimidius.
 hypoth. ab : non maior, quàm c .
 19. 7. b : non maior, quàm $c - b$.
 def. 10. b. $c - b$: $b - a$.
 b : non maior, quàm $b - a$.
 $b + a$: non maior, quàm b . quod est absurdum.
 b non

b non est dimidius ad c . Quod &c.
Quare &c.

Theor. 18. Prop. 18.

IN serie harmonica, terminus non minor, quàm duplus termini proximi, non est medius.

Hypoth.

Sunt in serie harmonica tres termini a, b, c .

Dico b , minorem esse, quàm duplum, ad c .

Demonstr.

def. 18. b | Esto b , non minor, quàm duplus ad c , si potest. eritque differentia b, c , excessus: item differentia a, b , erit excessus.

def. 18. b | $a - b; b - c: a; c$.

hypoth. | $b; c$: non minor, quàm duplus.

19. 7. | b : non minor, quàm $2c$.

| $b - c$: non minor, quàm c .

14. 5. | $a - b$: non minor, quàm a . Quod est absurdum.

| b , minor est, quàm duplus ad c . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 19. Prop. 19.

QUælibet quantitas, & omnes eius multiplices ordinatæ, sunt in serie arithmetica naturali.

Hypoth.

Esto quantitas u , cuius multiplices ordinatæ $2u, 3u, 4u$, & c .

Dico

Dico u , $2u$, $3u$, $4u$, & c . esse in serie arithmetica naturali.

Demonstr.

hypoth. | Omnes differentiae u , $2u$, & $2u$, $3u$, & $3u$,
def. 12. b | $4u$, & reliquæ, sunt similes, & æquales ipsi ratio-
 | nali u : & est u ad $2u$ dimidia. Ergo u , $2u$, $3u$,
 | $4u$, & c . sunt in serie arithmetica naturali.
 | Quod &c.

Quare &c.

Theor. 20. Prop. 20.

Quælibet quantitas, & omnes eius submultiplices ordinatæ, sunt in serie harmonica naturali.

Hypoth.

Esto quantitas u , cuius submultiplices u (2), u (3), u (4), &c.

Dico u , u (2), u (3), u (4), &c. esse in serie harmonica naturali.

Demonstr.

19. b. | u , 2, 3, 4, &c. sunt in serie arithmetica.
15. b. | u , u (2), u (3), u (4), &c. sunt in serie har-
 | monica.
hypoth. | u ; u (2): est dupla.
def. 20 b | u , u (2), u (3), u (4), &c. sunt in serie har-
 | monica naturali. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 21. Prop. 21.

IN duabus seriebus arithmeti-
cis naturalibus, termini
sunt similiter proportionales, in proportione ordinata.

Hypoth.

Sint duæ series arithmeticae naturales : vna $a, 2a, 3a, 4a, \&c.$ altera $b, 2b, 3b, 4b, \&c.$

Dico $a, 2a, 3a, 4a$, esse similiter proportionales atque $b, 2b, 3b, 4b$, in proportione ordinata.

Demonstr.

def. 11. b. Defectus deinceps $a, 2a, 3a, 4a$, sunt æquales inter se, & ipsi primo termino a . item defectus deinceps $b, 2b, 3b, 4b$, sunt æquales inter se, & ipsi b .

def. 12. b. $a; 2a: b; 2b.$

2. p. $2a; 3a: 2b; 3b:$

2. p. $3a; 4a: 3b; 4b.$

def. 18. 5 $a, 2a, 3a, 4a$, sunt similiter proportionales, atque $b, 2b, 3b, 4b$, in proportione ordinata. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 22. Prop. 22.

IN duabus seriebus harmonicis naturalibus, termini sunt similiter proportionales, in proportione ordinata.

Hypoth.

Sint duæ series harmonicae naturales : vna $a, a(2), a(3), a(4)$: altera $b, b(2), b(3), b(4)$.

Dico

Dico $a, a(2), a(3), a(4)$, esse similiter proportionales, atque $b, b(2), b(3), b(4)$, in proportione ordinata.

Demonstr.

def. 20b	$a, a(2); b, b(2).$
2. p.	$a, -- a(2); a(2): b, -- b(2); b(2).$
	Est, si potest, $a(2); a(3):$ maior, quàm $b(2); b(3).$
4. 3.	$a(2); a(2) --- a(3):$ minor, quàm $b(2); b(2) --- b(3).$
p. 3.	$a, -- a(2); a(2) --- a(3):$ minor quàm $b, -- b(2); b(2) --- b(3).$
def. 18b	$a, -- a(2); a(2) --- a(3): a; a(3).$
def. 18b	$b, -- b(2); b(2) --- b(3): b; b(3).$
p. 3.	$a; a(3):$ minor, quàm $b; b(3).$
def. 20b	$a(2); a: b(2); b.$
p. 3.	$a(2); a(3):$ minor, quàm $b(2); b(3).$ contra suppositum.
	$a(2); a(3): b(2); b(3).$
sup.	$a(3); a(4): b(3); b(4).$
def. 18.5	$a, a(2), a(3), a(4)$ sunt similiter proportionales, atque $b, b(2), b(3), b(4)$ in proportionem ordinata. Quod &c. Quare &c.

Theor. 23. Prop. 23.

DVarum serierum naturalium arithmetice, & harmonicè, inter æqueordinatos terminos, medij pro-

Ff 2

por-

portionales sunt æquales.

Hypoth.

Sint duæ series naturales: vna arithmetica, ab a ; altera harmonica, à b . & sint quarti termini; in arithmetica, $4a$; in harmonica, b (4). sit autem inter a , b , media proportionalis c .

Dico c , mediam proportionalem esse, inter $4a$, & b (4).

Demonstr.

19. h. | Quoniam $4a$, b (4), sunt quarti termini, in
20. h. | suis seriebus: $4a$ ad a , est quadruplus: & b (4) ad
| b subquadruplus.

$4a$; a ; b ; b (4).

hypoth. | a ; c ; c ; b .

p. p. | $4a$; c ; c ; b (4). Quod &c.

Quare &c.

Theor. 24. Prop. 24.

IN serie arithmetica duo termini, cum æqueordinatis in harmonica, sunt reciproçè proportionales.

Hypoth.

Sint in serie arithmetica duo termini $3a$, $4a$: & in harmonica duo æqueordinati b (3), b (4).

Dico $3a$; $4a$; b (4); b (3).

Prepar.

Assumatur inter æqueordinatos $3a$, & b (3), medius proportionalis c .

De-

Demonstr.

constr. | $3a; c; c; b$ (3).
 23. *b.* | $4a; c; c; b$ (4).
 2. *p.* | $c; 4a; b$ (4); c .
 p. *p.* | $3a; 4a; b$ (4); b (3). Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 25. Prop. 25.

Series naturales, arithmetica, & harmonica, plures terminos habent, quàm quot quisque dixerit, & cuiusque numerosæ rationis.

Demonstr.

20. *g.* | Nam numeri plures sunt, quàm quot quisque
 19. *b.* | dixerit, secundum quos accepti multiplices ad
 20. *b.* | primum terminum in serie arithmetica, & sub-
 multiplices ad primum in harmonica, sunt plures
 termini, quàm quot quisque dixerit.

Quod si multiplices accepti fuerint, secundum
 21. *b.* | numeros numerosæ rationis: erunt in arithmeti-
 ca serie termini, eandem numerosam habentes
 rationem. item si accepti fuerint submultiplices:
 24. *b.* | erunt in harmonica, termini, eandem reciprocè
 numerosam habentes rationem.

Deinde numeri bini, eandem numerosam ha-
 bentes rationem, minimi omnium, & minimorum
 30. *g.* | æquemultiplices numeri, secundum plures, quàm
 quot quisque dixerit numeros, possunt accipi: se-
 cun-

sup. | cundum quos acceptos binos numeros, termini
multiplices in arithmetica, & submultiplices in
harmonica, possunt accipi bini plures, quam quot
quisque dixerit, eandem numerosam habentes
rationem.

Quare &c.

Theor. 26. Prop. 26.

IN serie arithmetica naturali ab vnitare, termini sunt,
vnitas, & omnes numeri ordinatim accepti,

Demonstr.

19. b. | Nam in serie arithmetica naturali ab vnitare,
omnes termini sunt, ipsa vnitas, & omnes mul-
tiplices ad vnitatem, ordinatim accepti: sed nu-
meri sunt multiplices ad vnitatem; & eorum ordo,
est idem multiplicium. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 27. Prop. 27.

IN serie harmonica naturali à rationali, termini sunt, ipsa
rationalis, & fractiones, pro communi numeratore,
habentes rationalem, & pro denominatoribus, habentes
ordinatim omnes numeros.

Demonstr.

26. b. | Nam in serie harmonica naturali à rationali,
termini sunt, ipsa rationalis, & omnes eius sub-
26. b. | multiplices ordinatim accepti. Sed fractiones,

in

in quibus ipsa rationalis est numerator communis, & omnes numeri sunt denominatores, ipsæ sunt submultiplices ad rationalem; & earum ordo, est idem ordo numerorum, per quos ipsæ submultiplices ordinantur. Ergo &c,
Quare &c.

Theor. 28. Prop. 28.

SI fuerint duæ series totidem terminorum; & inter primos, idem fuerit medius proportionalis, qui inter secundos, inter tertios, & deinceps inter æqueordinatos: siquidem in prima serie, sunt quatuor arithmetice dispositi; in secunda serie, sunt quatuor harmonicè dispositi.

Hypoth.

Sint in prima serie, quatuor arithmetice ordinati, $a, a+b, c, c+b$: sit medius d : & sint in altera serie ordinati $d_2(a), d_2(a+b), d_2(c), d_2(c+b)$.

Dico $d_2(a), d_2(a+b), d_2(c), d_2(c+b)$ esse harmonicè dispositos.

Demonstr.

hypoth. | Quoniam a ad d , est vt d ad $d_2(a)$;
11. b. | idest quatuor proportionalium prima quantitas
est a , secunda & tertia est d ergo quarta est fra-
ctio, cuius numerator, secunda potestas d ; deno-
minator, prima quantitas a . Similiter ostende-
tur quod $d_2(a+b)$, est secunda potestas d , de-
nominata per $a+b$: & $d_2(c)$, secunda potes-
testas d , denominata per c : & denique d_2
($c+b$),

($c+b$), secunda potestas d , denominata per $c+b$:
 Ergo $d2(a)$, $d2(a+b)$, $d2(c)$, $d2(c+b)$, sunt
 quatuor fractiones: quarum numerator commu-
 nis, secunda potestas d ; denominatores verò,
 sunt quatuor arithmetice dispositi, a , $a+b$, c , c
 14. h. $\rightarrow d$. Ergo. $d2(a)$, $d2(a+b)$, $d2(c)$, $d2(c+b)$,
 sunt harmonicè dispositæ. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 29. Propos. 29.

QVorum productorum quidam sunt communes, qui-
 dam non communes producentes, aggregatum, est
 productus producentium communium, & aggreg-
 ati producentium non communium.

Hypoth.

Duorum productorum ab , ac , communis produ-
 cens esto a : non communes sunt b , c ; quorum sum-
 ma d .

Dico $ab+ac$: ad .

Demonstr.

9. h. $| ab; ac: b; c.$
 2. p. $| ab+ac; ac: b+c; c.$
 hypoth. $| b+c: d.$
 7. 5. $| ab+ac; ac: d; c.$
 9. h. $| ad; ac: d; c.$
 11. 5. $| ab+ac; ac: ad; ac.$
 5. 5. $| ab+ac: ad. \text{ Quod \&c. Quare \&c.}$

Theor. 30. Prop. 30.

QVorum productorum quidam sunt communes, quidam non communes, & inæquales producentes, differentia, est productus producentis communis, & differentiarum producentium non communium.

Hypoth.

Duorum productorum *ab*, *ac*, communis producens esto *a*, non communes sunt *b*, *c*: & esto *b* maior, quam *c*; quorum differentia *d*.

Dico *ab* --- *ac*: *ad*.*Demonstr.*

9. h.		<i>ab</i> ; <i>ac</i> : <i>b</i> ; <i>c</i> .
2. p.		<i>ab</i> --- <i>ac</i> ; <i>ac</i> : <i>b</i> --- <i>c</i> ; <i>c</i> .
hypoth.		<i>b</i> --- <i>c</i> : <i>d</i> .
7. 5.		<i>ab</i> --- <i>ac</i> ; <i>ac</i> : <i>d</i> ; <i>c</i> .
9. b.		<i>ad</i> ; <i>ac</i> : <i>d</i> ; <i>c</i> .
11. 5.		<i>ab</i> --- <i>ac</i> : <i>ad</i> . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 31. Prop. 31.

QVatuor proportionalium productus extremorum, est æqualis productio mediorum.

*Hypoth.*Sunt proportionales *a*; *b*: *c*; *d*.Dico *ad*: *bc*.*Præpar.*Assumatur productus alternorum *ac*.

Gg

De-

Demonstr.

9. b. | ac; ad: c; d.
 9. h. | ac; bc: a; b.
 hypoth. | a; b: c; d.
 11. 5. | ac; ad: ac; bc.
 9. 5. | ad: bc. Quod &c.
 Quare &c.
-

Theor. 32. Prop. 32.

Quatuor termini, quorum extremorum productus est æqualis producto mediorum, sunt proportionales.

Hypoth.

Quatuor terminorum *a, b, c, d*, productus extremorum *ad*, & productus mediorum *bc*, sunt æquales,

Dico *a; b: c; d*.

Præpar.

Assumatur productus alternorum *ac*.

Demonstr.

7. 5. | ac; bc: ac; ad.
 9. b. | ac; bc: a; b.
 9. h. | ac; ad: c; d.
 11. 5. | a; b: c; d. Quod &c.
 Quare &c.
-

Theor. 33. Prop. 33.

SI fuerint duæ series totidem terminorum; & inter primos idem fuerit medius proportionalis, qui inter secundum

cundos, inter tertios, & deinceps inter æqueordinatos : si-
quidem in prima serie, sunt quatuor harmonicè dispositi ;
in secunda serie, sunt quatuor arithmeticè dispositi.

Hypoth.

Sint in prima serie quatuor harmonicè ordinati $a, b, c,$
 d : & sit medius e : & sint in altera serie ordinati $e_2(a), e_2-$
 $(b), e_2(c), e_2(d)$.

Dico $e_2(a), e_2(b), e_2(c), e_2(d)$, esse arithmeticè
dispositos.

Demonstr.

def. 13. b	$a - b; c - d: a; c, + b; d.$
8. h.	$ab; cd: a; c, + b; d.$
11. 5.	$a - b; c - d: ab; cd.$
30. &	$acd - bcd: abc - abd.$
31. b.	adhibito communi producente e_2 .
9. h.	$e_2acd - e_2bcd: e_2abc - e_2abd.$
	communiter denominando per $abcd$.
10. & 13. h.	$e_2(b) - e_2(a): e_2(d) - e_2(c).$
def. 5. b.	$e_2(a), e_2(b), e_2(c), e_2(d)$, sunt arithmeticè
dispositi. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 34. Prop. 34.

Quatuor termini harmonicè dispositi, permutando,
sunt harmonicè dispositi.

Hypoth.

Sint quatuor termini a, b, c, d , harmonicè dispositi.

G g 2

Dico

Dico permutando a, c, b, d esse harmonicè dispositos.

Prepar.

Assumatur quælibet quantitas e , & fiat

$a; e; e; f.$

$b; e; e; g.$

$c; e; e; h.$

$d; e; e; l.$

Demonstr.

hypoth. | a, b, c, d sunt harmonicè dispositi.

33. *b.* | f, g, h, l sunt arithmeticè dispositi.

4. *b.* | f, b, g, l sunt arithmeticè dispositi.

28. *b.* | a, c, b, d sunt harmonicè dispositi. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 35. Prop. 35.

SI fuerint aliquot quantitates in una serie, similiter harmonicæ dispositæ, atque aliæ totidem, in altera: erunt ex æqualitate harmonica, prima & vltima, in vna serie, item prima & vltima, in altera, dispositæ harmonicè.

Hypoth.

Sint a, b, c similiter harmonicè dispositæ, atque aliæ totidem $d, e, f.$

Dico ex æqualitate harmonica, esse dispositas harmonicè, a, c , & $d, f.$

Prepar.

Assumatur quælibet quantitas g . & fiat

$a; g;$

$a; g; g; h$

$b; g; g; k$

$c; g; g; l$

$d; g; g; m$

$e; g; g; n$

$f; g; g; o.$

Demonstr.

def. 16b | a, b, d, e sunt harmonicè dispositæ.

33. b. | h, k, m, n sunt arithmeticè dispositæ.

def. 16b | b, c, e, f sunt harmonicè dispositæ.

33. b. | k, l, n, o sunt arithmeticè dispositæ.

def. 8. b. | h, k, l sunt similiter arithmeticè dispositæ, atque $m, n, o.$

5. b. | h, l, m, o sunt arithmeticè dispositæ.

28. b. | a, c, d, f sunt harmonicè dispositæ. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 36. Prop. 36.

Harmonicè dispositarum æque submultiplices, sunt harmonicè dispositæ.

Hypoth.

Sint harmonicè dispositæ a, b, c, d : quarum æque submultiplices $a(3), b(3), c(3), d(3)$.

Dico $a(3), b(3), c(3), d(3)$ esse harmonicè dispositas.

Præpar.

Assumatur quælibet quantitas e . & fiat

$a; e:$

$a; e; e; f$
 $b; e; e; g$
 $c; e; e; h$
 $d; e; e; l$

Et quotuplices sunt a, b, c, d ad $a(3), b(3), c(3), d(3)$, totuplices accipiantur ipsarum f, g, h, l , quæ quæ sint $3f, 3g, 3h, 3l$.

Demonstr.

<i>hypoth.</i>	a, b, c, d , sunt harmonicè dispositæ,
<i>33. b.</i>	f, g, h, l sunt arithmeticè dispositæ.
<i>6. h.</i>	$3f, 3g, 3h, 3l$ sunt arithmeticè dispositæ.
<i>prepar.</i>	$a(3); e; f; 3f$.
<i>prepar.</i>	$a; e; e; f$.
<i>p. p.</i>	$a(3); e; e; 3f$.
<i>sup.</i>	$b(3); e; e; 3g$.
<i>sup.</i>	$c(3); e; e; 3h$.
<i>sup.</i>	$d(3); e; e; 3l$.
<i>28. b.</i>	$a(3), b(3), c(3), d(3)$ sunt harmonicè dispositæ. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 37. Prop. 37.

SI fuerint aliquot primæ quæritates, arithmeticè similiter dispositæ, atque altæ totidem secundæ, utræque in vna serie: fuerint autem & altæ totidem quantitates primæ, altæque totidem secundæ in altera: & fuerit vna eadem quantitas media proportionalis inter primas primarum, & in-

& inter secundas primarum, & deinceps inter æqueordinatas; item inter primas secundarum, & inter secundas, & deinceps inter æqueordinatas: erunt in secunda serie primæ similiter harmonicè ordinatæ, atque secundæ.

Demonstr.

def. 8. b. Quoniam enim primarum in prima serie prima, & secunda; & secundarum in prima serie prima, & secunda, sunt arithmeticè dispositæ: constat, quod etiam in secunda serie primarum prima, & secunda; & secundarum prima, & secunda, sunt harmonicè dispositæ. constat similiter, quod in secunda serie, primarum secunda, & tertia; & secundarum secunda, & tertia sunt harmonicè dispositæ. Et ita deinceps vsque ad ultimas primarum, & secundarum. Quare primæ in secunda serie, sunt similiter harmonicè ordinatæ, atque secundæ.

Theor. 38. Prop. 38.

SI fuerint aliquot primæ quantitates harmonicè similiter dispositæ, atque aliæ totidem secundæ, utræque in vna serie: fuerint autem & aliæ totidem quantitates primæ, aliæque totidem secundæ, in altera serie: & fuerit vna eadem quantitas media proportionalis inter primas primarum, & inter secundas primarum, & deinceps inter æqueordinatas; necnon media proportionalis inter primas secundarum, & inter secundas secundarum, & deinceps

ceps inter æquordinatas: erunt in altera serie, primæ similiter arithmetice dispositæ, atque secundæ.

Demonst.

def. 16b | Quoniam enim primarum in prima serie, prima & secunda, & secundarum in prima serie, prima & secunda, sunt harmonicè dispositæ: constat, quod & in secunda serie, primarum prima & secunda, & secundarum prima & secunda, sunt arithmetice dispositæ. item ostendetur, quod primarum in secunda serie secunda, & tertia, & secundarum secunda & tertia, sunt arithmetice dispositæ. & sic deinceps usque ad ultimas primarum, & secundarum. Quare primæ in secunda serie, sunt similiter arithmetice dispositæ, atque secundæ.

Theor. 39. Prop. 39.

Inter duas quantitates media proportionalis, eadem est etiam inter submultiplicem unius, & æquemultiplicem alterius.

Hypoth.

Esto inter duas a , b , media proportionales c : & esto ipsius a , submultiplex $a(3)$; & ipsius b , æquemultiplex $3b$.

Dico $a(3)$; c ; c ; $3b$.

Demonstr.

hypoth. | $a(3)$; a ; b ; $3b$.

hypoth. | a ; c ; c ; b .

p. p. | $a(3)$; c ; c ; $3b$. Quod &c. Quare &c.

Theor. 40. Prop. 40.

IN serie harmonica naturali, aliquoteni ab vno, & aliquoteni ab altero, per numeros alterutrorum multitudinis terminorum submultiplicati; sicut primi quotientes, similiter secundi, sunt harmonicè dispositi: item tertij, & quarti, & sic deinceps.

Hypoth.

Sint in serie harmonica naturali duo termini a, b : & ab a , sumantur terni subquadrupli; & à b , quaterni subtripli.

Dico primos ternos subquadruplos ab a , & primos subtriplos à b , similiter esse dispositos harmonicè; atque secundos subquadruplos ternos ab a , & secundos subtriplos quaternos à b .

Prepar.

Ordinetur series arithmetica naturalis: in qua sint, c æqueordinatus, atque a ; & d æqueordinatus, atque b . sumanturque quadrupli terni à c , & tripli quaterni à d . sumatur etiam inter a , & c medius proportionalis e .

Demonstr.

constr. Quoniam e , medius proportionalis est inter a ,
 c : medius etiam proportionalis est inter b , d ; &
 23. b . inter æqueordinatos terminos in vtraque serie natu-
 35. b . turali arithmetica, & harmonica. item est medius
 proportionalis inter multiplices terminorum arithmeticae seriei naturalis, & inter æque-
 7. b . multiplices terminorum harmonicae. sed quadrupli terni à c , & tripli quaterni à d , primi, sunt similiter

Hh

ari.

37. b. | arithmetice dispositi, atque secundi; item, atque
 | tertij, atque quarti, & deinceps. Ergo etiam sub-
 | quadrupli terni ab a , & subtriplici quaterni à b , pri-
 | mi, sunt similiter harmonicè dispositi, atque se-
 | cundi; item, atque tertij, atque quarti, & deinceps.
 | Quod &c.

Quare &c.

Theor. 41. Propos. 41.

Summa fractionum communem habentium denomi-
 natorem, est summa numeratorum, ab eodem deno-
 minatore denominata.

• *Hypoth.*

Fractiones $a(b)$, $c(b)$ communem habent denomina-
 torem: numeratorum summa est $a+c$.

Dico $a(b) + c(b) : a+c(b)$.

Demonstr.

10. b. | $a(b)$; $c(b)$: a ; c .
 2. p. | $a(b) + c(b)$; $c(b)$: $a+c$; c .
 10. b. | $a+c(b)$; $c(b)$: $a+c$; c .
 11. 5. | $a(b) + c(b)$; $c(b)$: $a+c(b)$; $c(b)$.
 9. 5. | $a(b) + c(b)$: $a+c(b)$. Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 42. Prop. 42.

Differentia fractionum communem habentium deno-
 minatorem, est differentia numeratorum, ab eo-
 dem

dem denominatore denominata.

Hypoth.

Fractiones $a(b)$, $c(b)$, communem habent denominatorem b ; differentia numeratorum est $a - c$.

Dico $a(b) - c(b)$: $a - c(b)$.

Demonstr.

10. b.		$a(b)$; $c(b)$: a ; c .
2. p.		$a(b) - c(b)$; $c(b)$: $a - c$; c .
10. b.		$a - c(b)$; $c(b)$: $a - c$; c .
11. s.		$a(b) - c(b)$; $c(b)$: $a - c(b)$; $c(b)$.
9. s.		$a(b) - c(b)$: $a - c(b)$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 43. Prop. 43.

DVorum inæqualium numerorum, unitas denominata à minore, & differentia denominata à maiore, sunt fractiones duæ, quarum summa est maior, quàm differentia eorundem, aucta unitate, denominata à maiore.

Hypoth.

Sunt duo inæquales numeri, minor a , maior $a + b$.

Dico $1(a) + b(a + b)$: maiorem esse, quàm $b + 1(a + b)$.

Demonstr.

12. b.		$1(a)$; $1(a + b)$: $a + b$; a .
		$1(a)$: maior quàm $1(a + b)$.
		communiter addatur $b(a + b)$.
41. b.		$1(a) + b(a + b)$: maior est, quàm $b + 1(a + b)$.
		Quod &c. Quare &c.

Theor. 44. Prop. 44.

Qualibet quantitate, à se ipsa, & à suis deinceps per ordinem multiplicibus, denominata; fit series harmonica naturalis.

Hypoth.

Esto quælibet quantitas a , eiusque multiplices $2a$, $3a$, $4a$, & deinceps.

Dico $a(a)$, $a(2a)$, $a(3a)$, $a(4a)$, & deinceps esse seriem harmonicam naturalem.

Præpar.

Esto rationalis u : & à rationali ordinetur series harmonica naturalis u , $u(2)$, $u(3)$, $u(4)$, & deinceps.

Demonstr.

def. 29b | a ; u : a ; $a(a)$.

9. 5. | u : $a(a)$.

12. b. | $a(a)$; $a(2a)$: $2a$; a : u ; $u(2)$ dupla.

9. 5. | $a(2a)$: $u(2)$.

sup. | $a(3a)$: $u(3)$.

sup. | $a(4a)$: $u(4)$.

def. 20b | $a(a)$, $a(2a)$, $a(3a)$, $a(4a)$, est series harmonica naturalis. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 45. Prop. 45.

SI fuerint duo prologarithmi, ex terminis ab unitate; alter, ex quocunque terminis; alter, ex totidem, & vno amplius: erit qui ex pluribus, eo qui ex paucioribus, perspectè maior.

Hy-

Hypoth.

Sunto duo prologarithmi, ex terminis ab vnitate: alter *A*, ex tot terminis, quotus est numerus *b*: alter *C*, ex tot, quotus est *d*. & esto *d*, vnitate maior, quàm *b*.

Dico *C*, perspectè maiorem esse, quàm *A*.

Prepar.

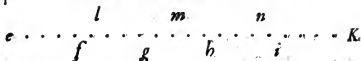
$$\begin{array}{ccccccc} & & l & & m & & n \\ e & \cdots & f & \cdots & g & \cdots & h & \cdots & i & \cdots & k \end{array}$$

Sumatur numerus *b* toties, quotus est *d*: & sint sumpti numeri *ef*, *fg*, *gh*, *hi*, *ik*. Item sumatur numerus *d* toties, quotus est *b*: & sint sumpti *el*, *lm*, *mn*, *nk*.

Demonstr.

16. 7. | Quoniam productus *b* per *d*, est æqualis producto *d* per *b*: summa numerorum *ef*, *fg*, *gh*, *hi*, *ik*, est æqualis summæ numerorum *el*, *lm*, *mn*, *nk*, estque idem numerus *ek*. Et quoniam *ef*, *fg*, *gh*, *hi*, *ik*, sunt æquales inter se: ergo *ef*, *eg*, *eh*, *ei*, *ek*, sunt simplex *b*, duplex, triplex, & reliqui deinceps multiplices. Item quoniam *el*, *lm*, *mn*, *nk*, sunt æquales: ergo *el*, *em*, *en*, *ek*, sunt simplex *d*, duplex, triplex, & reliqui deinceps multiplices.

Deinde quoniam *d*, vnitate maior est, quàm *b*: ergo *2d*, binario maior est, quàm *2b*: & *3d*, ternario maior est, quàm *3b*: & sic deinceps, & similiter *el*, vnitate maior, quàm *ef*: & *em*, binario maior, quàm *eg*: & *en*, ternario maior,

maior quàm eh : & sic deinceps. item similiter nk , vnitate maior, quàm ik : & mk , binario maior, quàm hk : & lk , ternario maior, quàm gk . Quare fl , gm , hm , & deinceps, sunt vnitas, binarius, ternarius, & deinceps: item in , lm , gl , sunt vnitas, binarius, ternarius, & deinceps. Est ergo ef , vnitate maior, quàm lg ; & lg , vnitate maior, quàm mh ; & mh , vnitate maior, quàm ni ; & ni , est vnitas.

3. h. Cum itaque tres sint quantitates inæquales ef , el , eg , quarum ef minima, el media, eg maxima. si lg , vnitate aucta, denominetur ab ef ; & fl , ab eg : fiunt duæ fractiones, quarum summa, maior est, quàm fg vnitate aucta, denominata ab el . Sed lg , vnitate aucta, est ef ; & fg , vnitate aucta, est el : ergo

$ef(ef) + fl(eg)$: maior est, quàm $el(el)$.

Similiter ostendetur,

$lg(eg) + gm(eh)$: maior, quàm $lm(em)$.

Et $ml(eh) + kn(ei)$: maior, quàm $mn(en)$.

43. h. Deinde, cum duo sint inæquales numeri, ei , ek ; quorum minor ei , maior ek , differentia ik : sitque vnitas ni : & differentia ik , vnitate aucta, sit nk . ergo

$ni(ei) + iK(eK)$: maior est, quàm $nK(eK)$.

44. h. Sed $ef(ef)$, $fl + lg(eg)$, $gm + mh(eh)$, $hn + ni(ei)$,

(*ei*), *iK*(*eK*) sunt termini componentes prologarithmum *C*. nam *ef*, *fl*+*lg*, *gm*+*mh*, *hn*+*ni*, *iK*, sunt numeratores æquales ipsi *b*, quos denominant, *ef*, *eg*, *eh*, *ei*, *eK*, nempe simplex *b*, duplex, triplex, & deinceps multiplices.

Eadem ratione constat, quod *el*(*el*), *lm*(*em*), *mn*(*en*), *nK*(*eK*) sunt termini componentes prologarithmum *A*.

def. 26b Ergo *C*, respectu maior est, quàm *A*. Quod &c. Quare &c.

Theor. 46. Prop. 46.

SI duorum inæqualium numerorum differentia, denominetur à minore; vnitas verò, à maiore: fiunt duæ fractiones; quarum summa, minor est, quàm differentia, vnitate aucta, denominata à minore.

Hypoth.

Sunto duo inæquales numeri *a*, *a*+*b*.

Dico *b*(*a*)+1(*a*+*b*): minorem esse, quàm *b*+1(*a*).

Demonstr.

12. *b*. | 1(*a*+*b*); 1(*a*): *a*; *a*+*b*.

| 1(*a*+*b*): minor, quàm 1(*a*).

| addito communi *b*(*a*).

41. *b*. | *b*(*a*)+1(*a*+*b*): minor, quàm *b*+1(*a*). Quod &c.

Quare &c.

Theor. 47. Prop. 47.

SI fuerint prologarithmi ex duobus terminis à secundo, ex tribus à tertio, ex quatuor à quarto, & sic deinceps: qui ex pluribus, perspectè minor est, quàm, qui ex paucioribus vno.

Hypoth.

Sint duo prologarithmi; alter *A*, ex terminis ab 1(*b*); & ex tot terminis, quotus est *b*; alter *C*, ex terminis ab 1(*d*), & ex tot terminis, quotus est *d*: & esto *b*, vnitatem minor, quàm *d*.

Constat, quod 1(*b*), totus ordine est, quotus, est *b*: & 1(*d*), totus ordine, quotus est *d*. *prop. 27. h.*

Dico *C*, perspectè minorem esse, quàm *A*.

Præpar.

$$e \text{ --- } 20 \text{ --- } f \quad \dots \quad m \quad \dots \quad n \quad \dots \quad o \quad \dots \quad l$$

$$\quad \quad \quad g \quad \quad \quad h \quad \quad \quad i \quad \quad \quad k$$

Sumatur productus *bd*, qui sit *ef*: eique adijciantur tot *b*, quotus est *d*, qui sint *fg*, *gh*, *hi*, *ik*, *kl*: eidemque *ef*, tot *d* adijciantur, quotus est *b*, qui sint *fm*, *mn*, *no*, *ol*.

Demonstr.

16. 7. | Quoniam productus *b* per *d*, & productus *d*
 | per *b*, sunt æquales: summa numerorum *fg*, *gh*,
 | *hi*, *ik*, *kl*, summæ *fm*, *mn*, *no*, *ol*, est æqua-
 | lis: estque idem numerus *fl*. Et quoniam *fg*, *gh*,
 | *hi*, *ik*, *kl*, sunt æquales: ergo *fg*, *fh*, *fi*, *fk*,
 | *fl*, sunt simplex *b*, duplex, triplex, & reliqui deinceps

inceps multiplices. Item quoniam fm , mn , no , ol , sunt æquales: ergo fm , fn , fo , fl , sunt simplex d , duplex, triplex, & reliqui deinceps multiplices. Sed ef , ad b totuplex est, quotus est $d+1$: & eh , quotus est $d+2$: ideoque ef , eg , eh , ei , eK , sunt totuplices ad b , quoti sunt d , $d+1$, $d+2$, $d+3$, $d+4$. Item cum sit ef , ad d totuplex, quotus est b : erunt ef , em , en , eo , totuplices ad d , quoti sunt b , $b+1$, $b+2$, $b+3$.

Deinde quoniam d , vnitate maior est, quàm b : ergo $2d$, binario maior est, quàm $2b$: & $3d$, ternario maior, quàm $3b$; & sic deinceps, & similiter fm , vnitate maior, quàm fg ; & fn , binario maior, quàm fh ; & fo , ternario maior, quàm fi ; & sic deinceps. item similiter ol , vnitate maior, quàm Kl ; & nl , binario maior, quàm il ; & ml , ternario maior, quàm hl . Quare gm , hn , io , sunt vnitas, binarius, ternarius, & deinceps: item oK , ni , mh , sunt vnitas, binarius, ternarius, & deinceps. Ergo gm , auctus vnitate, est hn ; & hn , auctus vnitate, est io ; & io , auctus vnitate, est iK , vel b .

Itaque sunt inæquales, & minores primùm, deinde maiores hoc ordine, ef , eg , em , eh , en , ei , eo , eK : quorum minimus ef , est productus bd : & differentia ef , eg , est fg , nempe b : est autem bd ad $b2$, sicut d ad b , maior: ergo minimus ef , non est minor, quàm secunda potestas differentiæ ef , eg . ideoque neque eg , minor est, quàm secunda potestas differentiæ eg , eh .

13. b. | Similiter $fm(e f)$, $mn(em)$, $no(en)$, $ol(eo)$, sunt
 1 (b), 1 ($b+1$), & deinceps reliqui termini, tot,
 quotus est b , componentes prologarithmum A .
 nam fm , mn , no , ol , sunt d : & ef , em , en , eo ,
 sunt bd , $bd+d$, $bd+2d$, $bd+3d$, & ipsę fractiones
 13. b. | sunt $d(bd)$, $d(bd+d)$, $d(bd+2d)$, $d(bd+3d)$; idest,
 1 (b), 1 ($b+1$). &c.
 def. 27 b | Ergo C , est perspectè minor, quàm A . Quod
 &c. Quare &c.

Theor. 48. Prop. 48.

SI fuerint duę series prologarithmorum, ex terminis ab
 unitate; altera, ex quocunque terminis; altera, ex
 totidem, & vno amplius: erit secundus prologarithmus ex
 pluribus, secundo ex paucioribus, perspectè maior: & ter-
 tius, tertio: & quartus, quarto: & sic deinceps singuli pro-
 logarithmi vnius seriei, singulis prologarithmis æqueor-
 dinatis alterius, perspectè sunt maiores.

Hypoth.

Sint duę series prologarithmorum ex terminis ab uni-
 tate: altera A , ex tot terminis, quotus est numerus b : al-
 tera C , ex tot, quocutus est d . & esto d , unitate maior,
 quàm b .

Dico secundum prologarithmum seriei C , perspectè
 maiorem esse, secundo seriei A .

Præpar.

l	m	n	K	t	u	x
f	g	h	i	o	p	q

Sumatur numerus b toties, quotus est d : & sint sumpti numeri ef , fg , gh , hi , iK . item numerus d toties, quotus est b : & sint sumpti numeri el , lm , mn , nK . Sumatur iterum b toties, quotus est d : & sint sumpti numeri Ko , op , pq , qr , rs . & iterum d , sumatur toties, quotus est b : & sint sumpti numeri Kt , tu , ux , xs .

Demonstr.

16. 7. Quoniam productus b per d , est æqualis producto d per b : summa numerorum ef , fg , gh , hi , iK , summæ numerorum el , lm , mn , nK , est æqualis: & summa numerorum Ko , op , pq , qr , rs , summæ Kt , tu , ux , xs , est æqualis. Sunt autem & singulæ partes ek , singulis Ks partibus æquales; & omnes, omnibus: & ef , cl , eg , em , eh , en , ei , ek , ipsis ko , kt , kp , ku , kq , kx , kr , ks ; singuli numeri, singulis æquales; & eorum differentia æquales, & similes: atque omnes ordinatim accepti, ut supra, vsque ad k , similiter arithmetice sunt dispositi, atque omnes reliqui, vsque ad

45. h . s . Et sicut demonstratum est, quod
 3. b . $ef(ef) + fl(eg)$: maior est, quàm $el(el)$.
 3. b . $lg(eg) + gm(ch)$: maior, quàm $lm(em)$.
 3. b . $mh(ch) + hu(ei)$: maior, quàm $mn(en)$.

ni-

43. b. $ni(ei)+ik(ek)$: maior, quàm $nk(ek)$.
 ita in præfenti demonstrabitur, eodem prorsus
 argumento, quòd
3. b. $ko(eo)+ot(ep)$: maior est, quàm $kt(et)$.
 3. b. $tp(ep)+pu(eq)$: maior, quàm $tu(eu)$.
 3. b. $uq(eq)+qx(er)$: maior, quàm $ux(ex)$.
 43. b. $xr(er)+rs(es)$: maior, quàm $xs(es)$.
 45. b. Item sicut demonstratum est, quòd
 $ef(cf)$, $fl \rightarrow lg(eg)$, $gm+mh(eh)$, $hn+ni(ei)$,
 $ik(ek)$, sunt termini componentes primum pro-
 logarithmum seriei C: & quòd $el(el)$, $lm(em)$,
 $mn(en)$, $nK(eK)$, sunt componentes primum se-
 riei A. ita demonstrabitur in præfenti, quòd
 $Ko(eo)$, $ot+tp(ep)$, $pu+uq(eq)$, $qx+xr(er)$, $rs-$
 (es) , sunt termini componentes prologarithmum
 secundum seriei C: & quòd $Kt(et)$, $tu(eu)$, $ux(ex)$,
 $xs(es)$, sunt componentes secundum prologa-
 rithmum seriei A.
45. b. Et omninò sicut ostensum est, quòd primus se-
 riei C, est perspectè maior, primo seriei A: ita
 def. 8. b. demonstrabitur, quòd secundus seriei C, est per-
 spectè maior secundo seriei A. Quod &c.

Similiter ostendetur, quòd & tertius tertio, & quartus
 quarto, sunt perspectè maiores: & quòd quisque prolo-
 garithmus seriei C, perspectè maior est, æqueordinato
 prologarithmo seriei A.

Quare &c.

Theor. 49. Prop. 49.

SI fuerint series prologarithmorum, ex binis à secundo, ex ternis à tertio, ex quaternis à quarto, & sic deinceps: secundus prologarithmus eius, quæ ex pluribus, perspectè minor est, quàm secundus eius, quæ ex paucioribus vno: & tertius, perspectè minor, quàm tertius: & quartus, quàm quartus: & sic deinceps vnusquisque perspectè est minor, quàm suus æquordinatus prologarithmus.

Hypoth.

Sint duæ series prologarithmorum: altera *A*, ex terminis ab 1(*b*), & ex totenis, quotus est *b*: altera *C*, ex terminis ab 1(*d*), & ex totenis, quotus est *d*. & esto *b*, vni-
tate minor, quàm *d*.

Constat, quòd 1(*b*) totus est ordine, quotus *b*: & 1(*d*), totus ordine, quotus *d*. *prop. 27. h.*

Dico secundum prologarithmum seriei *C*, perspectè minorem esse, secundo seriei *A*.

Præpar.

<i>e</i> ---	<i>2</i>	<i>o</i> ---	<i>f</i>	<i>m</i>	<i>n</i>	<i>o</i>	<i>l</i>	<i>q</i>	<i>s</i>	<i>u</i>	<i>y</i>
			<i>g</i>	<i>h</i>	<i>i</i>	<i>K</i>	<i>p</i>	<i>r</i>	<i>t</i>	<i>x</i>	

Sumatur productus *bd*, qui sit *ef*: eique adijciantur tot *b*, quotus est *d*, qui sint *fg*, *gh*, *hi*, *iK*, *Kl*: eidemque *ef*, tot *d* adijciantur, quotus est *b*, qui sint *fm*, *mn*, *no*, *ol*, & iterum ipsi *el*, adijciantur tot *b*, quotus est *d*, qui sint *lp*, *pr*, *rt*, *tx*, *xy*: necnon iterum eidem *el*, adijciantur tot *d*,

d, quotus est *b*, qui sint *lq*, *qs*, *su*, *uy*.

Demonstr.

16. 7. Quoniam productus *b* per *d*, est æqualis producto *d* per *b*: summa numerorum *fg*, *gh*, *hi*, *iK*, *Kl*, summæ *fm*, *mn*, *no*, *ol*, est æqualis: & summa *lp*, *pr*, *rt*, *tx*, *xy*, summæ *lq*, *qs*, *su*, *uy*, æqualis. Sunt autem & singulæ partes *fl*, singulis *ly* partibus æquales; & omnes, omnibus: & *fg*, *fm*, *fh*, *fn*, *fi*, *fo*, *fK*, ipsis *lp*, *lq*, *lr*, *ls*, *lt*, *lu*, *lx*, singuli numeri, singulis æquales: & eorum differentiæ æquales, & similes: additisque vtrinq; communibus numeris *ef*, *el*, etiam compolitorum differentiæ sunt æquales & similes: & *ef*, *eg*, *em*, *eh*, *en*, *ei*, *eo*, *eK*, sunt similiter arithmetice dispositi, atque *el*, *ep*, *eq*, *er*, *es*, *et*, *eu*, *ex*.
47. *b*. Est autem *ef*, non minor, quàm secunda potestas *fg*, & est *el*, maior, quàm *ef*; & *lp* æqualis ipsi *fg*: ergo *el* non minor est, quàm secunda potestas *lp*: ideoque similiter etiam *ep*, non minor, quàm secunda potestas *pr*: & *er*, non minor, quàm secunda potestas *rt*: & *et*, non minor, quàm secunda potestas *tx*. Itaque sicut demonstratum est, quod
46. *b*. $fg(ef) + gm(eg)$: minor est, quàm $fm(ef)$.
1. *b*. $mh(eg) + hn(eh)$: minor, quàm $mn(eh)$.
2. *b*. $ni(eh) + io(ei)$: minor, quàm $no(en)$.
2. *b*. $oK(ei) + Kl(eK)$: minor, quàm $ol(eo)$.

Sic

$\begin{matrix} m & n & o & & q & & s & & u \\ c \rightarrow 20 \rightarrow f \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots & \dots \end{matrix}$
 $\begin{matrix} g & h & i & K & p & r & t & x \end{matrix}$

Sic demonstrabitur, quòd

46. b. $lp(el) + pq(ep)$ minor est, quàm $lq(el)$.

2. b. $qr(ep) + rs(er)$ minor, quàm $qs(eq)$.

2. b. $st(er) + tu(et)$ minor, quàm $su(es)$.

2. b. $ux(et) + xy(ex)$ minor, quàm $uy(eu)$.

47. b. Item sicut demonstratum est, quòd

$fg(ef)$, $gm + mh(eg)$, $hn + ni(ch)$, $io + ok(ei)$,
 $Kl(ek)$.

componunt primum prologarithmum seriei C: & quòd

$fm(ef)$, $mn(em)$, $no(en)$, $ol(eo)$, componunt primum seriei A. sic

$lp(el)$, $pq + qr(ep)$, $rs + st(er)$, $tu + ux(et)$, $xy(ex)$, componunt secundum prologarithmum seriei C: &

$lq(el)$, $qs(eq)$, $su(es)$, $uy(eu)$, componunt secundum seriei A. Et omninò sicut primus seriei C, perspectè est minor primo seriei A: ita secundus prologarithmus, est perspectè minor secundo. Quod &c.

Similiter ostendetur, quod & tertius tertio, & quartus quarto, sunt perspectè minores: & quod quisque prologarithmus seriei C; perspectè minor est, æqueordinato prologarithmo seriei A.

Quare &c.

Theor. 50. Prop. 50.

Hyperlogarithmi rationum duplę, & superparticularium, quò sunt, minores inter terminos, cò sunt minores.

Prępar.

Esto *A*, series harmonica naturalis: & ordinentur *B*, *C*, *D*, series prologarithmorum; *B* quidem, ex binis à secundo; *C*, ex ternis à tertio; *D*, ex quaternis à quarto; & sic deinceps, à quotoquolibet, ex totenis.

Demonstr.

def. 12. b | Nam in serie arithmetica naturali, ratio subd-
21. 7. | pla, est inter minimos terminos, primum, & se-
19. b. | cundum; deinde inter maiores, ordinatim multi-
24. b. | plos minimorum; videlicet inter secundum, &
def. 20 b | quartum; inter tertium, & sextum; inter quartum,
def. 22 b | octauum. Ergo reciprocè, in serie harmonica na-
 turali, ratio dupla, est inter maximos terminos,
 primum, & secundum; deinde inter minores ordi-
 natim submultiplos maximorum; videlicet inter
 secundum, & quartum; inter tertium, & sextum;
 inter quartum, & octauum. Ergo rationis duplę,
 inter maximos terminos primum, & secundum,
 hyperlogarithmus, est primus terminus seriei *A*,
 nempe vnitas. deinde inter minores terminos se-
 cundum, & quartum, hyperlogarithmus, est pri-
 mus prologarithmus seriei *B*, ex duobus à secun-
 do, nempe ex secundo, & tertio. & inter tertium,

K k

& se-

47. *b.* & sextum, minores adhuc terminos, hyperlogarithmus, est primus prologarithmus seriei *C*, ex tribus à tertio, nempe ex tertio, quarto, & quinto. Et deinceps inter minores terminos quartum, & octauum, hyperlogarithmus, est primus prologarithmus seriei *D*, ex quatuor à quarto, nempe ex quarto, quinto sexto, & septimo. Sed huiusmodi primorum prologarithmorum, minor est qui ex pluribus, quàm qui ex paucioribus terminis. Ergo hyperlogarithmorum duplæ rationis minor est, qui minores inter est terminos, quàm qui inter maiores. Quod &c.

26. *b.* Rursum in serie arithmetica naturali, ratio sub-
 11. 7. sesquialtera, est inter minimos terminos, secun-
 19. *b.* dum, & tertium; deinde inter maiores, ordinatim
 24. *b.* multiplos minimorum; videlicet inter quartum, &
 sextum; inter sextum, & nonum; inter octauum,
 & duodecimum. Ergo reciprocè in serie harmo-
 nica naturali, ratio sesquialtera est inter maximos
 terminos, secundum, & tertium; deinde inter mi-
 nores, submultiplos maximorum, quartum, & sex-
 tum; & inter minores, sextum, & nonum; & ad-
 def. 21. *b.* huc inter minores, octauum, & duodecimum. Er-
 go rationis sesquialteræ inter maximos terminos,
 secundum, & tertium, hyperlogarithmus, est se-
 cundus seriei *A*. deinde inter minores, quartum,
 & sextum, hyperlogarithmus, est secundus pro-
 loga-

49. b.

logarithmus seriei *B*, ex duobus à quarto, nempe ex quarto, & quinto. & inter sextum, & nonum, adhuc minores, hyperlogarithmus, est secundus seriei *C*, ex tribus à sexto, nempe ex sexto, septimo, & octauo, & inter octauum, & duodecimum, adhuc minores, hyperlogarithmus, est secundus seriei *D*, ex quatuor ab octauo, nempe ex octauo, nono, decimo, & vndecimo. Sed in seriebus huiusmodi, secundorum prologarithmorum, minor est, qui ex pluribus, quàm qui ex paucioribus terminis. Ergo sesquialteræ rationis hyperlogarithmorum minor est, qui minores inter terminos, quàm qui est inter maiores. Quod &c.

Similiter prorsus demonstratione ostendetur, de sesquitercia ratione, adhibitis tertijs prologarithmis earumdem serierum: & de sesqui quarta, adhibitis quartis prologarithmis: & de omni superparticulari ratione.

Quare &c.

Theor. 51. Propos. 51.

Omnis ratio multipla, vel est dupla, vel ex dupla & superparticularibus composita.

Demonstr.

Nam tripla 3 ad 1, ex sesquialtera, 3 ad 2, & *def. 5.6.* dupla, 2 ad 1, componitur: quadrupla, 4 ad 1, ex sesquitercia, 4 ad 3, sesquialtera, 3 ad 2, & dupla, 2 ad 1: quintupla, 5 ad 1, ex sesquiquarta, 5

Kk 2 ad 4,

ad 4, sesquitercia, 4 ad 3, sesquialtera, 3 ad 2, & dupla, 2 ad 1. Et sic de reliquis.

Quare &c.

Theor. 52. Prop. 52.

OMnis ratio numerosa, ex superparticularibus componitur.

Hypoth.

Esto ratio numerosa a ad b .

Dico a ad b rationem ex superparticularibus esse compositam.

Prepar.

Assumantur numeri 8, 5, eandem inter se rationem habentes a ad b . & inter 8, & 5. medij numeri. 7. 6.

Demonstr.

def. 5. 6. Ratio 8 ad 5 ex rationibus 8 ad 7, 7 ad 6, 6 ad 5, componitur. Sed 8 ad 7, ratio numeri ad numerum unitate minorem, est superparticularis, item 7 ad 6, 6 ad 5, sunt rationes superparticulares: ergo ratio numerosa, 8 ad 5, vel a ad b , ex rationibus superparticularibus componitur. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 53. Prop. 53.

QUotcunque terminorum, è serie harmonica naturali, ordine quantitatis acceptorum, hyperlogarithmus

rithmus rationis compositæ inter extremos, componitur ex hyperlogarithmus rationum componentium, inter extremos, & medios. & hypologarithmus ex hypologarithmis.

Hypoth.

In serie harmonica naturali, sint tres termini a, b, c : & esto a , maior, quàm b ; & b , maior, quàm c .

Dico rationis a ad c , inter terminos a, c , hyperlogarithmum, ex, rationis a ad b , inter a, b , & rationis b ad c , inter b, c , hyperlogarithmis componi.

Et hypologarithmum, ex hypologarithmis.

Prepar.

Sumantur inter terminos a, b , omnes medij in serie harmonica naturali: necnon inter b, c . & sint inter a, c termini.

$a \quad g \quad h \quad i \quad b \quad K \quad l \quad m \quad n \quad c$

Demonstr.

Hyperlogarithmus rationis a ad b , inter terminos a, b , est $a+g+h+i$. Hyperlogarithmus rationis b ad c , inter terminos b, c , est $b+K+l+m+n$. Hyperlogarithmus rationis a ad c , inter terminos a, c , est $a+g+h+i+b+K+l+m+n$. ex utrarumque rationum a ad b ; & b ad c , hyperlogarithmis, inter eosdem terminos compositus.

Quod &c.

Item rationis a ad b , inter a, b , hypologarithmus est, $g+h+i+b$: & rationis b ad c , inter b, c , est $K+l+m+n+c$: & rationis a ad c , est $g+h+i+b+K+l+m+n+c$. ex utrisque compositus. Quod &c. Quare &c.

Theor. 34. Prop. 34.

Cuiusque numerosæ rationis hyperlogarithmi, quò sunt, minores inter terminos, eò sunt minores.

Hypoth.

Esto numerosa ratio inter seriei harmonicæ terminos ab unitate, maiores $1(3a)$, $1(3b)$, & deinde inter minores $1(4a)$, $1(4b)$.

Dico inter $1(4a)$, $1(4b)$, minorem esse hyperlogarithmum, quàm inter $1(3a)$, $1(3b)$.

Præpar.

Assumantur minimi numeri in eadem ratione
 21. 7. a, b : & deinceps maiores, nempe dupli, tripli,
 27. b . quadrupli, donec inveniatur denominatores pro-
 positorum terminorum, $3a, 3b, 4a, 4b$. Deinde
 inter a, b ordinentur omnes medij, in serie ari-
 thmetica naturali, quorum deinceps supparticula-
 res sunt rationes, a, c, d, b ; & eorum æquemulti-
 pli $3a, 3c, 3d, 3b$, easdem supparticulares ha-
 bentes rationes deinceps; necnon & æquemulti-
 pli easdem habentes rationes $4a, 4c, 4d, 4b$. Su-
 mantur denique in serie harmonica termini, ab his
 denominati $1(3a), 1(3c), 1(3d), 1(3b)$: & $1(4a),$
 $1(4c), 1(4d), 1(4b)$.

Demonstr.

24. b . Terminorum $1(4a), 1(4c), 1(4d), 1(4b)$ ra-
 tiones deinceps, necnō terminorum $1(3a), 1(3c),$
 $1(3d), 1(3b)$, reciprocè sunt eædem, quæ termi-
 norum

50. b. | norum $4a, 4c, 4d, 4b$, necnon $3a, 3c, 3d, 3b$:
 idest, eadem superparticulares. Quorum rationis
 inter $1(4a), 1(4c)$, minor est hyperlogarithmus,
 quàm inter $1(3a), 1(3c)$: & inter $1(4c), 1(4d)$, mi-
 nor, quàm inter $1(3c), 1(3d)$: & inter $1(4d), 1(4b)$,
 53. b. | minor, quàm inter $1(3d), 1(3b)$. Et ex minoribus
 hyperlogarithmis, minor est hyperlogarithmus
 compositus, rationis compositæ inter extremos
 $1(4a), 1(4b)$, quàm ex maioribus, inter extremos
 $1(3a), 1(3b)$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 55. Prop. 55.

Hyperlogarithmi rationum duplæ, & superparticula-
 rium, quò sunt, minores inter terminos, eò sunt
 maiores.

Præpar.

Esto *A* series harmonica naturalis: & ordinentur *B, C, D*, series prologarithmorum ab unitate; *B* quidem, ex bi-
 nis; *C*, ex ternis; *D*, ex quaternis; & sic deinceps.

Demonst.

def. 12. b. | Nam in serie arithmetica naturali, ratio subdu-
 21. 7. | pla est inter minimos terminos, primum, & secun-
 19. b. | dum; deinde inter maiores, ordinatim multiplos
 24. b. | minimorum; videlicet inter secundum, & quartum;
 4cf. 10b | inter tertium, & sextum; inter quartum, & octauum.
 Ergo reciprocè in serie harmonica naturali, ratio
 dupla

dupla est inter maximos terminos, primum, & secundum; deinde inter minores ordinatim submultiplos maximorum; videlicet, inter secundum, & quartum; inter tertium, & sextum; inter quartum, & octauum. Ergo rationis duplæ, inter maximos terminos primū, & secundum, hypologarithmus, est secundus terminus seriei *A*, nempe 1(2). deinde inter minores terminos secundum, & quartum, hypologarithmus, est secundus prologarithmus seriei *B*, ex duobus à tertio, nempe ex tertio, & quarto: & inter tertium, & sextum, minores adhuc terminos hypologarithmus, est secundus prologarithmus seriei *C*, ex tribus à quarto, nempe ex quarto, quinto, & sexto. & deinceps inter minores terminos, quartum, & octauum, hypologarithmus, est secundus prologarithmus seriei *D*, ex quatuor à quinto, nempe ex quinto sexto, septimo, & octauo. Sed huiusmodi secundorum prologarithmorum, maior est, qui ex pluribus, quàm qui ex paucioribus terminis. Ergo hypologarithmorum duplæ rationis maior est, qui minores inter est terminos, quàm qui inter maiores. Quod &c.

Rursum in serie arithmetica naturali, ratio sub-
 26. b. sesquialtera, est inter minimos terminos, secundum, & tertium; deinde inter maiores, ordinatim
 21. 7. multiplos minimorum; videlicet, inter quartum,
 19. b. & sex-

24. h.

& sextum; inter sextum, & nonum; inter octauum, & duodecimum. Ergo reciprocè in serie harmonica naturali, ratio sesquialtera est inter maximos terminos, secundum, & tertium; deinde inter minores, submultiplos maximorum, quartum, & sextum; & inter minores sextum, & nonum; & adhuc inter minores octauum, & duodecimum.

def. 23 h.

Ergo rationis sesquialteræ inter maximos terminos, secundum, & tertium, hypologarithmus, est tertius seriei *A*. deinde inter minores, quartum, & sextum, hypologarithmus, est tertius prologarithmus seriei *B*, ex duobus à quinto, nempe ex quinto, & sexto. & inter sextum, & nonum, adhuc minores terminos, hypologarithmus est tertius seriei *C*, ex tribus à septimo, nempe ex septimo, octauo, & nono. & inter octauum, & duodecimum adhuc minores, hypologarithmus, est tertius seriei *D*, ex quatuor à nono, nempe ex nono, decimo, vndecimo, & duodecimo. Sed in seriebus huiusmodi, tertiorum prologarithmorum, maior est, qui ex pluribus, quàm qui ex paucioribus terminis. Ergo sesquialteræ rationis hypologarithmorum, maior est, qui minores inter terminos, quàm qui est inter maiores. Quod &c.

48. h.

Simili prorsus demonstratione ostendetur; de sesquitercia ratione, adhibitis quartis prologarithms earundem serierum: & de sesquiquarta, adhibitis quintis prologarithmis:

rithmis: & de omni superparticulari ratione.

Quare &c.

Theor. 56. Propof. 56.

C Viusque numerosæ rationis hypologarithmi, quò sunt, minores inter terminos, eò sunt maiores.

Hypoth.

Esto numerosa ratio inter seriei harmonicæ naturalis terminos ab vnitatem, maiores $1(3a)$, $1(3b)$, & deinde inter minores $1(4a)$, $1(4b)$.

Dico inter $1(4a)$, $1(4b)$, maiorem esse hypologarithmum, quàm inter $1(3a)$, $1(3b)$.

Prepar.

Assumantur minimi numeri in eodem ratione a, b : & inter minimos, medij omnes c, d : quorum terminorum a, c, d, b , rationes deinceps sunt superparticulares; assumantur & eorum multipli, donec propofitorum terminorum denominatores inueniantur, $3a, 3c, 3d, 3b$, & $4a, 4c, 4d, 4b$, eadem superparticulares habètes rationes deinceps. Sumantur denique in serie harmonica, termini ab his denominati $1(3a)$, $1(3c)$, $1(3d)$, $1(3b)$, & $1(4a)$, $1(4c)$, $1(4d)$, $1(4b)$: quorum rationes deinceps, reciprochè sunt eedem, & superparticulares.

Demonfir.

$15. b.$ Inter $1(4a)$, $1(4c)$, maior est hypologarithmus, quàm inter $1(3a)$, $1(3c)$: & inter $1(4c)$, $1(4d)$,

53. b. $1(4d)$, maior, quàm inter $1(3c)$, $1(3d)$: & inter $1(4d)$, $1(4b)$, maior, quàm inter $1(3d)$, $1(3b)$.
 Et ex maioribus hypologarithmis, maior est hypologarithmus compositus, rationis compositæ, inter extremos $1(4a)$, $1(4b)$, quàm ex minoribus, inter extremos $1(3a)$, $1(3b)$. Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 57. Prop. 57.

Eiusdem rationis, inter eosdem terminos, hyperlogarithmus hypologarithmo est maior.

Hypoth.

Sint in serie harmonica naturali ab unitate, termini a , b : & esto a prior, quàm b .

Dico rationis a ad b , inter a , b terminos, hyperlogarithmum hypologarithmo maiorem esse.

Prepar.

Inter a , b , sumantur medij omnes in serie harmonica, quorum summa c .

Demonst.

hypoth. a : prior, quàm b .

27. b. a : maior, quàm b .

$a+c$: maior, quàm $c+b$.

def. 22 b $a+c$: hyperlogarithmus.

def. 23 b $c+b$: hypologarithmus.

Ergo rationis a ad b , inter a , b terminos, hyperlogarithmus, est maior hypologarithmo.

Quod &c. Quare &c.

Theor. 58. Prop. 58.

Eiusdem rationis inter quoscunque terminos, hyperlogarithmus hypologarithmo est maior.

Hypoth. comm.

In serie harmonica naturali ab unitate, sunt termini proportionales a ad b , ut c ad d .

Dico inter a, b hypologarithmum, hypologarithmo inter c, d , maiorem esse.

Hypoth. p. cas.

Esto a , maior, quàm c .

Demonstr.

14. 5. Quoniam a , maior est, quàm c ; etiam b , ma-
 54. b. ior est, quàm d : & inter a, b , maior est hyperlo-
 58. b. garithmus, quàm inter c, d : sed inter c, d , hy-
 perlogarithmus hypologarithmo est maior: ergo
 inter a, b hyperlogarithmus, hypologarithmo in-
 ter c, d , est maior. Quod &c.

Hypoth. 2. cas.

Esto a , minor, quàm c .

Demonstr.

14. 5. Quoniam a , minor est, quàm c ; etiam b mi-
 58. b. nor est, quàm d : & inter a, b , hyperlogarithmus
 55. b. hypologarithmo est maior: hypologarithmus au-
 tem inter a, b , hypologarithmo inter c, d , est
 maior. Ergo inter a, b hyperlogarithmus, hy-
 pologarithmo inter c, d , est maior. Quod &c.

Quare &c.

Probl. 1. Prop. 59.

Data ratione, terminos inuenire cuiuspiam determinatæ rationis numerosæ, in serie harmonica naturali ab vnitatem, quos inter hypologarithmus ad vltimum, maior est, quàm in data ratione.

Hypoth.

Sit data ratio a ad b : & sit determinata ratio numerosa c ad d .

Oportet inuenire in serie harmonica naturali ab vnitatem, terminos proportionales, vt c ad d : quos inter hypologarithmus ad vltimum eorum, maior est, quàm vt a ad b .

Confir.

Rationis c ad d , minimi numeri inueniantur e , f : & esto e minor, quàm d ; cuius defectus e : & inueniatur f multiplex ipsius e , & maior ad vnitatem, quàm vt a ad b : & quotuplex est f ad e , totus numerus accipiatur g : per quem multiplicentur c , d , termini, & fiant gc , gd producti: quibus denominatæ sumantur vnitates in serie harmonica naturali, $1(gc)$, $1(gd)$.

Dico inter $1(gc)$, $1(gd)$ hypologarithmum ad $1(gd)$, maiorem esse, quàm vt a ad b .

Demonstr.

9. b. | Quoniam c , minor est, quàm d : & gc , minor
12. b. | quàm gd : ergo reciprocè $1(gc)$ maior est, quàm
def. 19. b | $1(gd)$: & singuli medij harmonici inter $1(gc)$, 1
p. 3. | (gd) , sunt maiores, quàm $1(gd)$: & simul omnes

ad

ad $1(gd)$ maiores sunt, quàm ut eorum multitu-
p. 3. do ad unitatem. & componendo hypologari-
 thmus inter $1(gc)$, $1(gd)$, maior est ad $1(gd)$,
 quàm ut eius multitudo terminorum ad unitatem.
44. b. Terminum autem serici harmonicæ ab unitate in-
 clusivè, vsque ad $1(gd)$ inclusivè, tot sunt, quotus
 est gd : & vsque ad $1(gc)$ inclusivè, quotus est, gc :
 & ab $1(gc)$ exclusivè, vsque ad $1(gd)$ inclusivè,
30. b. tot, quotus est, $gd - gc$. Sed $d - c$, est e : & gd
 $- gc$, est ge : & g multiplicans e , facit f . Ergo
def. 23b termini ab $1(gc)$ exclusivè, vsque ad $1(gd)$ inclu-
 sive, tot sunt, quotus est f . Sed termini ab $1(gc)$
 exclusivè, vsque ad $1(gd)$ inclusivè, componunt
 hypologarithmum inter $1(gc)$, $1(gd)$: ergo mul-
 titudo terminorum hypologarithmi inter $1(gc)$,
constr. $1(gd)$, est f . Sed f ad unitatem maior est, quàm
 ut a ad b . Ergo hypologarithmus inter $1(gc)$,
 $1(gd)$, ad $1(gd)$, maior est, quàm ut a ad b .
 Quod &c.

Quare &c.

Probl. 2. Prop. 60.

Data ratione, terminos inuenire cuiuspiam determi-
 natæ rationis numerosæ, in serie harmonica natu-
 rali ab unitate, quos inter hyperlogarithmus ad primum
 maior est, quàm in data ratione.

Hy-

Hypoth.

Sit data ratio a ad b : & sit determinata ratio numero-
fa c ad d : & esto c , minor, quàm d .

Oportet inuenire, in serie harmonica naturali ab vni-
tate, terminos proportionales vt c ad d : quos inter hy-
perlogarithmus ad primum eorum, maior est, quàm vt a
ad b .

Constr.

59. *b.* | Fiat vt d ad c , ita b ad e : & inueniantur ter-
mini in serie harmonica naturali ab vnitae, pro-
portionales f ad g , vt d ad c ; inter quos hypolo-
garithmus, maior sit ad g , quàm vt a ad e .

Dico inter f, g hyperlogarithmum, ad f , maiorem ef-
fe, quàm vt a ad b .

Demonstr.

constr. | Inter f, g hypologarithmus, ad g , maior est,
constr. | quàm vt a ad e : g ad f , est vt e ad b : ergo inter
4. 3. | f, g hypologarithmus, ad f , maior est, quàm vt
57. *b.* | a ad b . Sed inter f, g hyperlogarithmus hypo-
8. 5. | logarithmo est maior; maioremque habet ad f ra-
13. 5. | tionem: ergo inter f, g hyperlogarithmus, ad f ,
maior est, quàm vt a ad b . Quod &c.

Quare &c.

Probl. 3. Prop. 61.

Datis duabus numerosis, & non æquealtis rationi-
bus, vtriusque maioris, vel vtriusque minoris inæ-
quali-

qualitatis: iuuenire in serie harmonica naturali, terminos duarum rationum, vt hypologarithmus altioris, maior sit hyperlogarithmo depressioris.

Hypoth.

Sint duæ rationes numerosæ, vtræque maioris, vel vtræque minoris inæqualitatis, *A* altior, *B* depressior.

Oportet in serie harmonica naturali, terminos inuenire vtrarumque, vt hypologarithmus *A*, sit maior hyperlogarithmo *B*.

Constr.

35. 7. Inueniantur *c*, *d*, minimi numeri numerosæ
35. 7. rationis *A*: quorum *c*, minor, quàm *d*. Item
inueniantur *e*, *f*, minimi numerosæ rationis *B*:
def. 28. h. quorum *e*, minor, quàm *f*. Fiat ex *c*, *e* pro-

A

B

c

d

e

f

ce

cf

g

de

cef

eg

cf²

fg

def

1(*cef*)

1(*eg*)

1(*fg*)

1(*def*)

9. h.

ductus *ce*: & vt *c* ad *d*, ita *ce* ad *de*: & vt *e* ad *f*, ita *ce* ad *cf*. Et quoniam altior est *A*, quàm *B*; idest, *c* ad *d*, quàm *e* ad *f*; idest, *ce* ad *de*, quàm *ce* ad *cf*. & sunt minoris inæqualitatis.

def. p. 4.

ergo *ce* minor est ad *de*, quàm ad *cf*. Ergo *cf*, minor est, quàm *de*. Sumatur inter *cf*, *de* medius quilibet numerus *g*. & multiplicentur om-

10. 5.

def. 28. h.

nes *ce*, *cf*, *g*, *de*, communiter per *f*: & sint pro-

pro-

def. 28 b | producti *cef*, *cf* 2, *fg*, *def*. necnon multiplicetur
 9. h. | *g*, per *e*: & sit productus *eg*. Et quoniam *cef* ad *cf* 2, est
 11. 5. | vt *e* ad *f*: item *eg* ad *fg*, est vt *e* ad *f*: ergo *cef* ad *cf* 2,
 constr. | est vt *eg* ad *fg*. Est autem *cf*, minor, quam *g*: er-
 14. 5. | go *cf* 2, minor est, quam *fg*: ergo *cef*, minor est,
 | quam *eg*: ergo sunt quatuor numeri, hoc ordine,
 | *cef*, *eg*, *fg*, *def*, priores minores posterioribus; &
 27. h. | quibus denominatae unitates 1(*cef*), 1(*eg*), 1(*fg*),
 | 1(*def*), sunt in serie harmonica naturali ab unita-
 24. h. | te, hoc ordine, priores maiores posterioribus. &
 24. 6. | est 1(*cef*) ad 1(*def*), vt *d* ad *c*; & 1(*eg*) ad 1-
 9. h. | (*fg*), vt *f* ad *e*.

Dico hypologarithmum inter terminos 1(*cef*), 1(*def*),
 maiorē esse hyperlogarithmo inter terminos 1(*eg*), 1(*fg*).

Demonstr.

def. 23 b | Nam hypologarithmus inter terminos 1(*cef*),
 1(*def*), ex 1(*eg*), ex 1(*fg*), & ex omnibus inter-
 def. 22 b | medijs, alijsque terminis componitur: hyperloga-
 | rithmus verò inter 1(*eg*), 1(*fg*), ex 1(*eg*), & ex
 | intermedijs terminis, vsque ad 1(*fg*) exclusiue,
 | componitur. Ergo hyperlogarithmus inter 1-
 | (*cef*), 1(*def*), maior est hyperlogarithmo inter
 | 1(*eg*), 1(*fg*). Quod &c. Quare &c.

Probl. 4. Prop. 62.

DAta qualibet ratione inæqualitatis, inuenire in serie
 harmonica naturali ab unitate, terminos determi-

M m

natam

nam habentes rationem inter quos hyperlogarithmus ad hypologarithmum propior est aequalitati, quam in data ratione.

Hypoth.

Sit data ratio inaequalitatis a ad b : & sit determinata quaedam ratio C .

Oportet inuenire terminos in serie harmonica naturali ab unitate, habentes eandem C rationem; inter quos hyperlogarithmus ad hypologarithmum est propior aequalitati, quam ut a ad b .

Constr.

co. b. | Esto a maior quam b . & inueniantur in serie harmonica naturali ab unitate, termini, prior d , posterior e ; inter quos hyperlogarithmus ad priorem d , maior est, quam ut a ad $a - b$.

Dico inter d , e hyperlogarithmum ad hypologarithmum, maiorem esse, quam ut a ad b ; maiorem, quam ut b ad a .

Prepar.

Inter d , e , assumatur mediorum omnium harmonicorum summa f .

Demonstr.

deff. 22. | Inter d , e hyperlogarithmus est $d+f$; & hypologarithmus $f+e$: & est $d+f$ ad d , maior, quam
 & 23 b. | ut a ad $a - b$: & per conuersionem rationis; d
 constr. | $+f$ ad f , minor, quam ut a ad b . Sed $d+f$ ad f
 3. 3. | $+e$, minor est, quam ut $d+f$ ad f . Ergo $d+f$ ad
 8. 5. | $f+e$,
 13. 5. |

$f-e$, minor est, quàm $vt a$ ad b . Ergo inter d, e

hyperlogarithmus ad hypologarithmum, minor

est, quàm $vt a$ ad b . Quod &c.

Et est hyperlogarithmus hypologarithmo

maior: b autem, minor, quàm a . Ergo hyper-

logarithmus ad hypologarithmum maior est,

quàm $vt b$ ad a . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 59. Prop. 63.

SI fuerit prima ad secundam, minor, quàm vt tertiâ ad quartam; fuerit autem prima, quàm tertia, maior: erit & secunda, quàm quarta, maior.

Demonstr.

8. 5. Nam si esset secunda æqualis quartæ: esset prima ad secundam, maior, quàm vt tertia ad quartam: contra hypothesein. Quod si secunda esset minor, quàm quarta: esset prima ad secundam, maior, quàm vt ad quartam. prima autem ad quartam, maior est quàm vt tertia ad quartam: esset ergo prima ad secundam, maior, quàm vt tertia ad quartam, contra hypothesein. Est ergo secunda, quàm quarta maior. Quod &c.

Theor. 60. Prop. 64.

SI fuerit prima ad secundam, maior, quàm vt tertia ad quartam; fuerit autem prima, quàm tertia minor:

M m 2

erit

erit & secunda, quàm quarta, minor.

Demonstr.

8. 5. | Nam si esset secunda æqualis quartæ: esset prima ad secundam minor, quàm vt tertia ad quartam. contra hypothesim. Quod si secunda esset
8. 5. | maior, quàm quarta: esset prima ad secundam,
8. 5. | minor, quàm vt ad quartam: prima autē ad quar-
13. 5. | tam, minor est, quàm vt tertia ad quartam: esset ergo prima ad secundam, minor, quàm vt tertia ad quartam. contra hypothesim. Est ergo secunda, quàm quartā; minor.

Quare &c.

Theor. 61. Prop. 65.

E Arumdem numerosarum rationum vna tantum quantitas est logarithmus.

Hypothes.

Sunto duæ quantitates inæquales a, b : & esto a , logarithmus rationis C .

Dico b non esse logarithmum rationis C .

Prepar.

63. b. | Sumatur eiusdem rationis C , hyperlogarithmus:
| d , & hypologarithmus e , propiores æqualitati,
| quàm vt a ad b .

Demonstr.

57. b. | d : maior quàm e .
| Si a , maior est, quàm b .

$d; e$

<i>constr.</i>	$d; e$ minor, quàm $a; b$.
<i>def. 24b</i>	d : maior, quàm a .
<i>63. h.</i>	e : maior, quàm b .
<i>def. 24b</i>	b , non est logarithmus rationis C . Quod &c.
	Si a , minor est, quàm b .
<i>constr.</i>	$e; d$: maior, quàm $a; b$.
<i>def. 24b</i>	e : minor, quàm a .
<i>64. h.</i>	d : minor, quàm b .
<i>def. 24b</i>	b , non est logarithmus rationis C . Quod &c.
	Quare &c.

Theor. 62. Prop. 66.

Determinatæ numerosæ rationis hypologarithmi ad ultimum terminum, & hyperlogarithmi ad primum, sunt rationes quasi infinitæ.

Demonstr.

<i>59. h.</i>	Possunt enim inueniri cuiusque determinatę rationis numerosę termini in serie harmonica naturali ab vnitare, quorum ad ultimum, hypologarithmus maior est, quàm in data quacunque ratione: item, quorum ad primum, hyperlogarithmus maior est, quàm in data quacunque ratione. Quare hypologarithmi ad ultimum terminum, & hyperlogarithmi ad primum, ratio quasi est infinita.
<i>60. h.</i>	
<i>def. p. 3.</i>	

Theor.

SI trium inæqualium quantitatum, maxima, & minima, fuerint propiores æqualitati, quàm data ratio inæqualitatis: etiã maxima, & media; media, & minima, erunt propiores æqualitati, quàm data eadem ratio.

Hypoth.

Sint inæquales quantitates a, b, c ; maxima quidem a , minima c : & sit data ratio inæqualitatis d ad e , cuius maior terminus d , minor e : & sit a ad c , propior æqualitati, quàm d ad e .

Dico $a; b$, & $b; c$ propiores æqualitati, quàm $d; e$:

Demonstr.

Hypoth. | $a; c$ propior æqualitati, quàm $d; e$.

def. 3. 3. | $a; c$ minor, quàm $d; e$. & $c; a$ maior, quàm $e; d$.

8. 5. | $a; b$ minor, quàm $a; c$. & $b; a$ maior, quàm $c; a$.

13. 5. | $a; b$ minor, quàm $d; e$. & $b; a$ maior, quàm $e; d$.

def. 3. 3. | $a; b$ propior æqualitati, quàm $d; e$. Quod &c.

8. 5. | $b; c$ minor, quàm $a; c$. & $c; b$ maior, quàm $c; a$.

13. 5. | $b; c$ minor, quàm $d; e$. & $c; b$ maior, quàm $e; d$.

def. 3. 3. | $b; c$ propior æqualitati, quàm $d; e$. Quod &c.

Quare &c.

Probl. 5. Prop. 68.

DATA quahbet ratione inæqualitatis, inuenire cuiusdam determinatæ rationis hyperlogarithmos, & hypologarithmos ad inuicem, & ad logarithmum propiores æqualitati, quàm in data ratione.

Hy-

Hypoth.

Sit data ratio inæqualitatis a ad b ; cuius maior terminus a , minor b ; & sit determinata quædam ratio C .

Oportet inuenire hyperlogarithmos, & hypologarithmos ad inuicem, & ad logarithmum rationis C , propiores æqualitati, quàm in ratione a ad b .

Constr.

62. *h.* | Inueniantur in serie harmonica naturali ab unitate duo termini d, e , habentes eandem rationem C ; inter quos hyperlogarithmus f , ad hypologarithmum g , sit propior æqualitati, quàm in ratione a ad b . Sumanturque minores termini quàm d, e , eandem habentes rationem C ; inter quos esto hyperlogarithmus h ; & esto hypologarithmus i ; & eiusdem rationis C , esto logarithmus k .

Dico f, g, h, i, k propiores esse æqualitati, quàm in ratione a ad b .

Demonstr.

54. *h.* | f : maior est, quàm h .

def. 24^b | h : maior, quàm k .

def. 24^b | k : maior, quàm i .

56. *h.* | i : maior, quàm g .

constr. | f, g : propior æqualitati, quàm a, b .

67. *b.* | f, h, k, i, g , propiores æqualitati, quàm in ratione a ad b . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 64. Prop. 69.

Eiusdem rationis hyperlogarithmi, hypologarithmi, & logarithmus, quasi sunt æquales.

Demonstr.

68. h. | Possunt enim inueniri eiusdem rationis hyperlogarithmi, & hypologarithmi, & ad inuicem, & ad logarithmum propiores æqualitati, quàm in-
 def. 3. 3. | data qualibet ratione inæqualitatis. Quare eiusdem rationis hyperlogarithmi, hypologarithmi, & logarithmus, quasi sunt æquales.

Theor. 65. Prop. 70.

Æquealtarum numerosarum rationum, æquales sunt logarithmi.

Demonstr.

65. h. | Earumdem enim numerosarum rationum, vna tantum quantitas, est logarithmus. Sed æquealtæ, sunt eadem inter se. nam si non essent eædem, cum vel vtraque sit maioris, vel vtraque minoris inæqualitatis; vtrarumque maioris, quæ minor esset, vel vtrarumque minoris inæqualitatis, quæ maior esset, propior esset æqualitati: & non essent inter se æquealtæ; contra hypothesim. Ergo etiam æquealtarum rationum, vna tantum quantitas est logarithmus.

Quare &c.

Theo-

Theor. 66. Prop. 71.

Numerosarum rationum, altioris, maior est logarithmus, & depressioris, minor.

Hypoth.

Sunto numerosæ rationes, *A* altior, *B* depressior: & esto ipsius *A*, logarithmus *a*; & ipsius *B*, logarithmus *b*.

Dico *a*, maiorem esse, quàm *b*.

Præpar.

61. *b.* | Inueniatur *c*, hypologarithmus rationis *A*; & *d*, hyperlogarithmus rationis *B*; vt sit *c*, maior, quàm *d*.

Demonstr.

def. 24. *h* | *a*: maior, quàm *c*.

const. | *c*: maior, quàm *d*.

def. 24. *h* | *d*: maior, quàm *b*.

| *a* maior, quàm *b*. Quod &c. Quare &c.

Theor. 67. Prop. 72.

Multiplicatarum numerosarum rationum hyperlogarithmi sunt quasi æquemultiplices: item hypologarithmi, quasi æquemultiplices.

Hypoth.

Sunto rationes numerosæ *A*, *B*: & esto *A*, triplicata ipsius *B*.

Dico hyperlogarithmos *A*, hyperlogarithmorum *B*, quasi triplices esse. item hypologarithmos hypologarithmorum.

Demonstr.

53. b. | Ex B , B rationibus deinceps, duplicatæ rationis hyperlogarithmus, est ex hyperlogarithmis utrarumque B , B compositus. Et ex B , B , B rationibus deinceps, triplicatæ rationis A , hyperlogarithmus, est ex hyperlogarithmis trium B , B , B compositus. item hypologarithmus ex hypologarithmis. Sed rationum B , B , B deinceps, hyperlogarithmi, sunt quasi æquales: item hypologarithmi, quasi æquales. Ergo componendo, rationis ex duabus B , B , duplicatæ hyperlogarithmus, ad hyperlogarithmum unius B , quasi est duplex: & iterum componendo, rationis A , ex tribus B , B , B , triplicatæ hyperlogarithmus ad hyperlogarithmum unius B , quasi est triplex. item hypologarithmus ad hypologarithmum, quasi est triplex. Quod &c.
69. b. |
15. 3. |
23. 3. |

Quare &c.

Theor. 68. Prop. 73.

Multiplicatarum numerosarum rationum, sunt æquemultiplices logarithmi.

Hypoth.

Sunto rationes A , B , numerosæ: & esto A , multiplicata ipsius B .

Dico logarithmum A , logarithmi B , totuplicem esse, quotuplicata est A ad B .

De-

Demonstr.

69. b. | Hyperlogarithmi, hypologarithmi, & logarithmus A , sunt quasi æquales: item hyperlogarithmi, hypologarithmi, & logarithmus B , sunt quasi æquales. Sed hyperlogarithmi A , ad hyperlogarithmos B ; & hypologarithmi, ad hypologarithmos, sunt quasi totuplices, quotuplicata est
 72. b. |
 31. 3. | A ad B . Ergo hyperlogarithmi A , ad logarithmum B , sunt quasi totuplices. Sunt autem logarithmi A , & B , quantitates determinatæ. Ergo
 65. b. | logarithmus A , ad logarithmum B , totuplex est,
 33. 3. | quotuplicata est A ad B . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 69. Prop. 74.

Rationes numerosæ logarithmicam inter se rationem habentes, logarithmicè sunt proportionales, ut earum logarithmi.

Hypoth.

Sunto numerosæ rationes A , B , logarithmicam inuicem rationem habentes: & esto rationis A , logarithmus a ; & rationis B , logarithmus b .

Dico A ad B , esse logarithmicè, sicut a ad b .

Prepar.

Rationis A , & quantitatis a , sumantur multiplicata ratio $3A$, & æquemultiplex quantitas $3a$: item rationis B , & quantitatis b , multiplicata $4B$, & æquemultiplex $4b$.

N n 2

De-

Demonstr.

<i>hypoth.</i>	Rationis A , logarithmus est a .
73. <i>b.</i>	Rationis $3A$, logarithmus est $3a$.
<i>hypoth.</i>	Rationis B , logarithmus est b .
73. <i>b.</i>	Rationis $4B$, logarithmus est $4b$.
71. <i>b.</i>	Si $3A$, est altior, quàm $4B$; etiam $3a$, est maior,
70. <i>b.</i>	quàm $4b$: si depressior; minor: si æque alta;
	æqualis.
def. 8. 4.	A ad B , est logarithmicè, sicut a ad b : Quod &c.
	Quare &c.

Præbl. 6. Prop. 75.

D At a ratione, numerosam depressior inuenire.

Hypoth.

Esto data ratio a ad b : cuius maior terminus a , minor b .

Oportet numerosam inuenire depressiorem, quàm a ad b .

Constr.

Esto c , excessus $a - b$: & multiplicetur c , donec fiat maior, quàm b : & sit multiplicationis numerus d : cui addita vnitas faciat e .

Dico e ad d , depressiorem esse, quàm a ad b .

Demonstr.

Quoniam cd , maior est quàm b : ergo $cd + c$, maior est, quàm $b + c$; idest, maior, quàm a : & $cd + c$ ad c , maior est, quàm a ad c : ergo per conuersionem rationis cd

$+c$ ad cd , minor est, quàm a ad b . Sed $cd+c$ ad cd , est ut $d+u$ ad d : & e est $d+u$: ergo e ad d minor est, quàm a ad b : & est e maior, quàm d : ergo e ad d , est depresso-
rior, quàm a ad b . Quod &c.

Quare &c.

Probl. 7. Prop. 76.

DAtis duabus rationibus non æquealtis, logarithmi-
cam rationem habentibus: inuenire numerosam
rationem, depresso-rem altiore datarum, & altiore de-
presso-riore.

Hypoth.

a	g	e	h	b
	c	f	d	
		i	k	

Sunto rationes datæ maioris inæqualitatis, a ad b al-
tior, & c ad d depresso-rior.

Oportet rationem numerosam inuenire, depresso-riorem,
quàm a ad b , & altiore, quàm c ad d .

Constr.

Sumatur inter a , b , media proportionalis e : & inter c ,
 d , media f . Et ut f ad c , ita fiat e ad g : & ut f ad d , ita
 c ad h : & erit ex æquali g ad h , ut c ad d : eritque g , ma-
ior, quàm h : & erunt g , e , h , tres continuè proportio-
nales: eritque g maior, quàm e ; & e , maior, quàm h .

Et quoniam sicut a ad b , duplicata est rationum a ad
 e , & e ad b ; sic g ad h , duplicata est rationum g ad e , &
 e ad h :

a g e h b
 c f d
 l i k

18. 4. e ad h : permutando erit sicut a ad b , altior, quàm g ad h ; sic a ad e , & e ad b , altior, quàm g ad e , & e ad h : suntque rationes maioris inæqualitatis: ergo a ad e , maior est, quàm g ad e : & a , maior, quàm g . item e ad b , maior est, quàm e ad h : & h , maior, quàm b .

Duarum quantitatum $h--b$, vel b , sumatur vna non maior, quàm altera: quæ sit $h---b$: cuius æqualiter diuisæ secundum quemlibet numerum particula sit i . & multiplicetur i , donec fiat primò maior, quàm b : & esto multiplicationis numerus k . Deinde multiplicetur i , donec fiat primò maior, quàm g : & sit multiplicationis numerus l .

Dico l ad k , depressiorem esse, quàm a ad b : altiore, quàm c ad d .

Demonstr.

Maiores est $h--b$, quàm i : sed $Ki--b$ non maior: ergo $h---b$, maior est, quàm $Ki---b$: & h , maior, quàm Ki : & est Ki maior, quàm b . Deinde a ad e , est vt e ad b : & e ad g , est vt h ad e : ergo ex æquali in perturbata, a ad g , est vt h ad b . & permutando a ad h , vt g ad b : & $a---g$ ad $h---b$ vt a ad g : sed a maior est, quàm g : ergo $a---g$, maior est, quàm $h---b$: sed $h---b$, maior est, quàm i : ergo $a---g$, maior est, quàm i . sed $li---g$, non maior est, quàm i , ergo $a---g$, maior est, quàm $li---g$: ergo a maior

ior est, quàm li . Ergo li ad ki , vel l ad k minor est, quàm a ad b : & sunt maioris inæqualitatis: ergo l ad K depressior est, quàm a ad b . Quod &c. Rursum li maior est, quàm g : & h maiore est quàm Ki . Ergo li ad Ki , vel l ad K , maior est, quàm g ad h , vel quàm c ad d : & sunt maioris inæqualitatis rationes: ergo l ad K , altior est, quàm c ad d . Quod &c.

Quare &c.

Probl. 8. Prop. 77.

Data qualibet non numerosa ratione, dataque altera qualibet ratione inæqualitatis: duas numerosas rationes inuenire altiore & depressiore, quàm data non numerosa; logarithmicè proportionales, vt numerus ad numerum; propiores æqualitati logarithmicæ, quàm sit data altera ratio.

Hypoth.

Sit data quælibet ratio non numerosa; cuius maior terminus a , minor b : & sit data altera ratio inæqualitatis; cuius maior terminus c , minor d .

Oportet inuenire duas rationes numerosas, altiore, quàm a ad b , & depressiore, quàm a ad b ; logarithmicè proportionales, vt numerus ad numerum: sed vt altior ad depressiore logarithmicè sit minor, quàm vt c ad d .

Constr.

75. h . | Inueniatur ratio numerosa e ad f , depressior,
| quàm c ad d . fumaturque numerus g , pariter par,
ma-

53. 3. maior quàm c : & quotus est g , subtotuplicata, rationis a ad b , ratio inueniatur h ad i : & inueniatur numerosa ratio K ad l , depressior, quàm h ad i : & rationis K ad l , sumantur duplicata, triplicata, & deinceps reliquæ multiplicatæ, donec fiat ratio M , primò altior, quàm a ad b : & sit multiplicationis numeris m : qui vnitate multatus, relinquatur n : & quotus est n , totuplicata, rationis K ad l , fiat ratio N .

Dico rationem N depressiorem esse, quàm a ad b : & M ad N logarithmicè minorem esse, quàm vt c ad d .

Demonstr.

Si enim ratio N , non esset depressior, quàm a ad b : esset vel æquealta, vel altior. Sed non est altior alioquin M , non esset primò altior, quàm a ad b . neque est æquealta, alioquin esset eadem, atque a ad b : & esset etiam a ad b ratio numerosa, contra hypothèsim. Ergo ratio N , est depressior, quàm a ad b .

Deinde quoniam K ad l , est depressior, quàm h ad i : & h ad i , totuplicata quotus est g , est a ad b : ergo K ad l , totuplicata quotus est g , est depressior, quàm a ad b . sed K ad l , totuplicata quotus est m , est altior, quàm a ad b . Ergo numerus m , maior est, quàm g : sed g , est maior, quàm c : ergo m , multò est maior, quàm c : & est m ad vnitatem, maior, quàm c ad eandem vnitatem: & per conuersionem rationis, m ad n , mi-

nor

constr. | nor est, quàm e ad f . Sed vt m ad n , ita logari-
 17. 4. | thmicè est ratio M ad rationem N . ergo ratio
 | M ad rationem N , minor est logarithmicè, quàm
 | vt e ad f : & multò minor, quàm vt c ad d . Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 70. Prop. 78.

Non numerosæ rationis vna tantum quantitas est logarithmus.

Hypoth. p.

Estio ratio a ad b non numerosa: sintque duæ quantitates inæquales, c maior, d minor: quarum vna c , esto logarithmus rationis a ad b .

Dico d , non esse logarithmum rationis a ad b .

Præpar.

77. b. | Inueniantur duæ rationes numerosæ, E altior,
 | quàm a ad b , & F depressior: vt sit E ad F , lo-
 | garithmicè sicut numerus ad numerum, & minor,
 | quàm vt c ad d . & assignentur ipsarum E , F ra-
 | tionum, logarithmi e , f .

Demonstr.

præpar. | E ; F : logarithmicè minor, quàm c ; d .

74. b. | E ; F : e ; f .

17. 4. | e ; f : minor, quàm c ; d .

def. 34^b | c : maior, quàm c .

63. b. | f : maior, quàm d .

def. 34^b | d , non est logarithmus rationis a ad b . Quod &c.

O o

Hy-

*Hypoth. 2.*Eſto d , logarithmus rationis a ad b .Dico c , non eſſe logarithmum rationis a ad b .*Demonſtr.**ſup.* | e ; f : minor, quàm c ; d .2. 3. | f ; e : maior, quàm d ; c .*def. 34^b* | f : minor, quàm d .64. *b.* | e : minor, quàm c .*def. 34^b* | c , non eſt logarithmus rationis a ad b . Quod &c.

Quare &c.

*Theor. 71. Prop. 79.***N**On numeroſarum rationum, altioris maior eſt logarithmus, & depreſſioris minor.*Hypoth.*Sunto non numeroſæ rationes, A altior, B depreſſior:
& eſto ipſius A , logarithmus a ; & ipſius B , logarithmus b .Dico a , maiorem eſſe, quàm b .*Præpar.*76. *b.* | Inter A , B rationes, inueniatur numeroſa ratio C , depreſſior, quàm A , altior quàm B : cuius logarithmus eſto c .*Demonſtr.**def. 34^b* | a : maior eſt, quàm c .*def. 34^b* | c : maior, quàm b .| a : maior, quàm b . Quod &c. Quare &c.*Theo-*

Theor. 72. Prop. 80.

Multiplicatarum rationum, sunt æquemultiplices logarithmi.

Hypoth.

Est ratio *A* rationis *B* triplicata: & esto rationis *A*, logarithmus *a*; & rationis *B*, logarithmus *b*.

Dico *a* ad *b* triplicem esse.

Hypothesis contradictoria in primo casu.

		<i>c</i>	<i>d</i>			
<i>E</i>	<i>A</i>	<i>F</i>		<i>G</i>	<i>B</i>	<i>H</i>
<i>e</i>	<i>a</i>	<i>f</i>		<i>g</i>	<i>b</i>	<i>h</i>

Est si fieri potest *a* maior, quàm triplex ad *b*.

Præpar.

76. *b.* Inter rationem *a* ad *b* altiore, & rationem triplicem depressiore, ratio numerosa sumatur *c* ad *d*, depressior, quàm *a* ad *b*, altior, quàm triplex, & vt *a*, sit maior, quàm *c*; & *d*, maior, quàm *b*. Et inueniantur duæ numerosæ rationes, *E* altior quàm *A*, & *F* depressior; vt sit *E* ad *F* logarithmicè sicut numerus ad numerum, & minor, quàm
77. *b.* vt *a* ad *c*. Item inueniantur duæ numerosæ rationes, *G* altior quàm *B*, & *H* depressior; vt sit *G* ad *H* logarithmicè sicut numerus ad numerum, & minor quàm vt *d* ad *b*. Sint autem rationum *E*, *F*, *G*, *H*, logarithmi *e*, *f*, *g*, *h*.

<i>E</i>	<i>A</i>	<i>F</i>	<i>G</i>	<i>B</i>	<i>H</i>
<i>c</i>	<i>a</i>	<i>f</i>	<i>g</i>	<i>l</i>	<i>h</i>

Demonstr.

<i>prepar.</i>	<i>A</i> : altior, quàm <i>F</i> .
14. 4.	<i>A</i> ; <i>B</i> : logarithmicè maior, quàm <i>F</i> ; <i>B</i> .
<i>prepar.</i>	<i>G</i> : altior, quàm <i>B</i> .
14. 4.	<i>F</i> ; <i>B</i> : logarithmicè maior, quàm <i>F</i> ; <i>G</i> .
17. 4.	<i>A</i> ; <i>B</i> : logarithmicè maior, quàm <i>F</i> ; <i>G</i> .
<i>hypoth.</i>	<i>A</i> ; <i>B</i> : triplicata.
17. 4.	<i>F</i> ; <i>G</i> : depressior, quàm triplicata.
74. h.	<i>F</i> ; <i>G</i> : logarithmicè <i>f</i> ; <i>g</i> .
17. 4.	<i>f</i> ; <i>g</i> : minor, quàm triplex.
<i>prepar.</i>	<i>E</i> ; <i>F</i> : logarithmicè minor, quàm <i>a</i> ; <i>c</i> .
74. h.	<i>E</i> ; <i>F</i> : logarithmicè <i>e</i> ; <i>f</i> .
17. 4.	<i>e</i> ; <i>f</i> : minor, quàm <i>a</i> ; <i>c</i> .
<i>def. 34b</i>	<i>e</i> : maior, quàm <i>a</i> .
63. h.	<i>f</i> : maior, quàm <i>c</i> .
<i>prepar.</i>	<i>G</i> ; <i>H</i> : logarithmicè minor, quàm <i>d</i> ; <i>b</i> .
74. h.	<i>g</i> ; <i>h</i> : logarithmicè <i>G</i> ; <i>H</i> .
17. 4.	<i>g</i> ; <i>h</i> : minor, quàm <i>d</i> ; <i>b</i> .
2. 3.	<i>b</i> ; <i>g</i> : maior, quàm <i>b</i> ; <i>d</i> .
<i>def. 32b</i>	<i>b</i> : minor, quàm <i>b</i> .
64. h.	<i>g</i> : minor, quàm <i>d</i> .
67. h.	<i>f</i> ; <i>g</i> : maior, quàm <i>c</i> ; <i>d</i> .
<i>prepar.</i>	<i>c</i> ; <i>d</i> : maior, quàm triplex.

f; *g*:

13. 5. $\left\{ \begin{array}{l} f; g: \text{maior, quàm triplex.} \\ \text{sup. } f; g: \text{minor, quàm triplex.} \end{array} \right\}$ quæ sunt contradi-
ctoria.

Ergo a ad b , non est maior, quàm triplex.

Hypoth. contrad. in secundo casu.

$\begin{array}{ccccc} c & & & & d \\ E & A & F & & G & B & H \\ e & a & f & & g & b & h \end{array}$

Esto si fieri potest a minor, quàm triplex ad b .

Præpar.

76. b. | Inter rationem a ad b depressiorem, & ratio-
nem triplicem altiore ratio numerosa sumatur
 c ad d , depressior, quàm triplex; altior, quàm a
ad b : & vt c sit maior quàm a : & b maior, quàm
77. b. | d . Et inueniantur duæ numerosæ rationes, E al-
tior quàm A , & F depressior; vt sit E ad F lo-
garithmicè, sicut numerus ad numerum, & minor,
77. b. | quàm vt c ad a . Item inueniantur duæ numero-
sæ rationes; G altior, quàm B ; & H , depressior;
vt sit G ad H , logarithmicè sicut numerus ad nu-
merum, & minor, quàm vt b ad d . Sint autem ra-
tionum E, F, G, H , logarithmi e, f, g, h .

Demonstr.

præpar. | E : altior, quàm A .

14. 4. | $E; H$: logarithmicè maior, quàm $A; H$.

præpar. | B : altior, quàm H .

14. 4. | $A; H$: logarithmicè maior, quàm $A; B$.

17. 4. | $E; H$: logarithmicè maior, quàm $A; B$.

$A; B$:

$\begin{matrix} E & A & F & & G & B & H \\ e, & a & f & & g & b & h \end{matrix}$

- hypoth.* $A; B$: triplicata.
 17. 4. $E; H$: maior, quàm triplicata.
 74. b. $e; h$: logarithmicè vt $E; H$.
 17. 4. $e; h$: maior, quàm triplex.
prepar. $E; F$: minor, quàm $c; a$.
 74. b. $E; F$: logarithmicè vt $e; f$.
 17. 4. $e; f$: minor, quàm $c; a$.
 2. 3. $f; e$: maior, quàm $a; c$.
def. 34b f : minor, quàm a .
 64. b. e : minor, quàm c .
prepar. $G; H$: logarithmicè minor, quàm $b; d$.
 74. b. $g; h$: logarithmicè, vt $G; H$.
 17. 4. $g; h$: minor, quàm $b; d$.
def. 32b g : maior, quàm b .
 63. b. h : maior, quàm d .
 67. b. $e; h$: minor, quàm $c; d$.
prepar. $c; d$: minor, quàm triplex.
 13. 5. $e; h$: minor, quàm triplex. } quæ sunt contradi-
inp. $e; h$: maior, quàm triplex. } ctoria.
 Ergo a ad b , non est minor, quàm triplex.
 Ergo a ad b est triplex. Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 73. Prop. 81.

Omnifariam rationes, logarithmicam inter se rationem habentes, logarithmicè sunt proportionales, ut earum logarithmi. *Hypoth.*

Dico A ad B , esse logarithmicè, sicut a ad b .

Sunto rationes A , B , logarithmicam inuicem rationem habentes: & esto rationis A , logarithmus a ; & rationis B , logarithmus b .

Præpar.

Rationis A , & quantitatis a , sumantur multiplicata ratio $3A$, & æquemultiplex quantitas $3a$: item rationis B , & quantitatis b , multiplicata $4B$, & æquemultiplex $4b$.

Demonstr.

<i>hypoth.</i>	Rationis A , logarithmus est a .
<i>80. b.</i>	Rationis $3A$, logarithmus est $3a$.
<i>hypoth.</i>	Rationis B , logarithmus est b .
<i>80. b.</i>	Rationis $4B$, logarithmus est $4b$.
<i>def. 34b.</i>	Si $3A$, est altior, quàm $4B$; etiam $3a$, est maior,
<i>79. b.</i>	quàm $4b$: si depressior; minor: si æquealta;
	æqualis.
<i>def. 8. 4.</i>	A ad B , est logarithmicè, sicut a ad b . Quod &c.
	Quare &c.

Theor. 74. Prop. 82.

Dvarum quarumlibet numerosarum rationum, hyperlogarithmus unius ad hypologarithmum alterius, maior est, quàm ut logarithmus ad logarithmum.

De-

25 Demonstr.

def. 24b | Est enim hyperlogarithmus vnus, eiusdem logarithmo maior: & est hypologarithmus alterius,
8. 5. | minor eiusdem logarithmo. Ergo hyperlogarithmus ad logarithmum vnus, maior est, quàm vt
p. 3. | hypologarithmus ad logarithmum alterius. Quare permutando, vnus hyperlogarithmus ad hypologarithmum alterius, maior est, quàm vt logarithmus ad logarithmum.

Probl. 9. Prop. 83.

DVarum datarum non æquealtarum numerosarum rationum, datis terminis altioris: inuenire terminos depressioris, inter quos ad hyperlogarithmum, maior fit hyperlogarithmus altioris, quàm vt logarithmus ad logarithmum.

Hypoth.

Sint datæ duæ non æquealtæ numerosæ rationes, *A* altior, *B* depressior: sintque rationis *A*, dati termini *c*, *d*.

Oportet rationis *B* terminos inuenire, inter quos ad hyperlogarithmum, maior est hyperlogarithmus inter *c*, *d*; quàm vt logarithmus *A* ad logarithmum *B*.

Constr.

| Sumatur inter *c*, *d*, hyperlogarithmus *e*: & inter alios quoslibet eiusdem rationis *A* terminos
54. b. | minores, quàm *c*, *d*, sumatur alius minor hyper-
62. b. | logarithmus *f*: & inueniantur termini *g*, *h*, in ratione

tione B , inter quos hyperlogarithmus i , ad hypologarithmum K , propior sit æqualitati, quàm vt e ad f .

Dico e ad i maiorem esse, quàm vt logarithmus rationis A , ad logarithmum rationis B .

Præpar.

Esto a , logarithmus rationis A : & b , logarithmus rationis B .

Demonstr.

def. 24b | f : maior est, quàm a .
 8. 5. | e ; a : maior, quàm e ; f .
 const. | e ; f : maior, quàm i ; k .
 def 24b. | b : maior, quàm k .
 8. 5. | i ; k : maior, quàm i ; b .
 13. 5. | e ; a : maior, quàm i ; b .
 p. 3. | e ; i : maior, quàm a ; b : Quod &c.
 Quare &c.

Probl. 10. Prop. 84.

DVarum datarum non æquealtarum numerosarum rationum, datis terminis depressioris: inuenire terminos altioris, inter quos hyperlogarithmus, ad hyperlogarithmum depressioris, minor sit, quàm vt logarithmus ad logarithmum.

Hypoth.

Sint datæ duæ non æquealtæ numerosæ rationes, A altior, B depressior: sintque rationis B dati termini c , d .

Oportet rationis A terminos inuenire, inter quos hy-

P p

per-

perlogarithmus, ad hyperlogarithmum inter e , d minor est, quàm vt logarithmus A ad logarithmum B .

Constr.

Sumatur inter e , d , hyperlogarithmus e : & inter alios quoslibet minores terminos, quàm e , d , sumatur eiusdem rationis B alius minor hyperlogarithmus f : rationis autem A , inueniantur termini, g , h , inter quos hyperlogarithmus i , ad hyperlogarithmum k , minor sit, quàm vt e ad f .

Dico i ad e , minorem esse, quàm vt logarithmus A ad logarithmum B .

Prepar.

Esto a , logarithmus rationis A : & b , logarithmus rationis B .

Demonstr.

def. 24b | a : maior est, quàm K .
8. 5. | i ; a : minor, quàm i ; K .
constr. | i ; K : minor, quàm e ; f .
def. 24b | b : minor, quàm f .
8. 5. | e ; f : minor, quàm e ; b .
13. 5. | i ; a : minor, quàm e ; b .
p. 3. | i ; e : minor, quàm a ; b . Quod &c.
 Quare &c.

Probl. 11. Prop. 85.

DVarum datarum non æquealtarum numerosarum rationum, datis terminis altioris: inuenire terminos

nos depressioris, inter quos ad hypologarithmum minor sit hypologarithmus altioris, quàm vt logarithmus ad logarithmum.

Hypoth.

Sint datæ duæ non æquealtæ rationes numerosæ, A altior, B depressior: sintque rationis A dati termini c, d .

Oportet rationis B terminos inuenire, inter quos ad hypologarithmum minor sit hypologarithmus inter c, d , quàm vt logarithmus A ad logarithmum B .

Constr.

Sumatur inter c, d , hypologarithmus e : & inter alios terminos eiusdem rationis A , minores quàm c, d , sumatur alius maior hypologarithmus f : & inueniantur in ratione B , termini g, h ; inter quos hypologarithmus i ad hyperlogarithmum k maior sit, quàm vt e ad f .

Dico e ad i , minorem esse, quàm vt logarithmus A ad logarithmum B .

Præpar.

Esto a , logarithmus rationis A : & b , logarithmus rationis B .

Demonstr.

constr. | $c; f$: minor, quàm $i; K$.
p. 3. | $c; i$: minor, quàm $f; K$.
def. 24b | K : maior, quàm b .
8. 5. | $f; K$: minor, quàm $f; b$.
def. 24b | a : maior, quàm f .

8.5. | $f; b$: minor, quàm $a; b$.

13.5. | $e; i$: minor, quàm $a; b$. Quod &c.

Quare &c.

Probl. 12. Prop. 86.

D Vârum datarum non æquealtarum numerosarum rationum, datis terminis depressioris: inuenire terminos altioris, inter quos hypologarithmus ad hypologarithmum depressioris, maior sit, quàm vt logarithmus ad logarithmum.

Hypoth.

Sint datae duæ non æqualtæ numerosæ rationes, A altior, B depressior: sintque rationis B dati termini c, d .

Oportet rationis A terminos inuenire, inter quos hypologarithmus ad hypologarithmum inter c, d , maior est, quàm vt logarithmus A ad logarithmum B .

Constr.

Sumatur inter c, d , hypologarithmus e : & inter alios minores terminos, eiusdem rationis B ,
 56. b. | sumatur alius maior hypologarithmus f : & ratio-
 62. b. | nis A , inueniantur termini g, h , quos inter hypologarithmus i ad hyperlogarithmum K maior sit, quàm vt e ad f .

Dico i ad e , maiorem esse, quàm vt logarithmus A ad logarithmum B .

Prepar.

Estto rationis A , logarithmus a : & rationis B logarithmus b .

De.

Demonstr.

- constr.* | $i; K$: maior est, quàm $e; f$.
p. 3. | $i; e$: maior, quàm $K; f$.
def. 24b | b : maior, quàm f .
8. 5. | $K; f$: maior, quàm $K; b$.
def. 24b | K : maior, quàm a .
8. 5. | $K; b$: maior, quàm $a; b$.
13. 5. | $i; e$: maior, quàm $a; b$. Quod &c.
 Quare &c.
-

Theor. 75. Prop. 87.

A Rithmetice dispositorum terminorum ratio, quàm habent bini minores ad inuicem, altior est ratione, quàm habent bini maiores.

Hypoth.

- Sint arithmetice dispositę quantitates a, b, c, d :
4. b. | & sit a minor, quàm c . unde quoniam permutan-
def. 5. b. | do a, c, b, d , sunt arithmetice dispositę, etiam
 | b est minor, quàm d .

Dico rationes terminorum a, b ad inuicem, altiores esse rationibus c, d ad inuicem.

Prepar.

Quoniam a, b sunt inæquales; esto a minor, quàm b : & sit defectus e .

Demonstr.

- sup.* | b : minor, quàm d .
8. 5. | $b; e$: minor, quàm $d; e$.

$b; a$

3. 3. | b ; a : maior, quàm d ; c .
hypoth. | b : maior, quàm a . & d : maior, quàm c .
def. p. 4. | b ; a : altior, quàm d ; c . Quod &c.
 2. 3. | a ; b : minor, quàm c ; d .
hypoth. | a : minor, quàm b . & c : minor, quàm d .
def. p. 4. | a ; b : altior, quàm c ; d . Quod &c.
 Quare &c.
-

Theor. 76. Prop. 88.

Harmonicè dispositum terminorum ratio, quàm habent bini maiores ad inuicem, altior est ratione, quàm habent bini minores.

Hypoth.

- Sint harmonicè dispositæ quantitates a, b, c, d :
 34. b . | & sit a maior, quàm c . vnde quoniam permurando
def. 13 b | a, c, b, d , sunt harmonicè dispositæ, etiam b , est
 | maior, quàm d .

Dico rationes terminorum a, b ad inuicem, altiores esse rationibus c, d ad inuicem.

Præpar.

Sumatur vna quælibet quantitas e : & fiat

- a ; e : c ; f .
 b ; e : c ; g .
 c ; e : c ; h .
 d ; e : c ; i .

De-

Demonstr.

33. <i>h.</i>	f, g, g, i sunt arithmetice ordinate.
<i>constr.</i>	$c; e; e; h. \quad e; a; f; e.$
<i>p. p.</i>	$c; a; f; h.$
	c minor, quàm $a.$ & f minor, quàm $h.$
<i>def 5. h.</i>	g minor, quàm $i.$
87. <i>h.</i>	$f; g$ altior, quàm $h; i.$ & $g; f$ altior, quàm $i; h.$
<i>sup.</i>	$f; g; b; a.$ & $g; f; a; b.$
<i>sup.</i>	$h; i; d; c.$ & $i; h; c; d.$
	$b; a$ altior, quàm $d; c.$ & $a; b$ altior, quàm $c; d.$ Quod &c. Quare &c.

Theor. 77. Prop. 89.

SI fuerint quotcunque magnitudines, & aliæ ipsis æquales numero; sitque maior proportio primæ priorum, ad primam posteriorum, quàm secundæ, ad secundam; & hæc maior, quàm tertiæ, ad tertiam: & sic deinceps: habebunt omnes priores simul, ad omnes posteriores simul, maiorem rationem, quàm omnes priores, relicta prima, ad omnes posteriores, relicta quoque prima: & multò maiorem, quàm omnes priores, relicta duabus primis, ad omnes posteriores, relicta duabus primis: & sic deinceps etiam maiorem, quàm vltima, ad vltimam: sed minorem, quàm omnes priores, relicta vltima, ad omnes posteriores, relicta etiam vltima: & multò minorem, quàm omnes priores, relicta duabus vltimis, ad omnes posteriores, relicta pariter duabus vltimis: & sic deinceps etiam minorem, quàm prima, ad primam.

Hy-

Hypothesis.

a	e
b	f
c	g
d	h

a ; e : maior, quàm b ; f .

b ; f : maior, quàm c ; g .

c ; g : maior, quàm d ; h .

Dico $a+b+c+d$; $e+f+g+h$: maiorem esse, quàm $b+c+d$; $f+g+h$.

Et $b+c+d$; $f+g+h$: maiorem, quàm $c+d$; $g+h$.

Et $c+d$; $g+h$: maiorem, quàm d ; h .

Dico etiam $a+b+c+d$; $e+f+g+h$: minorem esse, quàm $a+b+c$; $e+f+g$.

Et $a+b+c$; $e+f+g$: minorem, quàm $a+b$, $e+f$.

Et $a+b$; $e+f$: minorem, quàm a ; e .

: *Demonstratio.*

hypothesis. | c ; g : maior, quàm d ; h .

p. 3. | c ; d : maior, quàm g ; h .

p. 3. | $c+d$; d : maior, quàm $g+h$; h .

p. 3. | $c+d$; $g+h$: maior, quàm d ; h . Quod &c.

3. 3. | $c+d$; c : minor, quàm $g+h$; g .

2. 3. | c ; $c+d$: maior, quàm g ; $g+h$.

p. 3. | c ; g : maior, quàm $c+d$; $g+h$.

hypothesis. | b ; f : maior, quàm c ; g .

13. 5. | b ; f : maior, quàm $c+d$; $g+h$.

p. 3. | b ; $c+d$: maior, quàm f ; $g+h$.

$b+c$

- p. 3. $b+c+d$; $c+d$: maior, quàm $f+g+h$; $g+h$.
- p. 3. $b+c+d$; $f+g+h$: maior, quàm $c+d$; $g+h$. Quod &c.
- sup. $a+b+c+d$; $e+f+g+h$: maior, quàm $b+c+d$; $f+g+h$. Quod &c.
- hypoth. a ; e : maior, quàm b ; f .
- p. 3. a ; b : maior, quàm e ; f .
- p. 3. $a+b$; b : maior, quàm $e+f$; f .
3. 3. $a+b$; a : minor, quàm $e+f$; e .
- p. 3. $a+b$; $e+f$: minor, quàm a ; e . Quod &c.
- sup. $a+b$; b : maior, quàm $e+f$; f .
- p. 3. $a+b$; $e+f$: maior, quàm b ; f .
- hypoth. b ; f : maior, quàm c ; g .
3. 5. $a+b$; $e+f$: maior, quàm c ; g .
- p. 3. $a+b$; c : maior, quàm $e+f$; g .
- p. 3. $a+b+c$; c : maior, quàm $e+f+g$; g .
3. 3. $a+b+c$; $a+b$: minor, quàm $e+f+g$; $e+f$.
- p. 3. $a+b+c$; $e+f+g$: minor, quàm $a+b$; $e+f$.
Quod &c.
- sup. $a+b+c+d$; $e+f+g+h$: minor, quàm $a+b+c$; $e+f+g$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 78. Prop. 90.

E Serie harmonica naturali ab unitate, terminorum harmonicè dispositorum, altioris rationis maior terminus, ad maiorem depressioris, maior est, quàm ut hyperlogarithmus, ad hyperlogarithmum: & hyperlogari-

Qq

thmus,

thmus, ad hyperlogarithmum, maior, quàm vt hypologarithmus, ad hypologarithmum : & hypologarithmus, ad hypologarithmum maior, quàm vt minor terminus, ad minorem.

Hypoth.

Sint è serie harmonica naturali ab vnitae, termini harmonicè dispositi a, b, c, d , quorum altior sit ratio a ad b , quàm c ad d . Sitque a , maior, quàm b : ideoque & c , maior, quàm d .
def. 13 b

Quoniam a ad b , altior est, quàm c ad d : oportet a , maiorem esse, quàm c ; & b , quàm d . alioquin permutando, dispositorem harmonicè a, c, b, d , esset c maior, quàm a ; ideoque & d maior, quàm b ; & c ad d , altior ratio, quàm a ad b ,
34. h.
def. 13 b
88. b.
contra hypoth.

Deinde quoniam a, b, c, d , sunt in serie harmonica naturali ab vnitae, harmonicè dispositi; sunt denominati à numeris arithmericè dispositis: sunt denominator a , reciprocè minor est denominator b , necnon reciprocè minor denominator c . & quot sunt numeri omnes medij inter denominatores a, b ; totidem sunt inter denominatores c, d : totidemque in serie harmonica sunt inter a, b ; totidemque etiam inter c, d .
27. b.
26. b.
24. b.
def. 5. h.
27. b.

Sint ergo inter a, b termini e, f : & inter c, d , totidem termini g, h : critque $a+e+f$, hyperlogarithmus rationis a , ad b ; & $e+f+b$, hypologarithmus
def. 22 b
def. 23 b
 gari-

garithmus eiusdem rationis, inter eosdem terminos a, b .
erit quoque $c+g+h$, hyperlogarithmus rationis c ad d ; &
 $g+h+d$, eiusdem hypologarithmus inter eosdem termi-
nos c, d .

Dico a ad c , maiorem esse, quàm $a+e+f$ ad $c+g+h$:

Et $a+e+f$ ad $c+g+h$, maiorem, quàm $c+f+b$ ad
 $g+h+d$.

Et $c+f+b$ ad $g+h+d$, maiorem, quàm b ad d .

Demonstr.

hypoth. Quoniam a, e, f, b , necnon c, g, h, d , sunt
harmonicè ordinati, in serie harmonica naturali
27. *b.* ab unitate: ergo eorum denominatores, sunt arith-
meticè ordinati, in serie arithmetica naturali ab
sup. unitate: totidemque sunt a, e, f, b ; quot c, g, h ,
def. 8. b. d : ergo denominatores a, e, f, b ; sunt similiter
arithmeticè dispositi, atque denominatores c, g ,
16. *b.* h, d : ergo etiam a, e, f, b sunt similiter harmoni-
def. 16 b cè dispositi, atque c, g, h, d : ergo a, e, c, g sunt
34. *b.* harmonicè dispositi: ergo permutando a, c, e, g ,
sunt harmonicè dispositi. Similiter ostendetur,
quòd e, g, f, h sunt harmonicè dispositi: necnon
 f, h, b, d .

def. 19 b Rursum quoniam a, e, f, b sunt harmonicè or-
dinati, & est a maior, quàm b : ergo a maior, est
quàm e ; & e , maior, quàm f : & f , quàm b : item
sup. c , maior est quàm g ; g , quàm h ; h , quàm d . Et
hypoth. quoniam a, c, e, g sunt harmonicè dispositi, & est

Q q 2

a , ma-

- def. 13. h. | a , maior, quàm c ; ergo & e , maior est, quàm g ;
 82. h. | item f , quàm h ; & b , quàm d . & est a ad e ratio
 def. p. 4. | altior, ideoque maior, quàm e ad g ; & e ad g , al-
 | tior, & maior, quàm f ad h ; & f ad h , altior, &
 | maior, quàm b ad d .
 83. h. | Ergo a ad c maior est, quàm vt $a+e+f$ ad
 | $c+g+h$. Quod &c. Et est $a+e+f$ ad $c+g+h$ ma-
 | ior, quàm $e+f$ ad $g+h$: & $e+f$ ad $g+h$ maior,
 | quàm $e+f+b$ ad $g+h+d$: ergo $a+e+f$ ad $c+g$
 | $+h$, est maior, quàm $e+f+b$ ad $g+h+d$. Quod
 | &c. Et est $e+f+b$ ad $g+h+d$, maior, quàm b
 | ad d . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 79. Prop. 91.

SI quatuor quantitatum prima ad secundam maior fue-
 rit, quàm tertia ad quartam: productus extremarum,
 maior est producto mediarum.

Hypoth.

a ; b : maior, quàm c ; d .

Dico ad : maiorem esse, quàm bc .

Prepar.

Fiat productus bd .

Demonstr.

9. b. | ad ; bd : a ; b .
 9. h. | bc ; bd : c ; d .
 hypoth. | a ; b : maior, quàm c ; d .

ad ;

13. 5. | *ad*; *bd*: maior, quàm *bc*; *bd*.
 10. 5. | *ad*: maior, quàm *bc*. Quod &c.
 Quare &c.
-

Theor. 80. Prop. 92.

SI quatuor quantitatum productus extremarum maior fuerit producto mediarum: erit prima ad secundam maior, quàm vt tertia ad quartam.

Hypoth.

Sunt quatuor quantitates *a*, *b*, *c*, *d*: & est *ad* maior, quàm *bc*.

Dico *a*; *b*; maiorem esse, quàm *c*; *d*.

Prepar.

Assumatur productus *bd*.

Demonstr.

- hypoth.* | *ad*: maior, quàm *bc*.
 8. 5. | *ad*; *bd*: maior, quàm *bc*; *bd*.
 9. *b*. | *ad*; *bd*: *a*; *b*.
 9. *b*. | *bc*; *bd*: *c*; *d*.
 13. 5. | *a*; *b*: maior, quàm *c*; *d*. Quod &c.
 Quare &c.
-

Theor. 81. Prop. 93.

SI fuerit prima ad secundam, maior, quàm vt tertia ad quartam: fuerit autem & tertia ad quartam maior, quàm vt quinta ad sextam: item quinta ad sextam maior fuerit, quàm vt septima ad octauam: erit composita prima cum

cum tertia, ad compositam secundam cum quarta, maior,
quàm vt composita quinta cum septima, ad compositam
sextam cum octaua.

Hypoth.

a	b
c	d
e	f
g	h

a ; b : maior, quàm c ; d .

c ; d : maior, quàm e ; f .

e ; f : maior, quàm g ; h .

Dico $a+c$; $b+d$: maiorem, quàm $e+g$; $f+h$.

Præpar.

Fiant producti af , ah , cf , ch , be , bg , de , dg .

Demonstr.

	$af+ah$: productus a per $f+h$.
	$cf+ch$: productus c per $f+h$.
29. h.	$af+ah+cf+ch$: productus $a+c$ per $f+h$.
	$be+bg$: productus b , per $e+g$.
	$de+dg$: productus d , per $e+g$.
	$be+bg+de+dg$, productus $b+d$, per $e+g$.

hypoth. a ; b : maior, quàm c ; d .

hypoth. c ; d : maior, quàm e ; f .

13. 5. a ; b : maior, quàm e ; f .

hypoth. e ; f : maior, quàm g ; h .

13. 5. a ; b : maior, quàm g ; h .

13. 5. c ; d : maior, quàm g ; h .

af:

93. b. $\left\{ \begin{array}{l} af: \text{ maior, quàm } be. \\ ah: \text{ maior, quàm } bg. \\ cf: \text{ maior, quàm } de. \\ ch: \text{ maior, quàm } dg. \end{array} \right.$
- $| af+ah+cf+ch: \text{ maior, quàm } be+bg+de+dg.$
94. b. $| a+c; b+d: \text{ maior, quàm } e+g; f+h. \text{ Quod \&c.}$
- Quare &c.
-

Theor. 82. Prop. 94.

SI fuerint è serie harmonica naturali ab vnitate, quatuor termini harmonicè dispositi; & alij quatuor eorum submultipli: inter simplos terminos altioris rationis hyperlogarithmus, ad hyperlogarithmum depressioris, maiorem habebit rationem, quàm inter submultiplos. hypologarithmus verò inter simplos altioris, ad inter simplos depressioris, minorem habebit, quàm inter submultiplos.

Hypoth.

1(3)	1(4)	1(5)	1(6)
1(6)	1(7)	1(8)	1(9)
1(10)	1(11)	1(12)	

1(7)	1(8)	1(9)	1(10)
1(14)	1(15)	1(16)	1(17)
1(18)	1(19)	1(20)	

$|$ Sint è serie harmonica naturali ab vnitate, quatuor termini harmonicè dispositi 1(3), 1(6), 1(7), 1(10): quorum 1(3), maior, quàm 1(6): ideo-

1(3) 1(4) 1(5) 1(6)
 1(6) 1(7) 1(8) 1(9) 1(10) 1(11) 1(12)

1(7) 1(8) 1(9) 1(10)
 1(14) 1(15) 1(16) 1(17) 1(18) 1(19) 1(20)

def. 13b | ideoq; & 1(7), maior, quàm 1(10). & esto altior
def p. 4. | ratio 1(3) ad 1(6), quàm 1(7) ad 1(10): ideo-
36. b. | que etiam maior: sint autem & istorum æque-
15. 5. | submultipli, 1(6), 1(12), 1(14), 1(20), pa-
 riter harmonicè dispositi, & æquè cum prædictis
 proportionales. Sumantur etiam inter 1(3), 1-
 (6) medij omnes harmonici 1(4), 1(5): & inter
 1(7), 1(10), medij omnes 1(8) 1(9); quorum
 æque submultipli 1(8), 1(10), 1(16), 1(18).
def. 16b | Constat quod sicut 1(3), 1(4), 1(5), 1(6), &
def. 19b | similiter 1(7), 1(8), 1(9), 1(10) harmonicè
 sunt ordinati, sic 1(6), 1(8), 1(10), 1(12), &
15. 5. | similiter 1(14), 1(16), 1(18), 1(20) sunt har-
 monicè ordinati, & æquè cum prædictis propor-
 tionales. Deinde inter 1(6), 1(12), & inter
 1(14), 1(20) sumantur omnes reliqui medij har-
 monici: 1(7), 1(9), 1(11), & 1(15), 1(17),
 1(19).

Dico primò $1(3) + 1(4) + 1(5)$ ad $1(7) + 1(8) + 1(9)$
 maiorem esse, quàm $1(6) + 1(7) + 1(8) + 1(9) + 1(10)$
 + $1(11)$ ad $1(14) + 1(15) + 1(16) + 1(17) + 1(18) + 1-$
 (19). De-

Demonstr.

- sup.* $1(3); 1(7): 1(6); 1(14).$
 88. *b.* $1(6); 1(14): \text{maior, quàm } 1(7); 1(15).$
 89. *b.* $1(6); 1(14): \text{maior, quàm } 1(6)+1(7); 1(14)$
 $+1(15).$
 13. 5. $1(3); 1(7): \text{maior, quàm } 1(6)+1(7); 1(14)$
 $+1(15).$

Similiter demonstrabitur.

- sup.* $1(4); 1(8): \text{maior, quàm } 1(8)+1(9); 1(16)$
 $+1(17). \text{ Et}$
sup. $1(5); 1(9): \text{maior, quàm } 1(10)+1(11); 1(18)$
 $+1(19).$
 89. *b.* $1(6)+1(7); 1(14)+1(15): \text{maior, quàm } 1(8);$
 $1(16).$
sup. $1(8); 1(16): 1(4); 1(8).$
 13. 5. $1(6)+1(7); 1(14)+1(15): \text{maior, quàm } 1(4);$
 $1(8).$

Similiter demonstrabitur.

- sup.* $1(8)+1(9); 1(16)+1(17): \text{maior, quàm } 1(5);$
 $1(9). \text{ Et}$
sup. $1(6)+1(7)+1(8)+1(9); 1(14)+1(15)+1(16)$
 $+1(17): \text{maior, quàm } 1(5); 1(9).$
 93. *b.* $1(3)+1(4); 1(7)+1(8): \text{maior, quàm } 1(6)+1(7)$
 $+1(8)+1(9); 1(14)+1(15)+1(16)$
 $+1(17).$

Similiter demonstrabitur.

93. *b.* $1(3)+1(4)+1(5); 1(7)+1(8)+1(9): \text{maior,}$
 quàm

1(3) 1(4) 1(5) 1(6)
1(6) 1(7) 1(8) 1(9) 1(10) 1(11) 1(12)

1(7) 1(8) 1(9) 1(10)
1(14) 1(15) 1(16) 1(17) 1(18) 1(19) 1(20)

quàm 1(6)+1(7)+1(8)+1(9)+1(10)+1(11); 1(14)
+1(15)+1(16)+1(17)+1(18)+1(19). Quod &c.

Dico secundò 1(4)+1(5)+1(6); 1(8)+1(9)+1(10):
maiores esse, quàm 1(7)+1(8)+1(9)+1(10)+1(11)
+1(12); 1(15)+1(16)+1(17)+1(18)+1(19)+1(20).

Demonstr.

89. b. { 1(7)+1(8); 1(15)+1(16): maior, quàm 1(4);
1(8).
1(4); 1(8): maior, quàm 1(9)+1(10); 1(17)
+1(18).
1(9)+1(10); 1(17)+1(18): maior, quàm 1(5);
1(9).
93. b. { 1(7)+1(8)+1(9)+1(10); 1(15)+1(16)+1(17)
+1(18): maior, quàm 1(4)+1(5); 1(8)+1(9).
89. b. { 1(4)+1(5); 1(8)+1(9): maior, quàm 1(11)
+1(12); 1(19)+1(20).
89. b. { 1(11)+1(12); 1(19)+1(20): maior, quàm
1(6); 1(10).
93. b. { 1(7)+1(8)+1(9)+1(10)+1(11)+1(12); 1-
(15)+1(16)+1(17)+1(18)+1(19)+1(20):
maior, quàm 1(4)+1(5)+1(6); 1(8)+1(9)+1(10).
Quod

Quod è conuerso est demonstrandum.

Quare &c.

Theor. 83. Prop. 95.

SI fuerint eiusdem rationis duo hyperlogarithmi, alter ex paucioribus, alter ex terminis vno pluribus; & submultiplicati fuerint vtrorumque termini, per alterius multitudinem terminorum: submultipli eius, qui ex paucioribus, & submultipli eius, qui ex pluribus, primi sunt æquales; & reliqui deinceps sunt minores, hoc ordine; secundus eius, qui ex pluribus; & secundus eius, qui ex paucioribus; & tertius eius, qui ex pluribus; & tertius eius, qui ex paucioribus; & sic deinceps. Quod si fuerint hypologarithmi: submultipli eius, qui ex paucioribus, & submultipli eius, qui ex pluribus, vltimi sunt æquales; & reliqui deinceps sunt maiores, hoc ordine; penultimus eius, qui ex pluribus; & penultimus eius, qui ex paucioribus; & tritultimus eius, qui ex pluribus; & tritultimus eius, qui ex paucioribus; & sic deinceps.

Hypoth.

1(a)	1(b)	1(c)
1(d)	1(e)	1(f)
1(3a)	1(3b)	1(3c)
1(2d)	1(2e)	1(2f)
		1(2g)

Sint earumdem rationum 1(a), ad 1(c), & 1(d) ad 1(g)
duo hyperlogarithmi; vnus ex duobus terminis 1(a), 1(b);

R r 2

alter

1(a)	1(b)	1(c)
1(d)	1(e)	1(f)
1(3a)	1(3b)	1(3c)
1(2d)	1(2e)	1(2f)
		1(2g)

alter ex tribus 1(d), 1(e), 1(f): item duo hypologarithmi, ex duobus 1(b), 1(c), & ex tribus 1(e), 1(f), 1(g). & subtriplici accipiantur 1(3a), 1(3b), 1(3c), necnon subdupli 1(2d), 1(2e), 1(2f), 1(2g).

Dico 1(3a), 1(2d) esse æquales: necnon 1(3c), 1(2g) esse æquales: & hoc ordine, priores maiores esse, & posteriores minores 1(3a), 1(2e), 1(3b), 1(2f), 1(3c).

Demonstr.

24. b.	1(a); 1(c): 1(d); 1(g): c; a; g; d
p. p.	c; g: a; d: c— a; g— d.
27. b.	c— a: 2. g— d: 3.
11. 5.	c; g: a; d: 2; 3.
31. b.	3c: 2g. 3a: 2d.
10. b.	1(3c): 1(2g). 1(3a): 1(2d). Quæ &c.
6. b.	2g— 2f: 2f— 2e: 2e— 2d: 2.
6. b.	3c— 3b: 3b— 3a: 3.
	3a, 2e, 3b, 2f, 3c sunt, hoc ordine, minores, & deinceps maiores.
10. b.	1(3a), 1(2e), 1(3b), 1(2f), 1(3c) sunt, hoc ordine, maiores, & deinceps minores. Quod &c.
	Quare &c.

Theor. 84. Prop. 96.

SI fuerint è serie harmonica naturali ab vnitate, quatuor termini harmonicè dispositi; & alij quatuor eorum subdupli; alijque subtripli; & subquadrupli, & sic deinceps in infinitum: inter simplos terminos altioris, rationis hyperlogarithmus ad hyperlogarithmum depressioris maiorem habet rationem, quàm inter subduplos: & inter subduplos, maiorem, quàm inter subtriplos; & sic deinceps. hypologarithmus verò inter simplos altioris, ad inter simplos depressioris, minorem habet rationem, quàm inter subduplos; & inter subduplos, minorem, quàm inter subtriplos; & sic deinceps.

Hypoth.

1(3)		1(4)		1(5)		1(6)
1(6)	1(7)	1(8)	1(9)	1(10)	1(11)	1(12)
1(9)	1(10)	1(11)	1(12)	1(13)	1(14)	1(15) 1(16) 1(17) 1(18)

1(7)		1(8)		1(9)		1(10)
1(14)	1(15)	1(16)	1(17)	1(18)	1(19)	1(20)
1(21)	1(22)	1(23)	1(24)	1(25)	1(26)	1(27) 1(28) 1(29) 1(30)

Sint è serie harmonica naturali ab vnitate, quatuor termini harmonicè dispositi 1(3), 1(6), 1(7), 1(10); quorum 1(3) maior, quàm 1(6); ideoque, & 1(7) maior, quàm 1(10). Et esto altior ratio 1(3) ad 1(6), quàm 1(7) ad 1(10). Sint autem istorum subdupli 1(6), 1(12), 1(14), 1(20): & subtripli 1(9), 1(18), 1(21), 1(30). inter quos accipiantur medij harmonici, & ex his Hyperloga-

$1(3)$ $1(4)$ $1(5)$ $1(16)$
 $1(6)$ $1(7)$ $1(8)$ $1(9)$ $1(10)$ $1(11)$ $1(12)$
 $1(9)$ $1(10)$ $1(11)$ $1(12)$ $1(13)$ $1(14)$ $1(15)$ $1(16)$ $1(17)$ $1(18)$

 $1(7)$ $1(8)$ $1(9)$ $1(10)$
 $1(14)$ $1(15)$ $1(16)$ $1(17)$ $1(18)$ $1(19)$ $1(20)$
 $1(21)$ $1(22)$ $1(23)$ $1(24)$ $1(25)$ $1(26)$ $1(27)$ $1(28)$ $1(29)$ $1(30)$

- $1(18); 1(42):$ maior, quàm $1(20); 1(44)$.
 83. b. $1(20); 1(44):$ maior, quàm $1(21); 1(45)$.
 $1(21); 1(45):$ maior, quàm $1(22); 1(46)$.
 $1(18), 1(22), 1(42), 1(45)$ similiter proportionales, atque $1(6), 1(7), 1(14), 1(15)$.
 36. b. $1(18), 1(20), 1(22), 1(42), 1(44), 1(46)$ similiter proportionales, atque $1(9), 1(10), 1(11), 1(21), 1(22), 1(23)$.
 89. b. $1(6); 1(14):$ maior, quàm $1(9) + 1(10); 1(21) + 1(22)$.
 89. b. $1(9) + 1(10); 1(21) + 1(22):$ maior quàm $1(7); 1(15)$.
 13. 5. $1(7); 1(15):$ maior, quàm $1(11); 1(23)$.
 $1(11); 1(23):$ maior, quàm $1(8); 1(16)$.
 $1(8); 1(16):$ maior, quàm $1(12) + 1(13); 1(24) + 1(25)$.
 sup. $1(12) + 1(13); 1(24) + 1(25):$ maior, quàm $1(9); 1(17)$.
 Et sic deinceps quoad fuerint termini.
93. b. $1(6) + 1(7) + 1(8) + 1(9) + 1(10) + 1(11); 1(14) + 1(15) + 1(16) + 1(17) + 1(18) + 1(19):$ maior, quàm $1(9) + 1(10) + 1(11) + 1(12) + 1(13) + 1(14) + 1(15) + 1(16) + 1(17); 1(21) + 1(22) + 1(23) + 1(24) + 1(25) + 1(26) + 1(27) + 1(28) + 1(29)$.
 Quod &c.

Dico etiam $1(7) + 1(8) + 1(9) + 1(10) + 1(11) + 1(12); 1(15) + 1(16) + 1(17) + 1(18) + 1(19) + 1(20):$ minorem esse, quàm $1(10) + 1(11) + 1(12) + 1(13) + 1(14) + 1(15) + 1(16)$.

1(3) 1(4) 1(5) 1(6)
 1(6) 1(7) 1(8) 1(9) 1(10) 1(11) 1(12)
 1(9) 1(10) 1(11) 1(12) 1(13) 1(14) 1(15) 1(16) 1(17) 1(18)

1(7) 1(8) 1(9) 1(10)
 1(14) 1(15) 1(16) 1(17) 1(18) 1(19) 1(20)
 1(21) 1(22) 1(23) 1(24) 1(25) 1(26) 1(27) 1(28) 1(29) 1(30)

+1(16)+1(17)+1(18); 1(22)+1(23)+1(24)+1(25)
 +1(26)+1(27)+1(28)+1(29)+1(30).

Demonstr.

sup. { 1(10); 1(22): maior, quàm 1(7); 1(15).
 1(7); 1(15): maior, quàm 1(11)+1(12); 1(13)
 +1(14).
 1(11)+1(12); 1(23)+1(24): maior, quàm 1(8);
 1(16).
 1(8); 1(16): maior, quàm 1(13); 1(25).
 Et sic deinceps, quoad fuerint termini.

93. b. { 1(10)+1(11)+1(12)+1(13)+1(14)+1(15)+1-
 (16)+1(17)+1(18); 1(22)+1(23)+1(24)
 +1(25)+1(26)+1(27)+1(28)+1(29)+1-
 (30): maior, quàm 1(7)+1(8)+1(9)+1(10)
 +1(11)+1(12); 1(15)+1(16)+1(17)+1(18)
 +1(19)+1(20). Quod è conuerso &c.

Quare &c.

Theo-

Theor. 85. Prop. 97.

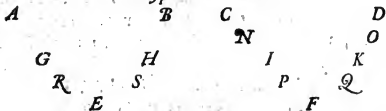
Eiusdem rationis numerosæ inter maiores terminos, maior est hyperlogarithmus ad hypologarithmum, quàm inter minores.

Demonstr.

Nam sunt maiores, & deinceps minores, hoc ordine, hyperlogarithmus inter maiores terminos, hyperlogarithmus inter minores, hypologarithmus inter minores, & hypologarithmus inter maiores. Quare inter maiores, hyperlogarithmus ad hypologarithmum, maior est, quàm inter minores.

Theor. 86. Prop. 98.

Eserie harmonica naturali ab unitate, terminorum harmonicè dispositorum, altioris rationis logarithmus ad logarithmum depressioris, minor est, quàm ut hyperlogarithmus ad hyperlogarithmum; & maior, quàm ut hypologarithmus ad hypologarithmum.

Hypoth. commun.

Sint è serie harmonica naturali ab unitate, quatuor termini *A, B, C, D*, harmonicè dispositi: quorum ratio *A* ad

Ss ad

A

B

C

D

G

H

N

O

R

S

P

Q

E

F

ad B , altior, quàm C ad D . Et sit rationis A ad B , logarithmus E : & rationis C ad D , logarithmus F . Sint autem inter A, B, C, D , vel inter æqueproportionales numeros terminos hyperlogarithmi, & hypologarithmi: rationis quidem A ad B , hyperlogarithmus G , & hypologarithmus H : & rationis C ad D , hyperlogarithmus I , & hypologarithmus K .

Dico E ad F minorem esse, quàm G ad I ; maiorem, quàm H ad K .

Prepar.

62. b. | Esto, si potest, E ad F , maior, quàm G ad
 | H : & sumatur L ad M ratio, quæ cum ratione
 | G ad H , componit rationem, E ad F . Et quoniam
 | minor, quàm E , est ad F , vt G ad H : L
 | ad M , est vt E ad minorem, quàm E : quare L ,
 | maior est, quàm M . Inueniatur rationis C ad D
 | hyperlogarithmus N , qui sit minor ad hypologarithmum
 | O , quàm vt L ad M . Quod si termini, inter quos
 | consentur N, O , non sunt minores, quàm inter quos
 | H, K ; sumantur alij minores æqueproportionales ad
 | C, D , necnon alij æque-

æque proportionales ad A, B : inter quos rationis quidem C ad D sint hyperlogarithmus P , & hypologarithmus Q ; & rationis A ad B hyperlogarithmus R , & hypologarithmus S .

Demonstr.

96. h. | $R; P$: minore est, quàm $G; H$.
 97. h. | $P; Q$: minor, quàm $N; O$: & minor, quàm $L; M$.
 4. 3. | $R; Q$: minor, quàm $G; H, + L; M$.
 suppos. | $E; F: G; H, + L; M$.
 13. 5. | $R; Q$: minor, quàm $E; F$. contra 82. h.

Ergo E ad F , non est maior, quàm G ad H .

Prepar.

Esto E ad F , eadem, quæ G ad H , si potest: & inter minores terminos, quàm quos inter sunt hyperlogarithmi G, H , sumantur alij R, P .

Demonstr.

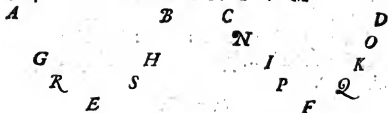
96. h. | $G; H$: maior, quàm $R; P$.
 suppos. | $E; F: G; H$.
 13. 5. | $E; F$: maior, quàm $R; P$. contra demonstrata superius.

Ergo E ad F , non est, ut G ad H .

Ergo E ad F , est minor, quàm ut G ad H . Quod &c.

Prepar.

Esto deinde E ad F , minor, quàm I ad K : & sumatur L ad M ratio, quæ cum E ad F , rationem I ad K componit. Et quoniam maior, quàm E , ad F , est ut I ad K : L ad M , est ut maior, quàm E , ad E : & L , ma-

ior est, quàm M . Deinde fiant eadem, quæ supra.

Demonstr.

82. h. | S ; P : minor est, quàm E ; F .

prepar. | P ; Q : minor, quàm L ; M .

4. 3. | S ; Q : minor, quàm E ; F , $\rightarrow L$; M .

suppos. | I ; K : E ; F , $\rightarrow L$; M .

13. 5. | S ; Q : minor, quàm I ; K . contra 96. h.

Prepar.

Ergo E ad F non est minor, quàm I ad K .

Prepar.

Esto E ad F , eadem, quæ I ad K : & inter minores terminos, quàm quos inter sunt hypologarithmi I , K , sumantur alij S , Q .

Demonstr.

suppos. | E ; F : I ; K .

96. h. | I ; K : minor est, quàm S ; Q .

13. 5. | E ; F : minor, quàm S ; Q . contra superius demonstrata.

Ergo E ad F , non est eadem, quæ I ad K .

Ergo E ad F , est maior, quàm I ad K . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 87. Prop. 99.

Q Vatuor terminorum è serie harmonica naturali ab unitate dispositorem harmonicè, altioris rationis maior terminus ad maiorem depressioris, maior est, quàm ut logarithmus ad logarithmum: & logarithmus ad logarithmum, maior, quàm ut minor ad minorem.

Hypoth.

Sint è serie harmonica naturali ab unitate, quatuor termini a, b, c, d , harmonicè dispositi: quorum ratio a ad b , altior, quàm c ad d : & a , maior, quàm b : ideoque etiam c , maior, quàm d . Et esto rationis a ad b , logarithmus e : & rationis c ad d , logarithmus f .

Dico a ; c : maiorem, quàm e ; f .

Et e ; f : maiorem, quàm b ; d .

Prepar.

Rationis a ad b , sumantur hyperlogarithmus g , & hypologarithmus l : & rationis c ad d , hyperlogarithmus h , & hypologarithmus m .

Demonstr.

90. h . | a ; c : maior, quàm g ; l .

98. h . | g ; l : maior, quàm e ; f .

98. h . | e ; f : maior, quàm h ; m .

90. h . | h ; m : maior, quàm b ; d .

13. 5. | a ; c : maior, quàm e ; f . Quod &c.

13. 5. | e ; f : maior, quàm b ; d . Quod &c.

Quare &c.

Theo-

Theor. 88. Prop. 100.

Quatuor numerorum arithmetice dispositorum, ratio primi ad secundum, totuplicata, quotus est primus, maior est, quàm tertij ad quartum, totuplicata, quotus est quartus: atque totuplicata ratio primi ad secundum, quotus est secundus, minor est, quàm totuplicata tertij ad quartum, quotus est tertius.

Hypoth.

Sint quatuor numeri arithmetice dispositi a, b, c, d .

Dico rationem a ad b totuplicatam, quotus est a , maiorem esse, ratione c ad d , totuplicata, quotus est d : & rationem a ad b totuplicatam, quotus est b , minorem esse, ratione c ad d totuplicata, quotus est c .

Preparatio.

Sumantur in serie harmonica naturali ab unitate termini æqueordinati cum numeris a, b, c, d , in serie arithmetica naturali: nempe unitates denominatæ ab ipsis: $1(a)$, $1(b)$, $1(c)$, $1(d)$. Et esto rationis c ad b , logarithmus e : & rationis c ad d , logarithmus f .

Demonstr. p.

Terminus a , vel minor est, vel maior, quàm b : & rursum a , vel minor est, vel maior, quàm c . Esto a , minor, quàm b : & minor, quàm c .

hypoth. a, b, c, d : arithmetice dispositi.

14. b. $1(a), 1(b), 1(c), 1(d)$: harmonicè dispositi.

sup. $1(a)$: maior, quàm $1(b)$: & maior, quàm $1(c)$.

88. b. $1(a); 1(b)$: altior, & maior, quàm $1(c); 1(d)$.

$1(a);$

65. *b.* $1(a); 1(b)$: logarithmus e .
 65. *b.* $1(d); 1(d)$: logarithmus f .
 12. *b.* $1(a)$: maior, quàm $1(b)$.
 def. 13 *b.* $1(c)$: maior, quàm $1(d)$.
 8. 5. $1(a); 1(d)$: maior, quàm $1(a); 1(c)$.
 99. *b.* $1(a); 1(c)$: maior, quàm $e; f$.
 99. *b.* $e; f$: maior, quàm $1(b); 1(d)$.
 8. 5. $1(b); 1(d)$: maior, quàm $1(b); 1(c)$.
 13. 5. $1(a); 1(d)$: maior, quàm $e; f$.
 13. 5. $e; f$: maior, quàm $1(b); 1(c)$.
 12. *b.* $1(a); 1(d); d; a$.
 12. *b.* $1(b); 1(c); c; b$.
 13. 5. $d; a$: maior, quàm $e; f$.
 13. 5. $e; f$: maior, quàm $c; b$.
 91. *b.* df : maior, quàm ae .
 91. *b.* eb : maior, quàm fa .
 hypoth. Et quoniam f , logarithmus est rationis c ad d :
 73. *b.* ergo df , logarithmus est rationis c ad d , totu-
 hypoth. plicata, quæ est d . item quoniam a , logari-
 73. *b.* thmus est rationis a ad b : ergo ae , logarithmus
 est rationis a ad b totuplicata, quæ est e . Et
 74. *b.* ut ae ad ef , ita est ratio a ad b totuplicata, quo-
 71. *b.* tus est d . si autem ae , minor, quàm df : ergo ra-
 tio a ad b totuplicata, quæ est a , depressior
 hypoth. est ratione c ad d totuplicata, quæ est d . est
 def. 5. *b.* autem a minor, quàm b , & c minor, quàm d :

def.2.4. Ergo maior est ratio a ad b totuplicata, quotus est a , quàm c ad d totuplicata, quotus est d . Quod &c.

73. h. Similiter ostenderur, quod eb , logarithmus est rationis a ad b , totuplicata, quotus est b : & *sc* logarithmus c ad d totuplicata, quotus est c : sed *sup.* est eb , maior, quàm sc : ergo ratio a ad b totuplicata quotus est b , altior est, quàm c ad d totuplicata quotus est c . & est a minor, quàm b ; & *def.5. h.* c minor, quàm d : ergo minor est ratio a ad b totuplicata, quotus est b , quàm ratio c ad d totuplicata, quotus est c . Quod &c.

Demonstr. 2.

hypothes. Esto a , minor, quàm b : & maior, quàm c .
def.5. h. ergo c, d, a, b , sunt quatuor numeri arithmetice dispositi; quorum c , minor est, quàm d ; & minor, quàm a . Et ratio c ad d totuplicata, quotus est c , maior est, quàm a ad b totuplicata, quotus est b : & c ad d totuplicata, quotus est d , minor, quàm a ad b totuplicata, quotus est a . Quod &c.

Demonstr. 3.

hypothes. Esto a , maior, quàm b , & minor, quàm c .
def.5. h. Ergo b, a, d, c , sunt quatuor numeri arithmetice dispositi; quorum b , minor, quàm a ; & minor, quàm d . Et ratio b ad a totuplicata, quotus est b , maior, quàm d ad c totuplicata, quotus

tus

2.3.

rus est c : & b ad a totuplicata, quotus est a , minor, quàm d ad c totuplicata, quotus est d . Et conuertendo a ad b totuplicata, quotus est a , maior, quàm c ad d , totuplicata, quotus est d : & a ad b totuplicata, quotus est b , minor, quàm c ad d totuplicata, quotus est c . Quod &c.

Demonstr. 4.

def. 5. b.

sup.

Esto a maior vtrisque b , & c : eritque d minor vtrisque c , & b . Sunt ergo quatuor numeri d , c , b , a dispositi arithmetice: quorum ratio d ad c totuplicata, quotus est d , maior, quàm b ad a totuplicata, quotus est a : & d ad c totuplicata, quotus est c , minor, quàm b ad a totuplicata, quotus est b . Et conuertendo, c ad d totuplicata, quotus est d , minor, quàm a ad b totuplicata, quotus est a : & c ad d totuplicata, quotus est c , maior, quàm a ad b totuplicata, quotus est b . Quod &c. Quare &c.

Theor. 89. Prop. 101.

SI fuerint quatuor numeri arithmetice dispositi, & primus maior secundo; fuerint autem & alij duo numeri, quintus ad sextum, maior quàm vt primus ad quartum: erit primi ad secundum totuplicata ratio, quotus est quintus; maior, quàm tertij ad quartum totuplicata ratio, quotus est sextus.

Tt

Hy-

Hypoth.

Sint quatuor arithmetice dispositi numeri a, b, c, d : & sit primus a , maior secundo b ; ideoque etiam tertius c , maior quarto d : & sint alij duo, quintus e ad sextum f , maior quam a ad d .

Dico rationem a ad b totuplicatam, quotus est e , maiorem esse ratione c ad d totuplicata, quotus est f .

Prepar.

Rationis a ad b , logarithmus assumatur g : & rationis c ad d , logarithmus h .

Demonstr.

Ratio a ad b totuplicata, quotus est a , maior est ratione c ad d totuplicata, quotus est d : & ambæ sunt maioris inæqualitatis: ergo ratio a ad b totuplicata, quotus est a , altior est, quam c ad d totuplicata, quotus est d . Est autem rationis a ad b totuplicata, quotus est a , logarithmus ag : & rationis c ad d totuplicata, quotus est d , logarithmus hd : ergo ag maior est, quam hd . Et quoniam e ad f maior est, quam ut a ad d : permutando, e ad a , maior est, quam ut f ad d . Sed e ad a , est ut eg ad ag : & f ad d , ut fh ad dh . Ergo eg ad ag , maior est, quam ut fh ad dh : & permutando, eg ad fh , maior, quam ut ag ad dh . Et est eg , logarithmus rationis a ad b totuplicata, quotus est e : & fh , logarithmus rationis c ad d totuplicata, quotus est f . ergo ratio a ad b

totu-

hypoth. totuplicata, quotus est e , altior est ratione c ad d
def. p. 4. totuplicata, quotus est f . Et vtraque maioris est
 inæqualitatis. Ergo ratio a ad b totuplicata, quo-
 tus est e , maior est ratione c ad d totuplicata,
 quotus est f . Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 90. Prop. 102.

SI fuerint quatuor numeri arithmetice dispositi, & pri-
 mus minor secundo; fuerint autem & alij duo numeri,
 quintus ad sextum, minor, quàm vt primus ad quartum:
 erit primi ad secundum totuplicata ratio, quotus est quin-
 tus, maior, quàm tertij ad quartum totuplicata ratio, quo-
 tus est sextus.

Hypoth.

def. 5. b. Sint quatuor numeri arithmetice dispositi, $a, b,$
 c, d : & sit a , minor, quàm b : ideoque etiam c ,
 minor, quàm d : & sit e , ad f , minor, quàm vt a
 ad d .

Dico a ad b totuplicatam rationem, quotus est e , ma-
 iorem esse ratione c ad d totuplicata, quotus est f .

Demonstr.

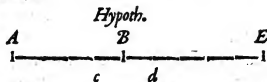
hypoth. Sunt enim d, c, b, a , arithmetice dispositi: & est
 2. 3. d , maior, quàm c : & f ad e , maior, quàm d ad a :
 101. b. ergo d ad c totuplicata, quotus est, f maior est,
 quàm b ad a totuplicata, quotus est e : & conuer-
 2. 3. tendo c ad d totuplicata, quotus est f , minor,
 T t 2 quàm

quàm a ad b totuplicata, quotus est e . Quod &c.

Quare &c.

Probl. 13. Prop. 103.

Data quantitate, dataque ratione inæqualitatis, inuenire terminos in data ratione, quorum differentia est quantitas data.

Sit data quantitas AB , dataque ratio c ad d ; & esto c , maior, quàm d .

Oportet inuenire terminos in ratione c ad d , quorum excessus AB .

Constr.

Fiat $c - d$; d : AB ; BE .

Dico AE ; EB : c ; d .

Demonstr.

constr. | AB ; BE : $c - d$; d .

2. p. | AE ; EB : c ; d . Quod &c.

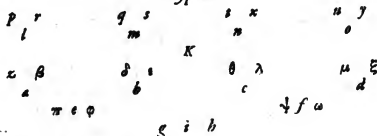
Quare &c.

Theor. 91. Prop. 104.

Si quatuor quantitatum non numerosas rationes habentium, harmonicè dispositarum, prima maior fuerit, quàm vtralibet secunda, & tertia: logarithmus rationis pri-

primæ ad secundam ad logarithmum tertiæ ad quartam, non erit maior, quàm vt prima ad tertiam, nec minor, quàm vt secunda ad quartam.

Hypoth.

Sunto quatuor quantitates harmonicè dispositæ, a, b, c, d : quarum a , maior, quàm b , & maior, quàm c . & sunt a ad b , & c ad d , rationes non numerosæ. & rationis a ad b , esto logarithmus e : rationis autem c ad d , logarithmus f .

Dico e ad f , non maiorem esse, quàm vt a ad b ; nec minorem, quàm vt c ad d .

Supposito falsa alternativa.

Esto, si fieri potest, vel maior e ad f , quàm vt a ad b , ratione g ad h , maioris inæqualitatis, vel minor, quàm vt c ad d , ratione g ad h , maioris inæqualitatis.

Præpar.

Fiat $g; i; i; h$.

Sumatur quantitas K .

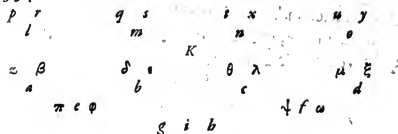
Fiat $a; K; K; l$.

$b; K; K; m$.

$c; K; K; n$.

$d; K; K; o$.

Da-

77. *b.* Datis non numerosis rationibus *a* ad *b*, & *c* ad *d*, vel *m* ad *l*, & *o* ad *n*: dataque ratione *g* ad *i*, vel *i* ad *h*, maioris inæqualitatis, quatuor inveniuntur numerosæ rationes, *p* ad *q*, altior, quàm *l* ad *m*; & *r* ad *s* depressior: propiores æqualitati logarithmicæ, quàm ut in ratione *g* ad *i*, vel *i* ad *h*.
88. *b.* Et quoniam *a* ad *b*, ratio est altior, quàm *c* ad *d*: & sunt *l*, *m*, *n*, *o*, reciprocè, sicut *a*, *b*, *c*, *d*:
 24. *b.* etiam *l* ad *m*, ratio est altior, quàm *n* ad *o*. Itaq;
 2. 3. si forte contingeret *r* ad *s*, non altior, quàm *n* ad *o*:
 76. *b.* inveniatur altera *r* ad *s*, depressior quidem, quàm *l* ad *m*; sed ei propior; atque altior, quàm *n* ad *o*. Et similiter inveniatur *t* ad *u*, depressior,
 76. *b.* quàm *r* ad *s*; altior, quàm *n* ad *o*; necnon inveniatur *x* ad *y*, depressior, quàm *n* ad *o*; ut fiant *t* ad *u*, & *x* ad *y*, propiores æqualitati logarithmicæ, quàm ut in ratione *g* ad *i*, vel *i* ad *h*.
103. *b.* Dataque differentia *l*, *m*: datis quoque rationibus *p*, ad *q*, *r* ad *s*, *t* ad *u*, *x* ad *y*, inveniuntur

tur earumdem termini p, q, r, s, t, u, x, y , easdem habentes rationes, & earumdem differentiam l, m .

Fiat $p; K: K; \epsilon$

$r; K: K; \beta$.

$q; K: K; \delta$.

$s; K: K; \iota$.

$t; K: K; \theta$.

$x; K: K; \lambda$.

$u; K: K; \mu$.

$y; K: K; \xi$.

Et rationis ϵ ad δ , logarithmus esto π .

rationis β ad ι , logarithmus φ .

rationis θ ad μ , logarithmus ψ .

rationis λ ad ξ , logarithmus α .

Demonstr. commun.

hypoth. a, b, c, d , sunt harmonicè dispositæ.

33. h. l, m, n, o , arithmeticè dispositæ.

hypoth. a , maior, quàm b : & maior, quàm c .

24. h. l , minor, quàm m : & minor, quàm n .

constr. $p, q, l, m, r, s, t, u, n, o, x, y$: binæ, & binæ sunt

arithmeticè dispositæ, antecedentes minores con-

sequentibus.

def 34. h. π maior, quàm ϵ . & ϵ ; maior, quàm φ .

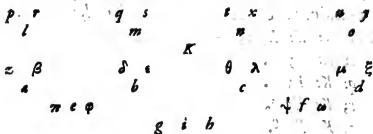
ψ : maior, quàm f . & f : maior, quàm α .

constr. Et quoniam g , ad ι , maior est logarithmicè,

quàm ut ratio ϵ ad δ , ad rationem β ad ι : ratio

12. 4. autem ϵ ad δ , ad rationem β ad ι , logarithmicè

maior

81. b. maior est, quàm vt ad rationem a ad b : & ratio
 13. 5. z ad δ , ad rationē a ad b , est logarithmicè, vt π ad
 e : ergo g ad i est maior, quàm vt π ad e . Simi-
 liter ostendetur g ad i , maior, quàm e ad ϕ : &
 maior, quàm ψ ad f : & maior, quàm f ad ω .

constr. Deinde quoniam p ad q , vel z ad δ ratio est
 sup. altior, quàm l ad m , vel a ad b ; & sunt z , δ ,
 hypoth. a , b harmonicè dispositæ; & est a , maior, quàm
 7. 5. b : oportet z , & δ maiores esse, quàm a , b . si c-
 nim essent æquales; esset ratio z ad δ , æquealta
 def. 13 b rationi a ad b : si verò esset z , minor, quàm a ;
 88. h. ideoque & δ , minor, quàm b ; esset ratio z ad δ ,
 depressior, quàm a ad b : contra assumptum. Si-
 militer ostendetur, quòd a , maior est, quàm β ; &
 b , quàm ϵ : item θ , maior, quàm c ; & μ , quàm
 d : & c , quàm λ ; & d , quàm ξ .

Suppositio falsa prima.

Esto e ad f , maior, quàm n ad c : si potest.

De-

Demonstr. p.

- prapar.* $e; f; a; c; +g; i; +i; h.$
def. 5. 6. $e; \varphi; +\varphi; \psi; +\psi; f; e; f.$
11. 5. $e; \varphi; +\varphi; \psi; +\psi; f; a; c; +g; i; +i; h.$
sup. $e; \varphi$: minor, quàm $g; i.$
sup. $\psi; f$: minor, quàm $i; h.$
4. 3. $\varphi; \psi$: maior, quàm $a; c.$ si enim esset eadem, vel minor: esset $e; f$: minor, quàm $a; c; +g; h.$ contra assumptum.
prapar. Sunt autem $\beta, \epsilon, \theta, \mu$, harmonicè dispositæ
25. h. quantitates, numerosasque habentes rationes; & proportionales sicut quidam termini è serie harmonica naturali ab unitate: quorum rationis β ad ϵ , logarithmus est φ ; & rationis θ ad μ , logarithmus est ψ . Est autem sicut r ad s ratio altior, quàm t ad u : sic β ad ϵ , altior, quàm θ ad μ : & est β , maior, quàm ϵ ; ideoque & θ , maior, quàm μ . Ergo β ad θ , maior est, quàm φ ad ψ .
99. h. Ergo β ad θ , maior est, quàm a ad c , contra 8. 5.
13. 5. Ergo e ad f , non maior est, quàm a ad c . Quod &c.

*Suppos. fals. 2.*Esto e ad f , minor, quàm b ad d , si potest.*Demonstr. 2.*

- prapar.* $e; f; +g; h; b; d.$
sup. $\pi; e$: minor, quàm $g; i.$
sup. $f; \omega$: minor, quàm $i; h.$
sup. $\pi; \omega$: minor, quàm $e; f; +g; h.$

V v

w; co

13. f. π ; a : minor, quàm b ; d .

præpar. Sunt autem z, δ, λ, ξ , harmonicè dispositæ, numerosas rationes habentes; & proportionales,

25. b. sicut quidam termini è serie harmonica naturali
præpar. ab vnitæte: quorum rationis z ad δ , logarithmus est π ; & rationis λ ad ξ , logarithmus est a : &

sup. est z ad δ ratio altior, quàm a ad b ; sicut p ad q , altior, quàm l ad m : & l ad m altior, quàm

n ad o , vel c ad d : & c ad d , altior, quàm λ ad ξ ; sicut n ad o , altior, quàm x ad y : ergo z ad

δ , altior est, quàm λ ad ξ : & est z , maior, quàm

29. b. δ ; & λ , maior, quàm ξ : Ergo π ad a maior

13. f. est, quàm δ ad ξ . Ergo δ ad ξ minor est, quàm

b ad d . *contra* 8. 5.

Ergo c ad f , non minor est, quàm b ad d . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 92. Prop. 105.

Quatuor arithmeticè dispositarum quantitatũ, si prima ad ultimam, fuerit vt numerus ad numerum: erit primæ ad secundam totuplicata ratio, quotus est homologus primæ, maior, quàm tertiæ ad quartam totuplicata ratio, quotus est homologus quartæ. quod si secunda ad tertiam fuerit vt numerus ad numerum: erit primæ ad secundam totuplicata ratio, quotus est homologus secundæ, minor, quàm tertiæ ad quartam totuplicata, quotus est homologus tertiæ.

Hy-

Hypoth.

Sunt quatuor arithmetice dispositæ quantitates A, B, C, D . & esto, vel alterutrum, vel vtrumque istorum, videlicet: A ad D , vt numerus a , ad numerum d : & B ad C , vt numerus b , ad numerum c .

Dico rationem A ad B totuplicatam, quotus est a , maiorem esse ratione C ad D totuplicata, quotus est d : & rationem A ad B totuplicatam, quotus est b , minorem ratione C ad D totuplicata, quotus est c .

Præpar. commun.

Sumatur rationalis u : & per quantitates denominetur arithmetice dispositas, vt fiant fractiones
 13. h. $u(A), u(B), u(C), u(D)$, harmonicè dispositæ.
 Sitque rationis A ad B logarithmus e : & rationis C ad D , logarithmus f .

Demonstr. p.

Quantitatum A, B, C, D , vel duæ tantum extremæ A, D , erunt vt numeri; vel duæ tantum mediæ B, C : vel binæ tantum extremæ inuicem A, D ; & mediæ inuicem B, C : vel tres inuicem sunt vt numeri.

4. 8. Sunt tres inuicem A, B, C , vt numeri: & assumantur tres numeri g, h, i proportionales, vt
 def. 5. h. A, B, C : quod si A , minor est, quàm B ; etiam C ,
 2. p. minor est, quàm D ; & g minor, quàm h . & per homologiam, est defectus g, h , ad i , vt defectus
 2. p. A, B , ad C . addatur defectus g, h , numero i , & fiat numerus l . erit ergo componendo vt l ad i ,

def. 5. b. ita D ad C . Si verò A , maior est, quàm B : pro-
fectò C , maior est, quàm $C --- D$, vel quàm A
2. p. $--- B$: & per homologiam, sicut C , maior est, quàm
 $A --- B$, ita i , maior est, quàm $g --- h$. Auferatur
itaque $g --- h$, ab i numero; & relinquatur l : &
2. p. erit, diuidendo, C ad D , vt i ad l .

Quare A , B , C , D sunt proportionales inui-
cem, vt numeri, g , h , i , l . & numeri g , h , i , l ,
sunt arithmeticè dispositi: quorum ratio g ad h
100. b. totuplicata, quotus est g , maior est, quàm ratio i
ad l totuplicata, quotus est l : & ratio g ad h to-
tuplicata, quotus est h , minor, quàm ratio i ad l
6. 4. totuplicata, quotus est i . Sed g ad h totuplicata
ratio, quotus est g , ad eandem totuplicatam,
quotus est a , est logarithmicè, vt g ad a : & i ad
 l totuplicata, quotus est l , est logarithmicè ad
eandem totuplicatam, quotus est d , vt l ad d .
Et quoniam g ad l est vt A ad D : & A ad D , vt
11. 5. a ad d : ergo g ad l , est vt a ad d : & permutan-
do g ad a , vt l ad d . Ergo ratio g ad h totupli-
15. 4. cata, quotus est g , ad eandem totuplicatam, quo-
tus est a , est vt i ad l totuplicata, quotus est l ,
ad eandem totuplicatam, quotus est d . Ergo si
18. 4. g ad h totuplicata, quotus est g , altior est, quàm
 i ad l totuplicata, quotus est l , etiam g ad h to-
tuplicata, quotus est a , altior est, quàm i ad l to-
tuplicata, quotus est d : si depressior, depressior.

ergo

100. *b.* | ergo sicut g ad h totuplicata, quotus est g , maior est, quàm i ad l totuplicata, quotus est l ; siue
def. 5. b. | sint g ad h , & i ad l rationes maioris inæquali-
def. 1. | tatis, siue sint minoris ambæ: erit & g ad h totu-
C. 2. 4. | plicata, quotus est a , maior, quàm i ad l totupli-
 cata, quotus est d . Et est g ad h , eadem, quæ A
 ad B : & i ad l , eadem, quæ C ad D . ergo A ad
 B totuplicata ratio, quotus est a , maior est, quàm
 C ad D totuplicata, quotus est d . Quod &c.

Simili prorsus demonstratione ostendetur, quòd ratio
 A ad B totuplicata, quotus est b , minor est, quàm C ad
 D totuplicata, quotus est c . Quod &c.

Demonstr. 2.

Sunto vel duotantum extremi A , D , vt numeri; vel
 duo tantum medij C , D ; vel bini, & bini A , D , & B , C ;
 non autem tres, aut quatuor. profectò velest quantitas A ,
 minor, quàm B , vel maior: & rursum quantitas A , minor,
 quàm C , vel maior.

Esto A , minor, quàm B , & minor, quàm C .

14. *b.* | $u(A)$, $u(B)$, $u(C)$, $u(D)$, sunt harmonice dispositi.

12. *b.* | $u(A)$: maior, quàm $u(B)$.

12. *b.* | $u(A)$: maior, quàm $u(C)$.

88. *b.* | $u(A)$; $u(B)$: altior, & maior, quàm $u(C)$; $u(D)$.

78. *b.* | $u(A)$; $u(B)$: logarithmus e .

78. *b.* | $u(C)$; $u(D)$: logarithmus f .

def. 13 b | $u(C)$: maior, quàm $u(D)$.

8. 5. | $u(A)$; $u(D)$: maior, quàm $u(A)$; $u(C)$.

$u(A)$;

104. *b.* $u(A); u(C)$: non minor, quàm $e; f$.

104. *b.* $e; f$: non minor, quàm $u(B); u(D)$.

8. 5. $u(B); u(D)$: maior, quàm $u(B); u(C)$.

13. 5. $u(A); u(D)$: maior, quàm $e; f$.

13. 5. $e; f$: maior, quàm $u(B); u(C)$.

12. *b.* $u(A); u(D)$: $D; A$: $d; a$.

12. *b.* $u(B); u(C)$: $C; B$: $c; b$.

13. 5. $d; a$: maior, quàm $e; f$.

13. 5. $e; f$: maior, quàm $c; b$.

91. *b.* df : maior, quàm ae .

91. *b.* cb : maior, quàm fc .

prepar.

80. *b.*

Et quoniam f , logarithmus est rationis C ad D : ergo df , logarithmus est rationis C ad D totuplicatæ, quotus est d . item quoniam e , logarithmus est rationis A ad B : ergo ae , logarithmus est rationis A ad B totuplicatæ, quotus est a . Similiter fc , logarithmus est rationis C ad D totuplicatæ, quotus est c : & cb , logarithmus, rationis A ad B totuplicatæ, quotus est b . Sicut ergo ae , minor est, quàm df : sic depressior est A ad B totuplicata, quotus est a , quàm C ad D totuplicata, quotus est d . Item sicut cb , maior est, quàm fc : sic A ad B totuplicata, quotus est b , altior est, quàm C ad D totuplicata, quotus est c .

hypoth.

diff. A. C.

2. 4.

Sunt autem A ad B , & C ad D , minoris inequalitatis rationes, quarum depressior altiore maior est. Ergo A ad B totuplicata, quotus est a , maior

ior

ior est, quàm C ad D totuplicata, quotus est d : & A ad B totuplicata, quotus est b , minor, quàm C ad D totuplicata, quotus est c . Quod &c.

Demonstr. 3.

def. 5. h. sup. Est A minor, quàm B , & maior, quàm C . Ergo C, D, A, B , sunt quatuor quantitates arithmetice dispositæ; quarum C , minor, quàm D , & minor, quàm A . Et ratio C ad D totuplicata, quotus est c , maior est, quàm A ad B totuplicata, quotus est b . & C ad D totuplicata, quotus est d , minor, quàm A ad B totuplicata, quotus est a . Quod &c.

Demonstr. 4.

def. 5. h. sup. Est A , maior, quàm B , & minor, quàm C . Ergo B, A, D, C , sunt quatuor quantitates arithmetice dispositæ, quarum B minor, quàm A ; & minor, quàm D . ideoque B ad A totuplicata ratio, quotus est b , maior est, quàm D ad C totuplicata, quotus est c : & B ad A totuplicata, quotus est a , minor, quàm D ad C totuplicata, quotus est d . Ergo conuertendo, A ad B totuplicata, quotus est b , minor est, quàm C ad D totuplicata, quotus est c : & A ad B totuplicata, quotus est a , maior, quàm C ad D totuplicata, quotus est d . Quod &c.

Demonstr. 5.

Est A maior, quàm B , & maior, quàm C . Ergo D, C, B, A ,

def. 5. b. *sup.* C, B, A , sunt quantitates arithmetice dispositæ, quarum D minor, quàm C , & minor, quàm B .
 2. 3. quarum ratio D ad C totuplicata, quotus est d , maior est, quàm B ad A totuplicata, quotus est a : & D ad C totuplicata, quotus est c , minor, quàm B ad A totuplicata, quotus est b : Ergo conuertendo, C ad D totuplicata, quotus est d , minor est, quàm A ad B totuplicata, quotus est a : & C ad D totuplicata, quotus est c , maior, quàm A ad B totuplicata, quotus est b . Quod &c.

Quare &c.

Theor. 93. Prop. 106.

SI fuerint quatuor quantitates arithmetice dispositæ, & prima minor secunda; fuerint autem & duo numeri prior ad posteriorem, minor, quàm vt prima quantitas ad quartam: erit primæ ad secundam totuplicata ratio, quotus est prior numerus, maior, quàm tertiæ ad quartam totuplicata, quotus est posterior.

Hypoth.

Sint quatuor quantitates arithmetice dispositæ, A, B, C, D : & sit A , minor, quàm B : ideoque etiam C , minor, quàm D : & sit e numerus ad numerum f , minor, quàm vt A ad D .

Dico A ad B totuplicatam, quotus est e , maiorem esse, quàm C ad D totuplicata, quotus est f .

Præ-

Præpar.

Denominetur u , per quantitates arithmetice dispositas A, B, C, D , ut fiant fractiones harmonice dispositæ, $u(A), u(B), u(C), u(D)$. Et esto rationis $u(A)$ ad $u(B)$, logarithmus g : & rationis $u(C)$ ad $u(D)$, logarithmus h .

Demonstr.

Vel $u(A)$, maior est, quàm $u(C)$; vel minor. Si $u(A)$, maior est, quàm $u(C)$: etiam $u(B)$, maior est, quàm $u(D)$: & $u(A)$ ad $u(B)$, ratio est altior, & maior, quàm $u(C)$ ad $u(D)$. Ergo g ad h non maior est, quàm ut $u(A)$ ad $u(C)$.

$u(A); u(C): C; A$.

C : maior, quàm A .

$g; h$: non maior, quàm $C; A$.

$D; A$: maior, quàm $C; A$.

$g; h$: minor: quàm $D; A$.

$f; e$: maior, quàm $D; A$.

$g; h$: minor, quàm $f; e$.

ge : minor, quàm fh .

Est autem g logarithmus rationis $u(A)$ ad $u(B)$, vel B ad A : ideoque ge , logarithmus est rationis B ad A totuplicatæ, quotus est e . item fh , logarithmus est rationis D ad C totuplicatæ, quotus est f . Ergo sicut ge , minor est, quàm fh : sic totuplicata ratio B ad A , quotus est e , depressior est, quàm totuplicata D ad C , quotus est f .

X x

& est

- hypoth.* & est B , maior, quàm A , & D maior, quàm C :
def. p. 4. ergo totuplicata ratio B ad A , quotus est e , minor est, quàm totuplicata D ad C , quotus est f .
 2. 3. & conuertendo, totuplicata A ad B , quotus est e , maior, quàm totuplicata C ad D , quotus est f .
 Quod &c.
def. 13. b. Si $u(A)$, minor est, quàm $u(C)$: etiam $u(B)$, minor est, quàm $u(D)$: & est ratio $u(C)$ ad $u(D)$, altior, quàm $u(A)$ ad $u(B)$: & est $u(C)$, maior vtrilibet $u(D)$, & $u(A)$.
 88. b. h ; g : non minor, quàm $u(C)$; $u(A)$.
 104. b. $u(C)$; $u(A)$: A ; C .
 12. b. h ; g : non minor, quàm A ; C .
 13. 5. A ; C : maior, quàm A ; D .
 8. 5. A ; D : maior, quàm e ; f .
hypoth. h ; g : maior, quàm e ; f .
 13. 5. h ; g : maior, quàm e ; f .
 91. b. h ; f : maior, quàm e ; g .
sup. Totuplicata A ad B , quotus est e , maior, quàm totuplicata C ad D , quotus est f . Quod &c.
 Quare &c.

Theor. 94. Prop. 107.

SI fuerint quatuor quantitates arithmetice dispositæ, & prima, maior, quàm secunda: fuerint autem & duo numeri, prior ad posteriorem maior, quàm vt prima quantitas ad quartam: erit primæ ad secundam totuplicata ratio, quotus est prior numerus, maior, quàm tertiæ ad quartam

ram totuplicata, quotus est posterior.

Hypoth.

Sint quatuor quantitates A, B, C, D , arithmeticè dispositæ: & sit A , maior, quàm B ; ideoque etiam C , maior, quàm D : & sit e numerus ad numerum f , maior, quàm ut A ad D .

Dico A ad B totuplicatam, quotus est e , maiorem esse, quàm C ad D totuplicata, quotus est f .

Demonstr.

Sunt enim quatuor quantitates arithmeticè dispositæ D, C, B, A : & est D minor, quàm C :
 2. 3. & f ad e , minor est, quàm ut D ad A . ergo D
 106. b. ad C totuplicata ratio, quotus est f , maior est,
 2. 3. quàm B ad A totuplicata, quotus est e . Et conuertendo, C ad D totuplicata, quotus est f , minor, quàm A ad B totuplicata, quotus est e .
 Quod &c.

Quare &c.

Perillust. & Excellentiss. D. Io. Dominico Cassino
Astronomo D. S. Petrus Mengolus S. D.

*N*umquam mihi satis credo, Vir Excellentiss. cum publicanda conscribo; ideoque meritò nec omninò scholaribus credendum puto: quorum licet ope me fateor plurimum profecisse; non tamen auctoritate oportuit confirmari. Tu verò, qui scis, & potes, tuis in me multis hucusque positis, hoc addas officium velim: prava, si quæ sunt, emendes primum: in ijs, quæ male posita sunt, consilio adiuues; in cæteris, mihi duplices intellectum. Quod ut præstes faciliùs, retexam breuiter huiusce operis narrationem: quam cum legeris, præfationemque ad lectorem percurreris; plurima quidem cursim prætereundo intelligere; paucis verò difficilioribus lectis attentius, demonstratisq; possis de toto volumine sententiam ferre.

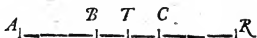
Ante annos duodecim, occasione cuiusdam problematis mihi propositi à D. Io. Antonio Rocca Regiensi, de figura unilinea describenda, quæ secaret ellipsim in duobus punctis innumerabiles eiusmodi figuras excogitavi, quas tunc per Geometriam indiuisibilium quadrabam, adhibito tamen prius hoc lemmate.

Lem-

Lemma.

Data recta linea, diuisa primùm bifariam, deinde non bifariam in duobus punctis, vtrîque à medio puncto æqualiter distantibus: assignatisque vnus eiusdem gradus potestatibus abscissarum; necnon alius eiusdem gradus potestatibus residuarum: inuenire cui sit æquale aggregatum ex duobus productis synonymis, sub potestatibus abscissarum assignatis, per suarum assignatas potestates residuarum.

Est autem hoc lemma affine illi, quod recitat Bonauentura Cauallerius b. m. præceptor meus ex Io. Beugrand: quod idcirco in expositione placet imitari.

Sit recta AR , diuisa bifariam in T , & non bifariam in punctis C, B , æqualiter hinc inde à T distantibus. Oportet inuenire, cui sit æquale aggregatum productorum synonymorum sub potestatibus partium inæqualium AB , BR , & AC , CR . Vt autem breuiori via id obtineamus, procedemus per Algebram Speciosam, partes AT , TR , vocantes t : & partes BT , TC , vocantes a . Erunt ergo AB , CR , $t - a$: & erunt AC , BR , $t + a$. Assignatis itaque primis potestatibus abscissarum AB , AC , necnon primis residuarum BR , CR ; volens inuenire cui æquetur summa productorum sub primis potestatibus ABR , ACR , statim ducendo $t - a$ per $t + a$ produco vnum: & ducendo

$$A \text{---} \overset{B}{\text{---}} \overset{T}{\text{---}} \overset{C}{\text{---}} \text{---} R$$

do $t+a$ per $t-a$, produco alterum, quorum summa, $2t2$
 $--2a2$.

Exemplum primum in Vniprimis.

$AB: t-a$	$AC: t+a$
$BR: t+a$	$CR: t-a$
$ABR: t2--a2$	$ACR: t2--a2$
	$t2--a2$
	$ABR+ACR: 2t2--2a2$

Vnde sequitur aggregatum productorum sub primis potestatibus ABR , ACR , æquale esse, duplæ secundæ potestati AT , dempta dupla secunda TC .

Quod si assignatis secundis potestatibus abscissarum AB , AC , & primis residuarum BR , CR , velim scire cui æquetur summa productorum sub potestatibus secunda AB , & prima BR , & sub secunda AC & prima CR ; effingo secundam potestatem à radice $t-a$, quàm duco in primam $t+a$; vt fiat vnus productus: item effingo secundam $t+a$, quàm duco in primam $t-a$; vt fiat alter productus: quorum summam inuenio $2t2--2a2$.

Exem-

Exemplum 2. in Biprimis.

$$AB: 12---21a+a2$$

$$BR: 1+a$$

$$13---212a+1a2$$

$$+ 12a---21a2+a3$$

$$ABR: 13---12a---1a2+a3$$

$$AC: 12+21a+a2$$

$$CR: 1-a$$

$$13+212a+1a2$$

$$---12a---21a2---a3$$

$$ACR: 13+12a---1a2---a3$$

$$13---12a---1a2+a3$$

$$ABR+ACR: 213---21a2.$$

Vnde manifestum est aggregatum productorum sub potestatibus, secunda *AB* & prima *BR*, & sub secunda *AC* & prima *CR*, æquale esse duplæ potestati tertiæ *AT*, dempto duplo producto sub prima *AT*, & secunda *TC*.

Similiter in cuiuslibet appellationis proportionalibus progrediendo, consequemur optatum: vt exemplis subiectis liquidò apparet:

Exem-

$$A_1 \xrightarrow{\quad} B \xrightarrow{\quad} T \xrightarrow{\quad} C \xrightarrow{\quad} R$$

Exemplum 3. in Triprimis.

$$AB: t_3 - 3t_2a + 3ta_2 - a_3$$

$$BR: t - a$$

$$t_4 - 3t_3a - 3t_2a_2 - ta_3$$

$$+ t_3a - 3t_2a_2 + 3ta_3 - a_4$$

$$ABR: t_4 - 2t_3a + 2ta_3 - a_4$$

$$AC: t_3 + 3t_2a + 3ta_2 + a_3$$

$$CR: t - a$$

$$t_4 + 3t_3a + 3t_2a_2 + ta_3$$

$$- t_3a - 3t_2a_2 - 3ta_3 - a_4$$

$$ACR: t_4 + 2t_3a - 2ta_3 - a_4$$

$$t_4 - 2t_3a + 2ta_3 - a_4$$

$$ABR + ACR: 2t_4 - 2a_4$$

Exemplum 4. in Bifecundis.

$$AB: t_2 - 2ta + a_2$$

$$BR: t_2 + 2ta + a_2$$

$$t_4 - 2t_3a + t_2a_2$$

$$+ 2t_3a - 4t_2a_2 + 2ta_3$$

$$+ t_2a_2 - 2ta_3 + a_4$$

$$ABR: t4 - 2t2a2 + a4$$

$$\text{Similiter } ACR: t4 - 2t2a2 + a4$$

$$ABR + ACR: 2t4 - 4t2a2 + 2a4.$$

Exemplum 5. in Quadriprimis.

$$AB: t4 - 4t3a + 6t2a2 - 4ta3 + a4$$

$$BR: t + a$$

$$t5 - 4t4a + 6t3a2 - 4t2a3 + ta4$$

$$+ t4a - 4t3a2 + 6t2a3 - 4ta4 + a5$$

$$ABR: t5 - 3t4a + 2t3a2 + 2t2a3 - 3ta4 + a5$$

$$AC: t4 + 4t3a + 6t2a2 + 4ta3 + a4$$

$$CR: t - a$$

$$t5 + 4t4a + 6t3a2 + 4t2a3 + ta4$$

$$- t4a - 4t3a2 - 6t2a3 - 4ta4 - a5$$

$$ACR: t5 + 3t4a + 2t3a2 - 2t2a3 - 3ta4 - a5$$

$$t5 - 3t4a + 2t3a2 + 2t2a3 - 3ta4 + a5$$

$$ABR + ACR: 2t5 + 4t3a2 - 6ta4.$$

$$A \text{---} \overset{B}{\text{---}} \overset{T}{\text{---}} \overset{C}{\text{---}} \text{---} R$$

Exemplum 6. in Trisecundis.

$$AB: t_3 - 3t_2a + 3ta_2 - a_3$$

$$BR: t_2 - 2ta + a_2$$

$$\begin{aligned} t_5 - 3t_4a + 3t_3a_2 - t_2a_3 \\ + 2t_4a - 6t_3a_2 + 6t_2a_3 - 2ta_4 \\ + t_3a_2 - 3t_2a_3 + 3ta_4 - a_5 \end{aligned}$$

$$ABR: t_5 - t_4a - 2t_3a_2 + 2t_2a_3 + ta_4 - a_5.$$

$$AC: t_3 + 3t_2a + 3a_2 + a_3$$

$$CR: t_2 - 2ta + a_2$$

$$\begin{aligned} t_5 + 3t_4a + 3t_3a_2 + t_2a_3 \\ - 2t_4a - 6t_3a_2 - 6t_2a_3 - 2ta_4 \\ + t_3a_2 + 3t_2a_3 + 3ta_4 + a_5. \end{aligned}$$

$$ACR: t_5 + t_4a - 2t_3a_2 - 2t_2a_3 + ta_4 + a_5$$

$$t_5 - t_4a - 2t_3a_2 + 2t_2a_3 + ta_4 - a_5$$

$$ABR + ACR: 2t_5 - 4t_3a_2 + 2ta_4.$$

Similiter in Quintiprimis.

$$ABR + ACR: 2t_6 + 10t_4a_2 - 20t_2a_4 - 2a_6.$$

In

S E X T V M.

355

In Quadrifecundis.

$$ABR+ACR: 216---214a2---212a4+2a6.$$

In Tritertijs.

$$ABR+ACR: 216---614a2+612a4---2a6.$$

In Sextiprimis.

$$ABR+ACR: 217+1815a2---1013a4---101a6.$$

In Quintifecundis.

$$ABR+ACR: 217+215a2---1013a4+81a6.$$

In Quadriterijs.

$$ABR+ACR: 217---615a2+613a4---21a6.$$

In Septimiprimis.

$$ABR+ACR: 218+2816a2---2812a6---2a8.$$

In Sextifecundis.

$$ABR+ACR: 218+816a2---3014a4+812a6+2a8.$$

In Quintiterijs.

$$ABR+ACR: 218---416a2+412a6---2a8.$$

In Quadriquantis.

$$ABR+ACR: 218---816a2+1214a4---812a6+2a8.$$

In Octauiprimis.

$$ABR+ACR: 219+4017a2+2815a4---5613a6---141a8.$$

In Septimifecundis.

$$ABR+ACR: 219+1617a2---2815a4+101a8.$$

In Sextiterijs.

$$ABR+ACR: 219---1215a4+1613a6---61a8.$$

In Quintiquantis.

$$ABR+ACR: 219---817a2+1215a4---813a6+21a8.$$

Yy 2

In

In Noniprimis.

$$ABR \rightarrow ACR: 2t10 \rightarrow 54t8a2 \rightarrow 84t6a4 \text{ --- } 84t4a6 \text{ --- } 54t2a8 \text{ --- } 2a10.$$

In Octauifecundis.

$$ABR \rightarrow ACR: 2t10 \rightarrow 26t8a2 \text{ --- } 28t6a4 \text{ --- } 28t4a6 \rightarrow 26t2a8 \rightarrow 2a10.$$

In Septimitertijs.

$$ABR \rightarrow ACR: 2t10 \rightarrow 6t8a2 \text{ --- } 28t6a4 \rightarrow 28t4a6 \text{ --- } 6t2a8 \text{ --- } 2a10.$$

In Sextiquartis.

$$ABR \rightarrow ACR: 2t10 \text{ --- } 6t8a2 \rightarrow 4t6a4 \rightarrow 4t4a6 \text{ --- } 6t2a8 \rightarrow 2a10.$$

In Quintiquintis.

$$ABR \rightarrow ACR: 2t10 \text{ --- } 10t8a2 \rightarrow 20t6a4 \text{ --- } 20t4a6 \rightarrow 10t2a8 \text{ --- } 2a10.$$

Propositio.

In parallelogrammo ducta diametro, regula basi: omnes sexcuplæ vniprimæ sub triangulis, sunt æquales omnibus secundis potestatibus parallelogrammi.

Et omnes duodecuplæ biprimæ, omnibus tertijs potestatibus parallelogrammi.

Et omnes 20plæ triprimæ: necnon omnes 30plæ bisecundæ; omnibus quartis potestatibus.

Et

Et omnes 3 oplæ quadriprimæ: necnon omnes 6 oplæ trisecundæ; omnibus quintis potestatibus.

Et omnes 42 plæ quintiprimæ: item omnes 105 plæ quadrisecundæ: & omnes 14 oplæ tritertiæ; omnibus sextis potestatibus.

Et omnes 56 plæ sextiprimæ: item omnes 168 plæ quintisecundæ: item omnes 28 oplæ quadritertiæ; omnibus septimis potestatibus.

Et omnes 72 plæ septimiprimæ: item omnes 252 plæ sextisecundæ: necnon omnes 504 plæ quintitertiæ: & omnes 63 oplæ quadriquantæ; omnibus octavis potestatibus.

Et omnes 90 plæ octauiprimæ: & omnes 360 plæ septimisecundæ: & omnes 84 oplæ sextitertiæ: & omnes 126 oplæ quintiquartæ; omnibus nonis potestatibus.

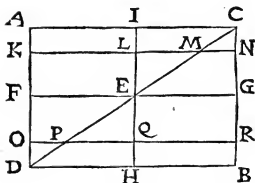
Et omnes 110 plæ noniprimæ: & omnes 495 plæ octavisecundæ: & omnes 132 oplæ septimitertiæ: & omnes 231 oplæ sextiquartæ: & omnes 2772 plæ quintiquintæ; omnibus decimis potestatibus.

Et sic deinceps in infinitum iuxta numeros tabulæ quadratricum, vel quadraturarum, cōtinuatæ quātū oportet.

Meth. Demonstr.

Affinis est hæc propositio, tribus propositionibus, quas loco citato refert Cauallerius ex eodem Beugrand *Exerc. 4. prop. 25, 26, & 27*: Eademque illarum methodo demonstrabitur, ex Lemmate præcedenti. Porro satis puto ad ostensionem eiusdem methodi, ex decem propositis, tria tantum demonstrare.

Hy-

Esto parallelogrammum AB , cuius diameter CD : diuidaturque CD bifariam in E : ducanturque per E , rectæ FG , IH , parallelogrammi AB lateribus parallelæ: ducanturque hinc inde ab E distantes quantumlibet, sed æqualiter, & intra quadratum, duæ $KLMN$, & $OPQR$.

Dico sub triangulis ACD , BCD , omnes sextuplas vniprimas, æquales esse, omnibus secundis potestatibus parallelogrammi AB .

Demonstr. p.

Quoniam aggregatum ex vniprimis KMN , OPR , est æquale duplæ secundæ potestati KL , deimpta dupla secundæ potestate LM : & KN ducta est utcumque. Ergo ex omnibus vniprimis, sub trapezio $AFEC$, & sub triangulo CEG , & ex omnibus, sub triangulo EFD , & sub trapezio $EDBG$, aggregatum; quod est omnes vniprimæ

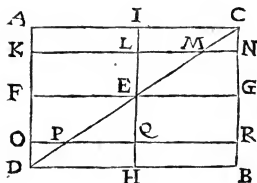
mæ sub triangulis ACD , BCD : est æquale omnibus duplis secundis potestatibus parallelogrammi AE , demptis omnibus duplis secundis potestatibus trianguli, IEC ; idest omnibus simplicis secundis potestatibus parallelogrammi AH , demptis omnibus secundis potestatibus, vtrorumq; triangulorum IEC , DEH .

Sed qualium trianguli IEC omnes secundæ potestates, sunt vnitas: talium parallelogrammi AE , sunt 3. Ideoq; qualium omnes secundæ potestates triangulorum IEC , DEH , sunt 2: talium omnes secundæ potestates parallelogrammi AH , sunt 6. Et omnes vniprimæ sub triangulis ACD , BCD , sunt vtrorumque differentia, nempe 4: & omnes sexcuplæ vniprimæ, sub triangulis ACD , BCD , sunt 24. Item qualium omnes secundæ potestates AH , sunt 6: talium omnes secundæ potestates AB , sunt 24. Ergo omnes sextuplæ vniprimæ, sub triangulis ACD , BCD , sunt æquales, omnibus secundis potestatibus AB . Quod &c.

Dico sub triangulis ACD , BCD , omnes duodecuplas biprimas, æquales esse, omnibus tertijs potestatibus parallelogrammi AB .

Demonstr. 2.

Quoniam aggregatum ex biprimis KMN , OPR , est æquale duplæ tertiæ potestati KL , dempta dupla vniseconda KLM (idest, dempto duplo producto sub potestatibus, prima KL , & secunda LM). Ostendetur similiter vt supra, quod omnes biprimæ sub triangulis ACD , BCD ,
sunt

sunt æquales omnibus tertijs potestatibus parallelogrammi AH , dēptis omnibus vnifecundis sub potestatibus primis eiusdem AH , & sub secundis vtrorumque triangulorum IEC , DEH .

Qualium autem omnes secundæ potestates trianguli IEC , sunt vnitas: talium omnes secundæ potestates parallelogrammi sunt 3: ideoque qualium omnes vnifecundæ sub parallelogrammo AE , & sub triangulo IEC , sunt vnitas: talium omnes tertiæ potestates parallelogrammi AE , sunt 3. & qualium omnes vnifecundæ sub parallelogrammo AH , & sub vtrisque triangulis IEC , DEH , sunt 2: talium omnes tertiæ potestates AH , sunt 6: & omnes biprimæ sub triangulis ACD , BCD , sunt vtrorumque differentia, nempe 4: & omnes duodecuplę biprimæ sub triangulis ACD , BCD , sunt 48. item qualium omnes tertiæ potestates AH , sunt 6: talium omnes tertiæ

tiæ potestates AB , sunt 48. Ergo omnes duodecuplæ bi-primæ, sub triangulis ACD , BCD , sunt æquales omnibus tertijs potestatibus AB . Quod &c.

Dico sub triangulis ACD , BCD , omnes 60plas triseundas, æquales esse, omnibus quintis potestatibus parallelogrammi AB .

Demonstr. 3.

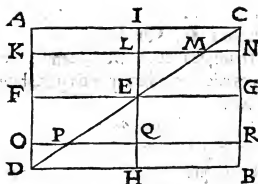
Quoniam aggregatum ex trisecondis KMN , OPR , est æquale duplæ quintæ potestati KL , dempta quadrupla triseconda KLM , addita dupla vniquarta KLM . ostendetur similiter vt supra, quod omnes trisecondæ sub triangulis ACD , BCD , sunt æquales omnibus quintis potestatibus parallelogrammi AH ; demptis omnibus duplis trisecondis, sub potestatibus tertijs AH , & sub secundis utrorumque triangulorum IEC , DEH , additis omnibus vniquartis sub potestatibus primis AH , & sub quartis utrorumque triangulorum IEC , DEH .

Qualium autem omnes secundæ potestates trianguli IEC , sunt 5: talium omnes secundæ potestates parallelogrammi AE , sunt 15. ideoque qualium omnes trisecondæ sub tertijs potestatibus parallelogrammi AE , & sub secundis trianguli IEC , sunt 5: talium omnes quintæ potestates parallelogrammi AE , sunt 15: atque talium omnes duplæ trisecondæ sub AE , & sub IEC , sunt 10: atque differentia utrarumque, est 5.

Rursum, qualium omnes quartæ potestates trianguli IEC , sunt 3: talium omnes quartæ potestates AE , sunt

Zz

15.

15. ideoque qualium omnes vniquartæ, sub primis, AE , & quintis IEC potestatibus, sunt 3: talium omnes quintæ potestates AE , sunt 15. sed talium ostensæ sunt omnes quintæ AE , demptis omnibus duplis trisecundis, sub AE , & sub IEC , esse 5: ergo additis omnibus vniquartis, sub AE , & sub IEC , sunt 8.

Sed qualium omnes quintæ AE , sunt 15: talium omnes quintæ AH sunt 30: & omnes quintæ AH , demptis omnibus duplis trisecundis, sub AH , & sub vtrisque IEC , DEH , additisque omnibus vniquartis, sub AH , & sub vtrisque IEC , DEH , sunt 16: nempe omnes trisecundæ, sub triangulis ACD , BCD , sunt 16: & omnes 6oplæ trisecundæ sub iisdem, sunt 960. & qualium omnes quintæ potestates AH , sunt 30: talium omnes quintæ potestates AB , sunt 960. Ergo omnes 6oplæ trisecundæ, sub triangulis ACD , BCD , sunt æquales, omnibus quintis potestatibus parallelogrammi AB . Quod &c. Quare &c.

His

His demonstratis, cogitabam si possent aliæ quadraturæ inueniri ex inuentis compositæ, in quas insignis aliqua resolueretur; quemadmodum in triangula, parabolam Archimedes resoluit. Et quæ sui primum de omnibus figuris, in quibus ordinatæ ad basim, sunt omnes potestates abscissarum, primæ, secundæ, tertiæ, & deinceps in infinitum: quas ex demonstratis à Cauallerio loco citato, deprehendebam esse in serie harmonica naturali ab Unitate earumque summam demonstravi excrecere in infinitum, in præfatione ad meum libellum, cui titulus, Nouæ Quadraturæ Arithmetica, seu de Additione Fractorum.

Deinde tentavi, si possent in unam colligi summam figuræ, in quibus ordinatæ ad basim, sunt abscissæ primæ, & producti sub primis abscissis, & residuarum potestatibus omnifariam, id est, abscissæ primæ, uniprimæ, unisecundæ, unitertiæ, uniquartæ, & deinceps in infinitum: quas colligere mihi successit feliciter, & æquales inuenire parallelogrammo, cuius ad eandem basim ordinatæ, sunt omnes totæ; ut potest facillè colligi ex supra demonstratis, & ex 17. p. Nou. Quadr.

Item si possent colligi figuræ, in quibus ordinatæ ad basim sunt abscissæ secundæ, & producti sub abscissis secundis, & residuarum potestatibus omnifariam, id est, abscissæ secundæ, biprimæ, bisecundæ, bitertiæ, biquartæ, & deinceps in infinitum: quas etiam colligere mihi successit, & æquales inuenire triangulo, cuius ordinatæ sunt omnes obscissæ. ut patet ex supra demonstratis, & ex 8.2. Nou. Quadr.

Et generaliter inueni, figuram, in qua ordinatæ sunt omnes potestates abscissarum, & deinceps omnes figuras, in quibus ordi-

natae sunt productae sub ijsdem potestatibus abscissarum, & sub residuarum potestatibus omnisariam, simul aggregatas, equales esse figurae, in qua ordinatae, sunt omnes potestates abscissarum ordinis proximè inferioris. Verbi gratia, omnes abscissas tertias, additis omnibus triprimis, omnibus trisecundis, omnibus tritertijs, alijsque omnibus triquotis; esse aequales, omnibus abscissis secundis. Item omnes abscissas quartas, additis omnibus quadriprimis, omnibus quadrisecundis, omnibus quadritertijs, omnibus quadriquartis, alijsque omnibus quadriquotis; esse aequales omnibus abscissis tertijs, quod ita generaliter ut enunciatum est, & ex supra demonstratis. & ex 5. 3. Nou. Quadr. potest manifestari.

Ipsam interim accessionem, quam Geometriae Indivisibilium feceram, prateriui: Veritus eorum auctoritatem, qui falsum putant suppositum, omnes rectas figurae planae infinitas, ipsam esse figuram planam; non quasi hanc sequens partem; sed illam quasi non prorsus indubiam deuitans: tentandi animo, si possem de eadem eandem indivisibilium methodum, aut aliam aequivalentem nouis, & indubijs prorsus constituere fundamentis.

Mechanicis deinde ac Musicis hucusque imperfectis occupatis lucubrationibus, in eas quandoque veni demonstrandaru conclusionum angustias, ut per omnisariam haec nostra elementa, novorum indigerem argumentorum. quae privatis tradita scriptis delitescabant, non inculta solum, sed & ita perperam posita, ut quasi specialia Lemmata quorundam mathematicorum, non valerent ad aliud. Animadvertēbam etiam me non posse multum in Mechanicis proficere, quas liberaliter profiteor; nisi ex uberiore

Geo-

Geometria, quàm quæ hucusque ab Euclide, Apollonio, alijsque posterioribus tradita esset.

Nuperrimè hoc anno, Adm. R. P. Fr. Stephanus de Angelis le-juatus, meus condiscipulus, de indiuisibilium Præceptoris nostri Geometria omnium optimè meritus, cuius intellectus copiam, & felicitatem, nunquam satis à me cōmendari posse verbis existimo, mittebat ad me libellum suum De Infinitis Parabolis &c. legendum: cuius ex eruditione mirabili, melior, & vegetior factus Geometra; maximum hoc emolumentum percepi: ut præterita studia reuenterentur in mentem; ordinemque, inter plura deinceps inuenta, postularent. & illud tandem mihi, opinor, successisse feliciter, quod duodecim ante annos desideraueram: ijs etiam, quibus deuincior, Mechanicorum studiorum obligationibus oportunum. super qua mea opinione, Vir Excellentissime, hisce lucubrationibus perlectis; & quatenus oportuerit ad correctionem notatis: tuam sinceram enixè rogans, postulo, & expecto sententiam. Vale.

*Tabula Formosa.**FO.u.**FO.a. FO.r.**FO.a2. FO.ar. FO.r2.**FO.a3. FO.a2r. FO.ar2. FO.r3.**FO.a4. FO.a3r. FO.a2r2. FO.ar3. FO.r4.**Tabula Subquadraturarum.**FO.u.**FO.a. FO.r.**FO.a2. FO.2ar. FO.r2.**FO.a3. FO.3a2r. FO.3ar2. FO.r3.**FO.a4. FO.4a3r. FO.6a2r2. FO.4ar3. FO.r4.**Tabula Quadraturarum.**FO.u.**FO.2a. FO.2r.**FO.3a2. FO.6ar. FO.3r2.**FO.4a3. FO.12a2r. FO.12ar2. FO.4r3.**FO.5a4. FO.20a3r. FO.30a2r2. FO.20ar3. FO.5r4.*

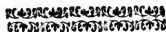
GEO-

GEOMETRIÆ SPECIOSÆ

ELEMENTVM SEXTVM.

DEFINITIONES.

- 1 Sumatur inter lineas, vna quælibet quantitas; quæ, Rationalis, dicetur.
- 2 Et exponatur quædam recta linea, rationali æqualis; quæ dicetur, Tota:
 3. Sitque data positione; quæ dicetur, Basis.
 4. Eiusque alterum extremorum punctorum, dicetur, Finis abscissarum.
 5. Alterum, Finis residuarum.
 6. Et ab vnoquoque puncto in basi sumpto, vsque ad finem abscissarum, quatenus ipsa basis extenditur, quantitas dicetur Abscissa.
 7. Ideoque tota dicetur etiam, Maxima abscissarum.
 8. Item ab vnoquoque puncto in basi sumpto, vsque ad finem residuarum, quatenus basis extenditur, quantitas dicetur Residua.

9. Ideo-

9. Ideoque tota dicetur etiam, Maxima residuarum.

10. Super basi describatur quadratum: & ab vno quolibet puncto in basi sumpto, recta ducatur, vsque ad oppositum latus, reliquis lateribus quadrati parallela: quæ dicetur, Ordinata in quadrato.

11. Quæ cum sit æqualis rationali, & totæ; dicetur Rationalis, & Tota, & Maxima abscissarum; & Maxima residuarum.

12. Et quadratum, per suas ordinatas extensum, dicetur, Forma omnes rationales, & Forma omnes totæ. & significabitur characteribus *FO.11.* & *FO.1.*

13. Immò quoniam tota est æqualis rationali, & reliquæ omnes potestates totæ, sunt inter se, & rationali æquales: ordinata in quadrato dicetur etiam, Tota secunda, Tota tertia, Tota quarta, & deinceps.

14. Et quadratum, dicetur, Forma omnes totæ secundæ, Forma omnes totæ tertiæ, Forma omnes totæ quartæ. aptisque significabitur characteribus, *FO.12.*, *FO.13.*, *FO.14.* & sic deinceps.

15. A fine abscissarum ducta diameter quadrati, facit femiquadratum triangulum: cuius ab vno quolibet puncto in basi sumpto recta ducatur, vsque ad prædictam diametrum, alteri lateri parallela, quæ dicetur, Ordinata in triangulo.

16. Quæ cum sit æqualis abscissæ, dicetur, Abscissa.

17. Ipsumque triangulum per suas ordinatas extensum, dicetur, Forma omnes abscissæ. & significabitur characterè, *FO.a.*

18. Si-

18. Similiter à fine residuarum ducta diameter quadrati, facit semiquadratum triangulum: cuius vnaquælibet ordinata, cum sit æqualis residuæ, dicetur Residua.

19. Et per ordinatas residuas extensum triangulum, dicetur, Forma omnes residuæ. & significabitur charactere, *FO.r.*

20. Si super basi concipiatur figura extensa non nisi per ordinatas in quadrato: sed in qua, vnaquælibet ordinata, est abscissa secunda, dicetur, Forma omnes abscissæ secundæ. & significabitur charactere *FO.a2.*

21. Item, in qua, vnaquælibet ordinata, est vniprima, dicetur, Forma omnes vniprimæ. & significabitur charactere, *FO.ar.*

22. Et in qua, vnaquælibet ordinata, est residua secunda, dicetur Forma omnes residuæ secundæ. & significabitur charactere, *FO.r2.*

23. Et generaliter, si super basi concipiatur figura, extensa non nisi per ordinatas in quadrato: & in qua, vnaquælibet ordinata, est assumpta quædam in tabula proportionalium: dicetur, Forma omnes tales proportionales. aptoque significabitur charactere. vt Forma omnes abscissæ tertiæ, *FO.a3*: Forma omnes iprimæ, *FO.a2r*: Forma omnes vnisecondæ, *FO.ar2*: Forma omnes residuæ tertiæ, *FO.r3*. & sic deinceps.

24. Itaque ad instar tabulæ proportionalium, & specierum, alia tabula ordinabitur formarum, quæ dicetur, Formosa.

25. Quod si vna quælibet ordinata in forma, est assumpta quædam in tabula nominum: dicitur, Forma omnes totuplæ tales proportionales, aptoque significabitur charactere. vt, Forma omnes duplæ vniprimæ, *FO.2ar*: Forma omnes triplæ biprimæ, *FO.3ar*: Forma omnes triplæ vnifecundæ, *FO.3ar2*. & sic deinceps.

26. Ideoque ad instar tabulæ nominum, & subquadratricum, alia tabula ordinabitur, quæ dicitur, Tabula subquadraturarum.

27. In qua digestæ formæ, dicentur, Subquadraturæ.

28. Item ad instar tabulæ quadratricum, alia tabula ordinabitur, quæ dicitur, Tabula Quadraturarum.

29. In qua digestæ formæ, dicentur, Quadraturæ.

30. Denique si vnaquælibet ordinata, in forma, est assumptæ proportionalis multipla, vel submultipla, vel multiplæ submultipla: dicitur, Forma omnes totuplæ tales proportionales, vel subtotuplæ, vel totuplarum subtotuplæ. aptisque significabitur characteribus. vt Forma omnes quintuplæ bitertiæ, *FO.5ar3*: & Forma omnes biprimæ subtriplæ, *FO.4ar(3)*: & Forma omnes quadruplæ triquartæ subseptuæ, *FO.4ar4(7)*. & sic deinceps.

31. Si basis diuisa fuerit in partes æquales; ductæque fuerint per extrema & media diuisionum puncta parallelæ ordinatæ in forma; & super partibus basis æqualibus, inter parallelas completa fuerint parallelogramma maxima intra formam iacentia: figura ex parallelogrammis composita, dicitur, Inscripta formæ.

32. Quod

32. Quod si completa fuerint parallel ogramma minima formam includentia: figura ex parallel ogrammis composita, dicetur, Circumscripta formæ.

33. Figura vero ex tot parallelogrammis, quot sunt ordinatæ per puncta diuisionum, & ad ipsas ordinatas iacentibus composita, dicetur, Adscripta formæ.

34. Speciosa, & Formosa tabulis congruentibus, Massæ, & Formæ, quarum in vtrisque sunt eædem appellationes, & iidem characteres, dicentur inuicem Homonymæ.

35. Item Homonymarum æquemultiplices, dicentur Homonymæ.

36. Ideoque etiam in duabus subquadratricum, & subquadraturarum, aut quadratricum, & quadraturarum tabulis, Massæ, & Formæ, dicentur Homonymæ.

Theor. I. Prop. I.

TAbulæ formosæ primi lateris, in tertia, quarta, & reliquis deinceps formis, in singulis ordinatæ, pro maioribus abscissis, sunt maiores; & pro maxima abscissarum, est maxima, & ipsi basi æqualis: item vltimi lateris in formis, pro maioribus residuis, sunt maiores; & pro maxima residuarum, est maxima, & ipsi basi æqualis.

Hypoth.

Esto basis AR : in qua finis abscissarum, A ; finis residuarum, R . & sint abscissæ, AB minor, AC maior, AR maxima; & residuæ, RC minor, AB maior, RA maxima: & esto in primo latere tabulæ formosæ, tertia $FO.a2$; & in vltimo, tertia $FO.r2$.

Dico in $FO.a2$, ordinatam per C , maiorem esse ordinatam per B : & per R , maximam esse ordinatarum, & æqualem ipsi AR .

Item in $FO.r2$, ordinatam per B , maiorem esse ordinatam per C : & per A , maximam esse ordinatarum, & æqualem ipsi RA .

Demonstr.

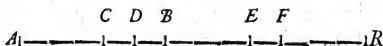
def. 208 Basis RA , ad ordinatam per B , duplicatam habet rationem eius, quàm habet ad AB : & ad ordinatam per C , duplicatam eius, quàm habet ad AC :

4. 3. *AC*: & ad ordinatam per *R*, duplicatam æqualitatis, quàm habet ad *AR*. Sed *RA* ad *AB*, maior est, quàm vt ad *AC*: & ad *AC*, maior, quàm vt æqualis ad *AR*. Ergo ad ordinatam per *B*, maior est, quàm vt ad ordinatam per *C*: & ad ordinatam per *C*, maior, quàm vt ad ordinatam per *R*. Ergo ordinata per *B*, minor est, quàm quæ per *C*: & vtralibet per *B*, & per *C*, minor, quàm quæ per *R*: & ordinata per *R*, est maxima; ad quàm *RA* duplicatam habet rationem æqualitatis, nempe eandem habet æqualitatis rationem: ergo per *R* ordinata, est ipsi *AR* æqualis. Quæ &c.

Simili prorsus demonstratione ostendetur, quòd in *FO.r2*, ordinata per *B*, maior est, quàm quæ per *C*: & vtralibet per *B*, & per *C*, minor, quàm quæ per *A*: & per *A* ordinata est maxima, & ipsi *AR* æqualis. Quæ &c.
Quare &c.

Theor. 2. Prop. 2.

IN singulis formosæ tabule, non primi, nec ultimi lateris formis, ordinarum maxima, minor est, quàm tota: & facit abscissam, & residuam, proportionales, vt numeri, à quibus ipsa forma denominatur: reliquarum verò ex vtralibet parte, propior maxime remotiore maior est.

Est basis AR ; in qua, finis abscissarum, A ; finis residuarum R : & esto in tabula formosa, non in primo, nec in ultimo latere, forma omnes bitertiæ, quàm denominant numeri 2, 3, cuius character, $FO.a2r3$. & diuidatur AR in B , vt abscissa AB , ad residuam BR sit proportionalis, sicut 2 ad 3: sumanturque aliæ abscissæ minores, quàm BA , nempe DA , CA : & aliæ residuæ minores, quàm BR , nempe ER , FR .

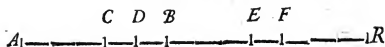
Dico in $FO.a2r3$, ordinatam per B minorem esse, quàm AR ; & ordinarum esse maximam: & ordinatam per D , maiorem esse, quàm quæ per C : & ordinatam per E , maiorem, quàm quæ per F .

Demonstr.

6. p. | Rationalis u , ad $a2r3$, rationem habet compo-
 def.8. p. | sitam ex rationibus, u ad $a2$, & u ad $r3$: idest
 | compositam ex duplicata u ad a , & ex triplicata
 | u ad r . Est autem AR ad AB , vt u ad a : & AR
 | ad BR , vt u ad r : & ad ordinatam per B , est vt
 | u ad $a2r3$. Ergo AR ad ordinatam per B , ha-
 | bet rationem compositam ex rationibus, duplica-
 | ta AR ad AB , atque triplicata AR ad RB . Sed
 | AR ad AB , & AR ad RB , sunt maioris inæqua-
 | litatis

litis rationes, quæ tùm multiplicatæ, tùm compositæ, faciunt maioris inæqualitatis rationem. Quare AR maior est, quàm ordinata per B . Quod &c.

Simili prorsus demonstratione ostendetur, quod ordinata per D ad AR , habet rationem compositam ex duplicata AD ad AR , & ex triplicata DR ad AR . Ergo ex æquali, ordinata per D ad ordinatam per B , rationem habet compositam, ex duplicata DA ad AB , & ex triplicata DR ad RB . Sunt autem DA , AB , BR , RD , quatuor arithmetice dispositæ, quarum secunda AB ad tertiam BR est vt 2 ad 3. Ergo duplicata ratio DA ad AB minor est, quàm triplicata BR ad RD . Habet autem secunda potestas DA ad secundam AB duplicatam rationem eius, quàm habet DA ad AB : & tertia potestas BR ad tertiam RD triplicatam BR ad RD . Ergo secunda potestas DA ad secundam AB minor est, quàm vt tertia potestas BR ad tertiam RD : ergo productus sub secunda potestate AD , & sub tertia DR , minor est producto, sub secunda AB , & sub tertia BR . Sed productus sub secunda potestate AD , & sub tertia DR , ad productum sub secunda AB , & sub tertia BR , compositam habet ex rationibus secundæ potestatis AD ad secundam AB , & tertiæ DR ad tertiam BR : nempe compositam, ex duplicata AD ad AB , & triplicata DR ad RB :

RB : nempe eandem quàm ordinata per D ad ordinatam per B . Ergo ordinata per D ; minor est quàm ordinata per B . Similiter ostendetur, quòd & ordinatæ per E , per C , per F , singulæ sunt minores, quàm ordinata per B . Ergo ordinata per B est maxima. Quod &c.

Simili prorsus demonstratione ostendetur, quod ordinata per C ad ordinatam per D , est vt productus sub secunda potestate AC , & sub tertia CR , ad productum sub secunda AD , & sub tertia DR : & quod rationem habet compositam ex rationibus, duplicata CA ad AD , & triplicata CR ad RD . Sunt autem DA , AC , CR , RD , quatuor arithmetice dispositæ quatum DA maior est, quàm AC : & sunt duo numeri 2 ad 3, vt AB ad BR , maiorem scilicet rationem habentes, quàm AD ad DR . Ergo maior est DA ad AC duplicata ratio, quàm CR ad RD triplicata: & è conuerso minor est CA ad AD duplicata, quàm DR ad RC triplicata: & minor est secunda potestas CA ad secundam AD , quàm vt potestas tertia DR ad tertiam RC : & minor est productus sub secunda potestate AC , & sub tertia CR , quàm sub secunda potestate AD , & sub tertia DR : & minor

107. 5.

2. 3.

3. p.

91. 5.

minor

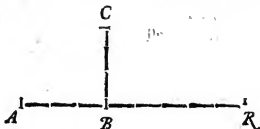
minor est ordinata per C , quàm ordinata per D . Similiter ostendetur, quòd ordinata per F , minor est, quàm ordinata per E . Quod &c.

Quare &c.

Probl. I. Prop. 3.

Formæ propositæ, in data basi, per datum punctum, ordinatam inuenire.

Hypoth.

Esto proposita *FO. 1042r3*, super data basi AR , in qua datum punctum B .

Oportet per B ordinatam inuenire.

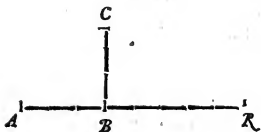
Constr.

Data AR , datisque AB , BR , inueniatur recta BC , ad quàm AR , rationem habet compositam ex datis rationibus, AR ad AB duplicata, AR ad BR triplicata, & ex ratione subdecupla: & collocetur BC perpendiculariter ad AR .

Dico BC , esse ordinatam per B , in *FO. 1042r3*.

B b b

De-

Demonstr.

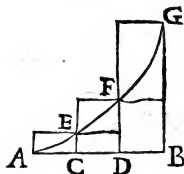
Ratio AR ad BC , componitur ex rationibus AR ad AB duplicata, AR ad BR triplicata, & ex subdecupla: sed AR , est u ; AB , est a ; BR , est r : Ergo AR ad BC ratio, componitur ex rationibus u ad a duplicata, u ad r triplicata, & ex subdecupla: sed ex iisdem componitur u ad $1042r3$: ergo AR ad BC est ut u ad $1042r3$: Sed AR est u : ergo BC , est $1042r3$: ergo BC est ordinata per B , in $FO.1042r3$. Quod &c.

Quare &c.

Probl. 2. Prop. 4.

SVper data basi propositæ formæ primi vel ultimi lateris, per datum numerum diuisa in partes æquales, tres figuras ex parallelogrammis describere, inscriptam, circumscriptam, & adscriptam: & ostendere, quòd inscripta & adscripta sunt æquales: & quòd circumscripta excedit inscriptam quantitate re&anguli sub maxima ordinata, & sub vna æqualium basis partium.

Hy-

Hypoth.

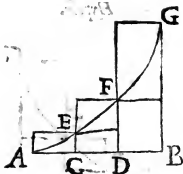
Esto propositæ formæ data basis AB , diuisa in datas partes æquales AC , CD , DB .

Oportet describere inscriptam, circumscriptam, & adscriptam.

Constr.

- $p. h.$ | Assumatur alterum extremorum A, B , nempe
 $3. h.$ | B , per quod ordinata est maxima: & inueniantur ordinatæ per data puncta C, D, B , rectæ CE, DF, BG : & compleantur parallelogramma ED, FB, AE, CF, DG .

Dico inscriptam esse ex DE, BF : circumscriptam, ex AE, CF, DG : adscriptam, ex AE, CF , vel ex DE, BF : & adscriptam inscriptæ æqualem esse: & circumscriptam excedere inscriptam quantitate rectanguli DG .

Demonstr.

p. h. | Ordinarum per omnia BD puncta, maxima est per B , minima per D : ergo parallelogrammorum inter ordinatas per D , & B , intra propositam formam iacentium, maximum est BF ; & includentium formam, minimum est DG : excedit autem DG , ipsum FB , spatio FG . Similiter ostendetur, parallelogrammum inter ordinatas per C , & D , infra propositam formam iacentium, maximum esse DE ; & includentium formam, minimum esse CF : excedit autem CF , ipsum DE , spatio EF . Item quoniam CE , maxima est ordinarum per omnia AC puncta; per A verò nulla est ordinata: ergo parallelogrammorum, inter ordinatam per C , & eius parallelam per A , includentium formam, minimum est AE ; nullum verò est, intra formam iacentium. Ergo inscripta est,

def. 31h

cx

def. 32b | ex DE, BF composita: & circumscripta, ex AE, EF, DG composita: & excedit circumscripta inscriptam spatio ex AE, EF, FG parallelogrammis composito. Sed ex AE, EF, FG compositum spatium parallelogrammo DG est æquale. ergo excedit circumscripta inscriptam quantitate DG . Et quoniam CE, DF , sunt ordinatæ per diuisionum puncta C, D quibus totidem adiacent parallelogramma, vel AE, CF , vel DE, BF .
 def. 33b | Ergo adscripta est ex DE, BF , vel ex AE, CF . sunt autem AE, CF , ipsis DE, BF æqualia, ex quibus componitur inscripta. Ergo adscripta est æqualis inscriptæ. Quæ &c.

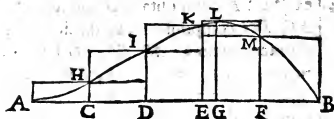
Quare &c.

Probl. 3. Prop. 3.

Super data basi propositæ formæ non primi neque ultimi lateris, per datum numerum diuisa in partes æquales; tres figuras ex parallelogrammis describere, inscriptam, circumscriptam, & adscriptam: & ostendere, quod circumscripta excedit adscriptam, quantitate rectanguli sub maxima ordinatarum, & sub vna æqualium basis partium: & quod adscripta excedit inscriptam, non maiori quantitate.

Hypoth.

Esto propositæ formæ data basis AB , diuisa in datas partes æquales AC, CD, DE, EF, FB : & esto A , finis abscissarum; & B , finis residuarum. Opor-

Oportet describere inscriptam, circumscriptam, & adscriptam.

Constr.

Assumantur numeri denominantes formam
propositam, secundum quos diuidatur AB in par-
tes proportionales in G , vt abscissa AG , ad resi-
duam GB , sic se habeat, sicut denominantium
a. b. numerorum prior ad posteriorem. Constat per
3. b. G punctum, esse maximam ordinatam. Inue-
niantur per C, D, E, G, F , ordinatæ $CH, DI,$
 EK, GL, FM ; & esto MF , minor, quàm EK :
& compleantur parallelogramma $AH, CI, DK,$
 ELF, MB, HD, IE, EM, KF .

Dico inscriptam esse ex HD, IE, EM : circumscriptam
ex AH, CI, DK, ELF, MB : adscriptam ex $AH, CI, DK,$
 EM , vel ex HD, IE, KF, MB : & circumscriptam ex-
cedere adscriptam, quantitate rectanguli ELF : & adscri-
ptam excedere inscriptam non maiori, quàm rectanguli
 ELF quantitate.

De-

Demonstr.

2. h. Ordinatarum per omnia BF puncta, maxima est per F , nulla per B : ergo inter ordinatam per F , & parallelam per B , minimum parallelogrammorum includentium formam est MB , ideoque ad circumscriptam pertinens figuram: nullum verò est intra formam iacentium. Item ordinatarum per omnia EF puncta maxima est per G ; & per F , minor, quàm quæ per E , est minima: & inter ordinatas EK, FM minimum parallelogrammorum includentium formam, est ELF , & intra formam iacentium maximum EM ; ideoque ad circumscriptam pertinet ELF ; ad inscriptam verò EM . Similiter ostendetur, quod DK, CI, AH pertinent ad circumscriptam; & HD, IE ad inscriptam. Quare inscripta est ex HD, IE, EM : & circumscripta AH, CI, DK, ELF, MB . Et quoniam CH, DI, EK, FM sunt ordinatæ, quibus adiacent parallelogramma AH, CI, DK, EM , vel HD, IE, KF, MB : manifestum est adscriptam ex AH, CI, DK, EM , vel ex HD, IE, KF, MB compositam esse. Excedit autem circumscripta adscriptam spatijs, AH, HI, IK , & excessu ELF , supra KF ; vel spatijs KLM, MB : quæ vtralibet sunt æqualia vni rectangulo ELF : excedit ergo circumscripta adscriptam, quantitate rectanguli ELF . Adscripta vero excedit inscriptam spa-

spatijs AH, HI, IK ; vel spatijs KM, MB : quæ vtralibet non maiora sunt rectangulo ELF : excedit ergo adscripta inscriptam, non maiori quantitate, quàm sit ELF . Quæ &c.
Quare &c.

Probl. 4. Prop. 6.

Inuenire numerum, per quem propositæ formæ data basis diuidatur, vt circumscripta, & inscripta sint propiores æqualitati, quàm in data ratione inæqualitatis.

Hypoth.

Est data basis B , dataque ratio maioris inæqualitatis c ad d .

Oportet numerum inuenire, per quem cum diuisa fuerit B , & figuræ circumscripta & inscripta descriptæ fuerint, circumscripta ad inscriptam, minor sit, quàm vt c ad d .

Constr.

		Assumatur quilibet numerus, per quem diui-
1. h.		datur B : & inscripta describatur figura E : & in-
		ueniatur quantitas F , ad quàm E , maior est,
2. h.		quàm vt c ad $c---d$. Assignetur etiam, in ipsa B ,
3. h.		punctum: per quod maxima ordinarum inue-
		niatur G : & ad G applicetur quantitas F , vt fiat
		latitudo H : & sumatur ipsius H multiplex L , ma-
		ior quàm dupla B : & quotuplex est L ad H , to-
		tus numerus esto M .

Dico M , esse numerum, per quem, cum diuisa fuerit B ; & figuræ circumscripta, & inscripta, fuerint descriptæ:

cir-

circumscripta ad inscriptam minor est, quàm vt c ad d .

Præpar.

5. *h.* Quotus est M , tota pars ipsius B accipiatur N . & diuisa basi per numerum M , sit inscripta figura Q , circumscripta R , adscripta S .

Demonstr.

2. *p.* Quoniam B ad N ; est vt M ad vnitatem, vel vt L ad H : permutando B ad L , est vt N ad H : & $2B$ ad L , vt $2N$ ad H . Sed $2B$, minor est, quàm L : ergo $2N$, minor est, quàm H : ergo $2GN$ rectangulum, minus est rectangulo GH . sed rectangulum GH , est æquale ipsi spatio F : ergo $2GN$, minus est, quàm F . Et est E ad $2GN$, ratio maior, quàm E ad F . Sed E ad F ratio, maior est, quàm c ad $c---d$: ergo E ad $2GN$ ratio, maior est, quàm c ad $c---d$. Est autem R , maior, quàm E : ergo R ad $2GN$ ratio, maior est, quàm c ad $c---d$. Est autem $R---S$, equalis ipsi GN : & $S---Q$, non maior est, quàm $2GN$: ergo R ad $R---Q$, maior est, quàm c ad $c---d$: ergo, per conuerfionem rationis, R ad Q , minor est, quàm vt c ad d . Ergo M est numerus per quem &c. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 3. Prop. 7.

Adscripta, & forma, sunt quasi æquales.

C c c

De-

Demonstr.

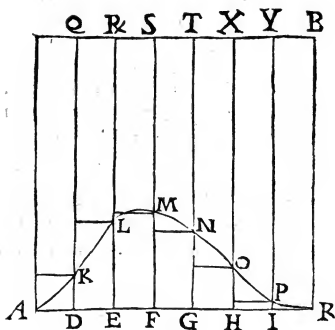
6. b. | Nam data qualibet inæqualitatis ratione, pos-
 5. b. | sunt inueniri, circumscripta formæ, & inscripta,
 67. 5. | propiores æqualitati: est autem vtralibet adscripta,
 def. 3. 3. | & forma, minor, quàm circumscripta, & maior,
 | quàm inscripta: ergo potest inueniri adscripta ad
 | formam propior æqualitati, quàm in data qualibet
 | inæqualitatis ratione. Quare adscripta, & forma,
 | sunt quasi æquales.

Theor. 4. Prop. 8.

Adscripta cuiusque formæ, ad formam in vertice formosæ tabulæ, est vt à radice numero partium basis, massa homonyma, ad totam vnitatem plus ordinatā, quàm sit basis tabulæ speciosæ, ad quam pertinet massa.

Hypothesis.

def. 12 b. | Sunt duæ formæ, vna in vertice formosæ
 | FO. u, quæ est quadratum AB; altera FO. 10 a 2 r 3,
 | super eadem basi AR: in qua finis abscissarum A;
 | finis residuarum R. Et esto AR diuisa in partes
 | æquales, mediātibus pūctis D, E, F, G, H, I: per quæ
 | ordinatæ sint, in altera forma, rectæ DK, EL, FM,
 | GN, HO, IP; & in quadrato, sint DQ, ER, FS,
 | GT, HX, IY. & sint AK, DL, EM, FN, GO,
 | HP parallelogramma, ex quibus componitur ad-
 | scripta, quæ vocetur S: & AQ, DR, ES, FT,
 | GX, HY, IB parallelogramma æqualia, in quæ di-
 | uiditur

uiditur quadratum AB . Assumatur etiam numerus t , partium æqualium ipsius AR : & à radice t , massa $O.10a2r3$, quæ ad quintam basim pertinet speciosæ tabulæ: sumaturque ab eadem radice t , tota sexta 16 .

Dico AB ad S , esse vt 16 ad $O.10a2r3$, à radice t .

Demonstr.

Quoniam AR ad DK , rationem habet compositam, ex duplicata AR ad AD , & ex triplicata AR ad RD , & ex subdecupla: videlicet pro abscissa unitate a , compositam ex 12 ad $a2$, & ex 13 ad $r3$, & ex subdecupla: idest,

Ccc 2

eandem,

eandem, quàm t_5 ad $1042r_3$, pro abscissa vnitate. sed AQ ad AK , est vt AR ad DK : ergo AQ ad AK , est vt t_5 ad $1042r_3$, pro abscissa vnitate. Similiter DR ad DL , est vt t_5 ad $1042r_3$ pro abscisso binario: necnon similiter pro reliquis abscissis numeris. Sunt autem tot parallelogramma componentia ascriptam S , quot ordinatæ per puncta D, E, F, G, H, I , totidemque, quot ipsa puncta: & vnitate pauciores, quàm numerus partium ipsius AR ; nempe totidem, quot sunt eiusdem numeri t abscissiones, & abscissæ. Ergo per homologiam, æquemultiplicato vtriusque antecedente per t , collectisque consequentibus, quadratum AB , ad adscriptam S , est vt t , ad $O.1042r_3$. Quod &c.

Quare &c.

Theor. 5. Prop. 9.

Forma omnes multiplæ, ad formam omnes simplas eadem proportionales, super eadem basi iacentem, est æquemultipla.

Hypoth.

Est A forma omnes duplæ: & esto B forma omnes simplæ eadem proportionales, super communi basi iacentes.

Dico A ad B duplam esse.

Demonstr.

| Diuisa enim communi basi, per quemlibet nu-
 def. 30 h | merum, in partes æquales, ordinatæ per puncta di-
 uisio-

- uisionum in A , duplæ sunt ordinatarum per eadem puncta in B , singulæ singulæ: & adiacentia parallelogramma, quæ adscriptas componunt, dupla sunt singula singulorum; & simul omnia simul omnium: & adscripta A , adscriptæ B est dupla: sed adscripta B quasi est æqualis ad suam formam B : ergo adscripta A , quasi est dupla formæ B : sed forma A quasi est æqualis adscriptæ A : & sunt formæ A , B , quantitates determinatæ. Ergo A ad B est dupla. Quod &c. Quare &c.
-

Theor. 6. Prop. 10.

OMnes quadraturæ super eadem basi constitutæ, sunt inter se æquales.

Demonstr.

8. *b.* Nam adscripta cuiuslibet quadraturæ, ad formam in vertice formosæ tabulæ iacentem, est ut quadratrix homonyma, ad totam unitate plus ordinatam, quàm in qua basi est quadratrix in sua tabula: sed quadratrix ad huiusmodi totam, quasi est æqualis: ergo adscripta quadraturæ, ad formam in vertice formosæ iacentem, quasi est æqualis: sed & ad suam quadraturam quasi est æqualis: ergo quadratura ad formam in vertice formosæ iacentem, est æqualis. Quare omnes quadraturæ, cum eidem determinatæ formæ sint æquales, inter se sunt æquales.
-

Theor. 7. Prop. 11.

IN vna quasque basi tabulæ subquadraturarum, subquadraturæ sunt æquales: & simul omnes, componunt quantitatem formæ, in vertice formosæ tabulæ iacentis.

*Demonstr.**def. 28b**9. b.**10. b.*

Nam in vnaquaque basi tabulæ subquadraturarum, quadraturæ sunt æquemul tiplæ. Sed æquales, ipsæ sunt inter se quadraturæ: ergo æquales etiam sunt inter se subquadraturæ.

10. b.

Deinde in vnaquaque basi tabulæ subquadraturarum, quotupla est quadratura vna vnus, tot sunt subquadraturæ: atque totupla est summa omnium subquadraturarum, ad vnam tantum. quare summa omnium subquadraturarum, vni quadraturæ est æqualis: sed vnaquælibet quadratura, æqualis est formæ in vertice formosæ tabulæ iacenti. Quare in vnaquaque basi tabulæ subquadraturarum, summa omnium, æqualis est vni formæ, in vertice formosæ tabulæ iacenti.

Perro in Tabula Formosa, in ipsius formis, præter ea, que in epistola ad Excellentissimum Cassinum commemoravi ex meo libello Nouarum Quadraturarum alia inueni duo, que hic pro coronide recensebo: aliàs publicanda cum demonstratione, si Deus otium, & vltiorem fortunam concesserit.

Vnum de mixtilineis angulis, & de cornibus formarum; & de engulerum quantitatis, videlicet.

Sc-

Secundæ basis secunda & penultima forma, est binangula, cuius angulorum sinus rectus duplus versi. tertiæ vero, & quartæ, ac reliquarum deinceps omnium basium formæ, prima & vltima, secunda & penultima, sunt vnicornes, & vnangulæ; quarum sinus rectus angulorum, ad verum totuplus est, quotus est ordo basis: in tertia, triplus; in quarta, quadruplus; in quinta quintuplus, & sic deinceps. reliquæ demum formæ omnes, sunt bicornes.

Alterū de centrīs gravitatum bipartitum, cuius prima pars est.

Cuiusque formæ in tabula formosa, recta linea per centrum gravitatis ordinata, facit partes basis reciprocè proportionales, ab scissam ad residuam, sicut eius ordinum numeri in sua basi à prima, & ab vltima. Exempli gratia. Formæ in quarta basi, secundæ tritultimæ per centrum ordinata, facit partes basis, ab scissam ad residuam proportionales, vt 3 ad 2, ordo tritultimæ ad ordinem secundæ.

Secunda pars est. In vnaquaque forma, linea ex centro gravitatis ducta ordinatim ad basim, à basi, & centro finita, dicitur, Altitudo centralis. Itaque formarum in tabula formosa, centrales altitudines habent reciprocam rationem compositam ex rationibus numerorum, qui quadraturas ex formis producant; ex directa iacentium in iisdem basibus, & lateribus tabulæ quadraturarum, & ex conuersa iacentium in basibus duplordinatis, & in lateribus vnitæ minùs, quàm duplordinatis. Exempli gratia. Centralis altitudo $FO.442$. formæ in sexta basi tertiæ quintultimæ, ad centralem altitudinem $FO.436$, formæ in nona basi

basi septimæ quartultimæ, rationem habet compositam ex rationibus numerorum quadraturæ producentium ex formis; ex ratione, inquam, 105, tertij quintultimi in sexta basi, ad 840, septimum quartultimum in nona basi; & ex ratione 352716, tredecimi septimultimi in decima octaua basi, ad 6435, quintum nonultimum in duodecima basi.

Vel aliter. Altitudines centrales formarum in tabula formosa iacentium, rationem habent compositam, tum ex ratione earundem formarum conuersa, tum etiam ex directâ aliarum in eadem tabula in basibus duplordinatis, & in lateribus vnitæ minùs quàm duplordinatis. Exempli gratia. Centralis altitudo $FO.44r2$; ad centalem

$FO.43r6$, rationem habet compositam, ex

rationibus, $FO.43r6$, ad $FO.44r2$; &

$FO.48r4$, ad $FO.46r12$.

DEO GRATIAS.

11-1.

